

Rolnummers 5509, 5546, 5576, 5577, 5586 en 5587
Arrest nr. 96/2014 van 30 juni 2014

A R R E S T

In zake : de beroepen tot gehele of gedeeltelijke vernietiging van de wet van 19 juli 2012 betreffende de hervorming van het gerechtelijk arrondissement Brussel, ingesteld door de Orde van Vlaamse balies, door de vzw « Vlaams Pleitgenootschap bij de Balie te Brussel » en anderen, door Gaby Van den Bossche en anderen, door de vzw « Nieuw-Vlaamse Alliantie » en anderen, door Jennifer Vanderputten en anderen en door Bart Laeremans en anderen.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters A. Alen en J. Spreutels, de rechters E. De Groot, L. Lavrysen, J.-P. Snappe, J.-P. Moerman, E. Derycke, P. Nihoul en F. Daoût, en, overeenkomstig artikel 60*bis* van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, emeritus voorzitter M. Bossuyt, bijgestaan door de griffier F. Meersschaut, onder voorzitterschap van emeritus voorzitter M. Bossuyt,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. Onderwerp van de beroepen en rechtspleging

a. Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 31 oktober 2012 ter post aangetekende brief en ter griffie is ingekomen op 2 november 2012, is beroep tot vernietiging ingesteld van de wet van 19 juli 2012 betreffende de hervorming van het gerechtelijk arrondissement Brussel (bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 22 augustus 2012) door de Orde van Vlaamse balies, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. F. Keuleneer en Mr. J. Flo, advocaten bij de balie te Brussel.

b. Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 2 januari 2013 ter post aangetekende brief en ter griffie is ingekomen op 3 januari 2013, is beroep tot gedeeltelijke vernietiging ingesteld van voormelde wet van 19 juli 2012 door de vzw « Vlaams Pleitgenootschap bij de Balie te Brussel », John-John Ackaert, Liesbeth Jansens, Joris Roesems en Sofie Vanden Broeck, allen bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. P. Van Orshoven, advocaat bij de balie te Brussel.

c. Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 18 februari 2013 ter post aangetekende brief en ter griffie is ingekomen op 19 februari 2013, is beroep tot gedeeltelijke vernietiging ingesteld van voormelde wet van 19 juli 2012 door Gaby Van den Bossche, Anouk Devenyns, Marie-Elise Mauroy, Marie-Charlotte Vantomme, Alfred Vanwinsen, Philippe Joos de ter Beerst, Dirk Moeremans, Karen Vander Steene, Colette Calewaert, Micheline Cassiers, Marie-Jeanne Cieters, Carla Corbisier, Maria Tollenaere, Alexandra Schoenmaekers, Michaël Bouché, Jeroen Burm, Ilse Cardoen, Régine Claes, Jan Coppens, Els De Breucker, Patrick De Coster, Wim De Gendt, Bruno De Gryse, Joëlle De Ridder, Patrick Gaudius, Jean Limpens, Marc Loyens, Karen Matthys, Alain Morel, Freddy Pieters, Karen Piteus, Tine Suykerbuyk, Béatrice Taevernier, Walter Thiery, Jeroen Van Broeck, Kathleen Van der Borgh, Guy Van der Kelen, Dirk Vanderwaeren, Francis Van Nuffel, Hilde Vanparys, Eric Vermeulen, Pascale Verwimp, Joël Keppens, Sabine De Bruycker, Sophie De Rijst, Dieter De Rouck, Tanja Dubelloy, Patsy Gasthuys, Henri Glazemakers, Henk Lauwerys, Gisela Van Malderen, Nelly Van Vaerenbergh, Isabelle Devillers, Christine Vanachter, Christophe Vanbellinghen, Eddy Vanhaute, Rachel André, Iris De Bondt, Dana De Saedeleer, Nancy Coene, Yves Deloose, Caroline Goditiabois, Annicq Ravets, Ann Vandenhoute, Anja Bogaert, Danielle Daneels, Anita Genetello, Maria-Hildegard Goossens, Marina Lagring, Valerie Laloy, Nathalie Neirinckx, Timothy Van den Berghe, Tania Couck, Andrée De Baerdemaeker, Robin De Neef, Ludwig Depril, Nancy Fourneau, Ilse Kuys, Patricia Sellemans, Sabine Van den Stockt en Michaël Stroobant, allen bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. S. Sottiaux, advocaat bij de balie te Antwerpen.

d. Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 19 februari 2013 ter post aangetekende brief en ter griffie is ingekomen op 20 februari 2013, is beroep tot vernietiging ingesteld van voormelde wet van 19 juli 2012 door de vzw « Nieuw-Vlaamse Alliantie », Ben Weyts, Karl Vanlouwe, Godelieve Maes, Hendrik Vuye, Frank Fleerackers, Jan Van Den Noortgate en Luc Deconinck, allen bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. M. Storme, advocaat bij de balie te Brussel, thans bij de balie te Gent.

e. Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 20 februari 2013 ter post aangetekende brief en ter griffie is ingekomen op 21 februari 2013, is beroep tot gedeeltelijke vernietiging ingesteld van voormelde wet van 19 juli 2012 door Jennifer Vanderputten, Jan Geysen, Kathelyne Brys, Brigitta Stroobant, Xavier De Paepe, Anita Van Molle, Johan Vanaudenhoven, Rudi Goris, Ine Van Wymersch, Els Traets, Jozef Colpin, Anja Bijmens,

Kris Boelens, Liesbeth Verlinden, Kathleen Haesendonck, Kristel Bruyninckx, Els Leemans, Amaryllis Vanderheyden, Gilles Blondeau, André Audenaert, Leen Baetens, Dirk Smets, Pim Van Walleghem, Freya Vankoeckelbergh, Nathalie Vanheuerswyn, Niko De Camps, Davy De Beule, Evelyne Goditiaboïs, Gwendi Huybrechts, Lothar Detaeye, Cindy Soen, Dominique Tuypens, Mady Ghijssels, Kevin Vermassen, Claudine Triest, Wim Van Poucke, Joost De Maertelaere, Nathalie Van Wichelen, Didier De Jonge, Ingrid Haerden, Marc Dhooms, Wendy Van de Wiele, Eva Vanderpoorten, Annick Delplace, Jean-Marie Meert, Olivier Gijs, Annelies Huylebroeck, Marie-José Depreter, Andres Barbé, Sarah Stroo, Joris Callebaut, Monique Raes, Dirk Vanbinst, Sandra Heyvaert, Nina Robijns, Hilde Bauters en Karine Beeckmans, allen bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. S. Sottiaux.

f. Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 20 februari 2013 ter post aangetekende brief en ter griffie is ingekomen op 22 februari 2013, is beroep tot vernietiging ingesteld van voormelde wet van 19 juli 2012 door Bart Laeremans, Joris Van Hauthem en de vzw « Algemeen Vlaams Belang », allen bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. B. Siffert, advocaat bij de balie te Brussel.

Die zaken, ingeschreven onder de nummers 5509, 5546, 5576, 5577, 5586 en 5587 van de rol van het Hof, werden samengevoegd.

Memories zijn ingediend door :

- de Nederlandse Orde van advocaten bij de balie te Brussel, in de zaak nr. 5509, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. J. Verbist, advocaat bij het Hof van Cassatie;

- de vzw « Vlaams Pleitgenootschap bij de Balie te Brussel », John-John Ackaert, Liesbeth Jansens, Joris Roesems en Sofie Vanden Broeck, in de zaak nr. 5509, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. P. Van Orshoven;

- de « Ordre des barreaux francophones et germanophone », in de zaken nrs. 5509 en 5546, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. J. Sohier, advocaat bij de balie te Brussel;

- de Franse Orde van advocaten bij de balie te Brussel en François Bruyns, in de zaken nrs. 5509, 5546, 5577 en 5587, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. F. Gosselin, advocaat bij de balie te Brussel;

- de Ministerraad, in de zaken nrs. 5509, 5546, 5576, 5577, 5586 en 5587, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. P. Peeters en Mr. F. Tulkens, advocaten bij de balie te Brussel.

De verzoekende partijen hebben memories van antwoord ingediend.

Memories van wederantwoord zijn ingediend door :

- de Nederlandse Orde van advocaten bij de balie te Brussel, in de zaak nr. 5509;

- de Franse Orde van advocaten bij de balie te Brussel en François Bruyns, in de zaak nr. 5509;

- de Ministerraad, in de zaken nrs. 5509, 5546, 5576, 5577, 5586 en 5587.

Bij beschikking van 19 november 2013 heeft het Hof de zaken in gereedheid verklaard en de dag van de terechtzitting bepaald op 11 december 2013, na :

- de Ministerraad te hebben verzocht, uiterlijk op 27 november 2013 aan het Hof en aan de partijen, de cijfers betreffende de werklastmeting, zoals zij aan de parlementaire commissies zouden zijn meegedeeld, met het oog op de definitieve vastlegging van de kaders en de taalkaders mede te delen;

- alle partijen, met inbegrip van de Ministerraad, te hebben uitgenodigd in een uiterlijk op 5 december 2013 in te dienen aanvullende memorie, waarvan ze een kopie laten toekomen aan de andere partijen binnen dezelfde termijn, te laten weten welke gevolgen hieraan zijn verbonden voor de beroepen tot vernietiging.

De Ministerraad heeft de gevraagde cijfers meegedeeld.

Aanvullende memories zijn ingediend door :

- de verzoekende partij in de zaak nr. 5509;
- de verzoekende partijen in de zaken nrs. 5576 en 5586;
- de verzoekende partijen in de zaak nr. 5577;
- de verzoekende partijen in de zaak nr. 5587;
- de Franse Orde van advocaten bij de balie te Brussel en François Bruyns;
- de Ministerraad.

Op de openbare terechtzitting van 11 december 2013 :

- zijn verschenen :

. Mr. F. Keuleneer en Mr. J. Flo, voor de verzoekende partij in de zaak nr. 5509;

. Mr. P. Van Orshoven, voor de vzw « Vlaams Pleitgenootschap bij de Balie te Brussel », John-John Ackaert, Liesbeth Jansens, Joris Roesems en Sofie Vanden Broeck (verzoekende partijen in de zaak nr. 5546 en tevens tussenkomende partijen in de zaak nr. 5509);

. Mr. J. Roets, advocaat bij de balie te Antwerpen, en Mr. S. Sottiaux, voor de verzoekende partijen in de zaken nrs. 5576 en 5586;

. Mr. M. Storme, voor de verzoekende partijen in de zaak nr. 5577;

. Mr. B. Siffert, voor de verzoekende partijen in de zaak nr. 5587;

. Mr. J. Verbist, voor de Nederlandse Orde van advocaten bij de balie te Brussel;

. Mr. J. Sohier, voor de « Ordre des barreaux francophones et germanophone »;

. Mr. F. Gosselin, voor de Franse Orde van advocaten bij de balie te Brussel en François Bruyns;

. Mr. P. Peeters, Mr. F. Tulkens, en Mr. H. Bortels, advocaat bij de balie te Brussel, voor de Ministerraad;

- hebben de rechters-verslaggevers A. Alen en F. Daoût verslag uitgebracht;
- zijn de voornoemde advocaten gehoord;
- zijn de zaken in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. *In rechte*

- A -

Ten aanzien van de ontvankelijkheid van de beroepen tot vernietiging

Wat de zaak nr. 5509 betreft

A.1.1.1. In de zaak nr. 5509 vordert de Orde van Vlaamse balies de vernietiging « van alle bepalingen van de wet van 19 juli 2012 betreffende de hervorming van het gerechtelijk arrondissement Brussel ». Volgens die partij beschikt zij over het vereiste belang om de vernietiging te vorderen van bepalingen die de belangen raken van de advocaten bij de Vlaamse balies, vermits dit een bij wet bepaalde opdracht is van de Orde van Vlaamse balies. De Orde van Vlaamse balies heeft er ook belang bij dat de magistraten, de griffiers en hun personeel binnen een behoorlijk kader en op een behoorlijke wijze kunnen functioneren, gelet op het feit dat de Orde op regelmatige basis met hen in contact komt en er advocaten zijn die vervolgens magistraat worden. Ten slotte heeft de Orde van Vlaamse balies als taak te waken over de belangen van de rechtzoekende en heeft zij zelf een persoonlijk belang als rechtzoekende met zetel te Brussel.

A.1.1.2. De Orde van Vlaamse balies voert aan dat het kader waarin advocaten, rechtzoekenden en magistraten in het gerechtelijk arrondissement Brussel optreden, fundamenteel wordt gewijzigd. De bestreden wet benadeelt de advocaten die cliënten zouden mislopen door het feit dat Franstalige substituten worden gedetacheerd naar het parket van Halle-Vilvoorde en door de mogelijkheid om aldaar het Frans als proceduretaal te kiezen. De loopbaanmogelijkheden en bevoegdheden van magistraten worden ernstig beperkt. De rechtzoekende zou, nog steeds volgens die partij, worden geconfronteerd met een substantiële verhoging van de gerechtelijke achterstand, en met actoren die niet zijn natuurlijke rechter zijn.

A.1.2.1. De Ministerraad voert aan dat het beroep tot vernietiging niet ontvankelijk is bij gebrek aan belang, aangezien de verzoekende partij niet rechtstreeks wordt geraakt door de bestreden bepalingen.

A.1.2.2. In zoverre de verzoekende partij zich beroept op de vermeende aantasting van de belangen van de magistraten, merkt de Ministerraad op dat de wettelijke opdracht van de Orde beperkt is tot de behartiging van de belangen van de advocaat en van de rechtzoekende. In zoverre zij aanvoert er belang bij te hebben dat de magistratuur behoorlijk zou functioneren, is er, volgens de Ministerraad, slechts sprake van een onrechtstreeks en onzeker belang.

A.1.2.3. In zoverre de verzoekende partij zich beroept op de benadeling van de advocaten en de rechtzoekenden, dient, volgens de Ministerraad, te worden vastgesteld dat de bestreden bepalingen betrekking hebben op de instellingen en de leden van het gerechtelijk arrondissement Brussel en dat zij de individuele toestand van de advocaten en de rechtzoekenden niet rechtstreeks raken. De Ministerraad wijst erop dat het eerste tot en met het vierde middel discriminaties ten aanzien van de magistraten, de griffiers en hun personeel betreffen. Wat het vijfde en zesde middel betreft, maakt de verzoekende partij niet duidelijk in welk opzicht zij, in welke hoedanigheid dan ook, rechtstreeks en ongunstig zou worden geraakt door de (ontstentenis van een) bijzondere meerderheidsvereiste.

A.1.2.4. Vermits de bestreden wet geen afbreuk zou doen aan enig fundamenteel recht of aan de behoorlijke rechtsbedeling, is er, volgens de Ministerraad, ook geen sprake van een rechtstreekse, zekere en ongunstige weerslag op de individuele situatie van de verzoekende partij als rechtzoekende, noch op de situatie van de overige rechtzoekenden.

A.1.3. De « Ordre des barreaux francophones et germanophone » enerzijds, en de Franse Orde van advocaten bij de balie te Brussel en François Bruyns, anderzijds, betwisten om soortgelijke redenen het belang van de Orde van Vlaamse balies. Die tussenkommende partijen betwisten dat de Orde van Vlaamse balies de belangen van de rechtzoekenden mag verdedigen en verwijzen dienaangaande naar de rechtspraak van het Hof en naar een arrest van het Hof van Cassatie van 4 april 2005. Zij voeren tevens aan dat in zoverre de verzoekende partij beweert dat de bestreden wet de belangen van de advocaten schaadt, zij geen enkel concreet element aantoont en dat de wet Nederlandstalige advocaten geen enkel recht ontnemt.

A.1.4.1. De Orde van Vlaamse balies antwoordt dat het Hof reeds meerdere malen, onder meer in het arrest nr. 102/2008, heeft erkend dat zij op grond van artikel 495 van het Gerechtelijk Wetboek een beroep tot vernietiging mag instellen. Zij beklemtoont dat zij als rechtspersoon met zetel te Brussel als rechtsonderhorige rechtstreeks wordt geraakt door de bestreden bepalingen. Ten aanzien van het argument dat advocaten en rechtzoekenden niet de adressaten zijn van de bestreden bepalingen, voert de verzoekende partij aan dat indien er minder Nederlandstalige magistraten beschikbaar zijn, de gerechtelijke achterstand voor Nederlandstalige rechtzoekenden toeneemt, waardoor zowel die rechtzoekenden als de advocaten die hen vertegenwoordigen worden benadeeld. Zij verwijst tevens naar de rechtspraak van het Hof inzake beroepen ingesteld door verenigingen zonder winst oogmerk en voert aan dat zij aan de in die rechtspraak gestelde voorwaarden voldoet.

A.1.4.2. Volgens de Orde van Vlaamse balies kunnen de « Ordre des barreaux francophones et germanophone » en de Franse Orde van advocaten bij de balie te Brussel onmogelijk zelf belang hebben om tussen te komen en staande houden dat de verzoekende partij geen belang heeft. De door die partijen aangehaalde cassatierechtspraak is, volgens de Orde van Vlaamse balies, niet pertinent aangezien het om een beroep ging in een individuele zaak en niet om een beroep tot vernietiging van een wetbepaling die de belangen van advocaten zou raken.

A.1.5. De Ministerraad antwoordt dat de beweerde toename van de gerechtelijke achterstand slechts een louter hypothetisch en onrechtstreeks nadeel zou zijn en dat die niet wordt gestaafd door concrete gegevens.

Wat de zaak nr. 5546 betreft

A.2.1.1. De vzw « Vlaams Pleitgenootschap bij de Balie te Brussel », John-John Ackaert, Liesbeth Jansens, Joris Roesems en Sofie Vanden Broeck zetten uiteen dat zij als rechtssubjecten die in het gerechtelijk arrondissement Brussel woonachtig of gevestigd zijn, kans maken dat zij in rechte moeten of willen optreden en dat zij er belang bij hebben dat de justitie in dat rechtsgebied behoorlijk functioneert. Zij voegen hieraan toe dat de advocaten onder hen dat belang ook hebben op grond van het beroep dat zij uitoefenen. Zij hebben er belang bij op te komen tegen wetbepalingen die de goede werking van de openbare dienst van de justitie bedreigen, wat het geval zou zijn met de bestreden bepalingen.

A.2.1.2. De eerste verzoekende partij verwijst tevens naar haar maatschappelijk doel, namelijk de Nederlandse cultuur en in het bijzonder de rechtscultuur alsmede het rechtsleven in België te bevorderen en te ontwikkelen. In zoverre de achterstelling van Nederlandstalige juristen de bemoeilijking van de behandeling van straf- en burgerlijke zaken die hun oorsprong vinden in het Nederlandstalige administratief arrondissement Halle-Vilvoorde en de ongelijke behandeling van Nederlandstalige rechtzoekenden, advocaten, magistraten en gerechtspersoneel tot gevolg zou hebben, zou zij rechtstreeks en ongunstig worden geraakt door die bepalingen.

A.2.1.3. De verzoekende partijen erkennen dat de vraag of zij rechtstreeks en ongunstig kunnen worden geraakt door de bepalingen die zij aanvechten, pas beantwoord kan worden nadat de precieze draagwijdte van die bepalingen en de gevolgen ervan zijn onderzocht, zodat het onderzoek van de ontvankelijkheid van het beroep samenvalt met het onderzoek ten gronde.

A.2.2.1. De Ministerraad voert aan dat de verzoekende partijen niet rechtstreeks worden geraakt door de bestreden bepalingen en dat er hoogstens sprake kan zijn van een onrechtstreeks of hypothetisch belang.

A.2.2.2. In zoverre de verzoekende partijen zich beroepen op de benadeling, door de bestreden bepalingen, van advocaten en rechtzoekenden, stelt de Ministerraad vast dat de bestreden bepalingen gericht zijn tot de instellingen en de leden van het gerechtelijk arrondissement Brussel, en niet tot de advocaten en de rechtzoekenden. Te hunnen aanzien kan er enkel sprake zijn van een eventuele, hypothetische en onrechtstreekse weerslag.

A.2.2.3. In zoverre de eerste verzoekende partij aanvoert dat de bestreden bepalingen de belangen van magistraten en gerechtspersoneel schaden, voert de Ministerraad aan dat zij niet belast is met de behartiging van hun belangen.

A.2.2.4. In zoverre de verzoekende partijen zich beroepen op de goede werking van het gerecht, verschilt hun belang, volgens de Ministerraad, niet van het belang dat iedere persoon kan doen gelden bij de werking van de justitie en gaat het om een *actio popularis*.

A.2.3. De « Ordre des barreaux francophones et germanophone », die tussenkomt, betwist het belang van de verzoekende partijen om soortgelijke redenen als die in de zaak nr. 5509.

A.2.4.1. De verzoekende partijen antwoorden dat niet wordt weerlegd dat zij allen, zij het als rechtspersoon, zij het als natuurlijke persoon, in het gerechtelijk arrondissement Brussel aan het rechtsverkeer deelnemen en er dus belang bij hebben dat de justitie in dat rechtsgebied goed functioneert. Zij verwijzen naar artikel 13 van de Grondwet, artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en artikel 14 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, die het recht op toegang tot de rechter waarborgen. Elke rechtzoekende doet blijken van het vereiste belang om de vernietiging te vorderen van bepalingen die de uitoefening van dat recht ongunstig kunnen beïnvloeden.

A.2.4.2. De verzoekende partijen merken tevens op dat niet wordt betwist dat het maatschappelijk doel van de eerste verzoekende partij van bijzondere aard is, onderscheiden van het algemeen belang, dat zij een collectief belang verdedigt en dat dit maatschappelijk doel werkelijk wordt nagestreefd.

A.2.5. De Franse Orde van advocaten bij de balie te Brussel en François Bruyns, die eveneens tussenkomen, zijn het met de verzoekende partijen eens dat het onderzoek van hun belang nauw is verbonden met het onderzoek ten gronde, maar voeren desalniettemin aan dat het beroep manifest onontvankelijk is in zoverre er niet uit blijkt hoe de bestreden bepalingen de verzoekende partijen rechtstreeks en ongunstig zouden raken.

A.2.6. De verzoekende partijen antwoorden dat het ongerijmd is dat die tussenkomende partij hun belang betwisten, terwijl de Franse Orde van advocaten bij de balie te Brussel haar eigen belang bij de tussenkomst verantwoordt met argumenten geput uit het belang van Franstalige rechtsonderhorigen in het gerechtelijk arrondissement Brussel en van de Franstalige advocaten die de belangen van die rechtsonderhorigen behartigen.

Wat de zaken nrs. 5576 en 5586 betreft

A.3.1. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5576 voeren aan dat zij over een drievoudig belang beschikken. Allereerst zouden zij over een functioneel belang beschikken in hun hoedanigheid van Nederlandstalig rechter, toegevoegd rechter of personeelslid van de Rechtbank van eerste aanleg te Brussel, dan wel van de Arbeidsrechtbank te Brussel. De bestreden bepalingen zouden de goede werking van de Nederlandstalige kamers van de Rechtbank van eerste aanleg en van de Arbeidsrechtbank te Brussel, alsmede van de toekomstige ontdeubelde Nederlandstalige Rechtbank van eerste aanleg en Arbeidsrechtbank te Brussel hypothekeren. Ten tweede zouden zij in dezelfde hoedanigheid over een eigen belang beschikken : de reductie van de Nederlandstalige kaders zou tot gevolg hebben dat de werkdruk zal toenemen, dat hun promotiekansen verminderen, dat zij minder tijd zullen hebben voor opleiding en buitengerechtelijke initiatieven en dat, wat het

griffiepersoneel betreft, zij ongewild het voorwerp zullen uitmaken van een gedwongen herplaatsing. Voorts zouden de bestreden bepalingen tot gevolg hebben dat de betrokken Nederlandstalige rechters verplicht zullen worden om gedurende minstens drie jaar aan te blijven op een post waartoe zij zonder hun instemming werden benoemd en zullen de Nederlandstalige toegevoegde rechters een aanzienlijk financieel nadeel lijden vermits zij hun weddetoeslag verliezen. Ten derde beschikken zij over een eigen belang uit hoofde van hun hoedanigheid van Nederlandstalige rechtzoekenden in het gerechtelijk arrondissement Brussel, uit hoofde van hun tewerkstelling en/of hun woonplaats te Brussel, aangezien door de bestreden bepalingen de gerechtelijke achterstand zou toenemen.

A.3.2. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5586 voeren aan dat zij over een soortgelijk drievoudig belang beschikken.

A.3.3. In zoverre de verzoekende partijen zich beroepen op hun hoedanigheid van rechtzoekende, voert de Ministerraad aan dat zij nalaten hun woonplaats te vermelden en dat zij, in ieder geval, niet de adressaten zijn van de bestreden bepalingen. De bewering dat de bestreden bepalingen de gerechtelijke achterstand zouden doen toenemen, wordt in geen enkel opzicht gestaafd door concrete gegevens.

A.3.4. De verzoekende partijen antwoorden dat de bijzondere wet van 6 januari 1989 geenszins vereist dat zij hun woonplaats vermelden en dat hun eigen belang als rechtzoekende evenzeer blijkt uit het feit dat zij te Brussel worden tewerkgesteld. Louter voor zover als nodig leggen zij, vertrouwelijk, een lijst met adressen van sommige verzoekers ter griffie neer. Zij voeren aan dat rechtzoekenden wel degelijk een nadeel ondervinden van de bestreden bepalingen, vermits deze de goede werking van de Brusselse rechtbanken aantasten, hetgeen een directe weerslag heeft op de rechtsbedeling te Brussel. Zij wijzen erop dat het recht op een behoorlijke rechtsbedeling binnen een redelijke termijn in het geding is. Zij betwisten ten slotte aan de hand van de bij het verzoekschrift gevoegde stukken de bewering dat zij de toename van de gerechtelijke achterstand niet aan de hand van concrete gegevens hebben gestaafd. Ten slotte merken zij op dat de Ministerraad hun belang in hun hoedanigheid van magistraat of personeelslid van de Rechtbank van eerste aanleg, de Arbeidsrechtsrechtbank, het parket of het arbeidsauditoraat van Brussel niet betwist.

A.3.5. De Ministerraad antwoordt dat de verzoekende partijen zowel ter staving van hun belang in hun hoedanigheid van magistraten en personeelsleden bij de rechterlijke macht als in hun hoedanigheid van rechtzoekende, aanvoeren dat de bestreden bepalingen de goede werking van de Brusselse rechtbanken aantasten. Volgens de Ministerraad betreft die bewering een louter hypothetisch en onrechtstreeks nadeel dat in geen enkel opzicht wordt gestaafd met concrete gegevens. In zoverre de verzoekende partijen zich beroepen op de goede werking van de Brusselse rechtbanken, merkt de Ministerraad op dat hun belang niet verschilt van iedere persoon en het om een *actio popularis* gaat.

Wat de zaken nrs. 5577 en 5587 betreft

A.4.1.1. De eerste verzoekende partij in de zaak nr. 5577, de vzw « Nieuw-Vlaamse Alliantie », verwijst, ter staving van haar belang, naar haar maatschappelijk doel, met name de verdediging en bevordering van de politieke, culturele, sociale en economische belangen van de Vlamingen. Dat doel is onderscheiden van het algemeen belang en wordt werkelijk nagestreefd, wat blijkt uit het feit dat de werking van de vereniging concreet en duurzaam is. Zij wijst erop dat het Hof reeds herhaalde malen haar belang heeft erkend.

A.4.1.2. Ben Weyts, Karl Vanlouwe, Hendrik Vuye, Frank Fleerackers, Jan Van Den Noortgate en Luc Deconinck, tweede, derde en vijfde tot achtste verzoekende partij in de zaak nr. 5577, beroepen zich op het feit dat zij hun diploma van licentiaat in de rechten in het Nederlands hebben behaald en dat de bestreden bepalingen de houder van zo een diploma niet dezelfde rechten geeft als de houder van een Franstalig diploma. De derde, de zesde, de zevende en de achtste verzoekende partij in die zaak beroepen zich tevens op hun hoedanigheid van (voormalig) advocaat en voeren aan dat zij belang hebben bij de vernietiging van bepalingen die de rechtsbedeling in het Nederlands benadelen. Karl Vanlouwe en Godelieve Maes, derde en vierde verzoekende partij in die zaak, beroepen zich op hun hoedanigheid van senator. De vijfde en de zesde verzoekende partij zijn hoogleraar in de rechten en voeren aan dat zij in die hoedanigheid belang hebben bij de vernietiging van de bepalingen die ertoe strekken dat een in het Nederlands behaald diploma niet dezelfde rechten opent in het tweetalige gebied Brussel als een Franstalig diploma. De tweede tot en met de achtste verzoeker beroepen zich als inwoner van hetzij de provincie Vlaams-Brabant, hetzij het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, hetzij het Franse taalgebied, op het feit dat de bestreden wet aan Franstaligen in het Nederlandse taalgebied rechten verleent die Nederlandstaligen in het Franse taalgebied niet genieten. De zesde verzoekende partij beroept zich

ten slotte op haar hoedanigheid van lid van de Hoge Raad voor de Justitie en voert aan dat zij niet langer mag meebeslissen over de voordracht van de procureur des Konings en de arbeidsauditeur te Brussel.

A.4.2. Bart Laeremans en Joris Van Hauthem, eerste en tweede verzoekende partij in de zaak nr. 5587, voeren ter staving van hun belang aan dat zij als inwoner van het arrondissement Halle-Vilvoorde zullen worden geconfronteerd met een verschillend vervolgingsbeleid door de aanwezigheid van gedetacheerde Franstalige Brusselse parketmagistraten in Halle-Vilvoorde, dat zij zullen worden geraakt door een toename van de gerechtelijke achterstand en dat zaken waarbij zij partij zouden zijn, kunnen worden gebracht voor de Franstalige rechtbank van Brussel. De vzw « Algemeen Vlaams Belang », derde verzoekende partij in die zaak, beroept zich op haar maatschappelijk doel, namelijk de bevordering van de culturele eigenheid van het Vlaamse volk en de verdediging van de Vlaamse belangen. Aangezien de bestreden wet onevenredige aantastingen inhoudt van het eentalig karakter van het grondgebied Halle-Vilvoorde inzake het taalgebruik in gerechtszaken, valt het beroep binnen dat maatschappelijk doel.

A.4.3. De Ministerraad voert aan dat, in zoverre de verzoekende partijen zich beroepen op hun hoedanigheid van rechtzoekende, (gewezen) advocaat of houder van een diploma van licentiaat in de rechten, zij niet de adressaten zijn van de bestreden bepalingen. Bijgevolg kunnen die bepalingen de toestand van de rechtzoekenden niet rechtstreeks raken. De beweerde benadeling van de rechtsbedeling in het Nederlands is hypothetisch. Wat de derde en de vierde verzoekende partij in de zaak nr. 5577 betreft, die zich beroepen op hun hoedanigheid van senator, voert de Ministerraad aan dat zij nalaten aan te tonen in welk opzicht zij in die hoedanigheid over een persoonlijk of een functioneel belang beschikken. De hoedanigheid van vijfde en zesde verzoekende partij in de zaak nr. 5577, namelijk hoogleraar, is, volgens de Ministerraad, evenmin van dien aard dat zij het rechtens vereiste rechtstreekse en persoonlijke belang kan staven.

A.4.4.1. De Franse Orde van advocaten bij de balie te Brussel en François Bruyns, die tussenkomen in beide zaken, voeren aan dat de vijfde tot de achtste verzoekende partij in de zaak nr. 5577 niet aantonen dat zij aan de voorwaarden voldoen om kandidaat te kunnen zijn voor het ambt van procureur des Konings en arbeidsauditeur van Brussel. De tussenkommende partijen merken tevens op dat de vijfde en de zevende verzoekende partij in de zaak nr. 5577 zelf niet in het gerechtelijk arrondissement Brussel woonachtig zijn. De middelen die namens magistraten of personeel van de rechtbanken worden aangevoerd zijn, nog volgens die tussenkommende partijen, niet ontvankelijk vermits noch de eerste verzoekende partij, noch parlementsleden of advocaten als doel hebben de belangen van leden van de rechterlijke orde te verdedigen. De bewering dat de bestreden wet de belangen van rechtzoekenden zou schaden, wordt dan weer door geen enkel concreet element gestaafd. Ten slotte verliezen Nederlandstalige advocaten hoegenaamd geen rechten.

A.4.4.2. Wat de zaak nr. 5587 betreft, betwisten de voornoemde tussenkommende partijen om soortgelijke redenen het belang van de verzoekende partijen.

A.4.5. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5577 antwoorden dat de Ministerraad niet het belang van elke verzoekende partij heeft betwist, en met name niet het door de eerste verzoekende partij aangevoerde belang, noch het functionele belang waarop de tweede, de derde, de vierde en de zesde verzoekende partij zich beroepen als, respectievelijk, parlements lid en lid van de Hoge Raad voor de Justitie. Voorts voeren zij aan dat zij niet opkomen voor de belangen van magistraten maar dat hun eigen rechtssituatie wordt geraakt door de bestreden bepalingen. Zij erkennen dat het oordeel of de aantasting van de rechtspositie van de verzoekende partijen reëel is, een onderzoek van de draagwijdte van de bestreden bepalingen vereist en dat, bijgevolg, het onderzoek van de ontvankelijkheid samenvalt met het onderzoek van de grond van de zaak.

A.4.6. De Ministerraad antwoordt dat de eerste verzoekende partij in de zaak nr. 5577 nalaat aan te tonen op welke wijze haar maatschappelijk doel het rechtens vereiste belang verschaft. In zoverre de verzoekende partijen in die zaak zich beroepen op de beweerde benadeling van de rechtsbedeling in het Nederlands, voert de Ministerraad aan dat het om een louter hypothetisch en onrechtstreeks belang gaat dat in geen enkel opzicht wordt gestaafd met concrete elementen.

Ten aanzien van de ontvankelijkheid van de tussenkomsten

Wat de zaak nr. 5509 betreft

A.5.1. De Nederlandse Orde van advocaten bij de balie te Brussel, die tussenkomt in de zaak nr. 5509, zet uiteen dat zij de Nederlandstalige advocaten uit het gerechtelijk arrondissement Brussel vertegenwoordigt en dat

zij op grond van artikel 455 van het Gerechtelijk Wetboek de opdracht heeft de eer van de Orde op te houden en de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen en een behoorlijke beroepsuitoefening moeten waarborgen. Zij voert aan dat de advocaat bij de uitoefening van zijn beroep in contact komt met de overige actoren van justitie en afhankelijk is van een behoorlijk functionerend gerechtelijk kader. Aangezien de bestreden wet op substantiële wijze het kader wijzigt waarin advocaten, rechtzoekenden en magistraten in het gerechtelijk arrondissement Brussel optreden, heeft ze verregaande gevolgen voor de uitoefening van het beroep van advocaat.

A.5.2. Volgens de Ministerraad toont de Nederlandse Orde van advocaten bij de balie te Brussel met voormelde argumenten niet aan dat zij rechtstreeks en ongunstig wordt geraakt door de bestreden bepalingen.

A.5.3. De Nederlandse Orde van advocaten bij de balie te Brussel antwoordt dat als rechtspersoon gevestigd in Brussel het kan zijn dat zij in rechte moet of wil optreden, zodat zij er belang bij heeft dat de justitie in dat rechtsgebied behoorlijk functioneert. De bestreden wet zou het kader waarbinnen de Nederlandse Orde van advocaten bij de balie te Brussel als rechtsonderhorige in de toekomst dient op te treden wijzigen, aangezien het recht op toegang tot de rechter van Nederlandstalige rechtsonderhorigen op discriminerende wijze zou worden beperkt. De tussenkomen partij voert tevens aan dat, gelet op de verdeelsleutels waarin de wet voorziet, de gerechtelijke achterstand voor Nederlandstalige rechtzoekenden en hun advocaten zou toenemen. Ten slotte zou de bestreden wet ook gevolgen hebben voor de doorstroming van advocaten naar de magistratuur, in het bijzonder voor de mogelijkheden voor Nederlandstalige advocaten om benoemd te worden tot bepaalde ambten binnen het openbaar ministerie en het arbeidsauditoraat te Brussel.

A.6.1. De vzw « Vlaams Pleitgenootschap bij de Balie te Brussel », John-John Ackaert, Liesbeth Jansens, Joris Roesems en Sofie Vanden Broeck, die tussenkomen in de zaak nr. 5509, voeren ter staving van hun belang dezelfde argumenten aan als die in de zaak nr. 5546.

A.6.2. De Ministerraad betwist het belang van die tussenkomen partijen. Hij verwijst naar hetgeen hij heeft aangevoerd ter bestrijding van het belang van de verzoekende partij.

A.7. De Franse Orde van advocaten bij de balie te Brussel en François Bruyns voeren ter staving van hun belang aan dat de wet waarvan zij de grondwettigheid verdedigen, het voor Franstalige rechtzoekenden makkelijker maakt om de taalwijziging te vragen en bijgevolg de belangen van de Franstalige advocaten van de balie van Brussel, die de eerste tussenkomen partij verdedigt, raakt. Zij wijzen er ook op dat de eerste tussenkomen partij in het verleden de wetsvoorstellen heeft bekampt die beoogden het gerechtelijk arrondissement Brussel te splitsen. De tweede verzoekende partij is woonachtig in het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde en heeft er belang bij de grondwettigheid van de bestreden wet te verdedigen, vermits die haar het recht waarborgt om door een Franstalige rechtbank te worden berecht, het makkelijker maakt om de taalwijziging te vragen en in een rechtsmiddel voorziet wanneer die vraag wordt geweigerd.

Wat de zaken nrs. 5546, 5577 en 5587 betreft

A.8.1. Ter staving van hun belang voeren de Franse Orde van advocaten bij de balie te Brussel en François Bruyns dezelfde argumenten aan als in de zaak nr. 5509.

A.8.2. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5587 voeren aan dat de memorie van de tussenkomen partijen als adres het kantoor van hun raadsman te Louvain-la-Neuve opgeeft, terwijl betrokkene niet is ingeschreven aan de balie van Nijvel. Diezelfde verzoekende partijen voeren ook aan dat niet wordt bewezen dat de Franse Orde van advocaten bij de balie te Brussel op geldige wijze heeft beslist om deze procedure te voeren. Zij betwisten ten slotte het feit dat de tussenkomen partijen hun memorie in het Frans hebben ingediend.

A.8.3. De tussenkomen partijen antwoorden dat het feit dat hun memorie een adres te Louvain-la-Neuve vermeldt, niet tot de ontvankelijkheid van die memorie kan leiden. Zij wijzen erop dat zij de beslissing van de Raad van de Orde van 16 april 2013 om in deze procedure tussen te komen bij hun memorie tot tussenkomst hebben gevoegd.

Ten aanzien van de omvang van het beroep in de zaak nr. 5509

A.9.1. De « Ordre des barreaux francophones et germanophone » wijst erop dat het beroep tot vernietiging in de zaak nr. 5509 alle bepalingen van de bestreden wet beoogt, terwijl de middelen slechts betrekking hebben op een aantal onder hen.

A.9.2. De Orde van Vlaamse balies antwoordt dat de bestreden wet een hervorming van het gerechtelijk arrondissement organiseert en dat de bepalingen van die wet één geheel vormen en in samenhang dienen te worden gelezen.

Ten gronde

Wat de ontvankelijkheid van de middelen in de zaak nr. 5509 betreft

A.10.1. De Orde van Vlaamse balies voert in zes middelen de schending aan van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de artikelen 4 en, wat het eerste middel betreft, 13 ervan en met de artikelen 6, 13 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

A.10.2. De Ministerraad voert aan dat die middelen niet ontvankelijk zijn in zoverre zij niet aangeven in welk opzicht artikel 4 van de Grondwet en de artikelen 6 en 13 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens zijn geschonden. Volgens de Ministerraad zijn het vijfde en het zesde middel niet ontvankelijk in zoverre de schending wordt aangevoerd van het rechtszekerheidsbeginsel. Het Hof is niet bevoegd om rechtstreeks aan dat beginsel te toetsen.

A.10.3. De Franse Orde van advocaten bij de balie te Brussel en François Bruyns voeren aan dat het Hof niet vermag te toetsen aan artikel 4 van de Grondwet en aan het rechtszekerheidsbeginsel.

A.10.4. De « Ordre des barreaux francophones et germanophone » voert aan dat de middelen, in zoverre ze de schending aanvoeren van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, niet ontvankelijk zijn vermits de verzoekende partij nalaat aan te geven welke categorieën van personen met elkaar dienen te worden vergeleken.

A.10.5.1. De Orde van Vlaamse balies antwoordt dat de bestreden bepalingen de door artikel 4 van de Grondwet gewaarborgde tweetaligheid van Brussel-Hoofdstad aantasten, vermits de bestreden bepalingen het Nederlands achterstellen ten opzichte van het Frans. Dat is het geval wanneer de wetgever een maatregel neemt die de gerechtelijke achterstand in Franstalige zaken zal doen afnemen, maar die in Nederlandstalige zaken zal doen toenemen. De verzoekende partij ontkent dat zij zou hebben nagelaten aan te geven op welke wijze die grondwetsbepaling geschonden zou zijn.

A.10.5.2. Wat de aangevoerde schending van de artikelen 6 en 13 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens betreft, voert de verzoekende partij aan dat de bestreden wet een substantiële verhoging van de gerechtelijke achterstand voor een bepaalde categorie van rechtzoekenden organiseert, wat een inbreuk op het recht op toegang tot de rechter en op een eerlijke behandeling binnen een redelijke termijn inhoudt.

A.10.6. De Ministerraad antwoordt dat de verzoekende partij in het verzoekschrift zelf dient aan te geven welke grondwetsbepalingen zijn geschonden en in welk opzicht zij zijn geschonden.

A.10.7. Wat het rechtszekerheidsbeginsel betreft, wijst de Orde van Vlaamse balies erop dat het Hof in het verleden reeds aan dat beginsel heeft getoetst, al dan niet in samenhang gelezen met andere bepalingen.

A.10.8. De Ministerraad antwoordt dat het de bevoegdheid van het Hof betwist om te toetsen aan het rechtzekerheidsbeginsel op zichzelf genomen, zonder samenhang met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

Wat de ontvankelijkheid van het enige middel in de zaak nr. 5546 en van de middelen in de zaken nrs. 5577 en 5587 betreft

A.11.1. De « Ordre des barreaux francophones et germanophone », de Franse Orde van advocaten bij de balie te Brussel en François Bruyns voeren aan dat het enige middel in de zaak nr. 5546 niet ontvankelijk zou zijn in zoverre de schending wordt aangevoerd van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, zonder dat gepreciseerd wordt welke categorie van personen zou worden gediscrimineerd. De Franse Orde van advocaten bij de balie te Brussel en François Bruyns voeren dezelfde exceptie aan ten aanzien van de middelen in de zaken nrs. 5577 en 5587.

A.11.2. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5546 antwoorden dat zij bij elke grief duidelijk hebben gemaakt dat er sprake is van een onverantwoorde ongelijke behandeling van gelijke toestanden of een gelijke behandeling van ongelijke toestanden, waarbij die toestanden telkens werden gepreciseerd.

Wat de draagwijdte van artikel 157bis van de Grondwet betreft

A.12.1. De Ministerraad voert aan dat, gelet op artikel 157bis van de Grondwet, de bestreden bepalingen in overeenstemming zijn met de Grondwet en dat het niet aan het Hof toekomt die beoordeling door de Grondwetgever tegen te spreken. Uit de toelichting bij, enerzijds, het voorstel tot herziening van de Grondwet dat tot artikel 157bis van de Grondwet heeft geleid en, anderzijds, het wetsvoorstel dat tot de bestreden wet heeft geleid, blijkt dat er tussen beide een nauwe band bestaat. Het is op grond van die nauwe band dat de algemene vergadering van de afdeling wetgeving van de Raad van State heeft vastgesteld dat de Grondwetgever van oordeel was dat de essentiële elementen van het wetsvoorstel dat tot de bestreden wet heeft geleid in overeenstemming zijn met de Grondwet en dat het de Raad van State niet toekomt dit oordeel van de Grondwetgever tegen te spreken.

A.12.2.1. De Orde van Vlaamse balies, verzoekende partij in de zaak nr. 5509, antwoordt dat niet op rechtsgeldige wijze wordt bepaald welke die essentiële elementen dan wel zijn. Elke bepaling van de bestreden wet is met een gewone meerderheid aangenomen en kan met een dergelijke meerderheid worden gewijzigd, aangezien noch de Grondwetgever, noch de bijzondere wetgever hebben aangegeven welke bepalingen een bijzondere meerderheid zouden vereisen. Nu de Grondwetgever de essentiële elementen niet in de Grondwet heeft opgenomen of heeft aangegeven, hebben ze geen grondwettelijke rang of zijn ze niet door de Grondwetgever goedgekeurd; bijgevolg kan het Hof ten aanzien van alle bestreden bepalingen nagaan of ze in overeenstemming zijn met de Grondwet en de fundamentele rechten.

A.12.2.2. De Ministerraad betwist dat elke bepaling van de bestreden wet met een gewone meerderheid zou kunnen worden gewijzigd en is van oordeel dat die bewering in strijd is met de duidelijke bewoordingen van artikel 157bis van de Grondwet. Volgens de Ministerraad blijkt uit de toelichting bij het voorstel dat tot die grondwetsbepaling heeft geleid dat de Grondwetgever de regeling die in de bestreden wet is vervat, heeft geconsolideerd. Uit de gelijktijdige behandeling door het Parlement van artikel 157bis van de Grondwet en de bestreden wet moet worden afgeleid dat de Grondwetgever van oordeel was dat het geheel van de wetsbepalingen ter hervorming van het gerechtelijk arrondissement Brussel geen aanleiding geeft tot grondwettigheidsproblemen. In het verleden heeft het Hof zich niet bereid verklaard om de keuzes van de Grondwetgever in het geding te brengen, ook wanneer die keuzes niet uit de bewoordingen van de Grondwet blijken maar uit de parlementaire voorbereiding van een grondwetsbepaling.

A.12.3.1. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5546 antwoorden dat artikel 157bis van de Grondwet enkel bepaalt dat sommige onderdelen van de bestreden wet in de toekomst slechts met bijzondere meerderheid kunnen worden gewijzigd, maar niet dat de bestreden wet of de essentiële elementen ervan de keuze van de Grondwetgever zouden zijn. Volgens hen heeft het Hof in verleden enkel aanvaard dat het een door de Grondwetgever gemaakte keuze die in de tekst van de Grondwet zelf tot uiting was gekomen, niet mag beoordelen. Zij waarschuwen voor een terugkeer van de onschendbaarheid van de wet wanneer het zou volstaan dat het Parlement afkondigt dat een wet niet strijdig is met de Grondwet opdat het Hof daar enkel akte van kan nemen. Volgens hen is die constructie zelf discriminerend, vermits enkel de federale wetgever, en niet de gemeenschaps- en gewestparlementen, kan verzekeren dat de wet in overeenstemming is met de Grondwet.

A.12.3.2. De Ministerraad antwoordt dat de rechtspraak van het Hof niet beperkt is tot gevallen waarin de keuzes van de Grondwetgever uit de tekst van de Grondwet blijken, maar ook geldt wanneer die keuzes blijken uit de parlementaire voorbereiding van een grondwetsbepaling. Bovendien kan niet ernstig worden betwist dat te dezen een uitdrukkelijke wijziging van de Grondwet voorhanden is, namelijk de invoeging van artikel 157bis van de Grondwet.

A.12.4.1. De verzoekende partijen in de zaken nrs. 5576 en 5586 voeren aan dat het Hof weliswaar aanvaardt dat de Grondwetgever bepaalde wetgeving, die een bijzondere band vertoont met een grondwetsherziening, kan immuniseren, maar dat die immunisering enkel geldt voor wat de grondwettigheid van wetgeving betreft. De Grondwetgever kan, wat de bestaanbaarheid van wetgeving met het internationaal en het Europees recht betreft, de wet niet immuniseren. De verzoekende partijen wijzen erop dat zij in het eerste middel de schending van artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens aanvoeren. Voorts merken zij op dat de door hen bestreden bepalingen alle buiten de essentiële elementen van de wet van 19 juli 2012 betreffende de hervorming van het gerechtelijk arrondissement Brussel vallen. De stelling van de Ministerraad dat de consolidatie door de Grondwetgever zich zou uitstrekken tot alle bepalingen van de wet kan, volgens die partijen, niet worden aanvaard, aangezien dat nergens blijkt uit de parlementaire voorbereiding van de herziening van de Grondwet die tot artikel 157bis van de Grondwet heeft geleid. Uit het loutere feit dat het Parlement die grondwetsbepaling en de wet van 19 juli 2012 gelijktijdig heeft behandeld, kan niet worden afgeleid dat de Grondwetgever van oordeel was dat de wet in overeenstemming was met de Grondwet, inzonderheid gelet op het feit dat het om twee verschillende procedures ging.

A.12.4.2. De Ministerraad antwoordt dat het Hof niet bevoegd is om rechtstreeks te toetsen aan internationale en Europeesrechtelijke bepalingen en dat het slechts tot een schending van die bepalingen kan besluiten in zoverre die schending leidt tot een schending van het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie. Vermits de Grondwetgever heeft geoordeeld dat er geen schending is van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, is er evenmin een schending van die grondwetsbepalingen, in samenhang gelezen met de aangevoerde internationale en Europeesrechtelijke bepalingen. De Ministerraad erkent dat de procedure voor de herziening van de Grondwet onderscheiden is van die voor de goedkeuring van wetgeving maar beklemtoont dat te dezen beide procedures in nauwe samenhang en zelfs gedeeltelijk gezamenlijk werden gevoerd.

Wat de ambtsplichten, vorderingen en adviezen van de procureurs des Konings en van de arbeidsauditeurs betreft (de bestreden artikelen 3 tot 18)

A.13.1. In het eerste onderdeel van haar eerste middel voert de verzoekende partij in de zaak nr. 5509 aan dat de bestreden wet, inzonderheid de artikelen 3 tot 18, niet bestaanbaar is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de artikelen 4 en 13 ervan en met de artikelen 6, 13 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, in zoverre de procureur des Konings en de arbeidsauditeur van Halle-Vilvoorde hun ambt uitsluitend uitoefenen bij de Nederlandstalige rechtbanken van het gerechtelijk arrondissement Brussel, terwijl de procureur des Konings en de arbeidsauditeur van Brussel hun ambt uitoefenen bij zowel de Nederlandstalige als de Franstalige rechtbanken van datzelfde gerechtelijk arrondissement. In zaken waarbij het territoriale aanknopingspunt is gelegen in Halle-Vilvoorde, maar de taal van de rechtspleging het Frans is, zal het steeds de procureur des Konings of de arbeidsauditeur van Brussel zijn die optreedt, terwijl de procureur des Konings of de arbeidsauditeur van Halle-Vilvoorde niet over een soortgelijke bevoegdheid beschikt wanneer het territoriale aanknopingspunt is gelegen in Brussel, maar de taal van de rechtspleging het Nederlands is. Diezelfde discriminerende regeling geldt, volgens die partij, ook voor de adviezen die, bij de Franstalige rechtbanken van het arrondissement Brussel, uitsluitend door de procureur des Konings van Brussel worden verstrekt, terwijl voor de Nederlandstalige rechtbanken de procureur des Konings van Brussel en die van Halle-Vilvoorde gezamenlijk dienen op te treden. Ze illustreert dit aan de hand van een aantal voorbeelden. De verzoekende partij beklemtoont dat voor dat verschil in behandeling geen verantwoording kan worden gevonden in het feit dat de parketten van het gerechtelijk arrondissement Brussel worden gesplitst op een territoriale basis aangezien de territoriaal bevoegde procureur van Halle-Vilvoorde niet mag optreden wanneer de Franstalige Rechtbank van eerste aanleg te Brussel haar bevoegdheden kan uitoefenen buiten het grondgebied van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad. Ook het feit dat de taal van de betrokkenen een verwijzing naar de Franstalige rechtbank rechtvaardigt, verantwoordt niet dat de procureur des Konings van Halle-Vilvoorde niet langer bevoegd zou zijn, aangezien hij evengoed in het Frans kan optreden. Volgens de verzoekende partij dient bij de beoordeling van die discriminaties rekening te worden gehouden met het feit dat de functie van procureur des Konings van Brussel slechts toegankelijk is voor wie zijn diploma in het Frans heeft behaald.

A.13.2.1. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5586 voeren in het eerste en tweede onderdeel van hun derde middel aan dat de bestreden artikelen 3, 14, 15 en 18 niet bestaanbaar zijn met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

A.13.2.2. De beperkte vorderingsbevoegdheid van de procureur des Konings en van de arbeidsauditeur van Halle-Vilvoorde, die enkel optreden voor de Nederlandstalige zaken met een territoriaal aanknopingspunt in het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde, houdt, volgens hen, een discriminerend onderscheid in tussen die personen en de procureur des Konings en de arbeidsauditeur van Brussel, die bevoegd zijn voor alle zaken met een territoriaal aanknopingspunt in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad en alle Franstalige zaken met een territoriaal aanknopingspunt in het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde. De parlementaire voorbereiding verklaart niet waarom de procureur des Konings en de arbeidsauditeur van Halle-Vilvoorde over een ingeperkte vorderingsbevoegdheid beschikken. Ook de algemene doelstelling van de bestreden wet, namelijk de strijd tegen de gerechtelijke achterstand en tegen de straffeloosheid, kan het verschil in behandeling niet verantwoorden. Volgens de verzoekende partijen bestaat er geen beletsel voor de procureur des Konings en de arbeidsauditeur van Halle-Vilvoorde om op te treden in de Franstalige zaken die een aanknopingspunt hebben in Halle-Vilvoorde, aangezien zij een grondige kennis van het Frans dienen aan te tonen.

A.13.2.3. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5586 voeren ook aan dat er sprake is van een discriminerend verschil in behandeling tussen de procureur des Konings van Halle-Vilvoorde en die van Brussel, in zoverre luidens het bestreden artikel 3 in de Franstalige rechtscolleges in het gerechtelijk arrondissement Brussel uitsluitend advies zal worden ingewonnen bij de procureur des Konings van Brussel, terwijl in de Nederlandstalige rechtscolleges het advies dient te worden ingewonnen bij zowel de procureur des Konings van Brussel als die van Halle-Vilvoorde. Hierdoor zal de procureur des Konings van Halle-Vilvoorde de mogelijkheid worden ontzegd om advies te verlenen in de Franstalige rechtscolleges, ofschoon een aanzienlijk deel van de zaken met een territoriaal aanknopingspunt in Halle-Vilvoorde zullen worden behandeld door deze Franstalige rechtscolleges. Dat is, volgens hen, niet verantwoord. Zij halen dezelfde argumenten aan als met betrekking tot de vorderingsbevoegdheid van de procureur des Konings en de arbeidsauditeur.

A.13.3. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5587 voeren in hun eerste middel aan dat de bestreden artikelen 3, 15 en 18 van de wet van 19 juli 2012 niet bestaanbaar zijn met de artikelen 10 en 11, in samenhang gelezen met artikel 4, van de Grondwet, in zoverre rechtsonderhorigen in het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde onder het vervolgingsbeleid van twee procureurs des Konings en van twee arbeidsauditeurs vallen, terwijl dat voor rechtsonderhorigen in andere rechtsgebieden niet het geval is. Volgens hen valt niet te verantwoorden dat een Vlaamse rechtsonderhorige die woonachtig is in dat arrondissement en die het slachtoffer is van een misdrijf, nu eens te maken zal hebben met de ene procureur, dan weer met de andere, afhankelijk van de taalkeuze van de beklaagde. Bovendien zal de rechtsonderhorige niet weten tot welke procureur zich te richten. De verzoekende partijen voeren aan dat de rechten van de Franstalige rechtsonderhorigen naar behoren zouden worden gediend door een tweetaligheidseis op te leggen aan de procureur des Konings te Halle-Vilvoorde.

A.13.4. De Ministerraad beklemtoont dat de hervorming van het gerechtelijk arrondissement Brussel een onderdeel is van het akkoord over de zesde staatshervorming en van het grote evenwicht waarop de communautaire vrede steunt. De Ministerraad nodigt het Hof dan ook uit om te besluiten tot de ongegrondheid van de middelen, vermits de bestreden wet past in het kader van de communautaire vrede waarbij door een complex geheel van regels een evenwicht binnen de federale Staat wordt nagestreefd.

A.13.5. Ook de « *Ordre des barreaux francophones et germanophone* » benadrukt dat de bestreden wet de communautaire vrede beoogt en deel uitmaakt van een globaal compromis. Het Hof heeft, volgens die partij, in het verleden erkend dat in die omstandigheden de rechterlijke toetsing marginaal dient te zijn.

A.13.6. De Franse Orde van advocaten bij de balie te Brussel en François Bruyns voeren aan dat, gelet op de specifieke kenmerken van het gerechtelijk arrondissement Brussel, dat arrondissement het voorwerp mag uitmaken van een specifieke regeling. Die tussenkomen partijen wijzen er ook op dat de bestreden wet deel uitmaakt van een globaal communautair akkoord en beoogt de gerechtelijke achterstand tegen te gaan.

A.13.7. De Orde van Vlaamse balies antwoordt dat ook een communautair akkoord waarmee de communautaire vrede wordt beoogd, ongrondwettig kan zijn. In zoverre de bestreden bepalingen de prijs zouden zijn die Nederlandstaligen moeten betalen voor andere communautaire hervormingen, kan er, volgens die partij,

geen sprake zijn van een legitiem doel, aangezien dat doel verband dient te houden met de regelgeving zelf. Zij wijst er ook op dat in de parlementaire voorbereiding als doel de bestrijding van de gerechtelijke achterstand in Brussel wordt vermeld. Ten aanzien van dat doel zijn de bestreden aantastingen van grondrechten niet pertinent. Bovendien zal de gerechtelijke achterstand toenemen en niet afnemen. Ook al wordt de communautaire vrede als legitiem doel aanvaard, toch moet, volgens de verzoekende partij, de evenredigheid van de bestreden maatregel worden nagegaan.

A.13.8. Volgens de Ministerraad gaat de verzoekende partij uit van het verkeerde uitgangspunt, namelijk de splitsing van het gerechtelijk arrondissement Brussel in een eentalig arrondissement Halle-Vilvoorde en een tweetalig arrondissement Brussel-Hoofdstad. Hij beklemtoont dat het gerechtelijk arrondissement Brussel als zodanig niet wordt gesplitst en zowel het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad als het Nederlandse taalgebied bestrijkt; enkel het parket wordt op territoriale basis gesplitst. Volgens de Ministerraad vinden de door de verzoekende partij bekritiseerde verschillen in behandeling hierin hun redelijke verantwoording.

A.13.9.1. De « Ordre des barreaux francophones et germanophone » voert aan dat de bestreden wet de bestaande taalregeling niet wijzigt : een rechtsonderhorige, of die nu Nederlandstalig of Franstalig is, moet nog steeds worden berecht door een magistraat die een diploma heeft behaald in dezelfde taal als de zijne.

A.13.9.2. Nog volgens die partij blijkt uit de parlementaire voorbereiding dat de wetgever geen volledige symmetrie beoogde, gelet op het feit dat het parket van Halle-Vilvoorde alleen is verbonden met de Nederlandstalige rechtbanken in Brussel en met de politierechtbanken en de vredegerichten in Halle-Vilvoorde, terwijl het tweetalige parket van Brussel zowel met de Franstalige als de Nederlandstalige rechtbanken van Brussel, inclusief de politierechtbanken, is verbonden. Het verschil in behandeling is dan ook verantwoord door het feit dat de procureur des Konings van Brussel is verbonden met een tweetalig parket, terwijl de procureur van Halle-Vilvoorde is verbonden met een eentalig parket.

A.13.10.1. De Franse Orde van advocaten bij de balie te Brussel en François Bruyns betogen allereerst dat de verzoekende partij in de zaak nr. 5509 geen belang heeft bij de aangevoerde discriminatie aangezien de bestreden bepalingen haar op generlei wijze rechtstreeks en ongunstig raken.

A.13.10.2. Die tussenkomenende partijen zetten vervolgens uiteen dat Brusselse magistraten enkel zitting nemen of vorderen in de taal van hun diploma en dat het diploma van taalkennis hen enkel toelaat om kennis te nemen van stukken of verklaringen in een andere taal dan die van hun diploma. De bestreden bepalingen verzekeren Franstalige rechtsonderhorigen van het administratief arrondissement Brussel of van het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde dat zij zullen worden vervolgd en berecht door magistraten die in het Frans hebben gestudeerd. Die partijen wijzen er ook op dat de procureur des Konings van Halle-Vilvoorde en die van Brussel beiden volledig bevoegd zijn ten aanzien van de rechtbanken waaraan zij verbonden zijn, namelijk de Nederlandstalige rechtbanken van Brussel en de politierechtbanken en vredegerichten van Halle-Vilvoorde voor de ene en de Nederlandstalige en Franstalige rechtbanken van Brussel, met inbegrip van de politierechtbanken, voor de andere. Dat de procureur des Konings van Halle geen bevoegdheid heeft voor zaken die een band vertonen met het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad is, volgens hen, het logische uitvloeisel van de splitsing van het parket. De tussenkomenende partijen weerleggen de door de verzoekende partijen aangehaalde voorbeelden. Dat het parket van Halle-Vilvoorde niet kan vorderen voor de Franstalige rechtbank van Brussel is verantwoord gelet op het feit dat de substituten bij dat parket een Nederlandstalig diploma hebben terwijl de taalwetgeving inzake gerechtszaken ervan uitgaat dat een verdachte enkel kan worden vervolgd door een substituut die een diploma heeft behaald in dezelfde taal als de zijne.

A.13.10.3. Wat de zaak nr. 5587 betreft, merken die tussenkomenende partijen op dat het middel niet ontvankelijk is in zoverre het de opportuniteit van de bestreden bepalingen in het geding brengt door andere maatregelen voor te stellen. Ook gaat de vergelijking met andere gerechtelijke arrondissementen niet op gelet op de specifieke kenmerken van het gerechtelijk arrondissement Brussel. Dat een burgerlijke partij verplicht kan worden om een procedure in het Frans te voeren als de beklaagde die taal kiest, is een uitvloeisel van de wet op het taalgebruik in gerechtszaken, die bepaalt dat de burgerlijke partij dezelfde taal dient te gebruiken als het openbaar ministerie, dat zich uitdrukt in de taal van de procedure, die door de verdachte wordt gekozen. Dat wettelijke stelsel wordt op geen enkele wijze gewijzigd door de wet van 19 juli 2012.

Wat de bevoegdheid van Nederlandstalige en Franstalige arrondissementsrechtbanken ten aanzien van de vrederechten van het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde betreft (het bestreden artikel 5)

A.14.1. In het vierde onderdeel van hun eerste middel voert de verzoekende partij in de zaak nr. 5509 aan dat het bestreden artikel 5 niet bestaanbaar is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de artikelen 4 en 13 ervan en met de artikelen 6, 13 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, in zoverre die bepaling de Franstalige arrondissementsrechtbank medezeggenschap zou geven over de dienst bij alle vrederechten in het gerechtelijk arrondissement Brussel, met inbegrip van de vrederechten met zetel in het administratieve arrondissement Halle-Vilvoorde, en inzonderheid van die vrederechten waar de taal van de rechtspleging uitsluitend het Nederlands is. De verzoekende partij wijst erop dat inzake de bevoegdheden van de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg, inzake de politierechtbanken en inzake tuchtbevoegdheden wel een onderscheid wordt gemaakt naargelang het gaat om gerechten met zetel in Brussel-Hoofdstad dan wel om gerechten met zetel in Halle-Vilvoorde. Volgens haar discrimineert die regeling de rechtzoekenden en hun advocaten in Halle-Vilvoorde vermits zij voor verwijzingen bij verhindering van de vrederechter worden onderworpen aan een beslissing door twee arrondissementsrechtbanken gezamenlijk, wat complexer is en meer tijd zal vergen en waardoor zij worden onderworpen aan de medebeslissing van een rechtscollege dat niet hun territoriaal bevoegde of natuurlijke rechter is, en dat een andere proceduretaal hanteert dan de taal van het gebied in kwestie.

A.14.2. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5546 voeren in het eerste onderdeel van hun enige middel aan dat de vrederechten van de kantons van het Nederlandstalige arrondissement Halle-Vilvoorde, enerzijds, verschillend worden behandeld ten opzichte van de politierechtbanken en, anderzijds, op dezelfde wijze worden behandeld als de vrederechten van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Die ongelijke behandeling van gelijke toestanden en die gelijke behandeling van ongelijke toestanden zijn, volgens hen, niet redelijk verantwoord.

A.14.3. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5577 voeren in hun derde middel aan dat er geen enkele reden denkbaar is waarom de Franstalige arrondissementsrechtbank bevoegdheden zou moeten hebben ten aanzien van de vrederechten met zetel in het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde. Zij wijzen erop dat de artikelen 6 en 35 van de wet van 19 juli 2012 wel een onderscheid maken tussen de vrederechten of politierechtbanken met zetel in Halle-Vilvoorde en die met zetel in Brussel-Hoofdstad, wat, volgens hen, aantoonde dat de situatie voor die vrederechten fundamenteel verschillend is. Die toestand benadeelt de rechtzoekenden: ze vormt een bijkomende belasting en onderwerpt de rechtzoekende aan een anderstalige rechter die niet de territoriaal bevoegde of natuurlijke rechter is, en die optreedt in een andere taal dan de taal van het taalgebied. De verzoekende partijen wijzen erop dat een dergelijke regeling niet bestaat in de andere arrondissementen van de vroegere provincie Brabant of in andere arrondissementen met faciliteitengemeenten.

A.14.4.1. De « Ordre des barreaux francophones et germanophone », de Franse Orde van advocaten bij de balie te Brussel en François Bruyns voeren aan dat het middel niet ontvankelijk is bij gebrek aan belang: de verzoekende partijen beroepen zich immers op de situatie van de vrederechters, zonder aan te tonen in welke mate zij persoonlijk geraakt worden door de bestreden bepaling.

A.14.4.2. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5577 antwoorden dat de rechtzoekenden en de Nederlandstaligen in de betrokken kantons getroffen worden door de bestreden ongrondwettigheid.

A.14.5.1. De « Ordre des barreaux francophones et germanophone », de Franse Orde bij de balie te Brussel en François Bruyns voeren tevens aan dat de door de verzoekende partijen aangevoerde verschillen in behandeling niet werkzaam zijn, aangezien die administratieve arrondissementen betreffen, terwijl de bestreden wet betrekking heeft op het gerechtelijk arrondissement Brussel, dat uniek is in zijn soort.

A.14.5.2. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5546 vragen zich af waarom in het gerechtelijk arrondissement Brussel, mede in het licht van artikel 4 van de Grondwet, geen rekening moet worden gehouden met het fundamentele verschil tussen het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde, dat deel uitmaakt van het eentalige Nederlandse taalgebied.

A.14.6.1. Volgens de Franse Orde van advocaten bij de balie te Brussel en François Bruyns blijkt uit de rechtspraak van het Hof, namelijk uit het arrest nr. 182/2005, dat de vrederechten en de politierechtbanken niet vergelijkbaar zijn gelet op hun materiële en territoriale bevoegdheden. Ook zouden de vrederechten en de politierechtbanken van het arrondissement Halle-Vilvoorde niet nuttig kunnen worden vergeleken met de vrederechten en politierechtbanken in andere gerechtelijke arrondissementen, aangezien het Hof heeft erkend

dat gelet op diens specifieke kenmerken, het gerechtelijk arrondissement Brussel het voorwerp kan uitmaken van een verschillende regeling.

A.14.6.2. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5546 antwoorden dat niet valt in te zien wat de vrederechten en de politierechtbanken zo verschillend maakt dat zij niet aan dezelfde regels zouden kunnen worden onderworpen of dat het niet verantwoord zou zijn dat zij gelijk worden behandeld.

A.14.7.1. De Franse Orde van advocaten bij de balie te Brussel en François Bruyns voeren ten slotte aan dat de bestreden bepaling de bestaande regeling zou bevestigen in zoverre artikel 72 van het Gerechtelijk Wetboek in de verwijzing voorziet naar een vrederecht van hetzelfde arrondissement : het kan bijgevolg zowel om een vrederecht van Brussel als om een van het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde gaan.

A.14.7.2. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5546 antwoorden dat dit argument voorbijgaat aan het feit dat niet al de bestreden bepalingen eerdere regelingen bevestigen. Overigens heeft het Hof reeds geoordeeld dat een beroep tot vernietiging niet wordt uitgesloten wanneer de eventuele vernietiging van de bestreden bepalingen andere bepalingen doet herleven die de verzoekende partij evenzeer benadeelt.

A.14.7.3. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5577 antwoorden dat het niet is omdat een bepaalde toestand wel of niet een discriminatie vormt onder het vroegere recht, dit ook het geval is onder de bestreden bepalingen. Zij betwisten overigens dat de bestreden bepaling de vroegere toestand louter bevestigt.

Wat de bevoegdheid van de (voorzitter van de) Franstalige rechtbank van eerste aanleg ten aanzien van vrederechten betreft (de bestreden artikelen 6, 19, 33 en 35)

A.15.1. In het vijfde tot en met het achtste onderdeel van haar eerste middel voert de verzoekende partij in de zaak nr. 5509 aan dat de bestreden artikelen 6, 19, 33 en 35 van de wet van 19 juli 2012 niet bestaanbaar zijn met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de artikelen 4 en 13 ervan en met de artikelen 6, 13 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens in zoverre hetzij de voorzitter van de Franstalige Rechtbank van eerste aanleg te Brussel, hetzij die rechtbank, bevoegdheden uitoefent ten aanzien van de vrederechten met zetel in het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde. Zo wordt de voorzitter van de Franstalige Rechtbank van eerste aanleg te Brussel betrokken bij de opdrachten (artikel 6) en bij de tuchtbevoegdheden (artikel 35) ten aanzien van die vrederechten, en wordt de Franstalige Rechtbank van eerste aanleg te Brussel betrokken bij het toezicht op die vrederechten (artikel 33). Ook zou de voorzitter van de Franstalige Rechtbank van eerste aanleg te Brussel mee optreden als korpschef van de vrederechters van het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde (artikel 19).

A.15.2. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5546 voeren in het tweede en het vierde onderdeel van hun enige middel de schending aan van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de artikelen 4 en 13 ervan en met de artikelen 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en 14 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten doordat de Franstalige Rechtbank van eerste aanleg te Brussel of haar voorzitter betrokken worden bij beslissingen die uitsluitend betrekking hebben op (toegevoegde) vrederechters die zitting nemen binnen het exclusief Nederlandstalig administratief arrondissement Halle-Vilvoorde.

A.15.3. In hun derde middel voeren de verzoekende partijen in de zaak nr. 5577 aan dat het toekennen van bevoegdheden aan de (voorzitter van de) Franstalige Rechtbank van eerste aanleg te Brussel in een gebied dat behoort tot het eentalige Nederlandse taalgebied, discriminerend is aangezien in geen enkel ander arrondissement een dergelijke regeling bestaat.

A.15.4. In hun tweede middel voeren de verzoekende partijen in de zaak nr. 5587 aan dat de bestreden artikelen 6, 19 en 33 niet bestaanbaar zijn met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 4 ervan. Volgens hen wordt er een duidelijke ongelijkheid gecreëerd tussen de vrederechters in de kantons van het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde en de vrederechters in andere kantons gelegen in een eentalig taalgebied. Volgens hen heeft de organisatie van het korps een andere finaliteit dan de waarborgen van het taalgebruik in gerechtszaken. Door de (voorzitter van de) Franstalige Rechtbank van eerste aanleg een toezichtsrecht te verlenen op rechtbanken gelegen binnen het eentalige gebied van de provincie Vlaams-Brabant, zouden de bestreden bepalingen de primauteit van het Nederlands als gerechtstaal binnen dat taalgebied aantasten.

A.15.5. De « Ordre des barreaux francophones et germanophone », de Franse Orde van advocaten bij de balie te Brussel en François Bruyns herhalen dat de middelen niet ontvankelijk zijn bij gebrek aan belang, vermits de verzoekende partijen opkomen voor de belangen van de vrederechters. Het loutere feit van rechtzoekende te zijn volstaat alvast niet om een belang aan te tonen.

A.15.6. De Franse Orde van advocaten bij de balie te Brussel en François Bruyns voegen daar nog aan toe dat de vrederechters van het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde niet vergelijkbaar zijn met die van andere arrondissementen, gelet op de specificiteit van het gerechtelijk arrondissement Brussel. Bovendien beoogt de bestreden bepaling niet een administratief arrondissement, maar wel het gerechtelijk arrondissement Brussel te regelen. In dat gerechtelijk arrondissement dienen alle vrederechters op eenzelfde wijze te worden behandeld. Ten slotte bevestigen de bestreden bepalingen de bestaande situatie.

A.15.7. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5546 antwoorden dat niet valt in te zien waarom binnen het gerechtelijk arrondissement Brussel geen rekening moet worden gehouden met het fundamentele verschil tussen het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en het arrondissement Halle-Vilvoorde, dat deel uitmaakt van het eentalige Nederlandse taalgebied. Bovendien vragen die partijen zich af waarom dan het parket van Halle-Vilvoorde niet in Brussel werd gevestigd, waarom de procureur des Konings en de arbeidsauditeur van Brussel noodzakelijk Franstalig moeten zijn en waarom er Franstalige substituten naar Halle-Vilvoorde moeten worden gedetacheerd. In zoverre de bestreden bepalingen eerdere regelingen zouden bevestigen, herhalen de verzoekende partijen in de zaak nr. 5546 dat een beroep tot vernietiging niet is uitgesloten wanneer de vernietiging van de bestreden bepalingen andere bepalingen doet herleven die de verzoekende partijen ongunstig behandelen.

A.15.8. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5577 antwoorden dat ook de rechtzoekenden en de Nederlandstaligen in de betrokken kantons getroffen worden door de bestreden ongrondwettigheid. Zij herhalen dat het niet is omdat een bepaalde toestand wel of niet een discriminatie vormt onder het vroegere recht, dit ook het geval is onder de bestreden bepalingen. Zij betwisten overigens dat de bestreden bepaling de vroegere toestand louter bevestigt.

Wat de ontubbeling van de rechtbanken van eerste aanleg, arbeidsrechtbanken, rechtbanken van koophandel en de arrondissementsrechtbanken van het gerechtelijk arrondissement Brussel betreft (de bestreden artikelen 7 en 8)

A.16.1. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5587 voeren aan dat de bestreden artikelen 7 en 8 van de wet van 19 juli 2012 niet bestaandbaar zijn met de artikelen 10 en 11, in samenhang gelezen met artikel 4, van de Grondwet doordat de Franstalige en Nederlandstalige rechtbanken binnen het gerechtelijk arrondissement Brussel eenzelfde rechtsmacht uitoefenen over alle gemeenten van dat arrondissement. Volgens hen is het niet redelijk verantwoord dat de rechtsonderhorigen die woonachtig zijn in één van de 29 gemeenten van het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde, uitgezonderd de 6 faciliteitengemeenten, op een andere wijze worden behandeld dan de rechtsonderhorigen die woonachtig zijn in elk ander gerechtelijk arrondissement binnen het Nederlandse taalgebied. Hierdoor kan het immers voorvallen dat de eerste categorie van rechtsonderhorigen, gelet op de taal van de verwerende partij, door middel van een taalwijziging voor een Franstalige rechtbank worden gebracht. Volgens hen wordt hierdoor de bij artikel 4 van de Grondwet gewaarborgde voorrang van de Nederlandse taal binnen het eentalige Nederlandse taalgebied gehypothekeerd. Ofschoon de bestreden bepalingen niet rechtstreeks zouden ingrijpen op de taalwetgeving in gerechtszaken, zouden zij dat onrechtstreeks toch doen doordat de ontubbeling van de rechtbanken de territoriale bevoegdheid van die rechtbanken en de door die rechtbanken gehanteerde gerechtstaal met zich meebrengt op het ganse grondgebied van het gerechtelijk arrondissement Brussel.

A.16.2. Volgens de Ministerraad maakt de ontubbeling van de rechtbanken deel uit van de essentiële elementen die de Grondwetgever bekend waren op het ogenblik dat hij zich heeft uitgesproken over de herziening van de Grondwet.

A.16.3.1. De Franse Orde van advocaten bij de balie te Brussel en François Bruyns voeren allereerst aan dat het middel niet ontvankelijk is bij gebrek aan belang, vermits de verzoekende partijen als Nederlandstalige rechtsonderhorigen nooit voor een Franstalige rechtbank kunnen worden gebracht.

A.16.3.2. Zij merken vervolgens op dat de bestreden situatie niet verschilt van wat heden reeds bestaat. De vergelijking met andere, eentalige arrondissementen gaat niet op gelet op het feit dat het Hof de specificiteit van het gerechtelijk arrondissement Brussel in zijn huidige constellatie reeds heeft erkend.

Wat de detachering van Franstalige substituten, hun taalkennis en het toezicht van de procureur des Konings van Brussel betreft (de bestreden artikelen 15, § 3, en 57, 4°, 9° en 11°)

A.17.1.1. In het tweede onderdeel van haar eerste middel voert de verzoekende partij in de zaak nr. 5509 aan dat de bestreden artikelen 15, § 3, en 57, 9°, van de wet van 19 juli 2012 niet bestaanbaar zijn met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de artikelen 4 en 13 ervan en met de artikelen 6, 13 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens. Zij is van oordeel dat de detachering van Franstalige substituten naar Halle-Vilvoorde niet nodig is, vermits het mogelijk zou zijn de procureur des Konings van Halle-Vilvoorde en diens substituten die het bewijs van kennis van de andere landstaal leveren, toe te staan hun ambtsplichten te vervullen voor alle zaken die binnen hun territoriale bevoegdheid vallen en zulks ongeacht de taal van de rechtspleging.

A.17.1.2. Volgens de verzoekende partij in de zaak nr. 5509 is het onaanvaardbaar dat bepaalde parketmagistraten bij voorrang bepaalde categorieën verdachten zouden vervolgen op basis van hun taal of afkomst. Zulks discrimineert zowel de betrokken verdachten als de burgerlijke partijen en hun advocaten. Indien het de bedoeling zou zijn rekening te houden met de Franstalige rechtsonderhorigen in Halle-Vilvoorde, dan zou ermee kunnen worden volstaan dat een magistraat de kennis van de andere landstaal bewijst, zoals dat het geval is in Doornik en in Tongeren. Ook zouden de korpschefs van Halle-Vilvoorde en de Nederlandstalige parketmagistraten van Brussel worden gediscrimineerd in vergelijking met, enerzijds, de korpschefs van Brussel en, anderzijds, de gedetacheerde Franstalige parketmagistraten in Halle-Vilvoorde.

A.17.1.3. Er is volgens de verzoekende partij in de zaak nr. 5509 sprake van een bijkomende discriminatie, omdat de Nederlandstalige parketmagistraten van Halle-Vilvoorde die een Franstalig dossier behandelen, niet voor de Franstalige Correctionele Rechtbank te Brussel mogen vorderen, terwijl hun Franstalige collega's dat wel mogen.

A.17.1.4. Ten slotte zijn de bestreden bepalingen volgens die partij niet bestaanbaar met het eentalig karakter van het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde vermits de Franstalige magistraten slechts een functionele kennis van het Nederlands dienen aan te tonen, zijnde een actieve en passieve mondelinge kennis, maar slechts een passieve schriftelijke kennis. Die regeling is onhoudbaar vermits artikel 11 van de wet van 15 juni 1935 bepaalt dat de processen-verbaal in het Nederlandse taalgebied verplicht in het Nederlands dienen te worden gesteld.

A.17.2. In het zevende onderdeel van hun enige middel voeren de verzoekende partijen in de zaak nr. 5546 aan dat het bestreden artikel 57, 9° en 11°, van de wet van 19 juli 2012 niet bestaanbaar is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de artikelen 4 en 13 ervan, met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met artikel 14 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten. De aanwezigheid in Halle-Vilvoorde van Franstalige parketmagistraten die slechts een functionele kennis van het Nederlands moeten aantonen en die onder de hiërarchische leiding van de Franstalige procureur des Konings of arbeidsauditeur van Brussel staan, zou de werking van de justitie in het algemeen en van de parketten van Halle-Vilvoorde in het bijzonder, niet vergemakkelijken. Bovendien wordt aan Franstalige verdachten die wonen in één van de gemeenten van het arrondissement Halle-Vilvoorde, en dus niet alleen in één van de gemeenten met een bijzondere taalregeling, en die een taalwijziging of doorverwijzing vragen, een voorrecht geboden dat niet toekomt aan de Franstaligen in de andere Nederlandstalige arrondissementen, noch aan de Nederlandstaligen in alle Franstalige arrondissementen. Volgens hen is dat verschil in behandeling niet redelijk verantwoord, mede in het licht van artikel 4 van de Grondwet.

A.17.3.1. In hun tweede middel voeren de verzoekende partijen in de zaak nr. 5577 aan dat de bestreden artikelen 15, § 3, en 57, 9° en 11°, van de wet van 19 juli 2012 niet bestaanbaar zijn met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de artikelen 1 tot 5 ervan en met het recht op toegang tot de rechter.

A.17.3.2. Zij beklagen zich allereerst over de detachering van Franstalige parketmagistraten naar het parket van Halle-Vilvoorde. Volgens hen beogen de bestreden bepalingen niet zozeer te bewerkstelligen dat die magistraten de taal van de procedure beheersen, maar dat zij van dezelfde afkomst zijn als de verdachte.

Bovendien wordt met de taal van de burgerlijke partijen of van de slachtoffers geen rekening gehouden. Volgens de verzoekende partijen is de maatregel in elk geval onevenredig omdat het zou volstaan te eisen dat Nederlandstalige magistraten over een voldoende kennis van het Frans beschikken. Ook zij maken de vergelijking met de regeling in Doornik.

A.17.3.3. In ieder geval is het, volgens de verzoekende partijen in de zaak nr. 5577, discriminerend dat de gedetacheerde parketmagistraten worden onttrokken aan het toezicht van de procureur des Konings van Halle-Vilvoorde. Hierdoor krijgen de Franstalige procureur des Konings en de Franstalige arbeidsauditeur indirect een bevoegdheid ten aanzien van magistraten die worden gedetacheerd naar Halle-Vilvoorde. De procureur des Konings van Halle-Vilvoorde zou te hunnen aanzien dan ook geen werkelijk sanctiebeleid kunnen voeren.

A.17.3.4. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5577 beklagen zich er ook over dat de gedetacheerde parketmagistraten niet over een grondige kennis van het Nederlands dienen te beschikken, waardoor zij niet in het Nederlands moeten kunnen schrijven, terwijl de procureur des Konings en de arbeidsauditeur van Halle-Vilvoorde wel een grondige kennis van het Frans dient te hebben. Dit zou Nederlandstalige rechtzoekenden en hun advocaten die betrokken worden bij een dossier dat door een gedetacheerde magistraat wordt behandeld, manifest discrimineren.

A.17.4. In het vierde onderdeel van hun vierde middel voeren de verzoekende partijen in de zaak nr. 5586 aan dat het bestreden artikel 57, 4°, 9° en 11°, van de wet van 19 juli 2012 niet bestaanbaar is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, doordat de gedelegeerde Franstalige substituten van Halle-Vilvoorde slechts dienen te beschikken over een functionele kennis van het Nederlands. Nochtans dienen zij op te treden in het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde, dat behoort tot het eentalige Nederlandse taalgebied. Hierdoor worden de Nederlandstalige rechtzoekenden, verdachten en getuigen gediscrimineerd, vermits zij in aanraking komen met die gedetacheerde substituten. Volgens de verzoekende partijen overtuigt de uitleg van de staatssecretaris voor de Staatshervorming voor die vereiste, namelijk dat ze overeenstemt met artikel 43*quinquies*, § 1, derde lid, van de wet van 15 juni 1935, niet, vermits de gedetacheerde substituten ook op actieve wijze in contact zullen komen met Nederlands. Bovendien worden alle onderzoeksdaeden door de politionele diensten verricht in het Nederlands. Bijgevolg zullen de gedetacheerde substituten schriftelijke inlichtingen moeten verstrekken aan Nederlandstalige rechtzoekenden, verdachten en getuigen en moeten zij in staat zijn om, middels kantschriften, opdrachten te geven aan de eentalige politiediensten van Halle-Vilvoorde.

A.17.5. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5587 voeren in hun eerste middel ten aanzien van de bestreden artikelen 15 en 57 soortgelijke argumenten aan als die van de verzoekende partij in de zaak nr. 5509 en die van de verzoekende partijen in de zaken nrs. 5546 en 5577.

A.17.6.1. De « Ordre des barreaux francophones et germanophone », de Franse Orde van advocaten bij de balie te Brussel en François Bruyns herhalen dat de middelen niet ontvankelijk zijn bij gebrek aan belang, vermits de verzoekende partijen opkomen voor de belangen van de procureur en de parketmagistraten van Halle-Vilvoorde.

A.17.6.2. Volgens dezelfde tussenkommende partijen houdt de vergelijking met de regeling die van toepassing is in Doornik en Tongeren een opportuiniteitsoordeel in.

A.17.7.1. De Franse Orde van advocaten bij de balie te Brussel en François Bruyns zetten uiteen dat de detachering van Franstalige parketmagistraten onderdeel is van een politiek compromis en dat die regeling er is gekomen vanwege de efficiëntie. Een Franstalige verdachte kan immers enkel worden vervolgd door een substituut met een Franstalig diploma. De detachering van Franstaligen naar het parket van Halle-Vilvoorde maakt het mogelijk die waarborg na te leven. Aldus kunnen zij een zaak vanaf het begin volgen en ze voor de rechtbank brengen en wordt vermeden dat een zaak die voor de Franstalige Rechtbank van eerste aanleg te Brussel wordt gebracht, moet worden overgenomen door het tweetalig parket van Brussel. Die tussenkommende partijen beklemtonen dat de Franstalige parketmagistraten het vervolgingsbeleid van de procureur des Konings van Halle-Vilvoorde dienen toe te passen. Wat de burgerlijke partijen en de advocaten betreft, herinneren die tussenkommende partijen eraan dat de wet van 15 juni 1935 beoogt de rechten van verdediging van de verdachte te waarborgen en niet die van de burgerlijke partij, die de taal van het openbaar ministerie dient te gebruiken.

A.17.7.2. In zoverre de verzoekende partij in de zaak nr. 5509 aanvoert dat de wetgever het eentalig karakter van het arrondissement Halle-Vilvoorde dient te eerbiedigen, voeren de Franse Orde van advocaten bij de balie te Brussel en François Bruyns aan dat het om een politieke overweging gaat en dat de wetgever die verzoekende partij niet heeft opgericht om dat eentalig karakter te waarborgen. Op het gerechtelijk vlak wordt dat arrondissement gekenmerkt door de aanwezigheid van een groot aantal Franstaligen, wat een verschillende behandeling verantwoordt.

A.17.7.3. In zoverre de verzoekende partij in de zaak nr. 5509 aanvoert dat de bestreden bepalingen niet bestaanbaar zijn met artikel 11 van de wet van 15 juni 1935, antwoorden de Franse Orde van advocaten bij de balie te Brussel en François Bruyns dat het Hof een wet niet aan een andere wet kan toetsen. Ten overvloede merken zij op dat die bepaling betrekking heeft op de processen-verbaal van de politie en van ambtenaren, maar niet op die van het parket, die worden geregeld door artikel 12 van diezelfde wet.

A.17.7.4. Volgens de Franse Orde van advocaten bij de balie te Brussel en François Bruyns gaan de verzoekende partijen in de zaak nr. 5546 uit van een verkeerde interpretatie van de wet van 15 juni 1935. In de andere Nederlandstalige en Franstalige arrondissementen kan een verdachte immers ook een taalwijziging vragen, en dit op grond van artikel 23 van die wet. In het gerechtelijk arrondissement Brussel kan elke verdachte de taalwijziging vragen, ongeacht of hij woont in een tweetalige gemeente, in een eentalige gemeente of in een gemeente met bijzondere taalregeling.

A.17.8. Volgens de Ministerraad maakt de detachering van functioneel tweetalige Franstalige magistraten van het parket van Brussel naar dat van Halle-Vilvoorde deel uit van de essentiële elementen die de Grondwetgever bekend waren op het ogenblik dat hij zich heeft uitgesproken over de grondwetsherziening.

Wat de locatie van het parket en van het arbeidsauditoraat van Halle-Vilvoorde betreft (de bestreden artikelen 15, 18, 42, 1° en 2° en 56, 1° en 2°)

A.18.1. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5546 voeren aan dat de bestreden artikelen 15 en 18 niet bestaanbaar zijn met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de artikelen 4 en 13 ervan, met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met artikel 14 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, doordat het parket en het arbeidsauditoraat van Halle-Vilvoorde op een andere locatie worden ondergebracht dan de zetel van de rechtsmachten waaraan die parketten verbonden zijn of waarbij zij hun diensten moeten verlenen, die alle gevestigd zijn in Brussel. Dat is niet het geval voor alle andere parketten van het land en in het bijzonder voor het parket van de procureur des Konings en van de arbeidsauditeur van Brussel. Dit zou veel administratieve en praktische moeilijkheden teweegbrengen voor alle betrokkenen.

A.18.2. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5586 voeren aan dat de bestreden artikelen 42, 1° en 2°, en 56, 1° en 2°, van de wet van 19 juli 2012 niet bestaanbaar zijn met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 12 ervan en met de artikelen 5 en 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, omdat parketmagistraten een standplaats hebben die niet samenvalt met de vestigingsplaats van de rechtbank van eerste aanleg, de rechtbank van koophandel en de arbeidsrechtbank van hun ambtsgebied, terwijl dat voor de overige parketten wel het geval is. De wetgever heeft, volgens hen, onvoldoende rekening gehouden met de praktische problemen waartoe die territoriale splitsing aanleiding zal geven. De verzoekende partijen illustreren dit met een aantal voorbeelden. Die problemen zouden een ernstige belemmering inhouden van de rechtsgang en aanleiding geven tot een aanzienlijke achterstand en vertraging bij de behandeling van de zaken van het parket en het arbeidsauditoraat van Halle-Vilvoorde. Tevens vrezen zij dat het recht op een behoorlijke rechtsbedeling en het verbod op een willekeurige vrijheidsberoving onvoldoende gewaarborgd kunnen worden. Ten aanzien van de doelstelling van de splitsing van het parket en van het arbeidsauditoraat, namelijk een eigen vervolgingsbeleid te kunnen ontwikkelen, de werking van het openbaar ministerie te optimaliseren en de gerechtelijke achterstand te bestrijden, is die maatregel niet pertinent en in ieder geval niet evenredig.

A.18.3. De Franse Orde van advocaten bij de balie te Brussel en François Bruyns antwoorden dat uit de rechtspraak van het Hof voortvloeit dat het gerechtelijk arrondissement Brussel het voorwerp mag uitmaken van een verschillende behandeling. De vergelijking tussen het parket van Halle-Vilvoorde en de andere parketten van het land gaat derhalve niet op. Zij voegen hieraan toe dat de verzoekende partijen in de zaak nr. 5546 de opportuniteit van de hervorming bekritisieren en dat zij opkomen voor de belangen van magistraten, terwijl zij

enkel uit eigen naam mogen optreden. Volgens hen laten die verzoekende partijen ook na aan te geven welke de gediscrimineerde categorie van personen is.

A.18.4. De Ministerraad herhaalt dat de verzoekende partijen uitgaan van het verkeerde uitgangspunt, namelijk de splitsing van het gerechtelijk arrondissement Brussel in een eentalig arrondissement Halle-Vilvoorde en een tweetalig arrondissement Brussel-Hoofdstad. Hij beklemtoont dat het gerechtelijk arrondissement Brussel als zodanig niet wordt gesplitst en zowel het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad als het Nederlandse taalgebied bestrijkt; enkel het parket wordt op territoriale basis gesplitst. Volgens de Ministerraad berusten de door de verzoekende partij bekritiseerde verschillen in behandeling op een redelijke verantwoording.

Wat de toezichtsbevoegdheid van de procureurs des Konings ten aanzien van de griffiers en de medewerkers van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg en van de rechtbank van koophandel betreft (het bestreden artikel 34)

A.19.1. De verzoekende partij in de zaak nr. 5509 voert in het derde onderdeel van haar eerste middel aan dat het bestreden artikel 34 niet bestaanbaar is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de artikelen 4 en 13 ervan en met de artikelen 6, 13 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, doordat de procureur des Konings van Brussel en die van Halle-Vilvoorde gezamenlijk toezicht houden over de hoofdgriffier, de griffiers, de deskundigen, de ICT-deskundigen en de overige personeelsleden van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg en de Nederlandstalige rechtbank van koophandel van het gerechtelijk arrondissement Brussel, terwijl de procureur des Konings van Halle-Vilvoorde geen medezeggenschap krijgt over de personeelsleden van de Franstalige rechtscolleges van hetzelfde arrondissement. Zij klaagt zich er ook over dat de procureur des Konings van Halle-Vilvoorde de procureur des Konings van Brussel op diens verzoek moet betrekken bij het toezicht op de vrederechten in het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde, met inbegrip van de vrederechten waar de taal van de rechtspleging uitsluitend het Nederlands is. Bij de beoordeling van dat verschil in behandeling, en van het feit dat de ene procureur veel ruimere bevoegdheden heeft dan de andere, dient, volgens de verzoekende partij, rekening te worden gehouden met het feit dat de functie van procureur des Konings van Brussel enkel toegankelijk is voor een persoon wiens diploma in het Frans is gesteld.

A.19.2. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5586 voeren in het derde onderdeel van hun vierde middel aan dat het bestreden artikel 34 om gelijkaardige redenen niet bestaanbaar is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens. Zij voeren aan dat in de parlementaire voorbereiding geen verantwoording wordt gegeven voor het verschil in behandeling dat hieruit voortvloeit, zodat, bij gebrek aan een wettig doel, de maatregel niet aanvaardbaar is. Voor zover het verschil wordt verantwoord door de algemene doelstellingen van de splitsing van het gerechtelijk arrondissement Brussel, namelijk een optimale rechtsbedeling, is het niet pertinent en hoe dan ook niet evenredig met het nagestreefde doel, vermits niet valt in te zien hoe de onbevoegdheid van de procureur des Konings van Halle-Vilvoorde om mede toezicht uit te oefenen over het personeel van de Franstalige rechtscolleges zal bijdragen tot een optimale rechtsbedeling. Gelet op het in artikel 4 van de Grondwet gewaarborgde territorialiteitsbeginsel zou het in ieder geval onevenredig zijn dat de procureur des Konings van Brussel betrokken wordt bij het toezicht op het personeel van de vrederechten van Halle-Vilvoorde, waar de taal van de rechtspleging uitsluitend het Nederlands is.

A.19.3. De Franse Orde van advocaten bij de balie te Brussel en François Bruyns voeren aan dat de verzoekende partij in de zaak nr. 5509 opkomt voor de belangen van de griffiers en de personeelsleden van de rechtbanken, wat niet tot haar maatschappelijk doel behoort.

A.19.4. De Ministerraad herhaalt het in A.13.4 aangevoerde argument.

A.19.5. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5586 antwoorden dat hiermee niet op hun middel wordt geantwoord.

Wat de diplomaveerste en de benoemingsprocedure van de procureur des Konings van Brussel betreft (de bestreden artikelen 15, 18, 26, 2°, en 57, 3° en 5°)

A.20.1.1. De verzoekende partij in de zaak nr. 5509 voert in haar tweede middel aan dat het bestreden artikel 57, 5°, van de wet van 19 juli 2012 niet bestaanbaar is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan

niet in samenhang gelezen met artikel 4 ervan en met de artikelen 6, 13 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens. Vermits de procureur des Konings van Brussel en de arbeidsauditeur aan de hand van hun diploma zullen moeten aantonen dat zij hun examens in de rechten in het Frans hebben afgelegd, zullen die ambten niet langer toegankelijk zijn voor wie zijn examens in het Nederlands heeft afgelegd. Die partij wijst erop dat in de parlementaire voorbereiding geen verantwoording wordt gegeven voor dat verschil in behandeling, ofschoon de Raad van State dat had gevraagd. Volgens haar benadeelt die discriminatie de Nederlandstalige magistraten bij het parket en het arbeidsauditoraat van Brussel, de Nederlandstalige universiteiten en de Nederlandstalige rechtsonderhorigen.

A.20.1.2. Volgens die verzoekende partij doet de bestreden bepaling afbreuk aan het tweetalig karakter van Brussel, dit wil zeggen de gelijke rechtspositie van het Frans en van het Nederlands in Brussel, en dit is in strijd met artikel 4 van de Grondwet.

A.20.2.1. De Nederlandse Orde van advocaten bij de balie te Brussel, tussenkomen partij in de zaak nr. 5509, voegt hieraan toe dat personen die hun diploma in de rechten, enerzijds, in het Nederlands en, anderzijds, in het Frans hebben behaald, zich in vergelijkbare situaties bevinden, hetgeen wordt bevestigd door artikel 259*octies* van het Gerechtelijk Wetboek. De in de parlementaire voorbereiding aangehaalde verantwoording voor het feit dat het ambt van procureur des Konings en van arbeidsauditeur van Brussel is voorbehouden aan personen met een Franstalig diploma in de rechten, namelijk dat hun tegenhangers van Halle-Vilvoorde moeten aantonen dat zij hun diploma in het Nederlands hebben behaald en dat de paritaire samenstelling van het coördinatiecomité waarin is voorzien in artikel 150*ter* van het Gerechtelijk Wetboek, moet worden gewaarborgd, gaat volgens die tussenkomen partij niet op.

A.20.2.2. Uit artikel 4 van de Grondwet vloeit, volgens die tussenkomen partij, voort dat de wetgever het eentalige, dan wel het tweetalige, karakter van de taalgebieden dient te eerbiedigen. Het invoeren van een gelijkwaardigheid van twee talen in een eentalig taalgebied of van een ongelijkwaardigheid van twee talen in een tweetalig taalgebied zou in strijd zijn met die grondwetsbepaling. Door de vereiste dat de procureur des Konings en de arbeidsauditeur van Brussel een Franstalig diploma moeten hebben, voert de wetgever, in strijd met artikel 4 van de Grondwet, de voorrang van het Frans op het Nederlands in in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Het feit dat de procureur des Konings en de arbeidsauditeur van Halle-Vilvoorde een Nederlandstalig diploma hebben is, daarentegen, verantwoord door het feit dat hun bevoegdheden zich uitstrekken over het Nederlandse taalgebied.

A.20.2.3. Wat het coördinatiecomité betreft waarin artikel 150*ter* van het Gerechtelijk Wetboek voorziet, merkt de tussenkomen partij op dat uit de bewoordingen van die bepaling niet blijkt dat het comité paritair moet worden samengesteld. En zelfs al zou dat het geval zijn, zou dit geen afdoende verantwoording bieden, vermits de voorrang die aldus wordt gegeven aan het Frans in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad in strijd zou zijn met artikel 4 van de Grondwet.

A.20.3. In het vijfde onderdeel van hun enige middel voeren de verzoekende partijen in de zaak nr. 5546 aan dat het bestreden artikel 57, 5°, van de wet van 19 juli 2012 niet bestaanbaar is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de artikelen 4 en 13 ervan, met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met artikel 14 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten. Volgens hen vereist de grondwettelijk verankerde tweetaligheid van Brussel-Hoofdstad dat Nederlandstaligen en Franstaligen op gelijke wijze in aanmerking komen voor de Brusselse openbare ambten. De bestreden bepaling wijkt dan ook af van wat geldt voor andere openbare ambten van verplicht tweetalige Brusselse instellingen of federale tweetalige instellingen in het algemeen en rechtscolleges in het bijzonder. Anderzijds worden de Franstalige procureur des Konings en de arbeidsauditeur van Brussel en de betrokken rechtsonderhorigen op dezelfde wijze behandeld als de procureurs, arbeidsauditeurs en rechtsonderhorigen van de Franstalige gerechtelijke arrondissementen.

A.20.4.1. In hun eerste middel voeren de verzoekende partijen in de zaak nr. 5577 aan dat het bestreden artikel 57, 5°, van de wet van 19 juli 2012 niet bestaanbaar is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de artikelen 1 tot 5 ervan en met het recht op toegang tot de rechter. Zij beklagen zich erover, enerzijds, dat de procureur des Konings en de arbeidsauditeur van Brussel aan de hand van hun diploma moeten aantonen dat zij een Franstalig diploma van doctor, licentiaat of master in de rechten hebben behaald en, anderzijds, dat zij uitsluitend worden voorgedragen door Franstalige benoemingscommissie van de Hoge Raad voor de Justitie.

A.20.4.2. Zij voeren aan dat zij met hun Nederlandstalig diploma niet langer kandidaat kunnen zijn voor het ambt van procureur des Konings of arbeidsauditeur van Brussel en dat zij als rechtsonderhorigen worden geconfronteerd met een korpsverste die zijn diploma moet hebben behaald in een taal die niet de hunne is. Het verschil in behandeling dat hieruit voortvloeit streeft, nog volgens die partijen, geen wettig doel na. De discriminatie is ook niet evenwichtig, vermits ze slechts geldt in één richting. Dat een adjunct een Nederlands diploma dient te hebben behaald, weegt daar niet tegen op, vermits diens bevoegdheden niet vergelijkbaar zijn. Ook het feit dat de procureur des Konings van Halle-Vilvoorde een Nederlands diploma dient te hebben, is niet relevant, vermits dat ook geldt voor alle andere eentalige arrondissementen. Ook het feit dat het coördinatiecomité bepaald in artikel 150ter van het Gerechtelijk Wetboek paritair dient te zijn samengesteld, kan niet als rechtvaardiging gelden, vermits dat comité wordt opgericht bij het bestreden artikel 16 van de wet van 19 juli 2012. Het gaat, volgens hen, niet op om eerst een noodsituatie te creëren en vervolgens aan de hand hiervan een discriminatie in te voeren. In ieder geval is het verschil in behandeling onevenredig vermits de procureur des Konings meer macht heeft dan het coördinatiecomité. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5577 merken tevens op dat artikel 150ter van het Gerechtelijk Wetboek niet uitdrukkelijk bepaalt dat het coördinatiecomité paritair moet zijn samengesteld en dat die pariteit ook op andere wijzen bereikt kan worden.

A.20.4.3. Voor het feit dat de procureur des Konings en de arbeidsauditeur van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad uitsluitend door de Franstalige benoemings- en aanwijzingscommissie van de Hoge Raad voor de Justitie wordt voorgedragen, bestaat volgens die partijen geen enkele verantwoording.

A.20.5.1. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5586 voeren in hun derde middel aan dat de bestreden artikelen 15, 18, 26, 2°, en 57, 3° en 5°, van de wet van 19 juli 2012 niet bestaanbaar zijn met de artikelen 10 en 11, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 4, van de Grondwet.

A.20.5.2. Zij wijzen erop dat de bestreden bepalingen een onderscheid maken op basis van taal, wat een bijzondere grond van onderscheid is, die een stringente toets vereist.

A.20.5.3. Zij zijn van oordeel dat de nagestreefde doelstellingen, namelijk het evenwicht met de procureur des Konings en de arbeidsauditeur van Halle-Vilvoorde, de pariteit van het coördinatiecomité waarin is voorzien in artikel 150ter van het Gerechtelijk Wetboek en het evenwicht met de Nederlandstalige adjunct van de procureur en van de arbeidsauditeur van Brussel, de nodige draagkracht ontberen om het bestreden onderscheid te verantwoorden. De procureur des Konings en de arbeidsauditeur van Halle-Vilvoorde kunnen niet als tegenhanger van de procureur des Konings en de arbeidsauditeur van Brussel worden beschouwd. Dat zij over een Nederlandstalig diploma dienen te beschikken, vloeit logischerwijs voort uit het feit dat het arrondissement Halle-Vilvoorde tot het Nederlandse taalgebied behoort. Zij wijzen er ook op dat noch het institutioneel akkoord van 11 oktober 2011, noch het voorstel tot invoeging van artikel 157bis in de Grondwet melding maken van de paritaire samenstelling van het coördinatiecomité. De wetgever had die pariteit ook anders kunnen invullen. De toevoeging van een adjunct van de procureur en van de arbeidsauditeur van Brussel zou het taalevenwicht binnen het arrondissement van Brussel niet verzekeren, vermits het om hiërarchisch ondergeschikte posities betreft. In ieder geval zou het bestreden onderscheid niet in een redelijke verhouding staan tot het beoogde doel, vermits de bestreden bepalingen de Nederlandstalige parketmagistraten op definitieve wijze de kans ontzeggen om geleid te worden door een Nederlandstalige korpschef.

A.20.5.4. Die partijen wijzen er ook op dat de Nederlandstalige parketmagistraten van het administratief arrondissement Brussel, ingevolge de bestreden bepalingen, als enige niet, middels de verkiezing van hun vertegenwoordigers in de benoemings- en aanwijzingscommissie van het Nederlandstalige college van de Hoge Raad voor de Justitie, inspraak hebben bij de aanwijzing van hun korpschef. Een dergelijk onderscheid is, volgens hen, des te onevenrediger, gelet op het feit dat de procureur des Konings en de arbeidsauditeur van Brussel hun ambtsplichten vervullen in een tweetalig taalgebied, hiërarchisch gezag hebben over alle parketmagistraten en, met toepassing van het bestreden artikel 26, 2°, de autonome bevoegdheid verkrijgen om kandidaten voor te dragen voor de aanwijzing van hun hiërarchisch ondergeschikte Nederlandstalige adjunct. De voorzitters van de Franstalige en Nederlandstalige Rechtbank van eerste aanleg te Brussel worden daarentegen aangewezen door de verenigde benoemingscommissie.

A.20.6. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5587 voeren aan dat het bestreden artikel 57 van de wet van 19 juli 2012 niet bestaanbaar is met de artikelen 10 en 11, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 4, van de Grondwet. Hun argumenten zijn gelijkaardig aan hetgeen hiervoor is aangevoerd.

A.20.7. De Ministerraad voert aan dat de regeling van de taalaanhorigheid van de procureur des Konings en van de arbeidsauditeur van Brussel is ingegeven door de overweging dat de procureur des Konings en de arbeidsauditeur van Halle-Vilvoorde zullen behoren tot de Nederlandse taalrol. Hij ontkent dat in de parlementaire voorbereiding geen verantwoording wordt gegeven voor de regeling van de taalaanhorigheid van de procureur des Konings van Brussel en verwijst naar de toelichting die de staatssecretaris voor de Staatshervorming verstrekte in de bevoegde commissie van de Kamer van volksvertegenwoordigers, namelijk het waarborgen van de taalpariteit van het coördinatiecomité waarin is voorzien in artikel 150ter van het Gerechtelijk Wetboek. De oprichting van dat coördinatiecomité behoort tot de essentiële elementen van de hervorming van het gerechtelijk arrondissement Brussel zoals bedoeld in artikel 157bis van de Grondwet. Ook al werd de paritaire samenstelling niet met zoveel woorden opgenomen in de wet, ze vloeit, volgens de Ministerraad, voort uit de taalaanhorigheid van de procureurs zoals de wetgever die, blijkens de parlementaire voorbereiding, heeft gewild.

A.20.8. De « Ordre des barreaux francophones et germanophone », de Franse Orde van advocaten bij de balie te Brussel en François Bruyns voeren aan dat het middel noch de advocaten, noch de rechtsonderhorigen aanbelangt en dat de verzoekende partijen in de zaken nrs. 5509, 5546, 5577 en 5587 de belangen van de procureur des Konings, van diens substituten, van Nederlandstalige universiteiten en van de rechtsonderhorigen verdedigen. De verzoekende partijen zouden ook niet aantonen dat ze kandidaat kunnen zijn voor die functies.

A.20.9. De « Ordre des barreaux francophones et germanophone » voert aan dat het legitiem en evenredig is te bepalen dat de procureur des Konings van Brussel een Franstalig diploma dient te hebben, aangezien de procureur des Konings van Halle-Vilvoorde een Nederlandstalig diploma dient te hebben. Die tussenkomen partij herinnert eraan dat er in een bijzondere regeling is voorzien voor het gerechtelijk arrondissement Brussel, die overeenstemt met zijn tweetalig karakter, vermits de procureur des Konings van Brussel wordt bijgestaan door een adjunct die een Nederlandstalig diploma dient te hebben. Dat de Nederlandstalige parketmagistraten aldus een Franstalige korpsverste hebben, verschilt niet van de bestaande situatie. Bovendien mag niet uit het oog worden verloren dat de procureur des Konings van Brussel een grondige kennis van de andere landstaal dient te hebben.

A.20.10.1. De Franse Orde van advocaten bij de balie te Brussel en François Bruyns merken allereerst op dat een Nederlandstalige die zijn diploma in het Frans heeft behaald, kan worden aangesteld als procureur des Konings of arbeidsauditeur van Brussel.

A.20.10.2. Die tussenkomen partijen voeren vervolgens aan dat de wet als een geheel moet worden gelezen en wijzen erop dat de procureur des Konings van Brussel en die van Halle-Vilvoorde noodzakelijkerwijs tot verschillende taalgroepen behoren. Ook al zijn die parketten territoriaal gesplitst, ze hangen beide af van de Nederlandstalige en de Franstalige rechtbank die hun bevoegdheid uitoefenen op het gerechtelijk arrondissement Brussel. Bijgevolg moet naar het gerechtelijk arrondissement worden gekeken om te appreciëren of er sprake is van een discriminatie. Zij wijzen er ook op dat de procureur des Konings van Brussel tweetalig dient te zijn en dat hij wordt bijgestaan door een Nederlandstalige adjunct. Er bestaan overigens nog andere functies die zijn voorbehouden aan personen die tot deze of gene taalgroep behoren.

A.20.10.3. Zij wijzen ook op het bestaan van het coördinatiecomité dat de coördinatie tussen het parket en het arbeidsauditoraat van Brussel en die van Halle-Vilvoorde moet verzekeren. Dat comité vormt een essentieel element van de hervorming van het gerechtelijk arrondissement Brussel. Volgens de wetgever maakt de pariteit van dat comité deel uit van het communautaire evenwicht in de hervorming. Vermits de procureur des Konings en de arbeidsauditeur van Halle-Vilvoorde Nederlandstalig zijn, vereist die pariteit dat die van Brussel Franstalig zijn.

A.20.10.4. Ten slotte stemt de bestreden situatie overeen met wat thans reeds bestaat. Het hiërarchische gezag van de procureur des Konings van Brussel strekt zich uit tot substituten die tot de andere taalrol behoren en hij oefent zijn bevoegdheid uit ten aanzien van rechtsonderhorigen die een andere taal spreken.

A.20.11.1. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5546 antwoorden dat alle aangehaalde argumenten elke pertinentie missen in het licht van de grondwettelijk gewaarborgde tweetaligheid van Brussel-Hoofdstad en de eentaligheid van het Nederlandse taalgebied.

A.20.11.2. Het argument van de pariteit van het coördinatiecomité bedoeld in artikel 150ter van het Gerechtelijk Wetboek gaat, volgens die partijen, niet op. Enerzijds kan die pariteit op een andere manier worden verwezenlijkt. Anderzijds blijkt uit de aan het comité toevertrouwde taken niet dat die pariteit wezenlijk zou zijn. Ten slotte kan die pariteitsvereiste niet op tegen de vereisten die uit artikel 4 van de Grondwet voortvloeien.

A.20.12.1.1. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5577 antwoorden dat als rechtsonderhorigen zij in ieder geval een belang hebben bij de taalaanhorigheid van de magistraten die territoriaal bevoegd zijn in de arrondissementen waarin zij wonen en dat de eerste verzoekende partij de belangen van de Nederlandstaligen verdedigt.

A.20.12.1.2. Dat de procureur des Konings en de arbeidsauditeur van Halle-Vilvoorde een Nederlandstalig diploma dienen te hebben, vloeit, volgens hen, louter uit artikel 4 van de Grondwet voort. Er is ook geen bepaling die voorziet dat zij van een bijzondere taalaanhorigheid dienen te zijn. Zij herhalen dat het coördinatiecomité het verschil in behandeling niet kan verantwoorden.

A.20.12.2. De Ministerraad voert aan dat de kritiek dat de bestreden bepaling niet de enige wijze is om de taalpariteit van het coördinatiecomité te verzekeren, een opportuïteïtskritiek is die niet in aanmerking kan worden genomen.

A.20.13.1.1. Volgens de verzoekende partijen in de zaak nr. 5586 erkent de Ministerraad dat de verplichte taalaanhorigheid van de procureur des Konings en van de arbeidsauditeur van Halle-Vilvoorde en van die van Brussel geen essentieel element uitmaakt van de hervorming van het gerechtelijk arrondissement Brussel.

A.20.13.1.2. Ook die partijen zijn van oordeel dat de paritaire samenstelling van het coördinatiecomité waarin is voorzien in artikel 150ter van het Gerechtelijk Wetboek het verschil in behandeling niet verantwoorden.

A.20.13.1.3. Zij voeren tevens aan dat de Ministerraad voorbijgaat aan het feit dat zowel de procureur des Konings en de arbeidsauditeur van Halle-Vilvoorde en die van Brussel, als de adjunct-procureur des Konings en de adjunct-arbeïdsauditeur van Brussel allen in beginsel over een grondige kennis van zowel het Frans als het Nederlands dienen te beschikken. Het valt niet in te zien waarom de diplomataal dient te primeren op die aangetoonde grondige kennis van de andere taal.

A.20.13.2. De Ministerraad antwoordt dat de omstandigheid dat bepaalde functies worden voorbehouden aan magistraten op grond van de taal van hun diploma, geenszins uitzonderlijk is. Het is zelfs de regel voor de toegang tot het merendeel van de functies van magistratuur krachtens de wet van 15 juni 1935.

A.20.14. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5587 voeren aan dat de Ministerraad er in zijn memorie niet in slaagt een objectieve verantwoording te geven voor het wettelijke verbod voor Nederlandstaligen om in Brussel het ambt van procureur des Konings en van arbeidsauditeur te vervullen. Ook zij zijn van oordeel dat het argument van de paritaire samenstelling van het coördinatiecomité waarin is voorzien in artikel 150ter van het Gerechtelijk Wetboek niet opgaat, vermits die pariteit geen wettelijke verplichting is. Zij verwijzen dienaangaande naar de parlementaire voorbereiding van de bestreden wet, waar door een lid werd verklaard dat de pariteit niet verplicht is (*Parl. St.*, Senaat, 2011-2012, nr. 5-1673/3, pp. 153-154).

Wat de keuze van rechtbank betreft (het bestreden artikel 52)

A.21.1. In hun zesde middel voeren de verzoekende partijen in de zaak nr. 5587 aan dat het bestreden artikel 52 van de wet van 19 juli 2012 niet bestaanbaar is met de artikelen 10 en 11, in samenhang gelezen met artikel 4, van de Grondwet doordat die bepaling het mogelijk maakt dat binnen het volledige gerechtelijk arrondissement Brussel, en derhalve tevens binnen het eentalige arrondissement Halle-Vilvoorde, de rechtsonderhorigen door beschikking kunnen kiezen voor de Franstalige rechtbank van Brussel te verschijnen. Rechtsonderhorigen die woonachtig zijn in elk ander gerechtelijk arrondissement binnen het eentalig Nederlandse taalgebied hebben die mogelijkheid niet. Volgens de verzoekende partijen is er geen objectieve en redelijke verantwoording voor dat verschil in behandeling, aangezien afbreuk wordt gedaan aan de homogeniteit van het eentalige taalgebied. Zij wijzen erop dat het gaat om geschillen die louter lokaliseerbaar zijn binnen het eentalige taalgebied en waarvan beide partijen woonachtig zijn in het arrondissement Halle-Vilvoorde. Volgens hen is het bestreden verschil in behandeling niet noodzakelijk aangezien de partijen steeds een taalwijziging kunnen vragen.

A.21.2.1. De Franse Orde van advocaten bij de balie te Brussel en François Bruyns voeren allereerst aan dat de verzoekende partijen geen belang hebben bij het middel vermits zij niet aantonen dat zij benadeeld worden door het feit dat de Franstalige rechtsonderhorigen die woonachtig zijn in het arrondissement Halle-Vilvoorde, ervoor kunnen kiezen hun zaak voor een Franstalige rechtbank te brengen.

A.21.2.2. Volgens die tussenkomenende partijen gaat de door de verzoekers gemaakte vergelijking niet op, vermits uit de rechtspraak van het Hof blijkt dat het gerechtelijk arrondissement Brussel het voorwerp mag uitmaken van een andere behandeling dan die van de andere gerechtelijke arrondissementen.

A.21.2.3. Zij wijzen er tevens op dat artikel 7 van de wet van 15 juni 1935 de partijen, ongeacht het rechtscollege waarvoor zij zich bevinden, toelaat om bij onderlinge overeenkomst de taalwijziging te vragen. De rechter is verplicht om op een dergelijk verzoek in te gaan en om de zaak te verwijzen naar een rechtscollege van een ander taalgebied. De enige wijziging die de bestreden bepaling aan dat stelsel aanbrengt is het feit dat de partijen de taalwijziging reeds kunnen vragen op het ogenblik van de aanhangigmaking van de zaak en dat zij de taalwijziging mogelijk maakt zelfs al is de rechtbank van Brussel bevoegd omdat de zaak is gesitueerd in het tweetalige arrondissement Brussel-Hoofdstad.

Wat de verdeling van de kaders en de werklastmeting betreft (de bestreden artikelen 57 tot 62)

A.22.1.1. De verzoekende partij in de zaak nr. 5509 voert in haar derde en vierde middel aan dat het bestreden artikel 57, 6° tot 12°, van de wet van 19 juli 2012 niet bestaanbaar is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 4 ervan, en met de artikelen 6, 13 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens. Zij bestrijdt, enerzijds, de verdeelsleutel van 20 pct./80 pct. die wordt gehanteerd om de Nederlandstalige en Franstalige kaders van de politierechtbank, de arbeidsrechtbank en de rechtbank van eerste aanleg te bepalen, in afwachting van de vastlegging van de kaders volgens de werklast en, anderzijds, de regels met betrekking tot de werklastmeting aan de hand waarvan de kaders definitief zullen worden vastgelegd.

A.22.1.2. De verzoekende partij zet uiteen dat onder de wet van 15 juni 1935 bij de arbeidsrechtbank, de rechtbank van koophandel, de rechtbank van eerste aanleg, het arbeidsauditoraat en het parket één derde van de magistraten zijn diploma in het Nederlands, respectievelijk in het Frans diende te hebben behaald, en dat twee derden van alle magistraten tweetalig dienden te zijn. Luidens de bestreden bepaling, daarentegen, zullen het Nederlandstalige kader en het Franstalige kader van de politierechtbank, de arbeidsrechtbank en de rechtbank van eerste aanleg overeenkomen met respectievelijk 20 pct. en 80 pct. van het huidige kader van de niet-ontdubbelde rechtbank. Volgens haar is het onderscheid dat de wet invoert, door te bepalen dat meer Franstaligen zullen worden aangeworven dan Nederlandstaligen, in plaats van algemeen en abstract te bepalen dat de taalkaders binnen bij de wet bepaalde grenzen worden bepaald op basis van objectieve criteria, nodeloos en discriminerend.

Daarnaast zijn de kaders, volgens haar, willekeurig bepaald. De door de bestreden bepaling vastgelegde cijfers zouden niet overeenstemmen met de werkelijkheid. Dat zou onder meer blijken uit het advies van de Hoge Raad voor de Justitie over de splitsing van het gerechtelijk arrondissement Brussel. Aldus zouden, enerzijds, de Nederlandstaligen worden gediscrimineerd voor de zetel, de griffies en het personeel van de zetel en, anderzijds, de Franstaligen, voor het parket en het arbeidsauditoraat, en hun personeel. Als rechtstreeks gevolg hiervan worden ook de advocaten gediscrimineerd, vermits zij zullen worden geconfronteerd met een substantiële vertraging in de behandeling van hun zaak. Het recht op toegang tot de rechter, dat het recht inhoudt op een behandeling van hun zaak binnen een redelijke termijn, zou ernstig worden beknod.

A.22.1.3. Wat de werklastmeting betreft, beklagt de verzoekende partij zich erover dat die niet ertoe zal kunnen leiden dat respectievelijk het aantal magistraten van elke taalgroep daalt onder de aantallen die worden gewaarborgd door de vooraf bepaalde verdeelsleutel. Dit wil zeggen dat het aantal Franstalige magistraten ook na de werklastmeting nog steeds minimaal 80 pct. van het huidige kader zal bedragen (60 pct. voor de rechtbank van koophandel), zijnde meer dan het huidige aantal Franstalige magistraten. Het aantal Nederlandstalige magistraten zal minimaal 20 pct. van het huidige kader bedragen (40 pct. voor de rechtbank van koophandel), zijnde minder dan het huidige aantal Nederlandstalige magistraten. Die asymmetrische waarborg zou bijgevolg discriminerend zijn, en zou aan de werklastmeting elke betekenis ontnemen, tenzij de budgettaire ruimte zou stijgen.

A.22.1.4. De verzoekende partij wijst er ook op dat de Raad van State heeft aangeklaagd dat de bestreden bepaling de minister van Justitie, in plaats van de Koning, de bevoegdheid verleent om de parameters en de methodologie van de werklasmeting te bepalen en om alle nodige maatregelen te nemen. Volgens haar is het onaanvaardbaar dat de wet niet bepaalt aan de hand van welke criteria en op welke wijze de werklasmeting dient te worden uitgevoerd.

A.22.2.1. De Nederlandse Orde van advocaten bij de balie te Brussel is van oordeel dat er een discriminatie zou ontstaan indien de werklasmeting niet zou zijn uitgevoerd binnen het jaar nadat de bestreden overgangsregeling in werking is getreden, en uiterlijk op 1 juni 2014, vermits in dat geval, luidens het bestreden artikel 57, 8°, van de wet van 19 juli 2012, de verdeelsleutels 80 pct.-20 pct. en 60 pct.-40 pct. zonder meer zullen worden toegepast. Indien deze verdeelsleutels worden toegepast los van enige werklasmeting en zonder enige beperking in de tijd, zijn ze niet evenredig met het door de wetgever nagestreefde doel.

A.22.2.2. De Nederlandse Orde van advocaten bij de balie te Brussel wijst er dienaangaande op dat uit de vaststellingen van de Hoge Raad voor de Justitie is gebleken dat die cijfers niet overeenstemmen met de vastgestelde in- en uitstroom per taalrol bij de betrokken rechtbanken. De toepassing van die cijfers los van een werklasmeting en zonder enige beperking in de tijd zou dan ook nefaste gevolgen hebben voor de bestrijding van de gerechtelijke achterstand, wat nochtans één van de doelstellingen is van de bestreden wet. Bovendien zou worden geraakt aan de in de wet van 15 juni 1935 ingeschreven evenwichten, terwijl uit de parlementaire voorbereiding van de bestreden wet zou blijken dat de wetgever niet tot doel had te raken aan de taalwetgeving.

A.22.3.1. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5546 voeren in het zesde onderdeel van hun enige middel aan dat het bestreden artikel 57, 7° tot 12°, van de wet van 19 juli 2012 niet bestaanbaar is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de artikelen 4 en 13 ervan, met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met artikel 14 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, doordat de vroegere verhouding tussen het totale aantal Nederlandstalige en Franstalige magistraten, die voor iedere rechtbank werd vastgesteld volgens het aantal kamers die kennis nemen van de Nederlandstalige en de Franstalige zaken, met onmiddellijke ingang wordt vervangen door de voorlopige verdeelsleutels van 20 pct./80 pct. voor de politierechtbank, de arbeidsrechtbank en de rechtbank van eerste aanleg en van 40 pct./60 pct. voor de rechtbank van koophandel. Zij erkennen dat de voorlopige kaders bijgesteld worden op basis van de werklasmeting van de dossiers in de respectieve talen, en dit uiterlijk op 1 juni 2014, maar wijzen erop dat het niet vanzelfsprekend is dat de aangekondigde werklasmeting tijdelijk tot een goed einde wordt gebracht. Bovendien blijft ook na de eventuele bijsturing van de kaders aan de hand van de werklasmeting het minimum van die kaders bevroren, zodat die bijsturing alleen maar kan gebeuren door de uitbreiding van het kader waarvan de voorlopige omvang niet volstaat, wat gezien de budgettaire gevolgen niet vanzelfsprekend zou zijn.

A.22.3.2. Die verzoekende partijen voeren aan dat die voorlopige kaders neerkomen op een onverantwoorde ongelijke behandeling van Nederlandstaligen en Franstaligen omdat de vermelde verhoudingen, behalve voor de politierechtbank, kennelijk niet beantwoorden aan de behoeften van de dienst en ze derhalve aanleiding zullen geven tot een stelselmatige en steeds toenemende vertraging en gerechtelijke achterstand. Ook die partijen verwijzen dienaangaande naar het advies van de Hoge Raad voor de Justitie, alsmede naar verklaringen van de voorzitter van de Rechtbank van eerste aanleg te Brussel en naar het advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State.

A.22.4.1. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5576 voeren aan dat de bestreden artikelen 57, 8°, 58, 1°, 61 en 62 van de wet van 19 juli 2012 niet bestaanbaar zijn met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 13 ervan, met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met het algemeen rechtsbeginsel van de scheiding der machten. Volgens hen voeren de bestreden bepalingen een discriminerend verschil in behandeling in tussen, enerzijds, de Nederlandstalige magistraten en personeelsleden van de Rechtbank van eerste aanleg en de Arbeidsrechtbank te Brussel en de Nederlandstalige rechtzoekenden en, anderzijds, de Franstalige magistraten en personeelsleden van diezelfde rechtscolleges en de Franstalige rechtzoekenden.

A.22.4.2. De verzoekende partijen zijn van oordeel dat de bestreden bepalingen zullen leiden tot een problematische gerechtelijke achterstand bij de behandeling van de Nederlandstalige zaken. Volgens hen stemt de verdeelsleutel van 20 pct./80 pct. niet overeen met de werkelijkheid, vermits de reële in- en uitstroom van de Nederlandstalige zaken in de betrokken rechtbanken veeleer 30 pct. bedraagt. Dat zou blijken uit de cijfers die de Hoge Raad voor de Justitie aan de wetgevende Kamers heeft medegedeeld. Door de vermindering van het aantal Nederlandstalige rechters van 30 pct. naar 20 pct. zullen er jaarlijks tot een derde minder zaken worden

afgehandeld, waardoor de doorlooptijd van de zaken per jaar met zes maanden zou worden verlengd. Dat de overtollige Nederlandstalige magistraten niet onmiddellijk afvloeien maar in een uitdovingskader worden geplaatst is niet van dien aard dat de negatieve weerslag van de 80/20-verdeelsleutel wordt verholpen, vermits niet bekend is hoelang dat uitdovingskader zal worden aangehouden en vermits het niet geldt voor het griffiepersoneel.

A.22.4.3. De verzoekende partijen wijzen erop dat de 80/20-verdeelsleutel wettelijk wordt verankerd indien de voorgeschreven werklastmeting niet is afgerond op 1 juni 2014. Zij verwijzen naar het advies van de Hoge Raad voor de Justitie waaruit zou blijken dat de tijdige afronding van de werklastmeting geen uitgemaakte zaak is. Zij betwijfelen of de door de Regering aangewezen externe consultant daarin zal slagen.

A.22.4.4. Ook het feit dat in een tijdelijke 27 pct.-vrijwaringsregel wordt voorzien, waardoor het aantal Nederlandstalige magistraten tijdelijk wordt opgetrokken naar 27 pct. van de voormalige formaties, is niet van dien aard dat de negatieve effecten van de 80/20-verdeelsleutel worden verholpen, vermits die 27 pct.-regel pas in werking treedt zodra elk van de nieuwe kaders en taalkaders voor 90 pct. ingevuld is, die regel niet geldt voor het griffiepersoneel, ze slechts één jaar van toepassing is en ze vervalt indien de werklastmeting niet tijdig wordt afgerond.

A.22.4.5. Ook het feit dat het bestreden artikel 57, 8°, vijfde lid een monitoringcomité opricht om toezicht te houden op de gerechtelijke achterstand en het feit dat toegevoegde rechters kunnen worden benoemd, zou niet volstaan. Veeleer blijkt hieruit dat de wetgever aanvaardde dat de 80/20-verdeelsleutel tot een toename van de gerechtelijke achterstand zou leiden. Bovendien kan het monitoringcomité pas achteraf optreden, nadat de toename van de gerechtelijke achterstand zich reeds heeft voorgedaan. Wat de benoeming van toegevoegde rechters betreft, wijzen de verzoekende partijen erop dat die volgens de rechtspraak van het Hof slechts gerechtvaardigd is in uitzonderlijke en onvoorzienbare omstandigheden en voor zover de wetgever gelijktijdig werk maakt van daadwerkelijke structurele oplossingen. Ook veranderen die maatregelen niets aan het uitdovend karakter van het overtollige kader, zodat de toegevoegde rechters die uitdovende mandaten niet kunnen invullen.

A.22.4.6. De verzoekende partijen voeren aan dat de bestreden bepalingen ertoe leiden dat het recht op een behoorlijke rechtsbedeling, zoals gewaarborgd bij artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, niet langer wordt gewaarborgd. Uit de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens blijkt dat de lidstaten proactief moeten handelen en hun rechtssystemen zo moeten organiseren dat er binnen een redelijke termijn recht kan worden gesproken. Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens heeft in deze context ook gewezen op de essentiële rol van de wetgever en op het belang van gepaste wetgeving om een systemische gerechtelijke achterstand te vermijden. De bestreden bepalingen, daarentegen, zullen leiden tot een problematische en systematische achterstand bij de behandeling van de Nederlandstalige zaken in het gerechtelijk arrondissement Brussel.

A.22.4.7. Volgens die verzoekende partijen grijpen de bestreden bepalingen ook in op het in artikel 13 van de Grondwet opgenomen verbod om personen tegen hun wil af te trekken van de rechter die de wet hun toekent. Het wordt voor partijen in het gerechtelijk arrondissement Brussel, wat de behandelingstermijn van hun geschil betreft, aanzienlijk voordeliger om hun geschil in het Frans te laten behandelen, in plaats van in het Nederlands. Hierdoor zouden Nederlandstalige rechtzoekenden ertoe kunnen worden gebracht te kiezen voor een Franstalige rechtsgang, in weerwil van het feit dat hun het recht toekomt om hun zaak in het Nederlands te laten behandelen.

A.22.4.8. De bestreden bepalingen grijpen volgens de verzoekende partijen ook in op het algemeen rechtsbeginsel van de scheiding der machten. Vermits het merendeel van de federale en deelstatelijke publieke overheden gevestigd zijn in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, zal de toename van de gerechtelijke achterstand waartoe de bestreden bepalingen leiden, tot gevolg hebben dat een aanzienlijk aandeel van het overheidshandelen met een ruime vertraging zal worden getoetst door de Nederlandstalige Rechtbank van eerste aanleg en de Nederlandstalige Arbeidsrechtbank te Brussel. Hierdoor zouden heel wat onwettige overheidshandelingen langer dan noodzakelijk aanwezig blijven in het rechtssysteem.

A.22.4.9. Volgens de verzoekende partijen dient het Hof een verhoogde toetsingsintensiteit te hanteren vermits wordt ingegrepen op een grondrecht en vermits er een rechtstreeks onderscheid wordt gemaakt op basis van de taal. Die verhoogde toetsingsintensiteit zou gelden wanneer het Hof de wettigheid van het doel van de bestreden bepalingen nagaat, de pertinentie van de bestreden maatregelen ten aanzien van dat doel onderzoekt en in het kader van de evenredigheidstoets nagaat of het nagestreefde doel niet middels andere, minder ingrijpende middelen kan worden gerealiseerd.

A.22.4.10. De verzoekende partijen zijn van oordeel dat de bestreden bepalingen die strikte toetsing niet doorstaan. Allereerst is het criterium van onderscheid niet pertinent om het nagestreefde doel, namelijk de gerechtelijke achterstand tegengaan en de communautaire pacificatie bewerkstelligen, te realiseren. De bestreden bepalingen zullen immers de gerechtelijke achterstand veeleer doen toenemen dan doen afnemen. In de parlementaire voorbereiding wordt ook geen enkele concrete motivering gegeven voor de 80/20-verdeelsleutel. De wetgever heeft ook niet enig onderzoek ondernomen, en dit ofschoon er voldoende cijfers voorhanden waren. Wat de pacificatiedoelstelling betreft, vragen de verzoekende partijen zich af hoe het bestreden onderscheid daartoe kan bijdragen. Vervolgens is er geen redelijke verhouding tussen de aangewende middelen en de nagestreefde doelstellingen. De wetgever heeft immers op geen enkel moment onderzocht of er eventueel minder ingrijpende maatregelen mogelijk waren om de vooropgestelde doelstelling te bereiken. In ieder geval is de bepaling dat de 80/20-verdeelsleutel definitief zou worden indien de werklastmeting niet tijdig wordt voltooid, onevenredig vermits die bepaling indruist tegen het uitgangspunt van de ontdebelling van de rechtbanken te Brussel, namelijk dat de kaders van de nieuwe rechtbanken objectief moeten worden vastgesteld, alsmede tegen de door de wetgever uitgedrukte intentie dat de forfaitaire verdeelsleutels zo tijdelijk mogelijk moeten zijn.

A.22.5.1. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5577 voeren in hun vierde en vijfde middel aan dat de bestreden artikelen 57, 8° tot 12°, en 58 tot 60 van de wet van 19 juli 2012 niet bestaanbaar zijn met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 4 ervan en met de artikelen 6, 13 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, doordat die bepalingen, enerzijds, verdeelsleutels bepalen voor het vastleggen van de taalkaders die geen rekening houden met de werklast en die de Nederlandstaligen benadelen ten opzichte van de Franstaligen en, anderzijds, op discriminerende en onverantwoorde wijze gevolgen vastknopen aan de werklastmeting die wordt voorzien.

A.22.5.2. De verzoekende partijen voeren aan dat de bestreden bepalingen, doordat ze een onderscheid maken tussen Nederlandstaligen en Franstaligen en bepalen dat er minder Nederlandstalige dan Franstalige magistraten zullen zijn, discriminerend zijn. Zij maken de vergelijking met de oude regeling, die het mogelijk maakte om meer Franstalige dan Nederlandstalige magistraten aan te werven, zonder dat er formeel en uitdrukkelijk wordt gediscrimineerd. De nieuw bepaalde taalkaders staan, volgens hen, haaks op de realiteit. De wetgever vermindert willekeurig de Nederlandstalige kaders om de Franstalige kaders te verhogen, zonder dat hier enig onderzoek aan is voorafgegaan en terwijl zowel de magistratuur als de Hoge Raad voor de Justitie en de Raad van State aanklagen dat die willekeur de rechtsbedeling voor Nederlandstaligen in het gerechtelijk arrondissement Brussel zal bemoeilijken en de gerechtelijke achterstand zal doen toenemen. De wetgever laat dan ook na aan te tonen dat de gekozen percentages in een redelijk verband staan met het doel om de gerechtelijke achterstand te bestrijden, zoals de Raad van State heeft gevraagd.

A.22.5.3. Wat de werklastmeting betreft, klagen die verzoekende partijen het feit aan dat de resultaten ervan niet tot gevolg mogen hebben dat het aantal magistraten van elke taalgroep vermindert beneden de aantallen die worden gewaarborgd door de vooraf bepaalde verdeelsleutels. Aldus wordt gewaarborgd dat het aantal Franstalige magistraten niet zal dalen beneden een aantal dat beduidend hoger zal zijn dan het huidige aantal Franstalige magistraten, terwijl het aantal Nederlandstalige magistraten dat wordt gewaarborgd, lager is dan het huidige aantal Nederlandstalige magistraten, en derhalve ontoereikend is om de rechtsbedeling te organiseren voor de Nederlandstaligen. Een dergelijke asymmetrische waarborg is willekeurig, discriminerend en ontnemt aan de werklastmeting elk mogelijk gevolg, tenzij ook de budgettaire ruimte zou stijgen.

De verzoekende partijen voeren tevens aan dat niet wordt verantwoord waarom niet wordt gewacht op de resultaten van de werklastmeting, vooraleer de verdeelsleutels in werking treden.

A.22.6. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5586 voeren in hun eerste middel aan dat de artikelen 57, 9° tot 12, en 59 van de wet van 19 juli 2012 niet bestaanbaar zijn met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens. Hun argumenten stemmen overeen met die van de verzoekende partijen in de zaak nr. 5576.

A.22.7.1. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5587 voeren aan dat de bestreden artikelen 57 tot 59 niet bestaanbaar zijn met de artikelen 10 en 11, in samenhang gelezen met artikel 4, van de Grondwet. Zij verwijten de bestreden bepalingen een situatie te creëren waarbij de voorgeschreven kaders, in afwachting van de werklastmeting, niet op objectieve en correcte gegevens zijn gebaseerd en niet overeenstemmen met de werkelijke verhoudingen tussen het aantal Nederlandstalige en het aantal Franstalige rechtszaken in het gerechtelijk arrondissement Brussel. Volgens hen valt moeilijk te betwisten dat de bestreden verdeelsleutels niet

overeenstemmen met de behoeften van de Nederlandstalige rechterlijke macht in het gerechtelijk arrondissement Brussel.

A.22.7.2. Die verzoekende partijen voeren aan dat de fundamentele indeling van het land in taalgebieden, en het tweetalige karakter van Brussel-Hoofdstad, wordt gehypothekerd wanneer de gerechtelijke achterstand in Nederlandstalige dossiers van dien aard is dat die rechtsonderhorigen *de facto* verplicht worden om hun zaak bij de Franstalige rechtbank aanhangig te maken.

A.22.8.1. Volgens de Ministerraad gaan de bestreden bepalingen ervan uit dat alle gerechtelijke instanties over voldoende mensen moeten beschikken om op een degelijke manier te kunnen functioneren. Hij voert aan dat de cijfergegevens op grond waarvan de verdeelsleutels werden bepaald, het voorwerp uitmaakten van een uitvoerig parlementair en extraparlamenteair debat, waarbij uitvoerig werd gediscussieerd over cijfers en statistieken. Zoals ook de Hoge Raad voor de Justitie moest vaststellen, is het moeilijk om volledige en uniforme gegevens te verzamelen. Uit de parlementaire voorbereiding van de bestreden wet blijkt dat de verdeelsleutels werden vastgesteld op basis van de cijfergegevens van de FOD Justitie.

A.22.8.2. De Ministerraad wijst erop dat die werkwijze heeft geleid tot de invoering van de overgangsregel in het bestreden artikel 57, 8°, volgens welke, indien op een ogenblik tussen 1 januari 2012 en de inwerkingtreding van de wetbepaling het aantal Nederlandstalige magistraten, in een kader, daalt onder 27 pct. van dat kader vermeerderd met het aantal toegevoegde magistraten, er wordt voorzien in de vervanging van die magistraten tot aan die 27 pct. gedurende het jaar dat volgt op de datum van de in artikel 61, eerste lid, van de wet van 19 juli 2012 bedoelde hervorming. De 27 pct.-regel is een vrijwaringsregeling in afwachting van de werklastmeting.

Daarnaast wordt ook voorzien in de oprichting van een monitoringcomité dat als taak heeft om toezicht te houden op de evolutie van de gerechtelijke achterstand en dat kan voorstellen om toegevoegde rechters te benoemen.

A.22.8.3. De Ministerraad wijst er ook op dat de toepassing van de bestreden verdeelsleutels van zeer beperkte duur is, nu de werklastmeting uiterlijk op 1 juni 2014 haar beslag dient te krijgen. De wetgever heeft daarenboven in correctie- en toezichtsmechanismen voorzien om te voorkomen dat in die korte overgangperiode de gerechtelijke achterstand zou toenemen.

A.22.8.4. Wat de werklastmeting betreft, voert de Ministerraad aan dat de verzoekende partijen een intentieproces voeren wanneer zij beweren dat die niet voor 1 juni 2014 zal zijn afgerond. Hij erkent dat er meerkosten zullen zijn indien uit de werklastmeting zou blijken dat het kader dient te worden uitgebreid. De Regering zal dan ook in de nodige extra middelen moeten voorzien.

De Ministerraad ontkent dat de 80/20-verdeelsleutel definitief zou worden indien de werklastmeting niet tijdig is afgerond. Uit de parlementaire voorbereiding blijkt dat in dat geval het laatste en voorlaatste lid van artikel 57, 8°, van de wet van 19 juli 2012 in samenhang moeten worden gelezen: indien magistraten met toepassing van de 27 pct.-regel worden benoemd, wat slechts kan gedurende het jaar dat volgt op de inwerkingtreding van de wet, worden zij na afloop van dat jaar in een uitdovingskader geplaatst indien de werklastmeting niet is voltooid. Maar zodra de werklastmeting heeft plaatsgevonden en de vaststelling van de definitieve kaders mogelijk maakt, worden zij slechts in dat uitdovingskader geplaatst indien zij het definitieve kader overschrijden. Indien de werklastmeting pas na 1 juni 2014 zou worden voltooid, zullen enkel de magistraten in overtal ten aanzien van het definitieve kader in een uitdovingskader geplaatst worden of blijven. Uit geen enkele bepaling van de wet vloeit voort dat de 80/20-verdeelsleutel definitief zou worden.

A.22.8.5. Volgens de Ministerraad blijkt ook niet uit de bewoordingen van de wet dat voor de parketsecretariaten, de parketjuristen en de personeelsleden niet in de mogelijkheid zou zijn voorzien van een correctie van de verdeelsleutels op basis van een werklastmeting of evaluatie. De vaststelling van de kaders en de taalkaders op basis van de werklastmeting waarin het bestreden artikel 57, 8°, voorziet, heeft immers een algemene draagwijdte. De Ministerraad verwijst naar artikel 54*bis* van de wet van 15 juni 1935, zoals hersteld bij artikel 59 van de wet van 19 juli 2012, dat het kader van de parketsecretariaten, de parketjuristen en de personeelsleden koppelt aan dat van de magistraten.

A.22.8.6. Wat de bekritiseerde delegatie aan de minister van Justitie betreft, voert de Ministerraad aan dat het bestreden artikel 57, 8°, geen afbreuk doet aan de bevoegdheid van de Koning om verordeningen te maken

en besluiten te nemen die nodig zijn voor de uitvoering van de wetten. De opdracht van de minister is immers louter voorbereidend van aard en maakt de vastlegging van de kaders door de Koning mogelijk.

A.22.9. De « Ordre des barreaux francophones et germanophone » beklemtoont dat de bestreden verdeelsleutel het resultaat is van een politiek compromis en dat het om een voorlopige maatregel gaat, in afwachting van de werklasmeting die uiterlijk op 1 juni 2014 dient plaats te hebben. Bovendien wordt de 80/20-verdeelsleutel verzacht door de overgangsmaatregel bepaald in het bestreden artikel 57, 8°. De bestreden verdeelsleutel is ook niet arbitrair, vermits hij is gebaseerd op cijfergegevens afkomstig uit de rechterlijke orde.

A.22.10.1. De Franse Orde van advocaten bij de balie te Brussel en François Bruyns voeren allereerst aan dat de verzoekende partij in de zaak nr. 5509 de belangen van de magistraten en niet die van de advocaten en van de rechtzoekenden verdedigt en dat zij de opportuniteit van de bestreden bepalingen bekritiseert zonder de ongrondwettigheid ervan aan te tonen. De verzoekende partijen in de zaken nrs. 5546, 5577 en 5587 zouden enkel de opportuniteit van de bestreden bepalingen bekritisieren en zouden nalaten de categorie van gediscrimineerde personen aan te wijzen. Het middel zou, wat hen betreft, dan ook onontvankelijk zijn.

A.22.10.2. Die tussenkomende partijen stellen voor het overige vast dat het om een overgangsmaatregel gaat en dat in de toekomst elke rechtbank en elk parket het aantal magistraten zal krijgen dat zij of het, overeenkomstig de werklasmeting, nodig zal hebben. Zij wijzen er ook op dat de 27 pct.-verdeelsleutel waarin de in artikel 57, 8°, bepaalde overgangsregel voorziet, goed overeenkomt met de cijfers van, onder meer, de Hoge Raad voor de Justitie.

A.22.10.3. Nog volgens die partijen zou uit de rechtspraak van het Hof blijken dat het redelijk is verantwoord om in het gerechtelijk arrondissement Brussel meer Franstalige dan Nederlandstalige magistraten te benoemen en dat het aan de wetgever toekomt om de verhouding te bepalen tussen het aantal ambten die voor tweetalige kandidaten bestemd zijn en het aantal ambten die voor eentalige kandidaten bestemd zijn.

Ook zij wijzen erop dat de bekritiseerde verdeelsleutel tot stand is gekomen aan de hand van cijfers die afkomstig waren van de FOD Justitie.

A.22.10.4. De bewering dat de definitieve kaders niet in werking zouden treden op 1 juni 2014 steunt, volgens hen, op niets en zou puur hypothetisch zijn.

A.22.11.1. De verzoekende partij in de zaak nr. 5509 antwoordt dat de Ministerraad impliciet maar zeker erkent dat voor de 80/20-verdeelsleutel geen redelijke verantwoording bestaat. Dat de bestreden regeling slechts tijdelijk zou zijn of slechts een beperkte draagwijdte zou hebben, verhindert niet dat ze discrimineert. De 27 pct.-regel, die een overgangsmaatregel beoogt te zijn, komt niet tegemoet aan de door de verzoekende partij geformuleerde kritiek, vermits de wet nog steeds de 80/20-verdeelsleutel bevat en die verdeelsleutel is gewaarborgd aan de Franstaligen na de toepassing van de werklasmeting. Bovendien is die 27 pct.-regel evenmin op enig onderzoek of een werklasmeting gebaseerd, is hij van toepassing op het gewijzigde kader en geldt hij niet voor de griffiers en het administratief personeel. De verzoekende partij wijst er ook op dat de 27 pct.-regel slechts geldt nadat 90 pct. van alle kaders zijn ingevuld.

A.22.11.2. Wat de werklasmeting betreft, antwoordt de verzoekende partij in de zaak nr. 5509 dat de Ministerraad de werkelijkheid miskent door te beweren dat de bestreden verdeelsleutels slechts tijdelijk worden toegepast. De resultaten van de werklasmeting zullen immers niet tot gevolg mogen hebben dat het aantal magistraten van elke taalgroep vermindert beneden de aantallen die worden gewaarborgd door de vooraf bepaalde 80 pct./20 pct.-verdeelsleutel. Aldus wordt gewaarborgd dat het aantal Franstalige magistraten niet zal dalen beneden een aantal dat beduidend hoger is dan het huidige aantal Franstalige magistraten, terwijl het aantal Nederlandstalige magistraten niet zal dalen beneden een aantal dat lager is dan het huidige aantal Nederlandstalige magistraten.

A.22.12. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5546 zijn eveneens van oordeel dat de Ministerraad en de tussenkomende partijen onrechtstreeks toegeven dat de zogenaamde tijdelijke taalkaders niet beantwoorden aan de werkelijke werklasterhoudingen, terwijl niet wordt gegarandeerd dat die onevenwichtige verdeling spoedig wordt bijgestuurd. Ook zij wijzen erop dat de 27 pct.-regel enkel geldt voor de magistraten, niet voor de andere medewerkers van het gerecht.

A.22.13.1. De verzoekende partijen in de zaken nr. 5576 en 5586 antwoorden dat de Ministerraad erkent dat de werklasmeting de enige aanvaardbare manier is om de kaders vast te stellen, en niet het gebruik van een

vaste verdeelsleutel. Zij betogen dat de wetgever, bij gebrek aan correcte en uniforme gegevens, er onvoldoende heeft over gewaakt dat de bestreden bepalingen niet van dien aard zijn dat ze de gerechtelijke achterstand doen toenemen. Nergens blijkt dat de wetgever de gepastheid van de door de onderhandelaars voorgestelde verdeelsleutel heeft onderzocht. Het ontbreken van een dergelijk onderzoek is des te onbegrijpelijker nu vaststaat dat er concrete cijfers voorhanden waren, getuige het advies van de Hoge Raad voor de Justitie van 30 mei 2012.

A.22.13.2. De voormelde verzoekende partijen betwisten ook de stelling van de Ministerraad dat de 80/20-verdeelsleutel niet definitief zou worden indien de werklasmeting pas na 1 juni 2014 zou worden voltooid. Dat zou immers niet uit de bewoordingen van het bestreden artikel 57, 8°, blijken. Zij verzoeken het Hof om minstens een grondwetsconforme interpretatie van de bestreden bepaling op te leggen.

A.22.13.3. De verzoekende partijen herhalen dat de 27 pct.-regel niet van dien aard is dat de effecten van de 80/20-verdeelsleutel worden gecompenseerd en benadrukken dat die regel niet geldt voor het griffiepersoneel.

A.22.13.4. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5586 betwisten ook de stelling van de Ministerraad dat de werklasmeting waarin is voorzien in het bestreden artikel 57, 8°, doorwerkt, middels artikel 54*bis* van de wet van 15 juni 1935, naar het kader van de parketsecretariaten, de parketjuristen en de personeelsleden. Zij vragen het Hof om hieromtrent minstens in een voorbehoud van interpretatie te voorzien.

A.22.14.1. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5577 betwisten dat de bestreden verdeelsleutels zijn vastgelegd op basis van het beschikbare cijfermateriaal. Alle betrokken instellingen van het land hebben immers gewaarschuwd dat de verdeelsleutels die worden gehanteerd, zouden leiden tot een substantiële verhoging van de gerechtelijke achterstand.

A.22.14.2. Zelfs al zou de wetgever de mogelijkheid hebben om in het gerechtelijk arrondissement Brussel meer Franstalige dan Nederlandstalige magistraten te laten benoemen, dan nog is die mogelijkheid, volgens die partijen, niet onbegrensd. Het probleem is niet dat er minder Nederlandstalige dan Franstalige magistraten en medewerkers zijn; het probleem is dat er minder Nederlandstalige magistraten zullen zijn in verhouding tot het aantal Nederlandstalige zaken dan Franstalige magistraten in verhouding tot het aantal Franstalige zaken.

A.22.14.3. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5577 zijn van oordeel dat niet is aangegeven waarom niet zou kunnen worden gewacht tot wanneer de resultaten van de werklasmeting beschikbaar zijn om de juiste verdeelsleutels toe te passen.

A.22.15. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5587 verbazen zich erover dat de Ministerraad geen enkele ernstige poging onderneemt om de 80/20-verdeelsleutel met concrete cijfergegevens te verantwoorden. Zij voeren tevens aan dat de handhaving van een disproportioneel hoog aantal Franstalige magistraten na de werklasmeting zal leiden tot een concurrentievoordeel van de Franstalige rechtbank tegenover de Nederlandstalige rechtbank. Als voorbeeld verwijzen zij naar de beslissing van de voorzitter van de Franstalige Rechtbank van eerste aanleg te Brussel om een burgerlijke familieafdeling op te richten, wat enkel mogelijk is doordat ingevolge de 80/20-verdeelsleutel tal van bijkomende Franstalige magistraten zijn benoemd.

A.22.16.1. In zijn memorie van wederantwoord voert de Ministerraad aan dat de verzoekende partijen in de zaken nrs. 5576, 5577, 5586 en 5587 voorbijgaan aan de feiten en de cijfers die blijken uit de parlementaire voorbereiding. Uit de toelichting bij die cijfers blijkt dat de bestreden verdeelsleutel werd vastgesteld op basis van de cijfergegevens die de FOD Justitie heeft verstrekt.

A.22.16.2. De Ministerraad benadrukt nogmaals dat de bestreden verdeelsleutel een voorlopige regeling is en betwist dat de werklasmeting niet tijdig zou worden uitgevoerd. Volgens de Ministerraad blijkt uit de rechtspraak van het Hof dat de tijdelijke aard van een regeling in aanmerking dient te worden genomen bij de beoordeling van het redelijk karakter ervan.

Hij benadrukt tevens dat de voorlopige kaders niet zullen leiden tot enige overplaatsing van een magistraat in functie. De magistraten die eventueel in overtal zijn, worden immers in een uitdovingskader geplaatst, zodat het aantal Nederlandstalige magistraten slechts ten gevolge van natuurlijke afvloeiing kan verminderen.

A.22.16.3. De Ministerraad betwist op zijn beurt de stelling van de verzoekende partijen dat de 80/20-verdeelsleutel definitief zou worden indien de werklasmeting niet zou zijn afgerond tegen 1 juni 2014.

A.22.17.1. In antwoord op de beschikking van 19 november 2013 waarbij het Hof de Ministerraad verzocht om de resultaten van de werklasmeting die werd uitgevoerd krachtens artikel 57, 8°, van de wet van 19 juli 2012 mee te delen, verwijst de Ministerraad naar de voorgestelde definitieve kaders, opgenomen in een amendement bij het wetsvoorstel met betrekking tot de zesde staatsherforming inzake de aangelegenheden bedoeld in artikel 77 van de Grondwet (*Parl. St.*, Senaat, 2013-2014, nr. 5-2233/5). De Ministerraad legt ook de resultaten van de werklasmeting zelf over. Hij zet uiteen dat de resultaten van de werklasmeting niet ongewijzigd werden overgenomen in het amendement dat ertoe strekt de definitieve taalkaders vast te leggen, vermits er ook rekening werd gehouden met andere elementen, zoals de gerechtelijke achterstand, de taalwijzigingen, megadossiers, de inleidingskamers en de impact van de verhoging van het aantal parketmagistraten op de werklasmeting van de zetel.

A.22.17.2.1. In haar aanvullende memorie volhardt de verzoekende partij in de zaak nr. 5509, in alle onderdelen van alle middelen van haar beroep tot vernietiging, inzonderheid in de middelen die betrekking hebben op de kaders en taalkaders bepaald in afwachting van de werklasmeting. Volgens haar blijkt uit de door de Ministerraad medegedeelde cijfers dat de voorlopige kaders willekeurig en discriminerend zijn. Uit de werklasmeting zou blijken dat zowel voor elke rechtbank in totaal, als voor elke afdeling van elke rechtbank afzonderlijk, er telkens minder Nederlandstaligen zijn dan nodig en meer Franstaligen dan nodig.

A.22.17.2.2. Uit de werklasmeting kan, volgens de verzoekende partij in de zaak nr. 5509, geen enkele nieuwe of relevante informatie worden geput voor wat betreft de werklasmeting bij het arbeidsauditoraat of het parket, vermits die werklasmeting geen rekening houdt met de splitsing van het parket en het arbeidsauditoraat. Er kan evenmin worden aangevoerd dat een onverantwoorde discriminatie bij de zetel zou worden gecompenseerd door een inspanning in omgekeerde zin bij het parket en het arbeidsauditoraat.

A.22.17.2.3. Nog volgens die verzoekende partij erkent de Ministerraad dat de voorlopige kaders in de bestreden bepalingen en de voorgestelde definitieve kaders niet overeenstemmen met de resultaten van de werklasmeting. Zij wijst erop dat, volgens de bestreden bepalingen, bij het bepalen van de definitieve kaders enkel rekening mag worden gehouden met de resultaten van de werklasmeting. Volgens haar legt de Ministerraad niet uit hoe de andere elementen waarmee rekening wordt gehouden bij het vastleggen van de definitieve kaders de discriminatie van Nederlandstaligen over alle rechtscollèges heen zou verantwoorden. Het bestreden artikel 57 van de wet van 19 juli 2012, dat bepaalt dat het definitieve kader niet kleiner mag zijn dan het voorlopige kader, biedt evenmin een verantwoording, vermits die bepaling eveneens is bestreden.

A.22.17.2.4. De verzoekende partij in de zaak nr. 5509 is van oordeel dat een vermoedelijke toekomstige regelgeving geen impact kan hebben op een hangend beroep tot vernietiging. Het feit dat bestaande discriminaties in de toekomst mogelijk gedeeltelijk worden gemilderd, zou geen reden zijn om ze niet te vernietigen. Voor zover als nodig merkt die partij op dat de voorgestelde regeling evenzeer discrimineert, vermits geen rekening wordt gehouden met de resultaten van de werklasmeting.

A.22.17.3.1. De verzoekende partijen in de zaken nrs. 5576 en 5586 voeren aan dat de afronding van de werklasmeting geen afbreuk doet aan de noodzaak om de bestreden bepalingen van de wet van 19 juli 2012 alsnog te vernietigen, vermits ze niet de gebreken verhelpt die in de bestreden bepalingen vervat liggen. De resultaten van de werklasmeting bevestigen dat de forfaitaire verdeelsleutels waarin de bestreden bepalingen voorzien niet stroken met de werkelijkheid. Bovendien steunen de voorgestelde definitieve kaders op de foutieve uitgangspunten van de bestreden bepalingen, waardoor één van de meest prangende aspecten van de bestreden 80/20-verdeelsleutel wordt bestendigd. Het bestreden artikel 57, 8°, bepaalt immers dat de werklasmeting er niet toe kan leiden dat het respectieve aantal magistraten van elke taalgroep vermindert. Aan de Franstalige magistraten, personeelsleden en rechtzoekenden wordt zodoende de garantie geboden dat het Franstalige kader van de Franstalige rechtbank van eerste aanleg en arbeidsrechtbank steeds beduidend hoger liggen dan het oorspronkelijke kader, zelfs indien de werklasmeting uitwijst dat de reële werklasmeting lager ligt dan 80 pct. Aan de Nederlandstalige magistraten, personeelsleden en rechtzoekenden wordt die garantie niet gegeven. Die discriminatie wordt niet tenietgedaan door het feit dat de werklasmeting de werkelijke werklasmeting heeft bepaald. De ongelijke garantie geldt immers ongeacht de werklasmeting, hetgeen wordt geïllustreerd door de voorgestelde definitieve kaders.

A.22.17.3.2. De verzoekende partijen in de zaken nrs. 5576 en 5586 zijn van oordeel dat de werklasmeting de enige geldige basis is aan de hand waarvan de definitieve kaders kunnen worden vastgelegd. Forfaitaire verdeelsleutels, zowel wat de voorlopige kaders als wat de definitieve kaders betreft, zouden

ongrondwettig zijn. De Ministerraad kan na de afronding van de werklasmeting niet beweren dat andere elementen in rekening moeten worden gebracht voor het bepalen van de definitieve kaders. De verzoekende partijen herinneren eraan dat, terwijl in het oorspronkelijke wetsvoorstel werd bepaald dat de definitieve kaders onder andere aan de hand van een werklasmeting zouden worden bepaald, de woorden « onder andere » per amendement werden geschrapt.

A.22.17.3.3. Volgens de verzoekende partijen in de zaken nrs. 5576 en 5586 kan het wetsvoorstel met betrekking tot de zesde staats hervorming inzake de aangelegenheden bedoeld in artikel 77 van de Grondwet (*Parl. St.*, Senaat, 2013-2014, nr. 5-2233/5) geen bindend gevolg hebben voor de beoordeling door het Hof van de thans voorliggende zaken. Het wetsvoorstel werd immers nog niet goedgekeurd en bouwt voort op de thans bestreden bepalingen.

A.22.17.4.1. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5577 voeren aan dat de werklasmeting aantoont dat hun vierde en hun vijfde middel manifest gegrond zijn vermits wordt bevestigd dat de voorlopige kaders niet overeenstemmen met de reële werklasmeting en dat aldus een veel te hoog minimumkader voor de Franstalige magistraten in stand wordt gehouden. Er zou, wat dat laatste punt betreft, niet alleen sprake zijn van een discriminatie ten aanzien van de Nederlandstalige magistraten in het gerechtelijk arrondissement Brussel, maar ook ten aanzien van de magistraten in alle andere arrondissementen van het land.

A.22.17.4.2. De door de Ministerraad voorgelegde parlementaire stukken doen, volgens de verzoekende partijen in de zaak nr. 5577, op geen enkele wijze afbreuk aan de ongrondwettigheid van de bestreden bepalingen. Die stukken zouden enkel relevant zijn in de mate waarin zij een bijkomend licht kunnen werpen op de thans bestreden bepalingen. Dienaangaande wijzen de verzoekende partijen in de zaak nr. 5577 erop dat die stukken aantonen dat het geenszins de bedoeling is om de discriminatie van Nederlandstalige ten aanzien van Franstalige magistraten te corrigeren. In zoverre de voorgestelde definitieve kaders het aantal Nederlandstalige magistraten verhogen in vergelijking met de voorlopige kaders, bewijzen zij dat die voorlopige kaders in relatieve cijfers discriminerend zijn.

A.22.17.5.1. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5587 zetten uiteen dat, in tegenstelling tot wat de Ministerraad beweert, de 80/20-verdeelsleutel niet wordt omgezet in een 71/29-verhouding. Enerzijds gold de 80/20-verdeelsleutel enkel voor de rechtbank van eerste aanleg en voor de arbeidsrechtbank, maar niet voor de rechtbank van koophandel en voor de parketten van Brussel en Halle-Vilvoorde. Anderzijds worden de resultaten van de werklasmeting niet gerespecteerd.

A.22.17.5.2. Volgens die partijen waren de voorlopige kaders in afwachting van de werklasmeting hoe dan ook ongrondwettig. De voorgestelde definitieve kaders zouden evenzeer ongrondwettig zijn, aangezien die de resultaten van de werklasmeting niet zouden naleven. Er zijn, volgens hen, geen objectieve gronden aanwezig om de Franstalige rechtbanken en rechtsonderhorigen op een dusdanige wijze te bevoordelen, zonder een gelijkaardige toename van het aantal magistraten en griffiepersoneel voor de Nederlandstalige rechtbanken van Brussel. Zij zetten dat uiteen aan de hand van de cijfers voor de rechtbank van eerste aanleg, voor de arbeidsrechtbank, voor de rechtbank van koophandel, voor de politierechtbanken en voor het openbaar ministerie.

A.22.17.6.1. De Ministerraad wijst erop dat de definitieve kaders in werking treden vanaf de publicatie ervan in het *Belgisch Staatsblad*. De openstaande betrekkingen in de definitieve kaders zullen worden bekendgemaakt vóór 31 maart 2014, zijnde de datum waarop de gehele hervorming van het gerechtelijk arrondissement in werking treedt. In die omstandigheden is de Ministerraad van oordeel dat de zaak niet in staat is om te worden behandeld door het Hof. Indien het wetsvoorstel dat de definitieve kaders wordt aangenomen en bekrachtigd na de sluiting van de debatten, zou het Hof immers de debatten dienen te heropenen, daar de inwerkingtreding van de definitieve kaders klaarblijkelijk een weerslag heeft op het belang van de verzoekende partijen. De Ministerraad is immers van oordeel dat de verzoekende partijen geen belang hebben bij de vernietiging van de voorlopige kaders zodra de definitieve kaders in werking zijn getreden, vermits de voorlopige kaders in dat geval geen toepassing meer vinden.

A.22.17.6.2. In ondergeschikte orde merkt de Ministerraad op dat in zoverre de verzoekende partijen beweerden dat het niet evident zou zijn dat de werklasmeting tijdig tot een goed einde wordt gebracht, thans kan worden vastgesteld dat die bewering volstrekt onterecht is. De werklasmeting heeft ruimschoots op tijd haar beslag gekregen. De toepassing van de voorlopige verdeelsleutels was dan ook van zeer beperkte duur.

A.22.17.6.3. De Ministerraad zet uiteen dat op grond van de voorlopige kaders verscheidene benoemingen plaatsvonden. De voorgestelde definitieve kaders zijn voor alle rechtbanken gelijk aan of hoger dan de voorlopige kaders. Bijgevolg zijn alle benoemingen die zijn geschied op grond van de voorlopige kaders in overeenstemming met de definitieve kaders, en hadden die benoemingen evenzeer kunnen plaatsvinden indien de wetgever reeds in de bestreden wet de definitieve kaders zou hebben vastgesteld. De voorlopige kaders hebben het mogelijk gemaakt om reeds magistraten te benoemen die in ieder geval kunnen worden benoemd onder de definitieve kaders.

A.22.17.6.4. Gelet op de kortstondige toepassing van de voorlopige kaders en op het feit dat de benoemingen die zijn geschied op basis daarvan in overeenstemming zijn met de definitieve kaders, dient, volgens de Ministerraad, te worden vastgesteld dat de bestreden bepalingen de verzoekende partijen niet rechtstreeks en ongunstig raken, zodat zij het rechtens vereiste belang ontberen. In ieder geval vinden de bestreden bepalingen in voormelde elementen hun redelijke verantwoording.

A.22.17.6.5. In meest ondergeschikte orde vraagt de Ministerraad dat, indien het Hof alsnog de bestreden bepalingen zou vernietigen, het met toepassing van artikel 8, tweede lid, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, de gevolgen van die bepalingen die zijn ingetreden vóór de bekendmaking van het te wijzen arrest, definitief zou handhaven, en dit teneinde de rechtsgeldigheid van de 49 benoemingen die reeds zijn geschied op basis van de voorlopige kaders te behouden.

A.22.17.7. De Franse Orde van advocaten bij de balie te Brussel en François Bruyns stellen vast dat de werklastmeting ondertussen heeft plaatsgevonden. Volgens hen zijn de beroepen dan ook niet gegrond of minstens zonder voorwerp wat alle middelen betreft die de werklastmeting bekritiseerden. Voor het overige verwijzen die tussenkomen partijen naar hun eerdere memories.

Wat de benoeming van ambtswege van magistraten en personeelsleden betreft (het bestreden artikel 63, §§ 2 en 3)

A.23.1.1. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5576 voeren in hun tweede middel aan dat het bestreden artikel 63, §§ 2 en 3, van de wet van 19 juli 2012 niet bestaanbaar is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet doordat de Nederlandstalige magistraten en personeelsleden die benoemd zijn bij de Rechtbank van eerste aanleg of bij de Arbeidsrechtbank te Brussel, van ambtswege benoemd worden bij respectievelijk de Nederlandstalige Rechtbank van eerste aanleg of de Nederlandstalige Arbeidsrechtbank te Brussel. Die ambtshalve benoemingen zouden kunnen worden beschouwd als benoemingen in de zin van artikel 216bis, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek, dat bepaalt dat een kandidaat die benoemd wordt zich gedurende drie jaar geen kandidaat kan stellen voor een benoeming tot een ander ambt of voor hetzelfde ambt bij een ander rechtscollege. Aldus zou de bestreden bepaling een onderscheid maken tussen, enerzijds, de magistraten van de Rechtbank van eerste aanleg en de Arbeidsrechtbank te Brussel en, anderzijds, de overige magistraten van de rechterlijke orde doordat de eerste categorie ingevolge een ambtshalve benoeming drie jaar moet wachten om zich kandidaat te mogen stellen voor een ander ambt, terwijl de tweede categorie dat enkel moet doen na een benoeming waarvoor men zich vrijwillig kandidaat heeft gesteld.

A.23.1.2. De verzoekende partijen wijzen erop dat de parlementaire voorbereiding geen toelichting bevat omtrent het doel van het bestreden verschil in behandeling. Die partijen wijzen er tevens op dat artikel 216bis van het Gerechtelijk Wetboek beoogt om de rechtscolleges en de parketten een minimum aan stabiliteit te bieden en te voorkomen dat iemand die pas is benoemd voor een ambt, zich kandidaat stelt voor een ander ambt. De ambtshalve benoeming waarin de bestreden bepaling voorziet, is evenwel enkel een formele bevestiging van de betrokken magistraten in hun huidige functie, zonder wijziging van hun graad, van hun functie of van de inhoud van hun werk. De situatie van de ambtshalve benoemde magistraten is dus niet vergelijkbaar met die van de magistraten die zich kandidaat hebben gesteld voor een nieuw ambt.

A.23.1.3. Volgens de verzoekende partijen zijn de gevolgen van de bestreden bepaling onevenredig ten aanzien van het nagestreefde doel vermits alle betrokken magistraten verplicht zouden worden om minstens drie jaar langer aan te blijven in een functie waarin zij bij wijze van overgangsmaatregel ambtshalve worden benoemd. Aldus zouden zij van ambtswege een gedwongen vertraging in hun loopbaan moeten ondergaan.

A.23.1.4. De verzoekende partijen vragen het Hof in hoofdorde om de bestreden bepaling om voormelde redenen te vernietigen. Zij vragen in ondergeschikte orde dat het Hof die bepaling aldus zou interpreteren dat de benoemingen van ambtswege niet kunnen gelden als een benoeming in de zin van artikel 216*bis*, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek.

A.23.2.1. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5586 voeren in hun vijfde middel aan dat het bestreden artikel 63, § 2, van de wet van 19 juli 2012 niet bestaanbaar is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 151 ervan, met de artikelen 2, lid 2, en 6, lid 1, van de richtlijn 2000/78/EG tot instelling van een algemeen kader voor gelijke behandeling in arbeid en beroep en met het « algemene gemeenschapsrechtelijke beginsel van non-discriminatie op grond van leeftijd », doordat de Nederlandstalige magistraten en personeelsleden die benoemd zijn bij het parket en het arbeidsauditoraat van Brussel van ambtswege benoemd worden bij het parket of het arbeidsauditoraat van Brussel of bij dat van Halle-Vilvoorde (eerste onderdeel) en doordat, indien er meer of minder aanvragen dan te begeven plaatsen zijn, de dienstanciënniteit bepaalt wie wordt benoemd bij het parket of het arbeidsauditoraat van Halle-Vilvoorde (tweede onderdeel).

A.23.2.2. Wat het eerste onderdeel betreft, stemmen hun argumenten overeen met die van de verzoekende partijen in de zaak nr. 5576. Zij voegen er nog aan toe dat de benoemingen van ambtswege indruisen tegen het bij artikel 151 van de Grondwet gewaarborgde optreden van de Hoge Raad voor de Justitie bij alle benoemingen van ambtenaren van het openbaar ministerie. Wat de toegevoegde substituten betreft die van ambtswege worden benoemd bij het parket van Halle-Vilvoorde, voeren zij aan dat de toepassing van artikel 216*bis* van het Gerechtelijk Wetboek een dubbel onevenredig effect sorteert, vermits zij tweemaal van ambtswege worden benoemd : een eerste maal ingevolge het bestreden artikel 63, § 2, negende lid, bij het parket van Brussel en een tweede maal ingevolge het bestreden artikel 63, § 2, tiende lid, bij het parket van Halle-Vilvoorde. Zij wijzen erop dat toegevoegde parketmagistraten worden benoemd op het niveau van het rechtsgebied van een hof van beroep. In het rechtsgebied van het Hof van Beroep te Brussel kan een Nederlandstalige toegevoegde substituut thans naar de zetel van Brussel of naar de zetel van Leuven worden gestuurd. In de toekomst kan de procureur-generaal hen ook naar de zetel van Halle-Vilvoorde sturen.

A.23.2.3. In het tweede onderdeel van hun vijfde middel beklagen de verzoekende partijen in de zaak nr. 5586 zich over de voorrangsregels aan de hand waarvan wordt bepaald welke magistraten worden benoemd bij het parket of het arbeidsauditoraat van Halle-Vilvoorde : indien er meer aanvragen dan vacante plaatsen zijn, wordt voorrang gegeven aan de aanvrager met de meeste dienstanciënniteit; indien er minder aanvragen dan vacante plaatsen zijn, worden de magistraten met de minste dienstanciënniteit van ambtswege benoemd, of bij gelijke anciënniteit de jongsten. Volgens hen worden de betrokkenen gedwongen om een niet-geïnformeerde keuze te maken, vermits op het ogenblik dat de aanvragen moesten worden ingediend, nog niet bekend was waar het parket en het arbeidsauditoraat van Halle-Vilvoorde zouden worden gevestigd. Bovendien is er sprake van een discriminatie op basis van leeftijd vermits jongere magistraten en personeelsleden worden benadeeld ten opzichte van hun oudere collega's, wat in strijd zou zijn met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de richtlijn 2000/78/EG. Er zou immers geen legitiem doel zijn dat het bestreden onderscheid kan rechtvaardigen. Bovendien komt niet elk potentieel doel van algemeen belang in aanmerking : uit de rechtspraak van het Hof van Justitie zou voortvloeien dat het dient te gaan om doelstellingen van sociaal beleid. Te dezen kan bezwaarlijk worden beweerd dat de bestreden bepaling zou uitgaan van een doelstelling van sociaal beleid. Ook zou de bestreden bepaling noch pertinent noch evenredig zijn, vermits de vacante plaatsen op basis van vrijwilligheid kunnen worden ingevuld.

A.23.3.1. De Ministerraad antwoordt dat de bestreden bepaling beoogt de continuïteit te verzekeren tussen de bestaande rechtbanken van het gerechtelijk arrondissement Brussel en de nieuwe Nederlandstalige en Franstalige rechtbanken van het gerechtelijk arrondissement Brussel.

A.23.3.2. Nog volgens de Ministerraad is artikel 216*bis* van het Gerechtelijk Wetboek enkel van toepassing op kandidaten voor vacante betrekkingen en op kandidaatstellingen zoals bedoeld in artikel 287*sexies* van het Gerechtelijk Wetboek. Die bepaling is niet van toepassing op de magistraten die op grond van het bestreden artikel 63 van het Gerechtelijk Wetboek van ambtswege worden benoemd, zodat er voor hen geen nieuwe termijn van drie jaar begint te lopen vooraleer zij kandidaat kunnen zijn voor een ander ambt. Die bepaling blijft daarentegen wel toepasselijk ten aanzien van hun benoeming in hun oorspronkelijk ambt.

A.23.3.3. Nog volgens de Ministerraad is er geen sprake van een onderscheid op grond van leeftijd, maar op grond van dienstanciënniteit. De verzoekende partijen stellen, volgens hem, die twee criteria ten onrechte gelijk. In ieder geval is er sprake van een secundair en objectief criterium dat toelaat om het noodzakelijk

personeel toe te wijzen aan het parket en het arbeidsauditoraat van Halle-Vilvoorde. Ook in andere wetgeving wordt van dat secundair criterium gebruik gemaakt.

A.23.4.1. De verzoekende partijen merken op dat noch uit de bewoordingen van artikel 216*bis* van het Gerechtelijk Wetboek, noch uit de bewoordingen van het bestreden artikel 63 kan worden afgeleid dat het toepassingsgebied van het voormelde artikel 216*bis* is beperkt tot kandidaten voor vacante betrekkingen en tot kandidaatstellingen zoals bedoeld in artikel 287*sexies* van het Gerechtelijk Wetboek. Zij herhalen hun vraag om minstens in een voorbehoud van interpretatie te voorzien.

A.23.4.2. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5586 voegen daar nog aan toe dat de Ministerraad voorbijgaat aan het feit dat ingevolge de richtlijn 2000/78/EG en het verbod van leeftijddiscriminatie als algemeen rechtsbeginsel van het Unierecht, enkel een doelstelling van algemeen beleid in aanmerking kan worden genomen ter rechtvaardiging van een ongunstig onderscheid op basis van leeftijd in de arbeidscontext.

Wat de toekenning van een opdracht in een griffie of een parketsecretariaat dichterbij de woonplaats en de onmogelijkheid om een opdracht bij het parketsecretariaat van Brussel toegekend te krijgen betreft (het bestreden artikel 64)

A.24.1.1. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5586 voeren in hun zesde middel aan dat het bestreden artikel 64 niet bestaanbaar is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de artikelen 2, lid 2, en 6, lid 1, van de richtlijn 2000/78/EG tot instelling van een algemeen kader voor gelijke behandeling in arbeid en beroep en met het « algemene gemeenschapsrechtelijke beginsel van non-discriminatie op leeftijd », doordat de personeelsleden van het parket van Brussel aan wie een opdracht in een griffie of een parketsecretariaat dichterbij hun woonplaats wordt toegekend, worden benoemd op grond van de dienstanciënniteit (eerste onderdeel) en doordat Nederlandstalige personeelsleden met kennis van het Frans geen Franstalige vacature kunnen invullen in het parketsecretariaat van Brussel (tweede onderdeel).

A.24.1.2. Wat het eerste onderdeel betreft, zetten zij uiteen dat de minister van Justitie personeelsleden van een parket van het gerechtelijk arrondissement Brussel die in overtal zijn, een opdracht toekent in een parketsecretariaat dichterbij hun woonplaats. Die personeelsleden worden prioritair in het bewuste parketsecretariaat benoemd zodra aldaar een betrekking vacant wordt. Indien er echter meerdere van die personeelsleden zijn in hetzelfde parketsecretariaat, komt de benoeming toe aan degene met de meeste dienstanciënniteit of, bij gelijke dienstanciënniteit, aan de oudste. Volgens hen houdt die voorrangregeling een dubbele discriminatie in: enerzijds, worden die personeelsleden gediscrimineerd ten aanzien van de overige personeelsleden van het openbaar ministerie in zoverre zij op gedwongen basis een opdracht toegekend krijgen in een ander parketsecretariaat; anderzijds worden die personeelsleden gediscrimineerd op basis van leeftijd, in zoverre gebruik wordt gemaakt van het criterium dienstanciënniteit en leeftijd. Zij zijn van oordeel dat het criterium van de nabijheid van de woonplaats niet relevant en/of wenselijk is voor de betrokkenen. De wetgever had minstens moeten voorzien in de raadpleging van de betrokkenen. Het criterium dienstanciënniteit en ouderdom zou, om de in het vorige middel uiteengezette redenen, in strijd zijn met de richtlijn 2008/78/EG.

A.24.1.3. Wat het tweede onderdeel betreft, beklagen de verzoekende partijen zich erover dat aan overtallige Nederlandstalige personeelsleden die over een bewijs van kennis van de Franse taal beschikken, wel een opdracht kan worden toegekend in de griffie van één van de Franstalige rechtscollèges van het gerechtelijk arrondissement Brussel, maar niet in de parketsecretariaten. Voor dat verschil in behandeling bestaat, volgens hen, geen redelijke verantwoording.

A.24.2.1. De Ministerraad herhaalt dat de verzoekende partijen ten onrechte het criterium dienstanciënniteit gelijkstellen met het criterium leeftijd en dat de richtlijn 2008/78/EG een onderscheiden behandeling op basis van leeftijd aanvaardt indien die objectief wordt gerechtvaardigd door een legitiem doel en de middelen voor het bereiken van dat doel passend en noodzakelijk zijn. Dat is, volgens de Ministerraad, te dezen het geval nu de bestreden bepaling past in het kader van het geheel van de hervorming van het gerechtelijk arrondissement Brussel en beoogt het overtal aan personeelsleden weg te werken.

A.24.2.2. De regeling waarbij aan Nederlandstalige personeelsleden van de Nederlandstalige rechtbanken een opdracht kan worden toegekend in de griffie van een van de Franstalige rechtbanken is, volgens de Ministerraad, ingegeven door het overtal dat bestaat bij de Nederlandstalige griffies ingevolge de ontubbeling. Het parket van Brussel wordt evenwel niet ontubbeld. Een regeling voor een opdracht in het parket van Halle-

Vilvoorde is, volgens die partij, evenmin nodig nu die regeling reeds bestaat in de wet : een Nederlandstalige kan zich kandidaat stellen om naar het parket van Halle-Vilvoorde over te stappen.

A.24.3. De verzoekende partijen antwoorden dat de Ministerraad niet betwist dat het criterium van de nabijheid van de woonplaats niet relevant is. Zij herhalen dat de richtlijn 2000/78/EG enkel een doelstelling van sociaal beleid aanvaardt. Volgens hen negeert de Ministerraad ook het ongerechtvaardigde onderscheid dat bestaat tussen de overtallige Nederlandstalige personeelsleden van de griffies en de overtallige Nederlandstalige personeelsleden van het parket.

Wat betreft de ontzegging van de weddebijslag aan toegevoegde magistraten die van ambtswege worden benoemd (het bestreden artikel 66, tweede lid)

A.25.1.1. De verzoekende partijen in de zaken nrs. 5576 en 5586 voeren aan dat het bestreden artikel 66, tweede lid, van de wet van 19 juli 2012 niet bestaanbaar is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet doordat de toegevoegde magistraten die van ambtswege worden benoemd bij een rechtbank of een parket, de weddebijslag bepaald in artikel 357, § 1, 6°, van het Gerechtelijk Wetboek niet behouden. Volgens hen ontstaat aldus een verschil in behandeling tussen, enerzijds, de toegevoegde rechters van de Rechtbank van eerste aanleg of van de Arbeidsrechtbank te Brussel en de toegevoegde substituten, die de weddetoeslag niet ontvangen en, anderzijds, de overige toegevoegde rechters en substituten, die de weddetoeslag wel ontvangen.

A.25.1.2. De verzoekende partijen merken op dat in de parlementaire voorbereiding geen uitleg wordt gegeven omtrent het doel van de bestreden bepaling. Wanneer de wetgever beoogt een besparing te realiseren, is de bestreden maatregel, volgens hen, onevenredig met het nagestreefde doel, vermits de betrokkenen 5 pct. van hun wedde verliezen wegens het feit dat zij van ambtswege worden opgenomen in het vaste kader, zonder dat zij daarvoor kandidaat waren.

A.25.1.3. Het gegeven dat zij in het vaste kader worden geplaatst maakt, volgens de verzoekende partijen, het bestreden verschil in behandeling niet ongedaan. Er kan immers niet worden verondersteld dat die magistraten ook voor een mandaat in het gerechtelijk arrondissement Brussel zouden hebben gekozen indien de weddebijslag niet zou hebben bestaan. Integendeel, die weddebijslag was in verschillende gevallen de doorslaggevende factor om zich kandidaat te stellen voor een ambt in het gerechtelijk arrondissement Brussel.

A.25.1.4. De verzoekende partijen wijzen er ook op dat de toegevoegde magistraten van wie de bestreden wet de benoeming in het vooruitzicht stelt indien de gerechtelijke achterstand zou toenemen, wel een weddebijslag ontvangen.

A.25.2. De Ministerraad antwoordt dat de weddebijslag in kwestie beoogt twee nadelen verbonden aan het ambt van toegevoegd rechter te compenseren : enerzijds, het feit dat zij inzetbaar zijn waar er problemen zijn en, anderzijds, het feit dat zij niet in aanmerking komen voor adjunct-mandaten. De toegevoegde magistraten die in het kader van de hervormingen van het gerechtelijk arrondissement Brussel van ambtswege worden benoemd, zijn geen toegevoegd magistraat meer, aangezien zij op een vaste plaats worden benoemd, zodat zij de voormelde nadelen niet langer ondergaan.

A.25.3. De verzoekende partijen in de zaken nrs. 5576 en 5586 antwoorden dat de Ministerraad voorbijgaat aan het feit dat de betrokken magistraten financieel worden afgestraft voor het feit dat zij zich, met het vooruitzicht op de bewuste weddebijslag, vrijwillig kandidaat hebben gesteld voor de functie van toegevoegd magistraat. Zij herhalen dat de ingevolge de hervorming benoemde nieuwe toegevoegde magistraten, wel de weddebijslag ontvangen.

A.25.4. De Ministerraad antwoordt dat die nieuwe toegevoegde magistraten wel de nadelen ondervinden van het ambt van toegevoegd magistraat, terwijl dat niet het geval is voor de van ambtswege benoemde magistraten die een vaste plaats krijgen.

Wat de bijzondere meerderheidsvereiste voor de in artikel 157bis van de Grondwet bedoelde « essentiële elementen » betreft

A.26.1.1. De verzoekende partij in de zaak nr. 5509 voert in haar vijfde en zesde middel aan dat de bestreden wet niet bestaanbaar is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen

met artikel 4 ervan, met de artikelen 6, 13 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met het rechtzekerheidsbeginsel, in zoverre, enerzijds, niet wordt bepaald welke elementen van de wet van 19 juli 2012 dienen te worden beschouwd als zijnde essentieel in de zin van artikel 157bis van de Grondwet (vijfde middel) en, anderzijds, de mogelijkheid waarin het bestreden artikel 52 van de wet voorziet om een beroep te doen op artikel 706 van het Gerechtelijk Wetboek verheven wordt tot een essentieel element dat slechts bij bijzondere meerderheid kan worden gewijzigd (zesde middel).

A.26.1.2. Volgens de verzoekende partij verplichten het voormelde artikel 157bis en het rechtzekerheidsbeginsel de wetgever om aan te geven welke bepalingen als essentieel dienen te worden beschouwd. Ook de Raad van State zou die mening toegedaan zijn. De lijst van essentiële elementen in de memorie van toelichting volstaat te dien aanzien niet. Daardoor zou immers een discriminatie ontstaan, vermits voor een wijziging van de rechten die worden gewaarborgd als zijnde essentiële elementen een bijzondere meerderheid is vereist, terwijl dat niet het geval is voor diezelfde rechten buiten het hervormde gerechtelijk arrondissement Brussel. De verzoekende partij vraagt het Hof voor recht te zeggen dat, vermits de bestreden wet geen essentiële elementen aangeeft, alle bepalingen ervan bij gewone meerderheid kunnen worden gewijzigd.

A.26.1.3. Nog volgens die partij zou het een onverantwoorde discriminatie zijn van rechtzoekenden van buiten het gerechtelijk arrondissement Brussel indien zou worden beschouwd dat de mogelijkheid waarin het bestreden artikel 52 van de wet van 19 juli 2012 voorziet om een beroep te doen op artikel 706 van het Gerechtelijk Wetboek, enkel bij bijzondere meerderheid kan worden gewijzigd. Dat zou immers betekenen dat voor rechtzoekenden binnen het gerechtelijk arrondissement Brussel de mogelijkheid om de vrijwillige verschijning te vragen slechts bij bijzondere meerderheid kan worden ingeperkt, terwijl die mogelijkheid voor de andere gerechtelijke arrondissementen bij gewone meerderheid kan worden ingeperkt.

A.26.2. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5577 voeren in hun zesde middel aan dat de bestreden wet niet bestaanbaar is met de artikelen 10, 11 en 157bis van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met het rechtzekerheidsbeginsel en het wettigheidsbeginsel, doordat de bestreden bepalingen niet aangeven welke elementen dienen te worden beschouwd als zijnde essentieel in de zin van het voormelde artikel 157bis. Volgens hen kan de Grondwetwetgever niet worden verondersteld aan de wetgever de macht te hebben gegeven om door middel van een gewone wet materies te regelen die een bijzondere meerderheidswet vereisen. Nu er geen bijzondere wet is die bepaalt welke de essentiële elementen zijn, dient, volgens die partijen, te worden aangenomen dat de bestreden wet hetzij nietig is, hetzij met een gewone meerderheid kan worden gewijzigd.

A.26.3.1. De Ministerraad antwoordt dat die middelen onontvankelijk en minstens ongegrond zijn. Artikel 157bis van de Grondwet legt immers niet aan de wetgever de verplichting op om de essentiële elementen van de hervorming in de wet zelf uitdrukkelijk vast te stellen.

A.26.3.2. Volgens die partij is het Hof ook niet bevoegd om vast te stellen dat alle bepalingen van de wet van 19 juli 2012 bij gewone meerderheidswet kunnen worden gewijzigd. Een dergelijke vaststelling zou indruisen tegen de tekst van artikel 157bis van de Grondwet. Om dezelfde reden is het Hof niet bevoegd om te oordelen dat er sprake is van een discriminatie doordat sommige bepalingen bij bijzondere meerderheidswet moeten worden gewijzigd : het Hof vermag immers niet de keuze van de Grondwetgever te bekritisieren.

A.26.3.3. Nog volgens de Ministerraad missen de middelen feitelijke grondslag : de bedoelde essentiële elementen werden wel degelijk geïdentificeerd in de toelichting bij het voorstel tot invoering van artikel 157bis van de Grondwet.

A.26.4.1. De « Ordre des barreaux francophones et germanophone » is van oordeel dat het vijfde middel in de zaak nr. 5509 niet ontvankelijk is, vermits de essentiële elementen in artikel 157bis van de Grondwet vervat liggen en het Hof niet aan die bepaling kan toetsen. Die partij zegt ook niet te begrijpen waarom de bijzondere meerderheidsvereiste discriminerend zou zijn, aangezien dat zou betekenen dat alle bijzondere meerderheidswetten discriminerend zijn vermits ze moeilijker kunnen worden gewijzigd.

A.26.4.2. Wat het zesde middel in de zaak nr. 5509 betreft, voert die tussenkomende partij aan dat niet valt in te zien hoe de rechtzoekenden in de andere gerechtelijke arrondissementen worden gediscrimineerd door een wet die niets aan hun rechtssituatie verandert.

A.26.5.1. De Franse Orde van advocaten bij de balie te Brussel en François Bruyns voeren aan dat het begrip van de essentiële elementen niet in de bestreden wet voorkomt maar in artikel 157bis van de Grondwet en dat het Hof de keuze van de Grondwetgever niet mag bekritisieren. Het Hof mag ook niet bepalen of

wetsbepalingen bij gewone dan wel bij bijzondere meerderheid dienen te worden aangenomen. Ook die tussenkomenende partijen voeren aan dat de redenering van de verzoekende partijen tot gevolg zou hebben dat alle bijzondere meerderheidswetten discriminerend zouden zijn, omdat ze moeilijker kunnen worden gewijzigd.

A.26.5.2. Wat het mechanisme van de vrijwillige verschijning betreft, voeren die tussenkomenende partijen aan dat het gerechtelijk arrondissement Brussel volgens de rechtspraak van het Hof het voorwerp kan uitmaken van een verschillende regeling. Zij voegen hier nog aan toe dat de vrijwillige verschijning louter vooruitloopt op het mechanisme van de taalwijziging waarin de wet van 15 juni 1935 voorziet.

A.26.6. De verzoekende partij in de zaak nr. 5509 antwoordt dat er geen reden zou zijn waarom het Hof onbevoegd zou zijn om uitspraak te doen over de door haar aangevoerde middelen. Volgens die partij is het Hof wel degelijk bevoegd om vast te stellen dat alle bepalingen van de bestreden wet bij gewone meerderheid kunnen worden gewijzigd, nu noch de Grondwetgever, noch de bijzondere wetgever, noch de gewone wetgever hebben aangeduid welke de essentiële elementen zijn.

A.26.7. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5577 voeren in hun memorie van antwoord aan dat hun belang bij dit middel evident is nu een aantal van hen politicus zijn en zij in die hoedanigheid een functioneel belang hebben. Er is volgens hen ook geen reden waarom het Hof onbevoegd zou zijn om te bepalen hoe de bestreden wet dient te worden gelezen om een ongrondwettigheid te vermijden en om te oordelen dat alle bepalingen van de bestreden wet bij gewone meerderheid kunnen worden gewijzigd.

- B -

Ten aanzien van de bestreden wet van 19 juli 2012

B.1. De verzoekende partijen vragen de gehele of de gedeeltelijke vernietiging van de wet van 19 juli 2012 betreffende de hervorming van het gerechtelijk arrondissement Brussel.

In de eerste plaats bestaat het gerechtelijk arrondissement Brussel uit twee parketten en twee arbeidsauditoraten : een parket en een arbeidsauditoraat van Halle-Vilvoorde, die bevoegd zijn voor het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde, en een parket en een arbeidsauditoraat van Brussel, die bevoegd zijn voor het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad. Het parket en het arbeidsauditoraat van Halle-Vilvoorde worden samengesteld uit 20 pct. van het huidige kader van het parket en het arbeidsauditoraat van het gerechtelijk arrondissement Brussel. Zij zullen worden aangevuld met een aantal Franstalige, maar functioneel tweetalige, substituten die worden gedetacheerd van het parket en het arbeidsauditoraat van Brussel, en dit « met het oog op het prioritair behandelen van de Franstalige zaken » (*Parl. St.*, Kamer, 2011-2012, DOC 53-2140/001, p. 8). Deze laatsten staan onder het gezag van de procureur des Konings of van de arbeidsauditeur van Halle-Vilvoorde voor wat de toepassing van de richtlijnen en de instructies inzake het strafrechtelijk beleid betreft, maar onder het hiërarchisch gezag van de procureur des Konings of de arbeidsauditeur van Brussel. Het kader van het parket en het arbeidsauditoraat van Brussel

komt overeen met het kader van het huidige parket van Brussel, vermeerderd met de toegevoegde magistraten en verminderd met 20 pct. van de magistraten, zijnde de magistraten die het parket en het arbeidsauditoraat van Halle-Vilvoorde zullen uitmaken. In afwachting van de vastlegging van kaders overeenkomstig een werklastmeting, is het kader van het parket en het arbeidsauditoraat samengesteld uit één vijfde Nederlandstaligen en vier vijfden Franstaligen.

In de tweede plaats worden de rechtbank van eerste aanleg, de rechtbank van koophandel, de arbeidsrechtbank en de arrondissementsrechtbank van het gerechtelijk arrondissement Brussel ontdubbeld op basis van de taal, zodat er voor elk van die rechtscolleges een Nederlandstalige en een Franstalige rechtbank is die bevoegd zijn voor het ganse grondgebied van het gerechtelijk arrondissement Brussel. Wat de politierechtbank betreft, wordt enkel de politierechtbank in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad ontdubbeld. Met het oog op de ontdubbeling wordt in een apart taalkader voorzien voor de Nederlandstalige en de Franstalige rechtbanken van het gerechtelijk arrondissement. In afwachting van het vastleggen van die kaders volgens een werklastmeting, stemmen die kaders voor de politierechtbank, de arbeidsrechtbank en de rechtbank van eerste aanleg overeen met, wat de Nederlandstaligen betreft, 20 pct. en, wat de Franstaligen betreft, 80 pct. van het huidige kader, met inbegrip van de toegevoegde magistraten. Wat de rechtbank van koophandel betreft, stemt het kader overeen met, wat de Nederlandstaligen betreft, 40 pct. en, wat de Franstaligen betreft, 60 pct. van het huidige kader, met inbegrip van de toegevoegde magistraten. De aangepaste kaders gelden ook voor de griffies en het gerechtelijk personeel.

De vredegerichten van het gerechtelijk arrondissement Brussel alsook de politierechtbanken in het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde worden niet ontdubbeld.

In het kader van de hervorming wordt tevens de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken gewijzigd om « de huidige taalrechten van de Franstaligen van Halle-Vilvoorde en van de Nederlandstaligen van Brussel te vrijwaren, en om rekening te houden met de specificiteit van de 6 randgemeenten » (*ibid.*, pp. 9-10). Gelet op de ontdubbeling van de rechtbanken, wordt een vraag om taalwijziging omgezet in een vraag om doorverwijzing. Daarnaast wordt een nieuwe procedure voor vragen van taalwijziging of verwijzing bij gemeenschappelijk akkoord ingevoerd. Partijen die hun woonplaats hebben in één van de

gemeenten van het gerechtelijk arrondissement zullen vrijwillig voor de rechtbank van de taal van hun keuze kunnen verschijnen. In burgerlijke zaken wordt voor de verweerders die hun woonplaats hebben in één van de zes randgemeenten of in één van de 19 gemeenten van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, de appreciatiebevoegdheid van de rechter in het geval van een vraag tot taalwijziging of doorverwijzing beperkt. In het geval dat die bepalingen niet worden nageleefd, is er een beroepsrecht met volle rechtsmacht voor de verenigde Nederlandstalige en Franstalige arrondissementsrechtbanken.

Ten aanzien van de hervorming van het gerechtelijk arrondissement Brussel kan in de uiteenzetting van het wetsvoorstel dat aan de oorsprong van de bestreden wet ligt, worden gelezen :

« De hervorming van het gerechtelijk arrondissement BHV zal zoveel als mogelijk tegelijk met de splitsing van de kieskring van BHV voor de verkiezingen van de Kamer van volksvertegenwoordigers en het Europees Parlement worden goedgekeurd en uiterlijk tijdens de goedkeuring van de hervorming van de bijzondere financieringswet. De essentiële elementen van de hervorming met betrekking tot het gebruik der talen in rechtszaken in het gerechtelijk arrondissement van Brussel (Halle-Vilvoorde) alsook de ermee overeenstemmende aspecten inzake parket, zetel en rechtsgebied zullen maar door een bijzondere meerderheid kunnen worden gewijzigd. De grondwettelijke basis van deze bepaling zal in elk geval tegelijk met de grondwetsherziening betreffende het luik verkiezingen worden goedgekeurd.

2. Door zijn voorwerp, dient de inwerkingtreding van deze grondwettelijke bepaling noodzakelijkerwijze overeen te stemmen met de inwerkingtreding van de gewone wet die de hervorming van het gerechtelijk arrondissement Brussel regelt.

In navolging van wat de Grondwetgever heeft bepaald in artikel 129, § 2, van de Grondwet, is de bedoeling van deze bepaling een rechtsgrond te verlenen aan de keuze om een aantal essentiële elementen van de hervorming van het gerechtelijk arrondissement Brussel alleen met een bijzondere meerderheid te kunnen wijzigen. Deze grondwettelijke verankering wordt gerechtvaardigd door de vaststelling dat deze hervorming betrekking heeft op de kern van de grote evenwichten die ten grondslag liggen aan de communautaire vrede — naar analogie van wat voorzien is in andere bepalingen van de Grondwet die ook betrekking hebben op die grote evenwichten.

De essentiële elementen en de zin waarin deze zullen worden vertaald in de wet, worden hieronder gepreciseerd. Deze elementen zijn in deze bijzondere dimensie reeds gekend door de Grondwetgever op het moment dat hij zich moet uitspreken over de huidige grondwetsherziening. Daardoor gaat hij akkoord met de gemaakte keuzes (zie GwH nr. 18/90 van 23/05/90 en GwH nr. 124/2010) » (*Parl. St.*, Kamer, 2011-2012, DOC 53-2140/001, p. 4).

Ten aanzien van de ontvankelijkheid van de beroepen

B.2. De Ministerraad en, wat de zaken nrs. 5509, 5546, 5577 en 5587 betreft, de partijen die tussenkomen ter ondersteuning van de bestreden wet, voeren aan dat de beroepen tot vernietiging niet ontvankelijk zijn bij gebrek aan belang.

Wat de zaak nr. 5509 betreft

B.3.1. De verzoekende partij in de zaak nr. 5509, de Orde van Vlaamse balies, heeft met name als taak te waken over de gemeenschappelijke beroepsbelangen van haar leden (artikel 495, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek) en kan initiatieven en maatregelen nemen die nuttig zijn voor de behartiging van de belangen van de advocaat en van de rechtzoekende (artikel 495, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek).

Zij voert aan regelmatig contact te hebben met magistraten, griffiers en personeelsleden van de rechtbanken, van het parket en van het arbeidsauditoraat van Brussel, en bijgevolg belang erbij te hebben dat die laatstgenoemden in een gepast kader en op gepaste wijze kunnen functioneren. Zij voert eveneens aan dat sommige advocaten magistraat kunnen worden door bijvoorbeeld deel te nemen aan de examens inzake beroepsbekwaamheid die toegankelijk zijn voor de advocaten die beschikken over een ervaring van vijf jaar.

Ten slotte voert zij ter staving van haar belang aan dat de bestreden wet zowel advocaten als rechtzoekenden benadeelt doordat de hervorming van het gerechtelijk arrondissement Brussel het kader waarin zij optreden fundamenteel wijzigt en uiteindelijk zou leiden tot een toename van de gerechtelijke achterstand. De advocaten zouden bovendien cliënten mislopen en de rechtzoekenden zouden worden afgetrokken van hun natuurlijke rechter.

B.3.2. Artikel 495 van het Gerechtelijk Wetboek machtigt de voormelde Orde ertoe een beroep in te stellen tot vernietiging van bepalingen die de belangen van de advocaat en de rechtzoekende op een nadelige wijze kunnen raken.

B.3.3. De bestreden bepalingen hebben betrekking op diverse onderwerpen ten aanzien waarvan moet worden nagegaan of zij een rechtstreekse en ongunstige invloed hebben op de situatie van de verzoekende partij.

Hieruit vloeit voort dat de door de Ministerraad en de tussenkomende partijen opgeworpen exceptie is verbonden met het onderwerp van de bestreden bepalingen. Het belang van de verzoekende partij in de zaak nr. 5509 wordt derhalve onderzocht in het licht van elk van die bepalingen.

Wat de zaak nr. 5546 betreft

B.4.1. De eerste verzoekende partij in de zaak nr. 5546, de vzw « Vlaams Pleitgenootschap bij de Balie te Brussel », beroept zich ter staving van haar belang onder meer op haar maatschappelijk doel, namelijk de Nederlandse cultuur en in het bijzonder de rechtscultuur alsmede het rechtsleven in België te bevorderen en te ontwikkelen (artikel 6 van de statuten).

De tweede tot de vijfde verzoekende partij in dezelfde zaak zijn advocaten. Zij voeren aan dat de hervormingen van het gerechtelijk arrondissement Brussel afbreuk doet aan hun belangen, alsook aan die van de rechtzoekenden in zoverre zij de gerechtelijke achterstand zouden verergeren.

B.4.2. Wanneer een vereniging zonder winstoogmerk die niet haar persoonlijk belang aanvoert, voor het Hof optreedt, is vereist dat haar maatschappelijk doel van bijzondere aard is en, derhalve, onderscheiden van het algemeen belang; dat zij een collectief belang verdedigt; dat haar maatschappelijk doel door de bestreden norm kan worden geraakt; dat ten slotte niet blijkt dat dit maatschappelijk doel niet of niet meer werkelijk wordt nagestreefd.

B.4.3. De vraag rijst bijgevolg of de bestreden bepalingen het maatschappelijk doel van de verzoekende partij kunnen raken. Het onderzoek van het aangevoerde belang is derhalve verbonden met de draagwijdte van de bestreden bepalingen en zal in het licht van elk daarvan moeten worden onderzocht.

Wat de zaken nrs. 5576 en 5586 betreft

B.5.1. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5576 voeren met name hun hoedanigheid aan van Nederlandstalig rechter, toegevoegd rechter of personeelslid van de Rechtbank van eerste aanleg te Brussel, of van de Arbeidsrechtbank te Brussel. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5586 voeren hun hoedanigheid aan van parketmagistraat of personeelslid bij het parket of het arbeidsauditoraat van Brussel.

B.5.2. Het belang van die verzoekende partijen om in rechte op te treden, wordt derhalve onderzocht in het licht van het onderwerp van elke bepaling waarvan zij de vernietiging vorderen, teneinde te bepalen of hun situatie rechtstreeks en ongunstig kan worden geraakt.

Wat de zaken nrs. 5577 en 5587 betreft

B.6.1. De eerste verzoekende partij in de zaak nr. 5577, de vzw « Nieuw-Vlaamse Alliantie », verwijst ter staving van haar belang onder meer naar haar maatschappelijk doel, met name de verdediging en bevordering van de politieke, culturele, sociale en economische belangen van de Vlamingen (artikel 3 van de statuten).

De tweede, de derde en de vijfde tot de achtste verzoekende partij voeren hun hoedanigheid aan van houder van een in het Nederlands uitgereikt diploma van licentiaat. Zij menen te beschikken over een belang om bepalingen aan te vechten die hun rechten beperken ten opzichte van de houders van een in het Frans uitgereikt diploma, in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. De derde en de zesde tot de achtste verzoekende partij zijn advocaten of voormalige advocaten. De derde en de vierde verzoekende partij zijn leden van de Senaat. De vijfde en de zesde verzoekende partij zijn hoogleraar in de rechten. De tweede tot de achtste verzoekende partij zijn gedomicilieerd in hetzij een gemeente van het Nederlandse taalgebied zonder faciliteiten, hetzij in het tweetalige gebied Brussel, hetzij in een gemeente van het Franse taalgebied zonder faciliteiten, hetzij nog in een gemeente van dat taalgebied met faciliteiten. Zij zijn van mening dat zij in die hoedanigheden beschikken over het vereiste belang om de vernietiging te vorderen van bepalingen die, volgens hen, afbreuk doen aan de verdeling van het land in taalgebieden. Ten slotte voert de zesde verzoekende partij een

functioneel belang aan, als lid van de Nederlandstalige benoemingscommissie van de Hoge Raad voor de Justitie.

B.6.2. De eerste verzoekende partij in de zaak nr. 5587 voert haar hoedanigheid aan van gediplomeerd jurist en van advocaat aan de balie te Brussel, die in een gemeente van het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde woont. De tweede verzoekende partij voert eveneens haar hoedanigheid aan van inwoner van een gemeente van hetzelfde arrondissement. Volgens hen zouden de bepalingen waarvan zij de vernietiging vorderen, hen kunnen confronteren met een grotere gerechtelijke achterstand en met een minder doeltreffende rechtsbedeling ten aanzien van de Nederlandstaligen.

De derde verzoekende partij in de zaak nr. 5587, de vzw « Algemeen Vlaams Belang », beroept zich eveneens op haar maatschappelijk doel, namelijk de bevordering van de culturele eigenheid van het Vlaamse volk en de verdediging van de Vlaamse belangen (artikel 4 van de statuten).

B.6.3. Ook hier wordt de exceptie van de ontstentenis van een belang van de verzoekende partijen om in rechte op te treden, om de in B.3.3 uiteengezette motieven derhalve onderzocht rekening houdend met de draagwijdte van elke bestreden bepaling.

Ten aanzien van de ontvankelijkheid van de tussenkomsten

Wat de zaak nr. 5509 betreft

B.7. De Ministerraad betwist het belang van, enerzijds, de Nederlandse Orde van advocaten bij de balie te Brussel en van, anderzijds, de verzoekende partijen in de zaak nr. 5546, die eveneens tussenkomen in de zaak nr. 5509.

B.8. Luidens artikel 87, § 2, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof kan ieder die van een belang doet blijken aan het Hof zijn opmerkingen richten in een memorie in verband met elk beroep tot vernietiging waarover het Hof uitspraak moet doen.

Doet blijken van een dergelijk belang de persoon die aantoont dat zijn situatie rechtstreeks kan worden geraakt door het arrest dat het Hof in verband met dat beroep zal wijzen.

B.9. Om dezelfde motieven als die welke zijn uiteengezet in B.3.3 onderzoekt derhalve het Hof de weerslag van dat arrest voor de situatie van de tussenkomenende partijen om na te gaan of die partijen doen blijken van een belang om in de rechtspleging tussen te komen.

Wat de zaak nr. 5587 betreft

B.10. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5587 betwisten de ontvankelijkheid van de tussenkomst van de Franse Orde van advocaten bij de balie van Brussel en van François Bruyns, omdat de eerste tussenkomenende partij niet zou hebben bewezen dat zij op geldige wijze heeft beslist om de procedure te voeren, omdat de memorie van tussenkomst in het Frans is gesteld en omdat als adres het kantoor van hun raadsman te Louvain-la-Neuve wordt vermeld, terwijl de betrokkene niet zou zijn ingeschreven bij de balie te Nijvel.

B.11.1. Krachtens artikel 7, derde lid, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof dienen rechtspersonen die een beroep tot vernietiging instellen op eerste verzoek het bewijs voor te leggen van de beslissing om dat beroep in te stellen. Die beslissing dient op straffe van niet-ontvankelijkheid te zijn genomen binnen de termijn waarbinnen het beroep kan worden ingesteld, al kan het bewijs ervan tot aan het sluiten van de debatten worden gegeven.

B.11.2. Uit de stukken die als bijlage bij de memorie van tussenkomst zijn gevoegd, blijkt dat aan de vereisten van artikel 7, derde lid, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 is voldaan.

B.12.1. Luidens artikel 62, tweede lid, 6°, van de voormelde bijzondere wet van 6 januari 1989 gebruiken de personen die doen blijken van een belang in hun akten en verklaringen, de taal die zij verkiezen behalve indien zij onderworpen zijn aan de wetgeving op het gebruik van de talen in bestuurszaken, in welk geval zij de taal gebruiken die hun is

opgelegd bij de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966.

B.12.2. Gelet op het voorgaande vermochten de tussenkomende partijen hun memorie in het Frans te stellen.

B.13.1. Luidens artikel 81, eerste lid, van de voormelde bijzondere wet van 6 januari 1989 vermeldt elke partij die geen openbare overheid is, in het verzoekschrift of de memorie, haar woonplaats of zetel in België dan wel de woonplaats die zij in België kiest.

B.13.2. Te dezen is aan die vereiste voldaan.

Ten aanzien van de omvang van de beroepen tot vernietiging in de zaken nrs. 5509, 5577 en 5587

B.14.1. De verzoekende partijen in de zaken nrs. 5509, 5577 en 5587 vorderen de vernietiging van de gehele wet van 19 juli 2012.

B.14.2. Het Hof kan slechts uitdrukkelijk bestreden wetskrachtige bepalingen vernietigen waartegen middelen worden aangevoerd en, in voorkomend geval, bepalingen die niet worden bestreden maar die onlosmakelijk zijn verbonden met de bepalingen die moeten worden vernietigd.

B.14.3. De verzoekende partij in de zaak nr. 5509 voert enkel middelen aan tegen de artikelen 3 tot 19, 33 tot 35 en 57, 5° tot 12°, van de wet van 19 juli 2012.

Bovendien heeft het eerste middel van haar verzoekschrift, gericht tegen de artikelen 3 tot 18 van de voormelde wet, betrekking op de vorderings- en adviesbevoegdheid van de procureur des Konings en van de arbeidsauditeur van Brussel en van die van Halle-Vilvoorde, en beoogt het dus alleen de artikelen 3, 14, 15 en 18 van de wet.

De verzoekende partijen in de zaak nr. 5577 voeren middelen aan tegen de artikelen 5, 6, 15, 19, 33, 35, 57, 5° en 8° tot 12°, en 58 tot 60 van de wet van 19 juli 2012.

De verzoekende partijen in de zaak nr. 5587 voeren middelen aan tegen de artikelen 3, 6 tot 8, 15, 18, 19, 33, 52 en 57 tot 59 van de wet van 19 juli 2012.

B.14.4. Onder voorbehoud van het onderzoek van het belang van de verzoekende partijen om de vernietiging te vorderen van de bestreden bepalingen, wordt het onderwerp van de beroepen in de zaken nrs. 5509, 5577 en 5587 beperkt tot die bepalingen.

Ten aanzien van de ontvankelijkheid van de middelen

Wat de zaak nr. 5509 betreft

B.15. De Orde van Vlaamse balies voert in zes middelen de schending aan van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de artikelen 4 en, wat het eerste middel betreft, 13 ervan, en met de artikelen 6, 13 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, alsook, wat het vijfde en zesde middel betreft, van het rechtzekerheidsbeginsel.

B.16.1. De Franse Orde van advocaten bij de balie te Brussel en François Bruyns voeren aan dat die middelen niet ontvankelijk zijn in zoverre het Hof niet bevoegd zou zijn om te toetsen aan artikel 4 van de Grondwet en aan het rechtzekerheidsbeginsel. De Ministerraad werpt eenzelfde exceptie op in verband met de aangevoerde schending van het rechtzekerheidsbeginsel.

B.16.2. De middelen van de verzoekende partij in de zaak nr. 5509 zijn afgeleid uit de schending van de artikelen 10 en 11, al dan niet in samenhang gelezen met onder meer artikel 4, van de Grondwet. Het Hof wordt derhalve niet gevraagd om rechtstreeks aan artikel 4 van de Grondwet te toetsen.

Artikel 4 van de Grondwet, dat vier taalgebieden vastlegt, waarvan drie eentalige taalgebieden en één tweetalig taalgebied, vormt de grondwettelijke waarborg van de voorrang van de taal van het eentalige gebied of van het tweetalige karakter van het gebied.

Het middel, dat de schending van die grondwetsbepaling, in samenhang gelezen met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, aanvoert, dient aldus te worden begrepen dat de bestreden bepalingen een categorie van personen de uitoefening van die grondwettelijke waarborg zouden ontnemen, terwijl die waarborg onbeperkt zou gelden voor iedere andere burger.

B.16.3. In zoverre het vijfde en het zesde middel de schending aanvoeren van, onder meer, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet en van het rechtzekerheidsbeginsel, komt het erop neer dat het Hof wordt gevraagd naar de bestaanbaarheid van de bestreden bepalingen met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met het voormelde beginsel. In die mate en onder voorbehoud van het onderzoek van het belang van de verzoekende partij om de vernietiging van de daarin vermelde bepalingen te vorderen, wordt de door de Franse Orde van advocaten bij de balie te Brussel en François Bruyns aangevoerde exceptie verworpen.

B.17.1. De Ministerraad voert tevens aan dat die middelen niet ontvankelijk zijn in zoverre zij niet aangeven in welk opzicht artikel 4 van de Grondwet en de artikelen 6 en 13 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens zijn geschonden.

B.17.2. Artikel 6 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof vereist onder meer dat het verzoekschrift met betrekking tot een beroep tot vernietiging voor elk middel uiteenzet in welk opzicht de regels waarvan de schending voor het Hof wordt aangevoerd, door de bestreden wetsbepalingen zouden zijn geschonden.

B.17.3. Uit het verzoekschrift en uit haar memorie van antwoord blijkt voldoende dat de verzoekende partij meent dat de in het middel aangevoerde bepalingen zouden kunnen worden geschonden doordat de bij de bestreden wet doorgevoerde hervorming van het gerechtelijk arrondissement Brussel zou raken aan het eentalig karakter van het Nederlandse taalgebied en aan het tweetalig karakter van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, hetgeen een schending zou uitmaken van artikel 4 van de Grondwet, en tot gevolg zou hebben dat de gerechtelijke achterstand voor een bepaalde categorie van rechtzoekenden substantieel verhoogt, wat een inbreuk zou uitmaken op het recht op een toegang tot de rechter en op een eerlijke behandeling binnen een redelijke termijn, dat wordt gewaarborgd bij de artikelen 6 en 13 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

B.17.4. De exceptie wordt verworpen.

B.18.1. De « *Ordre des barreaux francophones et germanophone* » voert ten slotte aan dat de middelen niet ontvankelijk zijn in zoverre ze de schending aanvoeren van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, vermits de verzoekende partij zou nalaten aan te geven welke categorieën van personen met elkaar dienen te worden vergeleken.

B.18.2. Wanneer, zoals te dezen, een verzoekende partij in het kader van een beroep tot vernietiging de schending aanvoert van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met andere grondwetsbepalingen of internationale bepalingen of met andere algemene rechtsbeginselen die een grondrecht waarborgen, bestaat het middel erin dat die partij van mening is dat een verschil in behandeling bestaat, omdat de door haar in het beroep bestreden bepalingen een categorie van personen de uitoefening van dat grondrecht zouden ontnemen, terwijl dat grondrecht onbeperkt zou zijn gewaarborgd aan iedere andere burger.

B.18.3. De exceptie wordt verworpen.

Wat de zaken nrs. 5546, 5577 en 5587 betreft

B.19.1. De « *Ordre des barreaux francophones et germanophone* », enerzijds, en de Franse Orde van advocaten bij de balie te Brussel en François Bruyns, anderzijds, voeren aan dat het enige middel in de zaak nr. 5546 niet ontvankelijk zou zijn in zoverre de schending wordt aangevoerd van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, zonder dat wordt gepreciseerd welke categorie van personen zou worden gediscrimineerd. De Franse Orde van advocaten bij de balie te Brussel en François Bruyns voeren dezelfde exceptie aan ten aanzien van de middelen in de zaken nrs. 5577 en 5587.

B.19.2. Om dezelfde reden als die welke is vermeld in B.18.2 wordt de exceptie verworpen.

Ten gronde

Wat de draagwijdte van artikel 157bis van de Grondwet betreft

B.20. Volgens de Ministerraad zouden, gelet op artikel 157bis van de Grondwet, de bestreden bepalingen bestaanbaar zijn met de Grondwet en zou het niet aan het Hof toekomen een door de Grondwetgever gemaakte keuze te controleren.

B.21.1. Artikel 157bis van de Grondwet bepaalt :

« De essentiële elementen van de hervorming met betrekking tot het gebruik der talen in gerechtszaken in het gerechtelijk arrondissement Brussel, alsook de ermee overeenstemmende aspecten inzake het parket, de zetel en het rechtsgebied, kunnen niet worden gewijzigd dan bij een wet aangenomen met de in artikel 4, laatste lid, bepaalde meerderheid ».

Die bepaling is in werking getreden op 31 maart 2014 (artikel 41 van de wet van 6 januari 2014 met betrekking tot de Zesde Staatshervorming inzake de aangelegenheden bedoeld in artikel 77 van de Grondwet).

B.21.2. De « essentiële elementen » waarvan sprake in de voormelde grondwetsbepaling worden opgesomd in de toelichting bij het voorstel tot herziening van de Grondwet, dat tot die bepaling heeft geleid :

« De essentiële elementen van de hervorming van het gerechtelijk arrondissement Brussel, die enkel gewijzigd zullen kunnen worden bij een bijzondere wet, aangenomen met de in artikel 4, laatste lid, bepaalde meerderheid, zijn :

1° de regels betreffende de wijziging van taal of de verwijzing naar een rechtscollege van de andere taalrol op eenzijdig verzoek of bij gemeenschappelijk akkoord volgens de bij de wet bepaalde modaliteiten, met name :

- de huidige bij wet voorziene mogelijkheden om te verzoeken om in het gerechtelijk arrondissement Brussel van taal te veranderen zullen behouden blijven, maar in voorkomend geval zal deze vraag in een vraag tot doorverwijzing worden omgezet, rekening houdend met de ontubbeling van de rechtscolleges;

- in burgerlijke zaken, zal voor de verweerders die hun woonplaats hebben in de 6 randgemeenten of in de 19 gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de appreciatiebevoegdheid van de rechter in het kader van een aanvraag tot taalwijziging en/of doorverwijzing voor alle rechtscolleges beperkt zijn tot de volgende twee motieven : wanneer de taalverandering tegengesteld is aan de taal van de meerderheid van de pertinente

dossierstukken of aan de taal van de arbeidsverhouding. Voor de administratieve autoriteiten blijft de situatie ongewijzigd en blijven zij, wanneer ze een aanvraag indienen om te veranderen van taal of om door te verwijzen, onderworpen aan de op de taalkennis gebaseerde appreciatiebevoegdheid van de magistraat;

- voor de Nederlandstalige of Franstalige rechtscolleges van het gerechtelijk arrondissement Brussel kunnen de partijen in gemeenschappelijk akkoord vragen om van taal te veranderen of om te worden doorverwezen. De rechter doet ambtshalve recht aan deze vraag door onmiddellijk een beslissing uit te spreken.

2° De regels betreffende de vrijwillige verschijning voor de rechtbank van de taal van hun keuze, met name dat, wanneer de partijen in een van de 54 gemeenten van het gerechtelijk arrondissement Brussel gedomicilieerd zijn en indien zij, na het ontstaan van het geschil, een onderlinge overeenstemming bereiken voor wat de taal van de rechtspleging betreft, zij krachtens artikel 706 van het Gerechtelijk Wetboek vrijwillig voor de bevoegde Nederlandstalige of Franstalige rechtbanken van hun keuze verschijnen of er een gezamenlijk verzoekschrift indienen, volgens de voorwaarden bepaald in de wet.

3° De detachering van functioneel tweetalige Franstalige magistraten van het parket van Brussel naar dat van Halle-Vilvoorde met het oog op het prioritair behandelen van Franstalige zaken, onder de bij de wet voorziene voorwaarden, met name dat zij deze zaken prioritair behandelen zodra de verdachte voor de Franse taal heeft gekozen en dat zij onder het gezag staan van de procureur des Konings van Halle-Vilvoorde wat de uitvoering van het strafrechtelijk beleid betreft, maar onder het hiërarchisch gezag van de procureur des Konings van Brussel.

4° Het rechtstreeks beroepsrecht en met volle rechtsmacht in geval van schending van deze rechten en procedurele waarborgen, onder de voorwaarden voorzien bij de wet, met name dat de wet zal bepalen dat de verenigde Franstalige en Nederlandstalige arrondissementsrechtbanken kennis zullen nemen van dit beroep, volgens een procedure zoals in kort geding, dat bij staking van stemmen de stem van de voorzitter doorslaggevend is en dat het voorzitterschap van dit rechtscollege alternerend wordt waargenomen door een Franstalige en een Nederlandstalige magistraat.

5° Het behoud van het territoriaal rechtsgebied van de rechtscolleges van het gerechtelijk arrondissement Brussel, omvattende de 54 gemeenten, zoals op heden voorzien bij de wet.

6° Het behoud van het territoriaal rechtsgebied van de twee parketten van het gerechtelijk arrondissement Brussel, zoals bepaald bij de wet, met name dat het parket wordt gesplitst in een parket van Brussel bevoegd voor het grondgebied van de 19 gemeenten van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en een parket van Halle-Vilvoorde bevoegd voor het grondgebied van Halle-Vilvoorde.

7° De oprichting van het coördinatiecomité en de regels om het overleg tussen het parket van Brussel en het parket van Halle-Vilvoorde te verzekeren, onder de voorwaarden voorzien bij de wet » (*Parl. St.*, Kamer, 2011-2012, DOC 53-2141/001, pp. 4-5).

B.21.3. Uit de parlementaire voorbereiding van het voormelde artikel 157*bis* van de Grondwet blijkt dat de Grondwetgever niet enkel beoogde voor te schrijven dat de wijziging van de voormelde essentiële elementen in de toekomst bij bijzondere meerderheidswet dient te geschieden, maar ook dat hij zich de keuzes die voortvloeien uit die essentiële elementen eigen heeft gemaakt. In de toelichting bij het voormelde voorstel werd hieromtrent het volgende verklaard :

« In navolging van wat de Grondwetgever heeft bepaald in artikel 129, § 2, van de Grondwet, is de bedoeling van deze bepaling een rechtsgrond te verlenen aan de keuze om een aantal essentiële elementen van de hervorming van het gerechtelijk arrondissement Brussel alleen met een bijzondere meerderheid te kunnen wijzigen. Deze grondwettelijke verankering wordt gerechtvaardigd door de vaststelling dat deze hervorming betrekking heeft op de kern van de grote evenwichten die ten grondslag liggen aan de communautaire vrede — naar analogie van wat voorzien is in andere bepalingen van de Grondwet die ook betrekking hebben op die grote evenwichten.

De essentiële elementen en de zin waarin deze zullen worden vertaald in de wet, worden hieronder gepreciseerd. Deze elementen zijn in deze bijzondere dimensie reeds gekend door de Grondwetgever op het moment dat hij zich moet uitspreken over de huidige grondwetsherziening. Daardoor gaat hij akkoord met de gemaakte keuzes » (*ibid.*, pp. 3-4).

B.22.1. Het Hof is niet bevoegd zich uit te spreken over een verschil in behandeling of een beperking van een grondrecht die voortvloeien uit een door de Grondwetgever zelf gemaakte keuze.

Een dergelijke keuze moet niet blijken uit de tekst zelf van een grondwetsbepaling. De parlementaire voorbereiding van een door de Grondwetgever aangenomen wijziging van de Grondwet kan immers, zoals te dezen, volstaan om duidelijkheid te hebben over de keuze van de Grondwetgever. Uit de voormelde parlementaire voorbereiding blijkt onomstotelijk en zonder dat hieromtrent tegenspraak bestond, dat de Grondwetgever niet alleen kennis had van de voormelde essentiële elementen, maar zich tevens de keuzes die eruit voortvloeien eigen heeft gemaakt.

Bovendien voegt de Grondwetgever op deze wijze niets toe aan de tekst van de Grondwet, wat enkel kan middels de in artikel 195 van de Grondwet voorgeschreven procedure. Hij spreekt zich enkel uit over de bestaanbaarheid van de voormelde essentiële elementen met de Grondwet.

B.22.2. Het voorgaande houdt evenwel niet in dat gans de wet van 19 juli 2012 dient te worden beschouwd als zijnde een essentieel element waarvan de Grondwetgever van oordeel is dat het in overeenstemming is met de Grondwet. Uit de voormelde parlementaire voorbereiding blijkt, integendeel, dat die essentiële elementen beperkt zijn tot de in B.21.2 aangehaalde elementen (*Parl. St.*, Kamer, 2011-2012, DOC 53-2141/003, p. 4, en *Parl. St.*, Senaat, 2011-2012, nr. 5-1673/3, p. 9).

In zoverre aldus de bevoegdheid van het Hof wordt beperkt, dienen die elementen limitatief te worden geïnterpreteerd en kunnen ze niet worden uitgebreid tot bepalingen die elementen bevatten die niet uitdrukkelijk in de parlementaire voorbereiding van artikel 157bis van de Grondwet worden vermeld.

Het Hof gaat derhalve ten aanzien van elk van de bestreden bepalingen na of ze essentiële elementen bevatten waarvan de Grondwetgever zich de keuzes eigen heeft gemaakt.

Wat de ambtsplichten, vorderingen en adviezen van de procureurs des Konings en van de arbeidsauditeurs betreft (de bestreden artikelen 3, 14, 15 en 18)

B.23. De verzoekende partijen in de zaken nrs. 5509 en 5586 vorderen de vernietiging van de artikelen 3, 14, 15 en 18 van de wet van 19 juli 2012, terwijl de verzoekende partijen in de zaak nr. 5587 alleen de vernietiging vorderen van de artikelen 3, 15 en 18 van dezelfde wet. Zij voeren de schending aan van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met, wat de zaak nr. 5509 betreft, de artikelen 4 en 13 ervan en met de artikelen 6, 13 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, wat de zaak nr. 5586 betreft, met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en, wat de zaak nr. 5587 betreft, met artikel 4 van de Grondwet.

De verzoekende partijen betwisten het feit dat, met toepassing van de bestreden bepalingen, de procureur des Konings en de arbeidsauditeur van Halle-Vilvoorde hun ambt uitsluitend uitoefenen bij de Nederlandstalige rechtbanken van het gerechtelijk arrondissement Brussel, terwijl de procureur des Konings en de arbeidsauditeur van Brussel hun ambt uitoefenen bij zowel de Nederlandstalige als de Franstalige rechtbanken van datzelfde gerechtelijk arrondissement, en het feit dat de adviezen aan de Franstalige

rechtbanken van het gerechtelijk arrondissement Brussel uitsluitend door de procureur des Konings van Brussel worden verstrekt, terwijl voor de Nederlandstalige rechtbanken de procureur des Konings van Brussel en die van Halle-Vilvoorde gezamenlijk dienen op te treden.

B.24. De voormelde bepalingen luiden als volgt :

« Art. 3. In het tweede deel, boek I, voor titel I, van [het Gerechtelijk Wetboek] wordt een artikel 58ter ingevoegd, luidende :

‘ Art. 58ter. In dit Wetboek wordt, wanneer het gaat over de rechtbanken van het gerechtelijk arrondissement Brussel, onder procureur des Konings verstaan : de procureur des Konings van Halle-Vilvoorde bedoeld in artikel 150, § 2, 1°, of de procureur des Konings van Brussel bedoeld in artikel 150, § 2, 2°, naargelang de naar de procureur verwijzende bepaling slaat op de uitoefening van zijn bevoegdheid in het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde dan wel in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad.

In dit gerechtelijk arrondissement worden de adviezen van de procureur ingewonnen bij :

1° de procureur des Konings van Brussel bedoeld in artikel 150, § 2, 2°, wat enerzijds de politierechtbanken en de vrederechten betreft met zetel in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad en anderzijds de Franstalige rechtbanken van Brussel;

2° de procureur des Konings van Halle-Vilvoorde bedoeld in artikel 150, § 2, 1°, wat de politierechtbanken en de vrederechten betreft met zetel in het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde;

3° de twee procureurs des Konings bedoeld in 1° en 2°, wat de andere Nederlandstalige rechtbanken van Brussel dan de politierechtbanken betreft. ’ ».

« Art. 14. Artikel 138bis van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 3 december 2006, wordt aangevuld met een § 3, luidende :

‘ § 3. Onverminderd artikel 150, § 3, in geval van verwijzing naar de Franstalige rechtbank, vervult voor de toepassing van dit artikel, het openbaar ministerie bedoeld in artikel 150, § 2, 1°, en in artikel 152, § 2, 1°, zijn ambtsplichten voor de Nederlandstalige rechtbank, indien de zaak voor de rechtbank aanhangig werd gemaakt op grond van een territoriale bevoegdheid bepaald door een plaats welke zich binnen het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde bevindt. Indien de zaak voor de Nederlandstalige rechtbank of de Franstalige rechtbank aanhangig werd gemaakt, op grond van een territoriale bevoegdheid bepaald door een plaats welke zich binnen het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad bevindt, vervult het openbaar ministerie bedoeld in artikel 150, § 2, 2°, of in artikel 152, § 2, 2°, zijn ambtsplichten. ’ ».

« Art. 15. Artikel 150 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 22 december 1998 en 12 april 2004, waarvan de bestaande tekst § 1 zal vormen, wordt aangevuld met de §§ 2 en 3, luidende :

‘ § 2. In afwijking van § 1, zijn er in het gerechtelijk arrondissement Brussel twee procureurs des Konings, onverminderd § 3, artikel 137 en artikel 138*bis*, § 3 :

1° de procureur des Konings van Halle-Vilvoorde oefent in het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde onder het gezag van de procureur-generaal van Brussel het ambt van openbaar ministerie uit bij de Nederlandstalige arrondissementsrechtbank, de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg, de Nederlandstalige rechtbank van koophandel en bij de politierechtbanken. De aan deze procureur verbonden ambtenaren van het openbaar ministerie worden benoemd bij de Nederlandstalige rechtbank met standplaats het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde;

2° de procureur des Konings van Brussel oefent, in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad, onder het gezag van de procureur-generaal van Brussel, het ambt van openbaar ministerie uit bij de arrondissementsrechtbanken, de rechtbanken van eerste aanleg, de rechtbanken van koophandel en de politierechtbanken. Deze procureur des Konings wordt bijgestaan door een eerste substituut met als titel adjunct-procureur des Konings van Brussel, met het oog op het overleg bedoeld in artikel 150*ter*. Onverminderd de bevoegdheden van het coördinatiecomité bedoeld in artikel 150*ter*, treedt de adjunct-procureur des Konings van Brussel op onder het gezag en de leiding van de procureur des Konings van Brussel. In die omstandigheden staat hij hem bij, in het bijzonder voor de relaties met het parket van Halle-Vilvoorde, de goede werking van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg, de Nederlandstalige rechtbank van koophandel en de Nederlandstalige politierechtbank van het administratief arrondissement Brussel, en de relaties met de Nederlandstalige magistratuur en het Nederlandstalig personeel van het parket te Brussel. De aan de procureur des Konings van Brussel verbonden ambtenaren van het openbaar ministerie worden benoemd bij de Brusselse rechtbanken met standplaats het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad.

§ 3. In afwijking van § 2, oefenen substituten bedoeld in artikel 43, § 5*bis*, eerste lid, van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, hun ambt uit bij voorrang ten opzichte van verdachten die een taalwijziging of doorverwijzing hebben gevraagd overeenkomstig artikel 15, § 2, en artikel 16, §§ 2 en 3, van dezelfde wet. Zij vorderen bij de Franstalige rechtbank van Brussel na toepassing van het voornoemde artikel 16, §§ 2 en 3, in voorkomend geval, ingevolge doorverwijzing op basis van deze bepaling, en bij de politierechtbank bedoeld in artikel 15 van dezelfde wet, en na verwijzing van die laatste overeenkomstig het voornoemd artikel 15, § 2, bij de Franstalige politierechtbank van Brussel. Zij blijven onder de hiërarchische leiding van de procureur des Konings van Brussel, maar worden geplaatst onder het gezag van de procureur des Konings van Halle-Vilvoorde wat betreft de toepassing van de richtlijnen en de instructies inzake het strafrechtelijk beleid. ’ ».

« Art. 18. Artikel 152 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 12 april 2004, waarvan de bestaande tekst § 1 zal vormen, wordt aangevuld met de §§ 2 en 3, luidende :

‘ § 2. In afwijking van § 1, zijn er in het gerechtelijk arrondissement Brussel twee arbeidsauditeurs, onverminderd § 3, artikel 137 en artikel 138*bis*, § 3 :

1° de arbeidsauditeur van Halle-Vilvoorde oefent in het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde onder het gezag van de procureur-generaal van Brussel het ambt van openbaar ministerie uit bij de Nederlandstalige rechtbanken. De aan deze auditeur verbonden

ambtenaren van het openbaar ministerie worden benoemd bij de Nederlandstalige rechtbanken met standplaats het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde;

2° de arbeidsauditeur van Brussel oefent in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad onder het gezag van de procureur-generaal van Brussel, het ambt van openbaar ministerie uit bij de rechtbanken. Hij wordt bijgestaan door een eerste substituut met als titel adjunct-arbeidsauditeur van Brussel, met het oog op het overleg bedoeld in artikel 150ter. Onverminderd de bevoegdheden van het coördinatiecomité bedoeld in artikel 150ter, treedt de adjunct-arbeidsauditeur van Brussel, op onder het gezag en de leiding van de arbeidsauditeur van Brussel. In die omstandigheden staat hij hem bij, in het bijzonder voor de relaties met het arbeidsauditoraat van Halle-Vilvoorde, de goede werking van de Nederlandstalige arbeidsrechtbank, en voor de relaties met de Nederlandstalige magistratuur en het Nederlandstalig personeel van het arbeidsauditoraat van Brussel. De aan de arbeidsauditeur van Brussel verbonden ambtenaren van het openbaar ministerie worden benoemd bij de Brusselse rechtbanken met standplaats het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad.

§ 3. In afwijking van § 2, oefenen substituten bedoeld in artikel 43, § 5^{quater}, eerste lid, van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, hun ambt uit bij voorrang ten opzichte van verdachten die een taalwijziging of doorverwijzing hebben gevraagd overeenkomstig artikel 16, §§ 2 en 3, van dezelfde wet. Zij oefenen de strafvordering uit bij de Franstalige rechtbank van Brussel na toepassing van het voornoemde artikel 16, §§ 2 en 3, in voorkomend geval na doorverwijzing op grond van deze bepaling. Zij blijven onder de hiërarchische leiding van de arbeidsauditeur van Brussel, maar worden geplaatst onder het gezag van de arbeidsauditeur van Halle-Vilvoorde wat betreft de toepassing van de richtlijnen en de instructies inzake het strafrechtelijk beleid. ' ».

B.25.1.1. De Ministerraad betwist het belang van de verzoekende partijen in de zaken nrs. 5509 en 5587 om in rechte op te treden. Hij betwist eveneens het belang van de verzoekende partijen in de zaak nr. 5586 om in rechte op te treden, in zoverre zij hun hoedanigheid van rechtzoekende aanvoeren. De Franse Orde van advocaten bij de balie te Brussel en François Bruyins voeren aan dat, ten aanzien van de zaak nr. 5509, de verzoekende partij geen belang heeft bij het middel, aangezien de bestreden bepalingen haar situatie geenszins rechtstreeks en ongunstig zouden raken, en dat, ten aanzien van de zaak nr. 5587, het aangevoerde middel niet ontvankelijk zou zijn in zoverre het de opportuniteit van de bestreden bepalingen in het geding brengt door andere maatregelen voor te stellen.

B.25.1.2. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5509 verantwoorden hun belang bij het vorderen van de vernietiging van de bestreden bepalingen door de ongunstige gevolgen die zij zouden kunnen hebben voor de situatie van de rechtzoekenden, ten aanzien van hun recht van toegang tot een rechter, hun recht om niet te worden onttrokken aan hun natuurlijke rechter en hun recht op een rechter die hun taal in hun taalgebied spreekt en die voldoende vertrouwd is met de rechtsleer en de rechtsspraak in hun taal. Volgens de verzoekende partij zouden die

fundamentele rechten niet alleen gelden voor de magistraten van de zetel, maar eveneens voor het openbaar ministerie.

Er worden verschillende voorbeelden gegeven die uit de toepassing van de bestreden bepalingen kunnen voortvloeien, teneinde te trachten aan te tonen dat vergelijkbare categorieën van rechtzoekenden op verschillende wijze zouden worden behandeld doordat de procureur des Konings kan optreden in burgerlijke zaken waarvan het criterium van de territoriale aanknopng is gesitueerd in Halle-Vilvoorde, terwijl de procureur des Konings van Halle-Vilvoorde nooit kan optreden in zaken waarvan het criterium van de territoriale aanknopng is gesitueerd in Brussel. Verschillen in behandeling onder rechtzoekenden die zouden voortvloeien uit de bestreden bepalingen worden eveneens aangeklaagd in de behandeling van de strafzaken.

Artikel 495 van het Gerechtelijk Wetboek, dat de Orde van Vlaamse balies met name toelaat initiatieven te nemen om de belangen van de advocaat en van de rechtzoekende te verdedigen, machtigt die Orde ertoe de vernietiging te vorderen van bepalingen die, zoals de verzoekende partij aanvoert, afbreuk kunnen doen aan de fundamentele rechten van de rechtzoekenden zoals die in de uiteenzetting van het middel worden aangevoerd.

B.25.1.3. Het beroep dat de verzoekende partij in de zaak nr. 5509 heeft ingesteld, is ontvankelijk in zoverre het is gericht tegen de artikelen 3, 14, 15 en 18 van de wet van 19 januari 2012.

B.25.2.1. Zoals het Hof heeft aangegeven in B.6.2, voert de eerste verzoekende partij in de zaak nr. 5587 haar hoedanigheid aan van gediplomeerd jurist en van advocaat bij de balie te Brussel die in een gemeente van het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde woont. De tweede verzoekende partij voert haar hoedanigheid van inwoner van een gemeente van hetzelfde arrondissement aan. De derde verzoekende partij, de vzw « Algemeen Vlaams Belang », voert haar maatschappelijk doel aan, dat erin bestaat de culturele identiteit van het Vlaamse volk te bevorderen en de Vlaamse belangen te verdedigen.

De vraag of die verzoekende partijen rechtstreeks en ongunstig kunnen worden geraakt door de bepalingen die zij bestrijden, veronderstelt dat de draagwijdte van die bepalingen en de gevolgen die zij kunnen hebben, in het bijzonder voor de verzoekers, in de hoedanigheid

waarin zij beweren in rechte op te treden, worden onderzocht. Het onderzoek van de ontvankelijkheid van hun beroep in het licht van de bestreden bepalingen valt bijgevolg samen met het onderzoek ervan ten gronde.

Bovendien, in tegenstelling tot hetgeen de Franse Orde van advocaten bij de balie te Brussel en François Bruyins te hunnen aanzien aanvoeren, in zoverre die verzoekende partijen andere maatregelen voorstellen, betwisten zij niet het opportune karakter van de bestreden bepalingen, maar wel de evenredigheid van de door de wetgever aangenomen maatregelen in het licht van het nagestreefde doel.

B.25.2.2. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5586 voeren, naast hun hoedanigheid van rechtzoekende, ook hun persoonlijk en functioneel belang aan om in rechte op te treden, als magistraten van het parket, personeelsleden van het parket en leden van het arbeidsauditoraat van Brussel. In die zin riskeren zij rechtstreeks en ongunstig te worden geraakt door de te dezen bestreden bepalingen.

B.26. Volgens de in B.21.2 aangehaalde parlementaire voorbereiding dient onder de in artikel 157*bis* van de Grondwet bedoelde essentiële elementen onder meer het feit te worden begrepen « dat het parket wordt gesplitst in een parket van Brussel bevoegd voor het grondgebied van de 19 gemeenten van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en een parket van Halle-Vilvoorde bevoegd voor het grondgebied van Halle-Vilvoorde ». De vorderingsbevoegdheid van de procureur des Konings en de arbeidsauditeur van Brussel en van die van Halle-Vilvoorde ten aanzien van de Nederlandstalige en de Franstalige rechtbanken van het gerechtelijk arrondissement Brussel wordt niet vermeld en behoort bijgevolg niet tot die essentiële elementen. Hetzelfde geldt voor wat de adviesbevoegdheid van de procureur des Konings van Brussel en die van Halle-Vilvoorde betreft.

B.27.1. Uit de bestreden bepalingen vloeit voort dat de procureur des Konings en de arbeidsauditeur van Brussel hun ambt uitoefenen bij zowel de Franstalige als de Nederlandstalige rechtbanken van het gerechtelijk arrondissement Brussel. De procureur des Konings en de arbeidsauditeur van Halle-Vilvoorde, daarentegen, oefenen hun ambt enkel uit bij de Nederlandstalige rechtbanken van hetzelfde gerechtelijk arrondissement. In de parlementaire voorbereiding werd hieromtrent het volgende verklaard :

« Volgens de [...] staatssecretaris voor de Staatshervorming, werd er niet in een volledige symmetrie voorzien omdat het parket van Halle-Vilvoorde alleen verbonden is met de Nederlandstalige rechtbanken in Brussel en met de politierechtbanken en de vrederechten in Halle-Vilvoorde. Het tweetalige parket van Brussel is zowel met de Franstalige als de Nederlandstalige rechtbanken van Brussel verbonden, inclusief de politierechtbanken » (*Parl. St.*, Senaat, 2011-2012, nr. 5-1673/3, p. 133).

De staatssecretaris betwistte dan ook « dat er een onderscheid wordt gemaakt tussen de toekomstige procureur van Halle-Vilvoorde en de toekomstige procureur van Brussel » (*ibid.*, p. 134). Hij verklaarde dienaangaande :

« Beiden hebben volheid van bevoegdheid over de rechtbanken waaraan zij verbonden zijn. Voor de Nederlandstalige procureur zijn dat de vrederechten en de politierechtbanken in het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde en de Nederlandstalige rechtbanken in Brussel » (*ibid.*).

B.27.2. Luidens artikel 12 van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken « [maken] de ambtenaren van het openbaar ministerie en de onderzoeksrechter [...] voor hun daden van rechtsvervolging en van onderzoek, gebruik van de taal voorzien in strafzaken voor de rechtbank waartoe zij behoren ». In de parlementaire voorbereiding van de wet van 19 juli 2012 verklaarde de staatssecretaris voor de Staatshervorming hieromtrent het volgende :

« Overeenkomstig artikel 12 van de wet 5 [lees : 15] juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken dient de vordering (dus met andere woorden de dagvaarding), als die voor een Franstalige rechtbank van Brussel moet gebeuren, afgehandeld te worden door parketmagistraten, verbonden aan die rechtbank. Dus als voor een Nederlandstalig dossier in Halle-Vilvoorde de taalwijziging is gevraagd naar het Frans, dan zou er voor de Franstalige strafrechtbank moeten worden gedagvaard. De vordering in deze zaak zal dan worden uitgeoefend door een Franstalige parketmagistraat omdat hij met toepassing van artikel 12 van de wet van 5 [lees : 15] juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, de enige is die verbonden is aan die Franstalige rechtbank » (*ibid.*, p. 65).

B.27.3. Artikel 43, § 5, derde lid, van de wet van 15 juni 1935 bepaalt dat « de Nederlandse, respectievelijk Franse rechtsplegingen [...] steeds [worden] gevoerd voor magistraten die door hun diploma bewijzen dat zij de examens van het doctoraat in de rechten in het Nederlands, respectievelijk in het Frans hebben afgelegd ». Die regel geldt ook voor de magistraten van het openbaar ministerie.

Het parket van de procureur des Konings en het arbeidsauditoraat van Halle-Vilvoorde zijn samengesteld uit substituten die tot de Nederlandse taalrol behoren (artikel 43, § 5*bis*, tweede lid, en § 5*quater*, tweede lid, van de wet van 15 juni 1935, zoals ingevoegd bij artikel 57, 9° en 11°, van de wet van 19 juli 2012).

Vermits uit het voormelde artikel 43, § 5, derde lid, van de wet van 15 juni 1935 voortvloeit dat de procureur des Konings en de arbeidsauditeur van Halle-Vilvoorde en hun substituten, die tot de Nederlandse taalrol behoren, geen rechtsplegingen kunnen voeren in het Frans, is het verantwoord dat zij enkel hun ambt uitoefenen bij de Nederlandstalige rechtbanken van het gerechtelijk arrondissement Brussel.

B.27.4. Het feit dat de procureur des Konings en de arbeidsauditeur van Halle-Vilvoorde hun vorderingsbevoegdheid niet kunnen uitoefenen wanneer een zaak die territoriaal in het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde is gesitueerd, door taalwijziging of doorverwijzing voor een Franstalige rechtbank wordt gebracht, doet daaraan geen afbreuk.

Artikel 43, § 5, vierde lid, van de wet van 15 juni 1935 bepaalt :

« Wanneer de taal van de rechtspleging wordt gewijzigd op verzoek van de verdachte of met toepassing van artikel 21 van deze wet, kunnen de magistraten, die met het onderzoek of de berechting van de zaak gelast zijn, de rechtspleging voortzetten, indien zij het bewijs hebben geleverd van de kennis van de twee talen ».

Die uitzondering op de in het derde lid van dat artikel bepaalde regel geldt evenwel niet voor de leden van het openbaar ministerie.

B.27.5. Het is overigens daarom dat de wet van 19 juli 2012 heeft bepaald dat het parket en het arbeidsauditoraat van Halle-Vilvoorde worden aangevuld met een aantal Franstalige, maar functioneel tweetalige, substituten die worden gedetacheerd van het parket en het arbeidsauditoraat van Brussel. Zij vorderen na een vraag van taalwijziging of doorverwijzing voor de Franstalige rechtbanken van Brussel. Vermits zij evenwel onder het gezag van de procureur des Konings of van de arbeidsauditeur van Halle-Vilvoorde worden geplaatst voor wat de toepassing van de richtlijnen en de instructies inzake het strafrechtelijk beleid betreft, wordt aldus verzekerd dat, ofschoon de procureur des Konings en de arbeidsauditeur van

Halle-Vilvoorde zelf niet kunnen vorderen voor die Franstalige rechtbanken, hun strafrechtelijk beleid wordt toegepast.

B.28. Het voorgaande verantwoordt tevens dat de adviezen waarvan sprake in het door het bestreden artikel 3 ingevoegde artikel 58ter, tweede lid, 1°, van het Gerechtelijk Wetboek, die betrekking hebben op de politierechtbanken en de vredegerichten met zetel in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad en op de Franstalige rechtbanken van Brussel, enkel worden ingewonnen bij de procureur des Konings van Brussel. Uit wat voorafgaat vloeit immers voort dat enkel hij bij de Franstalige rechtbanken van Brussel en bij de politierechtbanken met zetel in het administratief arrondissement Brussel Hoofdstad zijn ambt uitoefent.

B.29.1. Het verschil in behandeling is derhalve niet zonder redelijke verantwoording en bijgevolg zijn de bestreden bepalingen bestaanbaar met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

De combinatie met de in de middelen vermelde grondwets- en internationale verdragsbepalingen leidt niet tot een ander resultaat.

B.29.2. De middelen zijn niet gegrond.

Wat de bevoegdheid van Nederlandstalige en Franstalige arrondissementsrechtbanken ten aanzien van de vredegerichten van het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde betreft (het bestreden artikel 5)

B.30. De verzoekende partijen in de zaken nrs. 5509, 5546 en 5577 vorderen de vernietiging van artikel 5 van de wet van 19 juli 2012. Zij voeren de schending aan van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de artikelen 4 en 13 ervan en, wat de zaken nrs. 5509 en 5577 betreft, met de artikelen 6, 13 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en, wat de zaak nr. 5546 betreft, met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met artikel 14 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten. Volgens hen is de bestreden bepaling niet bestaanbaar met de voormelde grondwets- en internationale verdragsbepalingen

doordat ze de Franstalige arrondissementsrechtbank medezeggenschap zou geven over de dienst bij alle vrederechten in het gerechtelijk arrondissement Brussel, met inbegrip van de vrederechten met zetel in het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde, en inzonderheid van die vrederechten waarvoor de taal van de rechtspleging uitsluitend het Nederlands is.

B.31.1. Artikel 72 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalde, vóór het werd aangevuld door het bestreden artikel 5 van de wet van 19 juli 2012 :

« Ingeval een vrederechter en zijn plaatsvervangers wettig verhinderd zijn, verwijst de arrondissementsrechtbank de partijen naar een andere vrederechter van hetzelfde arrondissement. Het vonnis van verwijzing wordt uitgesproken op verzoek van de meest gereede partij, de partijen tegenwoordig zijnde of bij gerechtsbrief behoorlijk opgeroepen door de griffier, en de procureur des Konings gehoord.

Tegen dit vonnis staat geen verzet of hoger beroep open.

In gevallen van overmacht kan de Koning, op advies van de eerste voorzitter van het hof van beroep en van de procureur-generaal, de zetel van het vrederecht tijdelijk verplaatsen naar een andere gemeente van het rechtsgebied van het hof.

De vorige bepalingen zijn toepasselijk op de politierechtbanken ».

B.31.2. Het bestreden artikel 5 van de wet van 19 juli 2012 bepaalt :

« Artikel 72 van [het Gerechtelijk Wetboek] wordt aangevuld met een lid, luidende :

‘ In het gerechtelijk arrondissement Brussel, wordt de in dit artikel toegewezen bevoegdheid van de arrondissementsrechtbank uitgeoefend door de Nederlandstalige arrondissementsrechtbank van Brussel wat betreft de politierechtbanken met zetel in het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde en de Nederlandstalige politierechtbank van Brussel, door de Franstalige arrondissementsrechtbank wat betreft de Franstalige politierechtbank van Brussel en door de Franstalige arrondissementsrechtbank en de Nederlandstalige arrondissementsrechtbank zetelend in verenigde vergadering overeenkomstig artikel 75*bis*, wat betreft de vrederechten met zetel in het gerechtelijk arrondissement Brussel. ’. ».

B.32.1. Volgens de Ministerraad, de « Ordre des barreaux francophones et germanophone », de Franse Orde van advocaten bij de balie te Brussel en François Bruyns, zouden de tegen artikel 5 van de bestreden wet ingestelde beroepen niet ontvankelijk zijn bij gebrek aan belang, aangezien de verzoekende partijen de situatie van de vrederechters zouden aanvoeren.

B.32.2. De Orde van Vlaamse balies, verzoekende partij in de zaak nr. 5509, voert aan dat de bestreden bepaling een discriminatie zou invoeren van de rechtzoekenden en hun advocaten te Halle-Vilvoorde, ten opzichte van de rechtzoekenden en hun advocaten te Brussel-Hoofdstad, alsook de rechtzoekenden en hun advocaten in andere eentalige gebieden dan dat van Halle-Vilvoorde, in zoverre de eerstgenoemden, voor de verwijzingen in geval van verhindering van de vrederechter, zijn onderworpen aan een beslissing die door twee arrondissementsrechtbanken moet worden genomen, hetgeen ingewikkelder zou zijn en meer tijd in beslag zou nemen.

De eerste verzoekende partij in de zaak nr. 5546, de vzw « Vlaams Pleitgenootschap bij de Balie te Brussel », voert haar maatschappelijk doel aan dat erin bestaat de Nederlandse cultuur te bevorderen en te ontwikkelen, alsook, in het bijzonder, de Nederlandse juridische cultuur en het rechtsleven in België. De tweede tot de vijfde verzoekende partij in dezelfde zaak voeren hun hoedanigheid van advocaat aan.

Zij klagen het verschil in behandeling aan dat uit de bestreden bepaling zou voortvloeien tussen de vredegerechten en de politierechtbanken, de betrokken rechtzoekenden en hun advocaten, alsook de gelijke behandeling die uit die bepaling zou voortvloeien tussen de vredegerechten te Halle-Vilvoorde, de betrokken rechtzoekenden en hun advocaten, en de vredegerechten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

Ten slotte betogen de verzoekende partijen in de zaak nr. 5577, namelijk de vzw « Nieuwe-Vlaamse Alliantie » en verschillende particulieren die, zoals het Hof heeft opgemerkt in B.7.2, nu eens hun hoedanigheid van advocaat, dan weer die van jurist, rechtzoekende of lid van de Nederlandstalige benoemingscommissie van de Hoge Raad voor de Justitie aanvoeren, dat het bestreden artikel 5 de betrokken rechtzoekenden benadeelt die, door de toepassing ervan, met een zwaardere procedure zouden worden geconfronteerd.

B.32.3. De bestreden bepaling regelt de bevoegdheid van de Franstalige en de Nederlandstalige arrondissementsrechtbanken te Brussel ten aanzien van de vredegerechten en de politierechtbanken waarvan de zetel is gevestigd in het gerechtelijk arrondissement Brussel. De vraag of de verzoekende partijen die de vernietiging ervan vorderen, rechtstreeks en ongunstig kunnen worden geraakt door die bepaling, veronderstelt dat de draagwijdte en de

gevolgen die zij kan hebben voor de situatie van die verzoekende partijen, worden onderzocht. Het onderzoek van de ontvankelijkheid van de tegen die bepaling ingestelde beroepen, valt bijgevolg samen met het onderzoek van de zaak ten gronde.

B.33. Volgens de in B.21.2 aangehaalde parlementaire voorbereiding dient onder de in artikel 157*bis* van de Grondwet bedoelde essentiële elementen onder meer het feit te worden begrepen dat de verenigde Nederlandstalige en Franstalige arrondissementsrechtbanken kennis zullen nemen van het beroep met volle rechtsmacht in geval van schending van de rechten en procedurele waarborgen betreffende de wijziging van taal of de verwijzing naar een rechtscollege van de andere taalrol en de vrijwillige verschijning voor de rechtbank van de taal van zijn keuze. Het bestreden artikel 5 van de wet van 19 juli 2012 betreft evenwel de in artikel 72 van het Gerechtelijk Wetboek toegewezen bevoegdheid van de arrondissementsrechtbank. Die bevoegdheid, die enkel betrekking heeft op het geval dat de vrederechter of de politierechtbank wettig is verhinderd, wordt niet vermeld in de parlementaire voorbereiding van artikel 157*bis* van de Grondwet en behoort bijgevolg niet tot die essentiële elementen.

B.34. In tegenstelling tot wat de Franse Orde van advocaten bij de balie te Brussel en François Bruyns aanvoeren, kan niet worden aangenomen dat de vredegerechten en de politierechtbanken te dezen niet vergelijkbaar zijn. Uit artikel 72, vierde lid, van het Gerechtelijk Wetboek blijkt daarentegen dat, in geval van wettige verhindering, de bepalingen eveneens van toepassing zijn op de politierechtbanken.

B.35.1. In de parlementaire voorbereiding van de wet van 19 juli 2012 werd herhaalde malen beklemtoond dat de vredegerechten, in tegenstelling tot de politierechtbanken, niet werden ont dubbeld (*Parl. St.*, Senaat, 2011-2012, nr. 5-1673/3, pp. 105, 139, 140 en 141).

B.35.2. Uit artikel 4 van de wet van 19 juli 2012 blijkt dat de ont dubbeling van de politierechtbanken beperkt is tot die met zetel in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad, en geen betrekking heeft op die met zetel in het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde.

B.36.1. Vermits er wat de vredegerechten met zetel in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad betreft, geen Nederlandstalige of Franstalige vredegerechten zijn, is het

redelijk verantwoord dat de Nederlandstalige arrondissementsrechtbank en de Franstalige arrondissementsrechtbank in verenigde vergadering ten aanzien van die vredegerichten de in artikel 72, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek bepaalde bevoegdheid uitoefenen.

Wat de vredegerichten met zetel in het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde betreft, dient te worden vastgesteld dat in geval van wettige verhindering van de vrederechter en de plaatsvervangers, de partijen naar een andere vrederechter « van hetzelfde arrondissement » kunnen worden verwezen. Vermits die bepaling het gerechtelijk arrondissement, en niet het administratief arrondissement betreft, kunnen partijen bijgevolg worden verwezen naar een vrederechter met zetel in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad, dat zoals het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde, deel uitmaakt van het gerechtelijk arrondissement Brussel.

Hetzelfde geldt voor de politierechtbanken met zetel in het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde. In dat geval gaat het evenwel om een verwijzing naar de Nederlandstalige politierechtbank van Brussel. Wat de vredegerichten betreft, houdt de beslissing van de arrondissementsrechtbank om de partijen in voorkomend geval te verwijzen naar een vredegericht met zetel in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad, daarentegen in dat het gaat om een verwijzing naar een tweetalig gerecht.

B.36.2. Het feit dat de Nederlandstalige arrondissementsrechtbank en de Franstalige arrondissementsrechtbank in verenigde vergadering de in artikel 72, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek bepaalde bevoegdheid uitoefenen wat de vredegerichten met zetel in het gerechtelijk arrondissement Brussel betreft, verandert bovendien niets aan de bepalingen van de wet van 15 juni 1935 die het taalgebruik in gerechtszaken regelen. Zowel de voormelde verenigde vergadering als het vredegericht waarnaar de zaak wordt verwezen, dienen ze te behandelen overeenkomstig de in die wet bepaalde regels.

B.37.1. Het verschil in behandeling is niet zonder redelijke verantwoording. De bestreden bepalingen zijn derhalve bestaanbaar met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

De combinatie met de in de middelen vermelde grondwets- en internationale verdragsbepalingen leidt niet tot een ander resultaat.

B.37.2. De tegen artikel 5 van de bestreden wet gerichte middelen zijn niet gegrond.

Wat de bevoegdheid van de (voorzitter van de) Franstalige Rechtbank van eerste aanleg te Brussel ten aanzien van vredegerichten met zetel in het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde betreft (de bestreden artikelen 6, 19, 33 en 35)

B.38. De verzoekende partijen in de zaken nrs. 5509, 5546 en 5577 vorderen de vernietiging van de artikelen 6, 19, 33 en 35 van de wet van 19 juli 2012. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5587 vorderen de vernietiging van de eerste drie van de voormelde artikelen. Zij voeren de schending aan van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de artikelen 4 en 13 ervan en, wat de zaken nrs. 5509 en 5577 betreft, met de artikelen 6, 13 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens alsook, wat de zaak nr. 5546 betreft, met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met artikel 14 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten. Volgens hen zijn de bestreden bepalingen niet bestaanbaar met de voormelde grondwets- en internationale verdragsbepalingen doordat hetzij de voorzitter van de Franstalige Rechtbank van eerste aanleg te Brussel, hetzij die rechtbank, bevoegdheden uitoefent ten aanzien van de vredegerichten met zetel in het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde.

B.39.1. De bestreden artikelen 6, 19, 33 en 35 van de wet van 19 juli 2012 bepalen :

« Art. 6. In deel II, eerste boek, titel I, hoofdstuk I, afdeling II, van [het Gerechtelijk Wetboek], wordt een artikel *72bis* ingevoegd, luidende :

‘ Art. *72bis*. Voor de politierechtbanken waarvan de zetel gevestigd is in het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde en voor de Nederlandstalige politierechtbank van Brussel, worden de opdrachten van de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg bedoeld in dit hoofdstuk, uitgeoefend door de voorzitter van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg; voor de Franstalige politierechtbank van Brussel worden deze opdrachten uitgeoefend door de voorzitter van de Franstalige rechtbank van eerste aanleg.

Voor de vredegerichten waarvan de zetel gevestigd is in het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde, worden de opdrachten van de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg bedoeld in dit hoofdstuk, uitgeoefend door de voorzitter van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg; de voorzitter van de Franstalige rechtbank van eerste aanleg wordt evenwel telkenmale bij eenvoudig verzoek aan de voorzitter van de

Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg betrokken bij de door hem aangeduide beslissingen in het uitoefenen van deze opdrachten met het oog op een consensus.

Voor de vrederechten waarvan de zetel gevestigd is in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad, worden deze opdrachten overlegd in consensus door de twee voorzitters van de Nederlandstalige en Franstalige rechtbanken van eerste aanleg.

Bij gebrek aan consensus in geval van de toepassing van het tweede en het derde lid, neemt de eerste voorzitter van het hof van beroep van Brussel de beslissing. ' ».

« Art. 19. In artikel 186*bis* van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 22 december 1998, en gewijzigd bij de wetten van 13 maart 2001, 20 juli 2001 en 13 juni 2006, worden tussen het eerste en het tweede lid, zes leden ingevoegd, luidende :

‘ In het gerechtelijk arrondissement Brussel treedt de voorzitter van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg op als korpschef van de vrederechters, de rechters in de politierechtbank, de toegevoegde vrederechters en de toegevoegde rechters in de politierechtbank zetelend in de vrederechten en de politierechtbanken met zetel binnen het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde en van de rechters en de toegevoegde rechters in de Nederlandstalige politierechtbank met zetel in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad.

De voorzitter van de Franstalige rechtbank van eerste aanleg wordt, met betrekking tot de vrederechters en de toegevoegde vrederechters met zetel binnen het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde, evenwel telkenmale bij eenvoudig verzoek aan de voorzitter van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg betrokken bij de door hem aangeduide beslissingen met het oog op een consensus.

In afwijking van het derde lid, met betrekking tot de vrederechters en de toegevoegde vrederechters die zetelen in de vrederechten van het gerechtelijk kanton met zetel in Kraainem en Sint-Genesius-Rode en van het gerechtelijk kanton met zetel in Meise, wordt het ambt van korpschef gezamenlijk uitgeoefend door de voorzitter van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg en de voorzitter van de Franstalige rechtbank van eerste aanleg. De beslissingen worden overlegd in consensus.

De voorzitter van de Franstalige rechtbank van eerste aanleg treedt op als korpschef van de rechters en de toegevoegde rechters in de Franstalige politierechtbank met zetel binnen het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad.

Voor de vrederechters en toegevoegde rechters van de vrederechten met zetel in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad, wordt het ambt van korpschef gezamenlijk uitgeoefend door de voorzitter van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg en de voorzitter van de Franstalige rechtbank van eerste aanleg. De beslissingen worden overlegd in consensus.

Bij gebrek aan consensus in geval van toepassing van het derde, vierde en zesde lid, neemt de eerste voorzitter van het hof van beroep van Brussel de beslissing. ' ».

« Art. 33. Artikel 398 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 4 maart 1997, wordt aangevuld met vier leden, luidende :

‘ In het gerechtelijk arrondissement Brussel heeft de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg een recht van toezicht op de vrederechten en de politierechtbanken met zetel in het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde en op de Nederlandstalige politierechtbank met zetel in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad. De Franstalige rechtbank van eerste aanleg wordt, met betrekking tot de vrederechten, evenwel telkenmale bij eenvoudig verzoek aan de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg betrokken bij de door haar aangeduide beslissingen met het oog op een consensus.

De Franstalige rechtbank van eerste aanleg heeft een recht van toezicht op de Franstalige politierechtbank met zetel in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad.

De Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg en de Franstalige rechtbank van eerste aanleg hebben gezamenlijk een recht van toezicht op de vrederechten met zetel in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad. De beslissingen worden overlegd in consensus.

Bij gebrek aan consensus in geval van de toepassing van het tweede en het vierde lid, neemt de eerste voorzitter van het hof van beroep van Brussel de beslissing. ’ ».

« Art. 35. Artikel 410, § 1, 1°, vierde streepje, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 7 juli 2007, wordt aangevuld met zes leden, luidende :

‘ In het gerechtelijk arrondissement Brussel is de voorzitter van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg bevoegd ten aanzien van de vrederechters en rechters in de politierechtbanken met zetel in het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde en ten aanzien van de rechters in de Nederlandstalige politierechtbank met zetel in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad.

Ten aanzien van de vrederechters die zetelen in de vrederechten van het gerechtelijk kanton met zetel te Kraainem en Sint-Genesius-Rode en van het gerechtelijk kanton met zetel te Meise, zijn de voorzitters van de Nederlandstalige en Franstalige rechtbanken van eerste aanleg gezamenlijk bevoegd. De beslissingen worden overlegd in consensus.

De voorzitter van de Franstalige rechtbank van eerste aanleg wordt, met betrekking tot de andere vrederechten, met zetel in het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde, evenwel telkenmale bij eenvoudig verzoek aan de voorzitter van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg betrokken bij de door hem aangeduide beslissingen met het oog op een consensus.

De voorzitter van de Franstalige rechtbank van eerste aanleg is bevoegd ten aanzien van de rechters in de Franstalige politierechtbank met zetel in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad.

De voorzitters van de Nederlandstalige en Franstalige rechtbanken van eerste aanleg zijn gezamenlijk bevoegd ten aanzien van de vrederechters van de vrederechten met zetel in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad. De beslissingen worden overlegd in consensus.

Bij gebrek aan consensus in geval van de toepassing van het derde, vierde en zesde lid, neemt de eerste voorzitter van het hof van beroep van Brussel de beslissing. ' ».

B.39.2. De artikelen *72bis*, *186bis* en 410 van het Gerechtelijk Wetboek, ingevoegd of gewijzigd bij de bestreden artikelen 6, 19 en 35 van de wet van 19 juli 2012, zijn gewijzigd bij de artikelen 14, 51 en 100 van de wet van 1 december 2013 tot hervorming van de gerechtelijke arrondissementen en tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek met het oog op een grotere mobiliteit van de leden van de rechterlijke orde. Die wijzigingen hebben geen weerslag op de grieven en de middelen van de verzoekende partijen. Bijgevolg dient het Hof geen rekening ermee te houden.

B.40.1. Krachtens artikel *72bis*, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek oefent de voorzitter van de Nederlandstalige Rechtbank van eerste aanleg te Brussel de opdrachten uit die zijn bedoeld in hoofdstuk I van titel I van boek I van deel II van het Gerechtelijk Wetboek.

B.40.2. Uit artikel *186bis*, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek blijkt dat, voor het gerechtelijk arrondissement Brussel, de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg optreedt als korpschef van de vrederechters « voor de toepassing van deze titel », zijnde titel VI (« Benoemingsvoorwaarden en loopbaan van magistraten en het gerechtspersoneel ») van boek I (« Organen van de rechterlijke macht ») van deel II (« Rechterlijke organisatie ») van datzelfde Wetboek. In die hoedanigheid wordt zijn advies gevraagd vooraleer de Koning tot een benoeming tot vrederechter overgaat (artikel *259ter*, § 1, van het Gerechtelijk Wetboek).

B.40.3. Artikel 398 van het Gerechtelijk Wetboek, dat deel uitmaakt van hoofdstuk I (« Bepalingen tot regeling van hiërarchie en toezicht ») van titel V (« Tucht ») van boek II (« Gerechtelijk ambten ») van deel II van dat Wetboek, voorziet in een recht van toezicht van, onder meer, de rechtbank van eerste aanleg op de vrederechters van het arrondissement.

B.40.4. Tot de inwerkingtreding van artikel 16 van de wet van 15 juli 2013 tot wijziging van de bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek betreffende de tucht, bepaalt artikel 410, § 1, van het Gerechtelijk Wetboek welke tuchtoverheden bevoegd zijn om een tuchtprocedure in te stellen ten aanzien van, onder meer, de vrederechters. Die bevoegde tuchtoverheid voert het tuchtonderzoek met betrekking tot de feiten die in aanmerking komen om te worden gestraft

met een lichte straf (artikel 411, § 1, van het Gerechtelijk Wetboek, vóór het werd vervangen bij artikel 18 van de wet van 15 juli 2013) en is bevoegd om een lichte straf op te leggen (artikel 412, § 1 van datzelfde Wetboek, vóór het werd vervangen bij artikel 21 van de wet van 15 juli 2013). Indien zij na onderzoek oordeelt dat een zware straf moet worden opgelegd, moet zij de zaak aanhangig maken bij de krachtens de taalwetgeving bevoegde kamer van de Nationale Tuchtraad (artikel 411, § 2, van datzelfde Wetboek, vóór het werd vervangen bij artikel 18 van de wet van 15 juli 2013).

B.41. De Ministerraad betwist het belang van alle verzoekende partijen bij het vorderen van de vernietiging van de voormelde bepalingen.

De « Ordre des barreaux francophones et germanophone », de Franse Orde van advocaten bij de balie te Brussel en François Bruyns zijn eveneens van mening dat de tegen de voormelde bepalingen gerichte beroepen niet ontvankelijk zijn bij gebrek aan belang, aangezien de verzoekende partijen de situatie van de vrederechters aanvoeren.

B.42. De Orde van Vlaamse balies, verzoekende partij in de zaak nr. 5509, heeft met name de opdracht te waken over de gemeenschappelijke beroepsbelangen van haar leden en kan initiatieven en maatregelen nemen die nuttig zijn voor de verdediging van de belangen van de rechtzoekenden en de advocaten.

De vzw « Vlaams Pleitgenootschap bij de Balie te Brussel », eerste verzoekende partij in de zaak nr. 5546, wil de bevordering en de ontwikkeling van de Nederlandse cultuur en in het bijzonder van de juridische cultureel, alsook van het rechtsleven in België verdedigen. De tweede tot de vijfde verzoekende partij in dezelfde zaak voeren van hun kant hun hoedanigheid van advocaat aan.

De vzw « Nieuw-Vlaamse Alliantie », verzoekende partij in de zaak nr. 5577, heeft tot doel de politieke, culturele, sociale en economische belangen van de Vlamingen te verdedigen. De andere verzoekende partijen in dezelfde zaak zijn particulieren die hun hoedanigheid aanvoeren van houder van een diploma in de rechten, hun hoedanigheid van advocaat, van rechtzoekende, of nog, van lid van de Nederlandstalige benoemingscommissie van de Hoge Raad voor de Justitie.

Ten slotte klagen de verzoekende partijen in de zaak nr. 5587, namelijk de vzw « Algemeen Vlaams Belang », alsook twee particulieren die, de ene, zijn hoedanigheid van advocaat en, de andere, die van rechtzoekende aanvoeren, een discriminerende behandeling aan ten opzichte van de « rechtsonderhorige vrederechters » op wie artikel 6 van de bestreden wet betrekking heeft, ten opzichte van hun collega's die zich in een vergelijkbare situatie zouden bevinden in een ander gerechtelijk arrondissement in een eentalig gebied. De voormelde bepaling zou, volgens de verzoekende partijen, geen enkele aanvullende waarborg bieden aan de Franstalige inwoners van het arrondissement Halle-Vilvoorde door het gegeven dat een aanvullende curatele zou worden ingevoerd ten aanzien van de vrederechters die door die bepaling worden beoogd.

Wat de artikelen 19 en 33 van de bestreden wet betreft, klagen diezelfde verzoekende partijen eveneens een discriminerende behandeling aan ten aanzien van de vrederechters, de rechters bij de politierechtbank, alsook de plaatsvervangende vrederechters en de plaatsvervangende rechters bij de politierechtbank in de kantons van het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde en ten aanzien van die in de kantons in een eentalig gebied, met uitzondering van de faciliteitengemeenten, waarvoor artikel 19, vierde lid, van de bestreden wet in een afwijkende reglementering voorziet. Volgens de verzoekende partijen maakt het gegeven dat een verandering van taal kan worden aangevraagd en dat de zaak in hoger beroep kan worden behandeld door de Franstalige Rechtbank van eerste aanleg te Brussel, het niet mogelijk te verantwoorden dat de werking van het korps van de magistraten op wie de bestreden bepalingen betrekking hebben, wordt onderworpen aan het gezag en de controle van die rechtbank. De organisatie van dat korps zou immers een andere doelstelling hebben dan die welke erin bestaat het gebruik van de talen in gerechtszaken te waarborgen, en niets zou toelaten te besluiten dat een dergelijke organisatie de rechten van de Franstaligen beter zou dienen op het vlak van de veranderingen van taal zonder dat afbreuk wordt gedaan aan de voorrang van de Nederlandse taal in het eentalige Nederlandse taalgebied.

B.43. Wat betreft het beroep dat de vzw « Algemeen Vlaams Belang » heeft ingediend, in zoverre die laatste verklaart dat de door de in het geding zijnde bepalingen ingevoerde curatele afbreuk kan doen aan de voorrang van de Nederlandse taal in het eentalig Nederlandse taalgebied, veronderstelt de ontvankelijkheid ervan dat de draagwijdte en de gevolgen van de in het tweede middel in het geding zijnde bepalingen wordt onderzocht. Het onderzoek van de ontvankelijkheid van het beroep tegen die bepalingen valt dus samen met

het onderzoek van de zaak ten gronde. Hetzelfde geldt voor het beroep dat is ingesteld door de vzw « Nieuw-Vlaamse Alliantie ».

Het belang van de andere verzoekende partijen bij het vorderen van de vernietiging van de bestreden bepalingen dient derhalve niet te worden onderzocht.

B.44. De in B.21.2 aangehaalde parlementaire voorbereiding vermeldt de bevoegdheid van de voorzitter van de Franstalige Rechtbank van eerste aanleg te Brussel of van die rechtbank ten aanzien van de vredegerichten met zetel in het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde niet onder de in artikel 157*bis* van de Grondwet bedoelde essentiële elementen.

B.45.1. In de toelichting bij het wetsvoorstel dat de wet van 19 juli 2012 is geworden, werd in verband met het bestreden artikel 6 het volgende gepreciseerd :

« Voor de vredegerichten en de politierechtbanken met zetel in het gerechtelijk arrondissement Brussel, dient een bepaling te worden voorzien met betrekking tot de opdrachten van de voorzitters van de Nederlandstalige en de Franstalige rechtbank van eerste aanleg om, in voorkomend geval, in overleg een advies te formuleren met betrekking tot het tijdschema van de zittingen (artikel 66 van het Gerechtelijk Wetboek) of tot de behoeften van de dienst (artikel 69 van hetzelfde Wetboek); zij hakken ook de knoop door in verband met de moeilijkheden bedoeld in artikel 70 van hetzelfde Wetboek » (*Parl. St.*, Kamer, 2011-2012, DOC 53-2140/001, p. 12).

Wat het bestreden artikel 33 betreft, zet de voormelde toelichting het volgende uiteen :

« Artikel 398 van het Gerechtelijk Wetboek voorziet in een regeling van hiërarchie met betrekking tot de hoven en rechtbanken. Ingevolge de ontubbeling dient deze bepaling te worden aangevuld » (*ibid.*, p. 19).

Wat het bestreden artikel 35 betreft, preciseert de toelichting enkel dat het om een terminologische aanpassing gaat (*ibid.*).

B.45.2. In antwoord op een opmerking van de algemene vergadering van de afdeling wetgeving van de Raad van State (*Parl. St.*, Kamer, 2011-2012, DOC 53-2140/002, p. 13), werd in de bestreden bepalingen gepreciseerd dat de voorzitters van de Nederlandstalige en

Franstalige rechtbanken van eerste aanleg « in consensus » beslissen. In de verantwoording bij de amendementen dienaangaande werd daaromtrent het volgende verklaard :

« De bedoeling is dat de voorzitter van de Franstalige rechtbank van eerste aanleg effectief wordt betrokken bij een beslissing die dient te worden genomen door de voorzitter van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg, indien het een vredegerecht betreft in het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde. Deze betrokkenheid dient er echter te komen op zijn vraag, in welk geval de voorzitter van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg verplicht is om diens advies in te winnen met het oog op eensgezindheid.

Voor de vredegerichten van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad, dient evenwel de beslissing samen te worden genomen en dus steeds een effectief overleg te gebeuren, uiteraard ook hier met het oog op een eensgezindheid.

Het woord ‘ eensgezindheid ’ dient te worden begrepen in de courante betekenis. Elkeen dient niet noodzakelijk zijn formeel akkoord te geven voor de beslissing van de andere; dit akkoord kan ook resulteren uit ontstentenis van verzet of reactie.

Indien er geen eensgezindheid is, dan neemt de eerste voorzitter van het hof van beroep van Brussel effectief de beslissing. Dit belet uiteraard niet dat hij eerst probeert de verschillende standpunten te verzoenen.

De wederzijdse informatieverplichting werd niet opgenomen in deze amendementen, omdat zij impliciet en vanzelfsprekend volgt uit de wettekst zelf » (*Parl. St.*, Kamer, 2011-2012, DOC 53-2140/003, p. 4).

B.45.3. Tijdens de bespreking van de bestreden bepalingen in de bevoegde commissie van de Kamer van volksvertegenwoordigers, verklaarde de staatssecretaris voor de Staatshervorming :

« [...] dat in het wetsvoorstel, zoals aangevuld met de amendementen [...], de voorzitter van de Nederlandstalige rechtbank wel degelijk autonoom werkt, maar er ook sprake is van een evocatierecht door de voorzitter van de Franstalige rechtbank van eerste aanleg, wat betreft de dienstregeling. De staatssecretaris verwijst in dit verband naar het artikel 22*bis* van het wetsvoorstel [dat het bestreden artikel 33 is geworden]. Het mogelijke evocatierecht met betrekking tot de dienstregeling maakt deel uit van het evenwicht dat de indieners met het wetsvoorstel vooropstellen.

[...]

[Het] evenwicht moet gezocht worden over het geheel van het wetsvoorstel en het Institutionele Akkoord over de zesde Staatshervorming. De voorzitter van de Nederlandstalige rechtbank kan bovendien in volle autonomie werken. Er kunnen echter mogelijke conflicten optreden, waardoor het evocatierecht nuttig kan zijn. De voorzitter van de Franstalige rechtbank moet er bovendien om verzoeken, zoals te lezen is in het ontworpen

artikel 72bis en in de verantwoording bij het amendement nr. 4 » (*Parl. St.*, Kamer, 2011-2012, DOC 53-2140/005, pp. 80-81).

B.45.4. In de Senaat werd daar nog het volgende aan toegevoegd :

« De staatssecretaris spreekt tegen dat er zoiets bestaat als een vetorecht en onderwerping. Er is enkel sprake van een facultatief evocatierecht van de voorzitter van de Franstalige rechtbank van eerste aanleg van Brussel inzake toezicht en tucht betreffende vrederechten. Dat heeft te maken met het feit dat er geen ontubbeling is van de vrederechten waarvoor ook het toezicht niet wijzigt. Tevens bestaat de mogelijkheid om tegen de uitspraken van sommige vrederechten van Halle-Vilvoorde na taalwijziging beroep aan te tekenen bij de Franstalige rechtbank van eerste aanleg in Brussel, en de mogelijkheid bij alle vrederechten van het arrondissement om beroep aan te tekenen bij de gezamenlijke Franstalige en Nederlandstalige arrondissementrechtbanken in geval van weigering van taalwijziging, waar dit wettelijk bepaald is » (*Parl. St.*, Senaat, 2011-2012, nr. 5-1673/3, p. 105).

B.45.5. Terwijl een lid zich afvroeg waarom de vrederechten te Brussel niet werden ontubbelled, heeft de staatssecretaris geantwoord dat die beslissing paste in het evenwicht dat de acht partijen hadden gevonden. Voor de vrederechten hebben de partijen een ontubbeling niet noodzakelijk geacht (*ibid.*, p. 134).

B.45.6. Naar aanleiding van een discussie over twee amendementen met het oog op het schrappen van het optreden van de voorzitter van de Franstalige rechtbank van eerste aanleg bepaald in het toen ontworpen artikel 6, heeft de staatssecretaris voor de Staatshervorming voorts geantwoord aan een lid dat het onevenwichtige karakter van die bepalingen aanvoerde :

« [De] huidige voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Brussel, [...], een Franstalige, [oefent] vandaag toezicht [uit] en [geeft] advies [...] inzake zittingsdagen en behoeften van de dienst voor alle Nederlandstalige vrederechten en politierechtbanken in Halle-Vilvoorde. Het voorliggend wetsontwerp verandert deze situatie : voortaan zal de voorzitter van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg te Brussel die bevoegdheden uitoefenen en hier over volheid van bevoegdheid beschikken.

Trouwens, tijdens de algemene bespreking heeft de staatssecretaris uitdrukkelijk weerlegd dat het hier over voogdij ging. Het gaat over een facultatief evocatierecht, dat in de logica van de ontubbeling ligt » (*ibid.*, p. 136).

B.45.7. Nog in de Senaat vroeg een lid « zich af waarom die betrokkenheid wel wordt georganiseerd voor de vrederechten, doch niet voor de politierechtbanken » (*ibid.*, p. 139). Hierop antwoordde een ander lid « dat het verschil erin schuilt dat de politierechtbank wordt

ontdubbeld en de vredegerichten niet » (*ibid.*). Een ander lid verklaarde « dat het verschil in behandeling tussen de vredegerichten en de politierechtbanken te maken heeft met het feit dat de toewijzingsregels voor de zaken voor beide rechtbanken niet dezelfde zijn, omdat het parket enerzijds gesplitst wordt in een eentalig parket Halle-Vilvoorde en anderzijds in een tweetalig parket Brussel en tevens omdat de rechtbank van eerste aanleg van Brussel-Halle-Vilvoorde ontdubbeld wordt in een Nederlandstalige rechtbank Brussel-Halle-Vilvoorde en een Franstalige rechtbank Brussel-Halle-Vilvoorde, maar dat de vredegerichten niet ontdubbeld worden » (*ibid.*, pp. 140-141).

B.45.8. Tevens stelde een lid zich vragen bij het verschil dat bestaat tussen de bestreden artikelen 6 en 19 van de wet van 19 juli 2012 :

« De heer [...] wijst op het verschil tussen de artikelen 6 en 19 van het wetsontwerp. In essentie gaat het om gelijkaardige aangelegenheden, die echter op zeer uiteenlopende wijze worden geregeld. Artikel 19 wijzigt artikel 186*bis* van het Gerechtelijk Wetboek. Luidens de ontworpen regeling wordt, met betrekking tot de vrederechters en de toegevoegde vrederechters die zetelen in de vredegerichten van het gerechtelijk kanton met zetel in Kraainem en Sint-Genesius-Rode en van het gerechtelijk kanton met zetel in Meise, het ambt van korpschef gezamenlijk uitgeoefend door de voorzitters van de Nederlandstalige en de Franstalige rechtbank van eerste aanleg. Deze regeling, die nog strenger is dan de procedure van de betrokkenheid, bestaat niet in artikel 6. Dit is een merkwaardig gebrek aan logica » (*ibid.*, p. 139).

De staatssecretaris voor de Staatshervorming antwoordde

« dat er verschillen bestaan tussen de artikelen 6, 19, 33 en 35 van het ontwerp. De artikelen 6 en 33 zijn symmetrisch opgebouwd. Zij hebben betrekking op het advies inzake zittingsdagen en behoeften van de dienst (artikel 72*bis* van het Gerechtelijk Wetboek) en op het recht van toezicht (artikel 398 van het Gerechtelijk Wetboek). Die regeling wijkt inderdaad af van de regeling uitgewerkt in de artikelen 19 (artikel 186*bis* van het Gerechtelijk Wetboek) en 35 (artikel 410 van het Gerechtelijk Wetboek). In die laatste artikelen is er een ruimere betrokkenheid van de voorzitter van de Franstalige rechtbank van eerste aanleg van Brussel wat betreft de gerechtelijke kantons van Kraainem en Sint-Genesius-Rode en Meise. Die onderscheiden behandeling is verantwoord, doordat de artikelen 6 en 33 meer verband houden met de organisatie van de vredegerichten terwijl de artikelen 19 en 35 voornamelijk betrekking hebben op de persoonlijke relatie tussen de korpschef en de betrokken vrederechter of rechter in de politierechtbank » (*ibid.*, pp. 139-140).

Hij verklaarde nog :

« De artikelen 6 en 33 van het wetsontwerp gaan over de organisatie van de rechtbanken, terwijl de artikelen 19 en 35 over de rol van de korpschefs en hun bevoegdheden ten opzichte van de magistraten van hun gerechtelijk arrondissement gaan, met name inzake tuchtzaken » (*ibid.*, p. 163).

B.46. Zoals is opgemerkt tijdens de parlementaire voorbereiding betreffende de bestreden bepalingen, voorzien die bepalingen, voor de politierechtbanken met zetel in het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde, in de bevoegdheid van de voorzitter van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg, zonder dat de voorzitter van de Franstalige rechtbank op enige wijze bij diens beslissingen wordt betrokken.

B.47. Voor de in artikel 72*bis*, 186*bis*, 398 en 410 van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde aangelegenheden, voorzien daarentegen de bestreden artikelen 6, 19, 33 en 35 van de wet van 19 juli 2012, ten aanzien van alle vredegerechten met zetel in het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde, in de bevoegdheid van de Nederlandstalige Rechtbank van eerste aanleg te Brussel, of de voorzitter van die rechtbank, en in de facultatieve betrokkenheid, op eenvoudig verzoek, van de Franstalige Rechtbank van eerste aanleg te Brussel, of van de voorzitter van die rechtbank, bij het nemen van de door haar of hem aangeduide beslissingen. In afwijking hiervan voorzien de bestreden artikelen 19 en 35 van de wet van 19 juli 2012 bovendien erin dat, voor wat de in artikel 186*bis* en 410 van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde aangelegenheden betreft, de voorzitter van de Nederlandstalige rechtbank en van de Franstalige rechtbank van Brussel gezamenlijk bevoegd zijn ten aanzien van de vrederechters die zitting nemen in de vredegerechten van het gerechtelijk kanton met zetel te Kraainem en Sint-Genesius-Rode en van het gerechtelijk kanton met zetel te Meise.

B.48. Hoewel de Grondwetgever en de wetgever in het kader van de zesde staatshervorming het parket in het gerechtelijk arrondissement Brussel hebben willen opsplitsen in een parket van Brussel, bevoegd op het grondgebied van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad, en een parket van Halle-Vilvoorde, bevoegd op het grondgebied van het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde, hebben zij daarentegen het bestaan van het gerechtelijk arrondissement Brussel willen behouden. Om die reden zijn

de rechtscolleges ontubbeld en zijn een aantal banden behouden tussen de administratieve arrondissementen Brussel-Hoofdstad en Halle-Vilvoorde.

B.49. Het doel bestaande in het communautaire evenwicht dat in het kader van de bestreden bepalingen is nagestreefd en waaraan de staatssecretaris voor de Staatshervorming heeft herinnerd, kan verantwoord worden dat een onderscheid wordt gemaakt tussen de vrederechten en de politierechtbanken, zoals het onderscheid dat te dezen door de verzoekende partij wordt aangeklaagd, op voorwaarde dat de aldus genomen maatregelen niet onevenredig zijn. Zij zouden dat met name zijn indien een dergelijke oplossing werd betracht ten koste van een schending van fundamentele rechten en vrijheden.

B.50. Dat is te dezen niet het geval. Immers, zoals is vermeld in B.45.3 en B.45.4, is het optreden van de Franstalige Rechtbank van eerste aanleg te Brussel of van de voorzitter van die rechtbank facultatief en vormt het geen veto- of toezichtsrecht ten aanzien van de betrokken rechtscolleges. Hoewel, zoals de staatssecretaris voor de Staatshervorming heeft uiteengezet (zie B.45.8), het optreden van die voorzitter of van de rechtbank zelf wordt versterkt door de uitoefening van een gezamenlijke bevoegdheid met zijn Nederlandstalige tegenhanger, ten aanzien van de vrederechters die zitting hebben in de vrederechten van het gerechtelijk kanton met hun zetel te Kraainem, Sint-Genesius-Rode en Meise, is een dergelijke maatregel verantwoord door het gegeven dat die kantons gemeenten van het Nederlandse taalgebied omvatten die een regeling van taalfaciliteiten kennen ten behoeve van hun Franstalige inwoners.

De bestreden bepalingen beoogden de autonomie te versterken van de voorzitter van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg, die voortaan zijn bevoegdheden op autonome wijze kan uitoefenen, terwijl de voorzitter van de Rechtbank van eerste aanleg te Brussel tot de aanneming van de bestreden bepalingen een controle uitoefende en advies verleende over de zittingsdagen en de behoeften van de dienst voor alle Nederlandstalige vrederechten en politierechtbanken van het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde.

B.51. Ten slotte doen de bestreden bepalingen geen afbreuk aan de rechten van de rechtzoekenden zelf, aangezien de bestreden bepalingen geen betrekking hebben op de rechtspleging, noch op het gebruik van de talen voor de betrokken rechtscolleges.

B.52. Het middel dat de artikelen 6, 19, 33 en 35 van de wet van 19 juli 2012 beoogt, is niet gegrond.

Wat de ontduubeling van de rechtbanken van eerste aanleg, de arbeidsrechtbanken, de rechtbanken van koophandel en de arrondissementsrechtbanken van het gerechtelijk arrondissement Brussel betreft (de bestreden artikelen 7 en 8)

B.53. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5587 vorderen in het vijfde middel van hun verzoekschrift de vernietiging van de bestreden artikelen 7 en 8 van de wet van 19 juli 2012. Zij voeren de schending aan van de artikelen 10 en 11, in samenhang gelezen met artikel 4, van de Grondwet. Volgens hen zijn de bestreden bepalingen niet bestaanbaar met die grondwetsbepalingen doordat de Franstalige en Nederlandstalige rechtbanken binnen het gerechtelijk arrondissement Brussel eenzelfde rechtsmacht uitoefenen over alle gemeenten van dat arrondissement.

B.54. De Ministerraad voert een exceptie van niet-ontvankelijkheid van het beroep aan. De Franse Orde van advocaten bij de balie te Brussel en François Bruyns zijn eveneens van mening dat het middel niet ontvankelijk is bij gebrek aan belang, aangezien de verzoekende partijen niet voor een Franstalige rechtbank zouden kunnen worden gebracht.

B.55. De bestreden artikelen 7 en 8 van de wet van 19 juli 2012 bepalen :

« Art. 7. Artikel 73 van [het Gerechtelijk Wetboek] wordt aangevuld met een lid, luidende :

‘ In afwijking van het eerste lid, zijn er in het gerechtelijk arrondissement Brussel een Nederlandstalige arrondissementsrechtbank, rechtbank van eerste aanleg, arbeidsrechtbank en rechtbank van koophandel, en een Franstalige arrondissementsrechtbank, rechtbank van eerste aanleg, arbeidsrechtbank en rechtbank van koophandel. ’

Art. 8. Artikel 74 van hetzelfde Wetboek wordt aangevuld met een lid, luidende :

‘ In het gerechtelijk arrondissement Brussel, bestaan de Nederlandstalige en de Franstalige arrondissementsrechtbank, naargelang het geval, uit de voorzitters van de respectievelijk Nederlandstalige en Franstalige rechtbank van eerste aanleg, arbeidsrechtbank en rechtbank van koophandel of uit de rechters die hen in deze rechtbanken vervangen. ’ ».

B.56. Volgens de in B.21.2 aangehaalde parlementaire voorbereiding, dient onder de in artikel 157bis van de Grondwet bedoelde essentiële elementen onder meer te worden begrepen «het behoud van het territoriaal rechtsgebied van de rechtscolleges van het gerechtelijk arrondissement Brussel, omvattende de 54 gemeenten, zoals op heden voorzien bij de wet ».

B.57.1. Het verschil in behandeling dat zou voortvloeien uit de bevoegdheid van de Franstalige rechtbanken ten aanzien van alle gemeenten van het gerechtelijk arrondissement Brussel, met inbegrip van de gemeenten van het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde, dat deel uitmaakt van het eentalige Nederlandse taalgebied, stemt bijgevolg overeen met de keuze van de Grondwetgever.

B.57.2. Het Hof is niet bevoegd zich uit te spreken over een verschil in behandeling of een beperking van een grondrecht die voortvloeien uit een door de Grondwetgever zelf gemaakte keuze.

De ontvankelijkheid van de tegen de bestreden bepalingen gerichte beroepen dient derhalve niet te worden onderzocht.

B.58. Het middel is niet gegrond.

Wat de detachering van Franstalige substituten, hun taalkennis en het toezicht van de procureur des Konings van Brussel betreft (de bestreden artikelen 15 en 57, 4°, 9° en 11°)

B.59. De verzoekende partijen in de zaken nrs. 5509, 5577 en 5587 vorderen de vernietiging van de artikelen 15, 57, 9°, en, wat de zaak nr. 5577 betreft, 57, 11°, van de wet van 19 juli 2012. De verzoekende partijen in de zaken nrs. 5546 en 5586 vorderen de vernietiging van artikel 57, 9°, 11° en, wat de zaak nr. 5586 betreft, 4°, van de wet van 19 juli 2012. Zij voeren de schending aan van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de artikelen 4 en 13 ervan en, wat de zaken nrs. 5509 en 5577 betreft, met de artikelen 6, 13 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, wat de zaak nr. 5546 betreft, met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met artikel 14 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten en,

wat de zaak nr. 5586 betreft, met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens. Volgens hen zijn de bestreden bepalingen niet bestaanbaar met de voormelde grondwets- en internationale verdragsbepalingen doordat Franstalige substituten van het parket van Brussel worden gedetacheerd naar dat van Halle-Vilvoorde, doordat zij enkel een functionele, en geen grondige, kennis van het Nederlands dienen aan te tonen en doordat zij onder de hiërarchische leiding van de procureur des Konings of de arbeidsauditeur van Brussel blijven.

B.60. Het bestreden artikel 57, 4°, 9° en 11, van de wet van 19 juli 2012 bepaalt :

« In artikel 43 van [de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken], gewijzigd bij de wetten van 10 oktober 1967, 15 juli 1970, 23 september 1985, 4 augustus 1986, 11 juli 1994, 22 december 1998, 17 juli 2000, 17 mei 2006 en 18 december 2006, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

[...]

4° er wordt een § 4ter ingevoegd, luidende :

‘ § 4ter. De procureur des Konings van Halle-Vilvoorde moet aan de hand van zijn diploma aantonen dat hij geslaagd is voor de examens van doctor, licentiaat of master in de rechten in de Nederlandse taal en moet een grondige kennis van het Frans aantonen overeenkomstig artikel 43^{quinquies}, § 1, vierde lid.

De arbeidsauditeur van Halle-Vilvoorde moet aan de hand van zijn diploma aantonen dat hij geslaagd is voor de examens van doctor, licentiaat of master in de rechten in de Nederlandse taal en moet een grondige kennis van het Frans aantonen overeenkomstig artikel 43^{quinquies}, § 1, vierde lid. ’;

[...]

9° een § 5bis wordt ingevoegd, luidende :

‘ § 5bis. Het in artikel 150, § 2, 1°, van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde parket van Halle-Vilvoorde wordt aangevuld overeenkomstig artikel 150, § 3, van het Gerechtelijk Wetboek met een aantal substituten van het parket van Brussel dat overeenkomt met 20 % van het aantal substituten van het parket van Halle-Vilvoorde, waarheen zij worden gedetacheerd, en die houders zijn van een diploma van doctor of licentiaat in de rechten afgeleverd in het Frans, en die hun functionele kennis van het Nederlands hebben aangetoond door middel van het examen bedoeld in artikel 43^{quinquies}, § 1, derde lid.

Het aantal van de substituten van Halle-Vilvoorde komt overeen met 20 % van het kader van het parket van Brussel op de datum waarop deze bepaling in werking treedt, vermeerderd met de toegevoegde magistraten. Het parket van de procureur des Konings van Halle-Vilvoorde is samengesteld uit substituten die tot de Nederlandse taalrol behoren, waarvan een

derde over een functionele kennis van het Frans beschikt, overeenkomstig artikel 43*quinquies*, § 1, derde lid.

Op vraag van een van de twee procureurs des Konings kan een evaluatie van de relevantie van dit percentage worden uitgevoerd binnen de drie jaar na inwerkingtreding van deze bepaling. De Koning bepaalt de nadere regels van deze evaluatie. ’;

[...]

11° een § 5*quater* wordt ingevoegd, luidende :

‘ § 5*quater*. Het in artikel 152, § 2, 1° van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde auditoraat van Halle-Vilvoorde wordt aangevuld overeenkomstig artikel 152, § 3, van hetzelfde Wetboek met een aantal substituten van het auditoraat van Brussel, dat overeenstemt met 20 % van het aantal substituten van het auditoraat van Halle-Vilvoorde, waarheen zij worden gedetacheerd, en die drager zijn van een diploma van doctor of licentiaat in de rechten afgeleverd in het Frans, en die hun functionele kennis van het Nederlands hebben aangetoond door middel van het examen bedoeld artikel 43*quinquies*, § 1, derde lid.

Het aantal van de substituten van Halle-Vilvoorde komt overeen met 20 % van het personeelsbestand van het kader van het auditoraat van Brussel op de datum van inwerkingtreding van deze bepaling, vermeerderd met de toegevoegde magistraten. Het auditoraat van Halle-Vilvoorde is samengesteld uit substituten die tot de Nederlandse taalrol behoren, waarvan een derde over een functionele kennis van het Frans beschikt, overeenkomstig artikel 43*quinquies*, § 1, derde lid.

Op vraag van een van de twee arbeidsauditeurs zal de relevantie van dit percentage kunnen worden geëvalueerd binnen de drie jaar na de inwerkingtreding van deze bepaling. De Koning bepaalt de nadere regels van deze evaluatie. ’ ».

B.61.1. De Ministerraad betwist de ontvankelijkheid van de beroepen. De « Ordre des barreaux francophones et germanophone », de Franse Orde van advocaten bij de balie te Brussel en François Bruyns menen eveneens dat de tegen die bepalingen gerichte beroepen niet ontvankelijk zouden zijn bij gebrek aan belang, aangezien de verzoekende partijen de belangen van de magistraten van het parket en van het arbeidsauditoraat van Halle-Vilvoorde zouden verdedigen.

B.61.2. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5586 zijn magistraten van het parket en van het arbeidsauditoraat en personen die zijn tewerkgesteld door het parket en het arbeidsauditoraat van Brussel. Er kan worden aangenomen dat die verzoekende partijen in die hoedanigheden belang erbij hebben de vernietiging te vorderen van bepalingen die betrekking hebben op de werking van het parket en van het arbeidsauditoraat van Halle-Vilvoorde en die

bijgevolg rechtstreekse en ongunstige gevolgen kunnen hebben voor de voorwaarden waaronder zij hun werk uitvoeren.

Aangezien de verzoekende partijen in de zaak nr. 5586 doen blijken van het vereiste belang om de vernietiging van de bestreden bepalingen te vorderen, is het niet noodzakelijk het belang te onderzoeken van de andere verzoekende partijen die een vergelijkbare argumentatie uiteenzetten.

B.62. Volgens de in B.21.2 aangehaalde parlementaire voorbereiding, dient onder de in artikel 157*bis* van de Grondwet bedoelde essentiële elementen onder meer te worden begrepen « de detachering van functioneel tweetalige Franstalige magistraten van het parket van Brussel naar dat van Halle-Vilvoorde met het oog op het prioritair behandelen van Franstalige zaken, onder de bij de wet voorziene voorwaarden, met name dat zij deze zaken prioritair behandelen zodra de verdachte voor de Franse taal heeft gekozen en dat zij onder het gezag staan van de procureur des Konings van Halle-Vilvoorde wat de uitvoering van het strafrechtelijk beleid betreft, maar onder het hiërarchisch gezag van de procureur des Konings van Brussel ».

B.63.1. In zoverre de verzoekende partijen betwisten dat Franstalige substituten van het parket van Brussel worden gedetacheerd naar dat van Halle-Vilvoorde, dient te worden vastgesteld dat die regeling in de voormelde parlementaire voorbereiding wordt vermeld als één van de in artikel 157*bis* van de Grondwet bedoelde essentiële elementen en dat ze overeenstemt met de keuze van de Grondwetgever.

B.63.2. Het Hof is niet bevoegd zich uit te spreken over een verschil in behandeling of een beperking van een grondrecht die voortvloeien uit een door de Grondwetgever zelf gemaakte keuze.

B.64. De vereiste dat de gedetacheerde substituten hun functionele kennis van het Nederlands hebben aangetoond, en geen grondige kennis van die taal, wordt eveneens vermeld als een van de in artikel 157*bis* van de Grondwet bedoelde essentiële elementen en stemt overeen met een keuze van de Grondwetgever, die het Hof niet vermag te controleren.

B.65.1. In zoverre de verzoekende partijen betwisten dat de gedetacheerde substituten onder de hiërarchische leiding van de procureur des Konings of de arbeidsauditeur van Brussel blijven, dient te worden vastgesteld dat de voormelde parlementaire voorbereiding die regeling vermeldt als een van de in artikel 157*bis* van de Grondwet bedoelde essentiële elementen.

B.65.2. Volgens die parlementaire voorbereiding is evenwel eveneens een in artikel 157*bis* van de Grondwet bedoeld essentieel element het feit dat de gedetacheerde substituten onder het gezag staan van de procureur des Konings van Halle-Vilvoorde wat de uitvoering van het strafrechtelijk beleid betreft. In zoverre de verzoekende partijen aanvoeren dat de bestreden bepalingen de uitvoering van dat essentiële element in de weg zouden staan, dient het Hof na te gaan of ze bestaanbaar zijn met de in het middel aangevoerde grondwets- en internationale verdragsbepalingen.

B.66.1. In het wetsvoorstel dat tot de bestreden bepalingen heeft geleid was oorspronkelijk erin voorzien dat de Franstalige gedetacheerde substituten « [afhangen] van de procureur van Halle-Vilvoorde wat betreft de toepassing van zijn richtlijnen inzake het strafrechtelijk beleid » (*Parl. St.*, Kamer, 2011-2012, DOC 53-2140/001, p. 33). In haar advies maakte de algemene vergadering van de afdeling wetgeving van de Raad van State hieromtrent de volgende opmerking :

« Om uitleg gevraagd aangaande ‘ de richtlijnen inzake het strafrechtelijk (lees : strafrechtelijk) beleid ’ waarvan sprake *in fine* van dezelfde paragraaf 3, hebben de gemachtigden geantwoord dat het gaat om de richtlijnen bedoeld in de artikelen 26 en 28*ter* van het Wetboek van Strafvordering, en niet om de richtlijnen inzake het strafrechtelijk beleid die de minister van Justitie krachtens artikel 151 van de Grondwet en artikel 143*quater* van het Gerechtelijk Wetboek zelf moet nemen na het advies van het College van procureurs-generaal te hebben ingewonnen. De gemachtigden zijn het ermee eens dat de voorliggende tekst dienovereenkomstig moet worden gewijzigd » (*Parl. St.*, Kamer, 2011-2012, DOC 53-2140/002, p. 14).

Hierop werd bijgevolg een amendement ingediend, dat als volgt werd verantwoord :

« Ten gevolge van een opmerking van de Raad van State moet worden verduidelijkt dat het gezag van de procureur des Konings van Halle-Vilvoorde over de gedetacheerde substituten alle richtlijnen en instructies inzake het strafrechtelijk beleid betreft, ongeacht de overheid waarvan zij uitgaan. Het betreft in het bijzonder de ‘ algemene richtlijnen ’ die de procureur des Konings van Halle-Vilvoorde zal nemen overeenkomstig artikel 26 van het

Wetboek van strafvordering voor de uitvoering van zijn opdrachten van gerechtelijke politie in zijn administratief arrondissement Halle-Vilvoorde, of de ‘ prioriteiten ’ die diezelfde procureur des Konings overeenkomstig artikel 28ter van hetzelfde Wetboek zal bepalen voor de opsporing van misdrijven in hetzelfde arrondissement. Het spreekt voor zich dat het deze richtlijnen en instructies zullen zijn die de gedetacheerde substituten zullen moeten naleven (en niet deze van de procureur des Konings van Brussel) » (*Parl. St.*, Kamer, 2011-2012, DOC 53-2140/003, p. 6).

B.66.2. Tijdens de bespreking van de bestreden bepalingen werd herhaalde malen de vraag gesteld hoe het gezag van de procureur des Konings van Halle-Vilvoorde wat betreft de uitvoering van de richtlijnen en de instructies inzake het strafrechtelijk beleid te rijmen valt met inzonderheid het feit dat hij ten aanzien van de gedetacheerde Franstalige substituten geen tuchtbevoegdheid heeft (zie *Parl. St.*, Kamer, 2011-2012, DOC 53-2140/005, pp. 31 en 86; *Parl. St.*, Senaat, 2011-2012, nr. 5-1673/3, pp. 46 en 61). In de Senaat stelde een lid dienaangaande de volgende vraag :

« Over welke actie- en sanctiemogelijkheden beschikt [de procureur van Halle-Vilvoorde] dan wanneer een van de substituten de visie van de genoemde procureur niet deelt of andere prioriteiten meent te moeten benadrukken ? Het risico is reëel dat er in dit parket ‘ dissidente elementen ’ worden gecreëerd » (*Parl. St.*, Senaat, 2011-2012, nr. 5-1673/3, p. 118).

Hetzelfde lid stelde eveneens de volgende vragen :

« Wie is eigenlijk de hiërarchische meerdere van die gedetacheerde magistraten ? Spreker geeft het voorbeeld van een gedetacheerd magistraat die weigert de instructies inzake het strafrechtelijk beleid van de procureur des Konings van Halle-Vilvoorde te volgen. Wat gebeurt er wanneer de procureur des Konings van Brussel oordeelt dat de gedetacheerde magistraat het strafrechtelijk beleid moet volgen dat hij voor Brussel heeft uitgetekend en dat niet noodzakelijk hetzelfde is als dat van zijn collega van Halle-Vilvoorde ? Wie is er bevoegd om de gedetacheerde magistraat sancties op te leggen ? Hoe kan men hem verplichten de instructies inzake het strafrechtelijk beleid van Halle-Vilvoorde te volgen ? » (*ibid.*, pp. 144-145).

B.66.3. In antwoord hierop verklaarde de staatssecretaris voor die Staatshervorming het volgende :

« Wat de invulling van de hiërarchie betreft, verwijst [hij] naar de wettekst. De gedetacheerden ressorteren onder het gezag, dus de leiding en controle van de procureur van Halle-Vilvoorde wat betreft hun dagdagelijks functioneren in het uitvoeren van diens strafrechtelijk beleid. Maar de gedetacheerden blijven functioneel en juridisch deel uitmaken van het parket van Brussel, waar ze bijvoorbeeld in het kader van het tuchtrechtelijk beleid of

in het kader van het formuleren van adviezen bij het postuleren naar functies, onder de hiërarchische leiding van de procureur des Konings van Brussel blijven. Er zijn echter wel kruisverwijzingen. Zo is het logisch dat de procureur van Halle-Vilvoorde de nodige inlichtingen verleent aan diens collega bij het opstellen van diens advies in het kader van een benoemingsprocedure » (*ibid.*, p. 145).

B.66.4. Een lid van de commissie voor de Institutionele Hervormingen van de Senaat verklaarde :

« Elke vorm van tucht in het kader van hiërarchie, is steeds toegewezen aan één hiërarchisch bepaalde overheid. De persoonlijke tuchtaangelegenheden vallen voor deze vijf personen onder de bevoegdheid van de procureur des Konings van Brussel. Echter, de procureur des Konings van Halle-Vilvoorde bepaalt en geeft instructies over het strafrechtelijk beleid in Halle-Vilvoorde. Indien de substituut de regels van de procureur van Halle-Vilvoorde niet respecteert, dan kan de procureur van Halle-Vilvoorde beslissen een einde te maken aan de detachering van de betrokken substituut. Voor de tuchtrechtelijke opvolging van dit dossier is dan weer de procureur des Konings van Brussel bevoegd. Hij oordeelt op basis van een totaal dossier, waar uiteraard ook de procureur van Halle-Vilvoorde zijn informatie in kan voegen » (*ibid.*, p. 146).

In antwoord op de stelling van een ander lid van de commissie dat de procureur des Konings van Halle-Vilvoorde geen einde kan maken aan de detachering, omdat dit ook een tuchtsanctie zou zijn, werd gepreciseerd

« dat deze stelling onjuist is. Om een persoon te kunnen detacheren is altijd de goedkeuring nodig van de twee partijen : de partij die detacheert en de partij die de gedetacheerde ontvangt. Je kan nooit iemand detacheren tegen de zin van de ontvangende partij » (*ibid.*, pp. 147-148).

Er werd nog verklaard :

« De procureur des Konings van Brussel zal tuchtrechtelijk uitspraak doen. De procureur des Konings van Halle-Vilvoorde heeft de mogelijkheid om een einde te stellen aan de detachering indien een substituut niet zijn beleid volgt » (*ibid.*, p. 148).

Die stelling werd bevestigd door een ander lid van de commissie, dat verklaarde

« dat het over twee verschillende zaken gaat. In het voorgestelde systeem kan de procureur des Konings van Brussel een tuchtsanctie geven. De procureur des Konings van Halle-Vilvoorde kan dit niet, maar kan wel een einde maken aan de detachering. Voor het dossier van de magistraat is het verschil tussen beide maatregelen belangrijk omdat deze tweede maatregel geen tuchtmaatregel is. Indien er werkelijk een probleem zou zijn tussen beide procureurs, dan is het evident dat de procureur-generaal zal interveniëren » (*ibid.*).

Hetzelfde lid wees er ook op dat « alle handelingen van de procureur des Konings onder het gezag van de procureur-generaal vallen » (*ibid.*, p. 149).

B.66.5. De staatssecretaris voor de Staatshervorming verklaarde ten slotte

« dat magistraten *quasi* unaniem gewetensvol en met respect voor hun hiërarchie hun job uitoefenen. In de uiterst uitzonderlijk gevallen dat er een probleem zou zijn, is er het coördinatiecomité en het tuchtrecht dat in handen is van een derde. Die derde is zelf ook onderhevig aan het tuchtrecht en bevindt zich ook in hiërarchisch verband. De staatssecretaris is ervan overtuigd dat de regelgeving het perfect mogelijk moet maken om aan dergelijke uitzonderlijke omstandigheden, die zich naar alle waarschijnlijkheid op het terrein niet zullen voordoen, te remediëren » (*ibid.*).

B.67.1. Uit de bestreden bepalingen vloeit voort dat de Franstalige substituten van het parket en van het arbeidsauditoraat van Brussel die worden gedetacheerd naar het parket of het arbeidsauditoraat van Halle-Vilvoorde, onder de hiërarchische leiding van de procureur des Konings of de arbeidsauditeur van Brussel blijven, maar dat ze onder het gezag van de procureur des Konings of de arbeidsauditeur van Halle-Vilvoorde staan wat betreft de toepassing van de richtlijnen en de instructies inzake het strafrechtelijk beleid. De gedetacheerde substituten van de procureur des Konings hebben voor hun verlof de vergunning van de procureur des Konings van Halle-Vilvoorde nodig (artikel 331, tweede lid, 11°, van het Gerechtelijk Wetboek, zoals gewijzigd bij artikel 30 van de wet van 19 juli 2012).

B.67.2. Voor het overige wordt het statuut van de gedetacheerde substituten niet geregeld. De staatssecretaris voor de Staatshervorming verklaarde wel dat « de regeling zoals voorzien in de voorliggende tekst dezelfde regeling is zoals in het Gerechtelijk Wetboek bepaald is voor andere detacheringen » (*Parl. St.*, Senaat, 2011-2012, nr. 5-1673/3, p. 147). Te dien aanzien dient evenwel te worden vastgesteld dat het Gerechtelijk Wetboek niet in andere dergelijke detacheringen voorziet. De procureur-generaal bij het hof van beroep kan enkel, wanneer de noodwendigheden van de dienst het rechtvaardigen, een magistraat van het parket van de procureur des Konings of van het arbeidsauditoraat van zijn rechtsgebied opdracht geven om het ambt van openbaar ministerie tijdelijk waar te nemen in een ander parket van de procureur des Konings of in een ander arbeidsauditoraat van hetzelfde rechtsgebied. De opdracht wordt gegeven na eensluidend advies van de betrokken korpschefs

(artikel 326, § 2, eerste lid, 3° en 4°, en tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek). Zoals blijkt uit de tekst van die bepaling gaat het in dat geval evenwel om een (tijdelijke) opdracht, niet om een detachering.

B.68.1. Zoals in de voormelde parlementaire voorbereiding werd uiteengezet, houdt het feit dat de gedetacheerde substituten onder het gezag staan van de procureur des Konings of van de arbeidsauditeur van Halle-Vilvoorde in dat die de leiding en controle uitoefenen wat betreft hun dagelijks functioneren.

Te dien aanzien bepaalt artikel 154 van het Gerechtelijk Wetboek :

« De procureur des Konings en de arbeidsauditeur verdelen de dienst, respectievelijk onder de leden van het parket en de leden van het arbeidsauditoraat. Zij kunnen hieraan wijzigingen aanbrengen of zelf het ambt waarnemen dat zij in het bijzonder aan hun substituten hebben opgedragen ».

Wanneer een gedetacheerd substituut derhalve nalaat de richtlijnen en de instructies inzake het strafrechtelijk beleid op te volgen, kan de procureur des Konings of de arbeidsauditeur van Halle-Vilvoorde hem de zaak ontnemen en ze aan een ander lid van zijn parket of arbeidsauditoraat toewijzen, of in voorkomend geval beslissen zelf het ambt waar te nemen.

B.68.2.1. Tot de inwerkingtreding van artikel 16 van de wet van 15 juli 2013 tot wijziging van de bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek betreffende de tucht, bepaalt artikel 410, § 1, 2°, van het Gerechtelijk Wetboek dat de procureur des Konings en de arbeidsauditeur de tuchtoverheden zijn die bevoegd zijn om een tuchtprocedure in te stellen ten aanzien van respectievelijk de leden van het parket van de procureur des Konings en de leden van het arbeidsauditoraat. Vanaf de inwerkingtreding van artikel 21 van de voormelde wet van 15 juli 2013 neemt artikel 412, § 1, 2°, van het Gerechtelijk Wetboek die regel over.

Vermits de gedetacheerde substituten tot het parket van de procureur des Konings en tot het arbeidsauditoraat van Brussel behoren, zijn de procureur des Konings en de arbeidsauditeur van Brussel te hunnen aanzien de tuchtoverheden die bevoegd zijn om een tuchtprocedure in te stellen.

B.68.2.2. Het voorgaande verhindert evenwel niet dat, wanneer de procureur des Konings of de arbeidsauditeur van Halle-Vilvoorde van oordeel zijn dat ten aanzien van een gedetacheerd substituut een tuchtprocedure dient te worden ingesteld omdat de betrokkene zou nalaten de richtlijnen en de instructies inzake het strafrechtelijk beleid op te volgen, hij de zaak aanhangig kan maken bij de procureur des Konings of de arbeidsauditeur van Brussel. Tot de inwerkingtreding van het voormelde artikel 16 van de wet van 15 juli 2013 bepaalt artikel 410, § 4, van het Gerechtelijk Wetboek immers dat het openbaar ministerie een tuchtprocedure aanhangig kan maken bij elke tuchtoverheid bedoeld in dat artikel.

B.68.2.3. Vanaf de inwerkingtreding van het voormelde artikel 21 van de wet van 15 juli 2013 neemt artikel 412 van het Gerechtelijk Wetboek die regel niet over. Het bepaalt immers dat de tuchtprocedure steeds kan worden ingesteld op vordering van het openbaar ministerie bij het rechtscollege waarvan de betrokken persoon afkomstig is (artikel 412, § 2, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek, zoals vervangen bij artikel 21 van de wet van 15 juli 2013, zelf gewijzigd bij artikel 10 van de wet van 28 maart 2014 houdende wijziging en coördinatie van diverse wetten inzake Justitie wat het gerechtelijk arrondissement Brussel en het gerechtelijk arrondissement Henegouwen betreft). Dat verhindert evenwel niet dat de procureur des Konings of de arbeidsauditeur van Halle-Vilvoorde aan de procureur des Konings of de arbeidsauditeur van Brussel kan vragen om een tuchtprocedure in te stellen.

Wanneer die dat nalaat, kan de procureur des Konings of de arbeidsauditeur van Halle-Vilvoorde zijn vraag bovendien ook richten tot de eerste voorzitter van het hof van beroep of de eerste voorzitter van het arbeidshof, die het openbaar ministerie injunctie kan geven een dossier over een magistraat van het openbaar ministerie aanhangig te maken bij de tuchtrechtbank (artikel 412, § 2, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek, zoals vervangen bij artikel 21 van de wet van 15 juli 2013, zelf gewijzigd bij artikel 10 van de wet van 28 maart 2014).

B.68.3. Luidens artikel 150ter van het Gerechtelijk Wetboek, ingevoegd bij artikel 16 van de wet van 19 juli 2012, wordt een coördinatiecomité opgericht, respectievelijk samengesteld uit de procureurs des Konings en de arbeidsauditeurs van het gerechtelijk arrondissement Brussel, teneinde de coördinatie tussen het parket en het arbeidsauditoraat van Brussel en het parket en het arbeidsauditoraat van Halle-Vilvoorde te verzekeren. Het heeft als opdracht « het overleg te verzekeren tussen beide parketten en arbeidsauditoraten op het

vlak van opsporing, gerechtelijk onderzoek, uitoefening van de strafvordering en strafuitvoering in het gerechtelijk arrondissement Brussel, in het bijzonder met betrekking tot de rol van de in artikel 150, § 3, bedoelde magistraten ».

Wanneer een gedetacheerde substituut zou nalaten de richtlijnen en de instructies inzake het strafrechtelijk beleid op te volgen, betreft dit de uitoefening van de strafvordering in het gerechtelijk arrondissement Brussel. Bijgevolg kan de procureur des Konings of de arbeidsauditeur van Halle-Vilvoorde hieromtrent binnen het coördinatieteam overleg plegen met de procureur des Konings of de arbeidsauditeur van Brussel. De staatssecretaris voor de Staatshervorming verklaarde hieromtrent dat het coördinatieteam geen disciplinaire bevoegdheid heeft, maar dat disciplinaire problemen ter sprake kunnen worden gebracht (*Parl. St.*, Senaat, 2011-2012, nr. 5-1673/3, p. 151).

B.68.4. Uit de voormelde parlementaire voorbereiding blijkt ten slotte dat wanneer een gedetacheerd substituut zou nalaten de richtlijnen en de instructies inzake het strafrechtelijk beleid op te volgen, de procureur des Konings of de arbeidsauditeur van Halle-Vilvoorde de detachering van de betrokkene kan beëindigen. In dat geval zal ter vervanging van de betrokkene een andere substituut van het parket of van het arbeidsauditoraat worden gedetacheerd.

B.69. Uit wat voorafgaat vloeit voort dat de bestreden bepalingen op voldoende wijze verzekeren dat de gedetacheerde substituten onder het gezag staan van de procureur des Konings of de arbeidsauditeur van Halle-Vilvoorde wat de uitvoering van het strafrechtelijk beleid betreft en dat ze bijgevolg bestaanbaar zijn met de keuze die de Grondwetgever dienaangaande heeft gemaakt.

B.70. De middelen zijn niet gegrond.

Wat de locatie van het parket en van het arbeidsauditoraat van Halle-Vilvoorde betreft (de bestreden artikelen 15, 18, 42, 1° en 2°, en 56, 1° en 2°)

B.71. De verzoekende partijen in de zaken nrs. 5546 en 5586 vorderen de vernietiging van respectievelijk de artikelen 15 en 18 en de artikelen 42, 1° en 2°, en 56, 1° en 2°, van de

wet van 19 juli 2012. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5546 voeren de schending aan van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de artikelen 4 en 13 ervan, met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met artikel 14 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5586 voeren de schending aan van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 12 ervan en met de artikelen 5 en 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens. Volgens hen zijn de bestreden bepalingen niet bestaanbaar met voormelde grondwets- en internationale verdragsbepalingen doordat de standplaats van het parket en het arbeidsauditoraat van Halle-Vilvoorde niet samenvalt met de zetel van de rechtsmachten waaraan die parketten zijn verbonden of waarbij zij hun ambten moeten uitoefenen, die alle gevestigd zijn in Brussel.

B.72. De bestreden artikelen 42, 1° en 2°, en 56, 1° en 2°, van de wet van 19 juli 2012 bepalen :

« Art. 42. In artikel 1 van het bijvoegsel bij het Gerechtelijk Wetboek worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° afdeling 4 wordt aangevuld met een lid, luidende :

‘ De hierboven vermelde kantons vormen het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad. ’;

2° in afdeling 5 wordt tussen het negende en het tiende lid een lid ingevoegd, luidende :

‘ De hierboven vermelde kantons vormen het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde. ’ ».

« Art. 56. In artikel 42 van [de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken], gewijzigd bij de wet van 23 september 1985, worden volgende wijzigingen aangebracht :

1° in het tweede lid worden de woorden ‘ bestaat de Brusselse agglomeratie ’ vervangen door de woorden ‘ bestaan de Brusselse agglomeratie en het administratief arrondissement Brussel ’;

2° het artikel wordt aangevuld met een lid, luidende :

‘ Voor de toepassing van deze wet, bestaat het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde uit de kantons Asse, Grimbergen, Halle, Herne-Sint-Pieters-Leeuw, Kraainem-Sint-Genesius-Rode, Lennik, Meise, Overijse en Zaventem, en Vilvoorde. ’ ».

B.73. De Ministerraad betwist de ontvankelijkheid van de beroepen. De Franse Orde van advocaten bij de Balie te Brussel en François Bruyns zijn eveneens van mening dat de tegen die bepalingen gerichte beroepen niet ontvankelijk zouden zijn bij gebrek aan belang, aangezien de verzoekende partijen de belangen zouden verdedigen van de magistraten van het parket en van het arbeidsauditoraat van Halle-Vilvoorde.

B.74. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5586 zijn magistraten van het parket en van het arbeidsauditoraat en personen die zijn tewerkgesteld door het parket en het arbeidsauditoraat te Brussel. Er kan worden aangenomen dat die verzoekende partijen in die hoedanigheden belang erbij hebben de vernietiging te vorderen van bepalingen die betrekking hebben op de werking van het parket en van het arbeidsauditoraat van Halle-Vilvoorde en die bijgevolg rechtstreekse en ongunstige gevolgen kunnen hebben voor de voorwaarden waaronder zij hun werk uitvoeren.

B.75. Aangezien de verzoekende partijen in de zaak nr. 5586 doen blijken van het vereiste belang om de vernietiging van de bestreden bepalingen te vorderen, is het niet noodzakelijk het belang te onderzoeken van de andere verzoekende partijen, die een vergelijkbare argumentatie uiteenzetten.

B.76. Volgens de in B.21.2 aangehaalde parlementaire voorbereiding, dient onder de in artikel 157*bis* van de Grondwet bedoelde essentiële elementen onder meer te worden begrepen «het behoud van het territoriaal rechtsgebied van de twee parketten van het gerechtelijk arrondissement Brussel, zoals bepaald bij de wet, met name dat het parket wordt gesplitst in een parket van Brussel bevoegd voor het grondgebied van de 19 gemeenten van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en een parket van Halle-Vilvoorde bevoegd voor het grondgebied van Halle-Vilvoorde». De standplaats van het parket en van het arbeidsauditoraat van Halle-Vilvoorde wordt niet vermeld en hoort bijgevolg niet tot die essentiële elementen.

B.77.1. De artikelen 42, 1° en 2°, en 56, 1° en 2°, van de wet van 19 juli 2012 bevatten een definitie van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad en van het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde (*Parl. St.*, Kamer, 2011-2012, DOC 53-2140/001, pp. 20 en 24).

B.77.2. Die artikelen bepalen evenwel niet de standplaats van het parket en van het arbeidsauditoraat van Halle-Vilvoorde. Ze zijn derhalve vreemd aan het door de verzoekende partijen bestreden verschil in behandeling.

B.78.1. Luidens het bij het bestreden artikel 15 ingevoegde artikel 150, § 2, 1°, van het Gerechtelijk Wetboek worden de aan de procureur van Halle-Vilvoorde verbonden ambtenaren van het openbaar ministerie benoemd bij de Nederlandstalige rechtbank met als standplaats het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde. Hetzelfde geldt voor de aan de arbeidsauditeur van Halle-Vilvoorde verbonden ambtenaren van het openbaar ministerie (artikel 152, § 2, 1°, van het Gerechtelijk Wetboek, zoals ingevoegd bij het bestreden artikel 18). De aan de procureur en aan de arbeidsauditeur van Brussel verbonden ambtenaren van het openbaar ministerie worden benoemd bij de Brusselse rechtbanken met als standplaats het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad (de voormelde artikelen 150, § 2, 2°, en 152, § 2, 2°).

B.78.2. De verzoekende partijen beklagen zich over het verschil in behandeling dat aldus bestaat tussen, enerzijds, het parket en het arbeidsauditoraat van Halle-Vilvoorde, waarvan de standplaats niet samenvalt met de zetel van de rechtbanken waartoe zij behoren, en, anderzijds, alle andere parketten van het land en in het bijzonder het parket en het arbeidsauditoraat van Brussel, waarvan de standplaats wel samenvalt met de zetel van de rechtbanken waartoe zij behoren.

B.79.1. In de Kamer van volksvertegenwoordigers stelde een lid de volgende vraag omtrent de standplaats van het parket en het arbeidsauditoraat van Halle-Vilvoorde :

« Wat de splitsing van het parket betreft, heeft het lid nog een vraag aan de staatssecretaris wat de locatie van het nieuwe parket betreft. In een ‘ open brief ’ uiten de Brusselse magistraten hun grote bezorgdheid over deze parkethervorming en zij vragen dan ook duidelijkheid over deze locatie. Ze vragen zo vlug mogelijk klaarheid over de plaats waar het nieuw op te richten parket zal gevestigd worden, zodat ze de nodige voorbereidingen kunnen treffen. Al is het maar om de impact op het woon-werkverkeer te kunnen inschatten » (*Parl. St.*, Kamer, 2011-2012, DOC 53-2140/005, p. 36).

In de Senaat rees een soortgelijke vraag :

« Er blijkt ook wat deining te bestaan over de locatie van het nieuwe parket. De stafhouder van de Nederlandstalige Orde van advocaten te Brussel [...] kon zich vinden in de splitsing, maar stelde dat het nieuwe parket van Halle-Vilvoorde in Brussel gevestigd zou blijven. Uiteraard is het de bedoeling dat het parket ook in Halle-Vilvoorde wordt gevestigd. Er wordt vaak gezegd dat het parket in Asse zou zijn gevestigd, vlakbij de federale politie. Heeft men hierover al uitsluitel ? » (*Parl. St.*, Senaat, 2011-2012, nr. 5-1673/3, p. 76).

Tijdens de bespreking van de wet van 19 juli 2012 kregen de betrokken leden geen antwoord op die vragen.

B.79.2. Uit de parlementaire voorbereiding blijkt wel dat de Franstalige gedetacheerde substituten eveneens hun standplaats in het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde hebben. Op de vraag « wie [...] de ‘ *aan de procureur van Brussel verbonden ambtenaren van het openbaar ministerie* ’ [zijn], waarvan sprake in het ontworpen artikel 150, § 2, 2° » en of « dit ook de magistraten [zijn] die gedetacheerd worden naar het parket van Halle-Vilvoorde » (*Parl. St.*, Kamer, 2011-2012, DOC 53-2140/005, p. 85), antwoordde de staatssecretaris voor de Staatshervorming :

« Met de ‘ *aan de procureur van Brussel verbonden ambtenaren van het openbaar ministerie* ’, uit het voorgestelde artikel 150, § 2, 2°, Ger. W. worden de substituten bedoeld, niet de naar Halle-Vilvoorde gedetacheerde magistraten. Daarom ook is er sprake in § 3 van ‘ *In afwijking van § 2* ’ » (*ibid.*, p. 88).

B.80.1. Allereerst dient te worden opgemerkt dat wat de politierechtbanken met zetel in het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde betreft, de standplaats van het parket van Halle-Vilvoorde, sinds de wet van 19 juli 2012, samenvalt met de zetel van die politierechtbanken.

B.80.2. Vermits het parket en het arbeidsauditoraat van Halle-Vilvoorde territoriaal bevoegd zijn voor het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde, is het redelijk verantwoord dat de magistraten van dat parket en dat arbeidsauditoraat het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde als standplaats hebben. Het is immers in dat administratief arrondissement dat ze hun ambt uitoefenen. Er mag worden aangenomen dat, doordat het ambtsgebied en de standplaats samenvallen, een efficiënter vervolgingsbeleid mogelijk zal zijn.

B.80.3. Het feit dat dit aanleiding zou geven tot praktische problemen doordat de rechtbanken waartoe dat parket en dat arbeidsauditoraat behoren zich in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad bevinden, doet daaraan geen afbreuk.

B.80.4. Overigens bepaalt artikel 186, § 1, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek, zoals gewijzigd bij artikel 50 van de wet van 1 december 2013 « tot hervorming van de gerechtelijke arrondissementen en tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek met het oog op een grotere mobiliteit van de leden van de rechterlijke orde », dat in werking is getreden op 1 april 2014, dat de Koning « bij zaakverdelingsreglement in een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de hoven van beroep, de arbeidshoven, de rechtbanken van eerste aanleg, de arbeidsrechtbanken, de rechtbanken van koophandel of de politierechtbanken in twee of meer afdelingen [kan] verdelen en de plaatsen [kan] aanwijzen waar die afdeling zitting en haar griffie houdt ». Teneinde tegemoet te komen aan de voormelde praktische problemen ten aanzien van het parket en van het arbeidsauditoraat van Halle-Vilvoorde kan in voorkomend geval worden voorzien in de oprichting van een afdeling in dat administratief arrondissement.

B.81.1. Het verschil in behandeling is niet zonder redelijke verantwoording. De bestreden bepalingen zijn derhalve bestaanbaar met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

De combinatie met de in de middelen vermelde grondwets- en internationale verdragsbepalingen leidt niet tot een ander resultaat.

B.81.2. De middelen zijn niet gegrond.

Wat betreft de toezichtsbevoegdheid van de procureurs des Konings ten aanzien van de griffiers en de medewerkers van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg en van de Nederlandstalige rechtbank van koophandel (het bestreden artikel 34)

B.82. De verzoekende partijen in de zaken nrs. 5509 en 5586 vorderen de vernietiging van artikel 34 van de wet van 19 juli 2012. De verzoekende partij in de zaak nr. 5509 voert de schending aan van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen

met de artikelen 4 en 13 ervan en met de artikelen 6, 13 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5586 voeren de schending aan van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens. Volgens hen is de bestreden bepaling niet bestaanbaar met voormelde grondwets- en internationale verdragsbepalingen doordat de procureur des Konings van Brussel en die van Halle-Vilvoorde gezamenlijk toezicht houden over de hoofdgriffier, de griffiers, de deskundigen, de ICT-deskundigen en de overige personeelsleden van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg en de Nederlandstalige rechtbank van koophandel van het gerechtelijk arrondissement Brussel, terwijl de procureur des Konings van Halle-Vilvoorde geen medezeggenschap krijgt over de personeelsleden van de Franstalige rechtscolleges van hetzelfde arrondissement en doordat de procureur des Konings van Halle-Vilvoorde de procureur des Konings van Brussel op diens verzoek moet betrekken bij het toezicht op de vredegerichten in het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde, met inbegrip van de vredegerichten waar de taal van de rechtspleging uitsluitend het Nederlands is.

B.83. Het bestreden artikel 34 bepaalt :

« Artikel 403, eerste lid, van [het Gerechtelijk Wetboek], gewijzigd bij de wetten van 17 februari 1997, 20 mei 1997, 10 juni 2006 en 25 april 2007, wordt aangevuld als volgt :

‘ De procureur des Konings van Halle-Vilvoorde en de procureur des Konings van Brussel oefenen gezamenlijk hun toezicht uit over de hoofdgriffier, de griffiers-hoofden van dienst, de griffiers, de deskundigen, administratief deskundigen, ICT-deskundigen, assistenten en medewerkers van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg en van de Nederlandstalige rechtbank van koophandel. De beslissingen worden overlegd in consensus. Bij gebrek aan consensus tussen beide procureurs, neemt de procureur-generaal van Brussel de beslissing. De procureur des Konings van Brussel oefent zijn toezicht uit over de hoofdgriffier, de griffiers-hoofden van dienst en de griffiers van de Franstalige rechtbank van eerste aanleg en de Franstalige rechtbank van koophandel, de hoofdgriffiers en de griffiers van de vredegerichten en van de politierechtbanken met zetel in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad, de deskundigen, administratief deskundigen, ICT-deskundigen, assistenten en medewerkers van de Franstalige rechtbank van eerste aanleg, van de Franstalige rechtbank van koophandel en van de vredegerichten en de politierechtbanken met zetel in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad. De procureur des Konings van Halle-Vilvoorde oefent zijn toezicht uit over de hoofdgriffiers, de griffiers, de deskundigen, administratief deskundigen, ICT-deskundigen, assistenten en medewerkers van de vredegerichten en van de politierechtbanken met zetel in het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde. De procureur des Konings van Brussel wordt, wat de vredegerichten betreft, evenwel telkenmale bij eenvoudig verzoek aan de procureur des Konings van Halle-Vilvoorde betrokken bij de door hem aangeduide beslissingen, met het oog op consensus. Bij gebrek aan

consensus tussen beide procureurs, neemt de procureur-generaal van Brussel de beslissing. De arbeidsauditeur van Halle-Vilvoorde en de arbeidsauditeur van Brussel oefenen gezamenlijk hun toezicht uit over de hoofdgriffier, de griffiers-hoofden van dienst, de griffiers en de deskundigen, administratief deskundigen, ICT-deskundigen, assistenten en medewerkers van de Nederlandstalige arbeidsrechtbank. De beslissingen worden overlegd in consensus. Bij gebrek aan consensus tussen beide arbeidsauditeurs, neemt de procureur-generaal van Brussel de beslissing. De arbeidsauditeur van Brussel oefent zijn toezicht uit over de hoofdgriffier, de griffiers-hoofden van dienst, de griffiers en de deskundigen, administratief deskundigen, ICT-deskundigen, assistenten en medewerkers van de Franstalige arbeidsrechtbank. ' ».

B.84. De Ministerraad betwist het belang van de verzoekende partij in de zaak nr. 5509 om in rechte op te treden. Hij betwist eveneens het belang van de verzoekende partijen in de zaak nr. 5586 om in rechte op te treden, in zoverre zij hun hoedanigheid van rechtzoekende aanvoeren. De Franse Orde van advocaten bij de balie te Brussel en François Bruyns menen eveneens dat het middel, wat de zaak nr. 5509 betreft, niet ontvankelijk is bij gebrek aan belang, aangezien de verzoekende partij de belangen zou verdedigen van de griffiers en de personeelsleden van de rechtbanken, hetgeen niet tot haar maatschappelijk doel behoort.

B.85. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5586 zijn magistraten van het parket en van het arbeidsauditoraat en personen die zijn tewerkgesteld door het parket en door het arbeidsauditoraat van Brussel. Er kan worden aangenomen dat de situatie van de magistraten van het parket rechtstreeks en ongunstig wordt geraakt door de bepaling die de controlebevoegdheid wijzigt die de procureurs des Konings uitoefenen ten aanzien van de griffiers en de medewerkers van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg en rechtbank van koophandel.

B.86. Aangezien de verzoekende partijen in de zaak nr. 5586 doen blijken van het vereiste belang om de vernietiging van de bestreden bepalingen te vorderen, dient het belang niet te worden onderzocht van de verzoekende partij in de zaak nr. 5509, die een vergelijkbare argumentatie uiteenzet.

B.87. Volgens de in B.21.2 aangehaalde parlementaire voorbereiding dient onder de in artikel 157*bis* van de Grondwet bedoelde essentiële elementen onder meer het feit te worden begrepen « dat het parket wordt gesplitst in een parket van Brussel bevoegd voor het grondgebied van de 19 gemeenten van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en een parket van Halle-Vilvoorde bevoegd voor het grondgebied van Halle-Vilvoorde ». De toezichtsbevoegdheid van de procureur des Konings en de arbeidsauditeur van Brussel en van

die van Halle-Vilvoorde ten aanzien van de hoofdgriffier, de griffiers-hoofden van dienst, de griffiers, de deskundigen, administratief deskundigen, ICT-deskundigen, assistenten en medewerkers van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg, van de Nederlandstalige rechtbank van koophandel en van de Nederlandstalige arbeidsrechtbank, wordt niet vermeld en behoort bijgevolg niet tot die essentiële elementen. Hetzelfde geldt voor de aan de procureur des Konings van Brussel geboden mogelijkheid om te vragen dat, wat de vredegerichten met zetel in het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde betreft, hij betrokken wordt bij de door hem aangeduide beslissingen.

B.88.1. In de toelichting bij het wetsvoorstel dat tot de bestreden bepaling heeft geleid werd omtrent die bepaling enkel verklaard dat het om « een terminologische aanpassing » zou gaan (*Parl. St.*, Kamer, 2011-2012, DOC 53-2140/001, p. 19).

B.88.2. Naar aanleiding van een opmerking van de afdeling wetgeving van de Raad van State (*Parl. St.*, Kamer, 2011-2012, DOC 53-2140/002, pp. 16-17), werd de tekst van wat de bestreden bepaling is geworden, bij amendement vervangen. Dat amendement beoogde, enerzijds, de Franse tekst van het voorstel aan te passen aan de opmerking van de Raad van State en, anderzijds, de onduidelijkheid weg te nemen over de draagwijdte van de overlegvereiste waarin die bepaling voorziet (*Parl. St.*, Kamer, 2011-2012, DOC 53-2140/003, pp. 14-15).

B.88.3. In de Senaat heeft die bepaling aanleiding gegeven tot de volgende bespreking :

« De heer [...] dient amendement nr. 38 in (stuk Senaat, nr. 5-1674/2) dat ertoe strekt artikel 34 te doen vervallen.

Het gaat om hier om één van een aantal zeer verregaande passages, die best kunnen geschrapt worden. Deze hebben onder meer te maken met de correlatie tussen de procureur en de vredegerichten, waarbij het niet zozeer de voorzitter is van de Franstalige rechtbanken maar de procureur des Konings van Brussel die zich via eenvoudig verzoek kan laten betrekken.

De heer [...] dient het amendement nr. 39, subsidiair op amendement nr. 38, in (stuk Senaat, nr. 5-1674/2) dat ertoe strekt artikel 34 te wijzigen. Als men het systeem van de adjunct-auditeur en adjunct-procureur wenst te handhaven, dan moet men hen wel degelijk een volwaardige bevoegdheid geven en spreker had deze dan ook hier graag willen ingevuld zien. Er wordt voorgesteld om de procureur des Konings van Halle-Vilvoorde en de adjunct procureur des Konings van Brussel samen het toezicht te laten uitoefenen over de hoofdgriffier, de griffiers-hoofden van de dienst, de griffiers, de deskundigen, administratief

deskundigen, ICT-deskundigen, assistenten en medewerkers van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg, van de Nederlandstalige rechtbank van koophandel en de Nederlandstalige politierechtbank in Brussel-Hoofdstad.

De beslissingen worden overlegd met het oog op het bereiken van een consensus. Bij gebrek aan consensus tussen beide procureurs, neemt [de] procureur-generaal van Brussel de beslissing. De heer [...] wil in de plaats van de procureur-generaal van Brussel, deze beslissing overlaten aan de adjunct-procureur des Konings van Brussel.

De procureur des Konings van Brussel zelf oefent toezicht uit over de hoofdgriffier, de griffiers-hoofden van de dienst, de griffiers van de Franstalige rechtbank. Hier wordt een andere logica gevolgd omdat het gaat om een Franstalige rechtbank en de procureur des Konings hierover als Franstalige toezicht kan uitoefenen.

Spreker trekt dezelfde logica door voor de vrederechten. Ook wat betreft de auditoraten, wordt voorgesteld het toezicht gezamenlijk te laten uitoefenen door de adjunct-auditeur van Brussel en de auditeur van Halle-Vilvoorde.

De heer [...] stelt vast dat de logica in de eerste zin van artikel 34, namelijk het gezamenlijk toezicht door de procureurs des Konings van Halle-Vilvoorde en Brussel op de hoofdgriffier, de griffiers-hoofden van de dienst, de griffiers, de deskundigen, administratief deskundigen, ICT-deskundigen, assistenten en medewerkers van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg, van de Nederlandstalige rechtbank van koophandel, niet wordt doorgetrokken in de volgende zin waarin sprake is van de Franstalige rechtbanken.

Hij wenst toelichting te krijgen bij het onderscheid.

De [staatssecretaris] verwijst naar de antwoorden die hij reeds eerder heeft gegeven » (*Parl. St.*, Senaat, 2011-2012, nr. 5-1673/3, pp. 163-165).

B.89.1. Zoals in B.27.1 werd uiteengezet, oefent de procureur des Konings van Brussel zijn ambt uit bij zowel de Franstalige als de Nederlandstalige rechtbanken van het gerechtelijk arrondissement Brussel. De procureur des Konings van Halle-Vilvoorde, daarentegen, oefent zijn ambt enkel uit bij de Nederlandstalige rechtbanken van het voormelde gerechtelijk arrondissement.

B.89.2. Bijgevolg is het niet zonder redelijke verantwoording dat de procureur des Konings van Halle-Vilvoorde en de procureur des Konings van Brussel gezamenlijk hun toezicht uitoefenen over de in de bestreden bepaling vermelde personeelsleden van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg en van de Nederlandstalige rechtbank van koophandel, terwijl de procureur des Konings van Brussel alleen zijn toezicht uitoefent over dezelfde personeelsleden van de Franstalige rechtbank van eerste aanleg en van de Franstalige rechtbank van koophandel: vermits de procureur des Konings van Halle-

Vilvoorde zijn ambt niet uitoefent bij die Franstalige rechtbanken, komt hij normalerwijs niet in contact met die personeelsleden en dient zijn ambt derhalve niet de gevolgen van de werking van de door die personeelsleden bemande diensten te ondergaan.

B.90.1. Wat de personeelsleden van de vredegerichten en van de politierechtbanken betreft, vloeit uit de bestreden bepaling voort dat de procureur des Konings van Brussel zijn toezicht uitoefent over de personeelsleden van de vredegerichten en van de politierechtbanken met zetel in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad. De procureur des Konings van Halle-Vilvoorde doet hetzelfde ten aanzien van de personeelsleden van de vredegerichten en van de politierechtbanken met zetel in het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde maar de procureur des Konings van Brussel wordt, wat de vredegerichten betreft, telkenmale bij eenvoudig verzoek aan de procureur des Konings van Halle-Vilvoorde betrokken bij de door hem aangeduide beslissingen, met het oog op consensus.

B.90.2. Ter verantwoording van dat verschil in behandeling verwijst de staatssecretaris voor de Staatshervorming naar hetgeen werd aangevoerd voor de facultatieve betrokkenheid, op eenvoudig verzoek, van de Franstalige Rechtbank van eerste aanleg te Brussel of van de voorzitter van die rechtbank bij het nemen van de door hem of haar aangeduide beslissingen met betrekking tot de vredegerichten in het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde (*Parl. St., Senaat, 2011-2012, nr. 5-1673/3, p. 165*).

B.91. Gelet op hetgeen voorafgaat en om redenen die identiek zijn aan die welke in B.46 tot B.51 zijn uiteengezet, zijn de middelen niet gegrond.

Wat de diplomavereiste en de benoemingsprocedure van de procureur des Konings van Brussel betreft (de bestreden artikelen 15, 18, 26, 2°, 57, 3° en 5°)

B.92. De verzoekende partijen in de zaken nrs. 5509, 5546 en 5577 vorderen de vernietiging van artikel 57, 5°, van de wet van 19 juli 2012. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5586 vorderen de vernietiging van de artikelen 15, 18, 26, 2°, en 57, 3° en 5°, van diezelfde wet. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5587 vorderen de vernietiging van het ganse artikel 57 van de wet van 19 juli 2012. Alle verzoekende partijen voeren de schending

aan van de artikelen 10 en 11, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 4, van de Grondwet. De verzoekende partijen in de zaken nrs. 5509, 5546 en 5577 voeren tevens de schending aan van de voormelde grondwetsbepalingen, in samenhang gelezen met, respectievelijk, de artikelen 6, 13 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens (zaak nr. 5509), artikel 13 van de Grondwet, artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en artikel 14 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (zaak nr. 5546), en de artikelen 1 tot 5 van de Grondwet en het recht op toegang tot de rechter (zaak nr. 5577). Volgens hen zijn de bestreden bepalingen niet bestaanbaar met de voormelde grondwets- en internationale verdragsbepalingen omdat, enerzijds, de procureur des Konings en de arbeidsauditeur van Brussel aan de hand van hun diploma moeten aantonen dat zij een Franstalig diploma van doctor, licentiaat of master in de rechten hebben behaald en, anderzijds, zij uitsluitend worden voorgedragen door de Franstalige benoemings- en aanwijzingscommissie van de Hoge Raad voor de Justitie.

B.93. In zoverre de verzoekende partijen in de zaak nr. 5586 zich erover beklagen dat de procureur des Konings en de arbeidsauditeur van Brussel aan de hand van hun diploma moeten aantonen dat zij een Franstalig diploma van doctor, licentiaat of master in de rechten hebben behaald en, dat zij uitsluitend worden voorgedragen door de Franstalige benoemings- en aanwijzingscommissie van de Hoge Raad voor de Justitie, zijn de bestreden artikelen 15, 18 en 26 vreemd aan het middel. Hetzelfde geldt in zoverre de verzoekende partijen in de zaak nr. 5587 de vernietiging vorderen van artikel 57, 1°, 2°, 4° en 6° tot 12°. Bijgevolg beperkt het Hof zijn onderzoek tot het bestreden artikel 57, 3° en 5°, van de wet van 19 juli 2012.

B.94.1. De Ministerraad en de « Ordre des barreaux francophones et germanophone », de Franse Orde van advocaten bij de balie te Brussel en François Bruyns betwisten de ontvankelijkheid van de beroepen in de zaken nrs. 5509, 5546, 5577 en 5587, aangezien de bestreden bepaling geen betrekking heeft op de advocaten, noch op de rechtzoekenden, en aangezien de verzoekende partijen de belangen verdedigen van de procureur des Konings, van diens substituten en van de Nederlandstalige universiteiten. De verzoekende partijen zouden evenmin aantonen dat zij kandidaat kunnen zijn voor het ambt van procureur des Konings van Brussel.

B.94.2. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5586 zijn magistraten van het parket en van het arbeidsauditoraat en personen die zijn tewerkgesteld door het parket en door het arbeidsauditoraat van Brussel. Er kan worden aangenomen dat de situatie van die verzoekende partijen rechtstreeks en ongunstig kan worden aangetast door de bepaling die de voorwaarden inzake de benoeming van de procureur des Konings en van de arbeidsauditeur van Brussel wijzigt. In het bijzonder verkeren de Nederlandstalige magistraten door het effect van de bestreden bepaling in de onmogelijkheid om zich voor een van die posten kandidaat te stellen.

Aangezien de verzoekende partijen in de zaak nr. 5586 doen blijken van het vereiste belang om de vernietiging van de bestreden bepaling te vorderen, is het niet noodzakelijk het belang te onderzoeken van de andere verzoekende partijen die een vergelijkbare argumentatie uiteenzetten.

B.95. Het bestreden artikel 57, 3° en 5°, van de wet van 19 juli 2012 bepaalt :

« In artikel 43 van [de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken], gewijzigd bij de wetten van 10 oktober 1967, 15 juli 1970, 23 september 1985, 4 augustus 1986, 11 juli 1994, 22 december 1998, 17 juli 2000, 17 mei 2006 en 18 december 2006, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

[...]

3° paragraaf 4 wordt vervangen als volgt :

‘ § 4. In het gerechtelijk arrondissement Brussel moeten de korpschefs van de Franstalige en Nederlandstalige rechtbanken en, onverminderd § 3, de werkende, plaatsvervangende of toegevoegde vrederechters, een grondige kennis van de andere taal hebben, overeenkomstig artikel 43*quinquies*, § 1, vierde lid. ’;

[...]

5° er wordt een § 4*quater* ingevoegd, luidende :

‘ § 4*quater*. De procureur des Konings van Brussel moet aan de hand van zijn diploma aantonen dat hij geslaagd is voor de examens van doctor, licentiaat of master in de rechten in de Franse taal en moet een grondige kennis van het Nederlands aantonen overeenkomstig artikel 43*quinquies*, § 1, vierde lid. De adjunct-procureur des Konings van Brussel moet aan de hand van zijn diploma aantonen dat hij geslaagd is voor de examens van doctor, licentiaat of master in de Nederlandse taal en moet een grondige kennis van het Frans aantonen overeenkomstig artikel 43*quinquies*, § 1, vierde lid.

De arbeidsauditeur van Brussel moet aan de hand van zijn diploma aantonen dat hij de examens van doctor, licentiaat of master in de rechten in het Frans heeft afgelegd en hij moet aantonen dat hij over een grondige kennis van het Nederlands beschikt overeenkomstig artikel 43*quinquies*, § 1, vierde lid. De adjunct-arbeidsauditeur van Brussel moet aan de hand van zijn diploma aantonen dat hij de examens van doctor, licentiaat of master in de rechten in het Nederlands heeft afgelegd en moet aantonen dat hij over een grondige kennis van het Frans beschikt overeenkomstig artikel 43*quinquies*, § 1, vierde lid. ' ».

B.96. De in B.21.2 aangehaalde parlementaire voorbereiding vermeldt de taal van het diploma van de procureur des Konings en de arbeidsauditeur van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad niet onder de in artikel 157*bis* van de Grondwet bedoelde essentiële elementen. Hetzelfde geldt wat hun voordracht door de Franstalige benoemings- en aanwijzingscommissie van de Hoge Raad voor de Justitie betreft.

B.97.1. In de toelichting bij het wetsvoorstel dat tot de wet van 19 juli 2012 heeft geleid, werd wat het bestreden artikel 57, 3° en 5°, van die wet is geworden, als volgt verantwoord :

« Dit artikel betreft de voorwaarden inzake talenkennis van de magistratuur (§ 4), van de procureur des Konings van Halle-Vilvoorde en van de arbeidsauditeur van Halle-Vilvoorde (§ 4*ter*), van de procureur des Konings van Brussel, van de adjunct-procureur des Konings van Brussel, van de arbeidsauditeur van Brussel en van de adjunct-arbeidsauditeur van Brussel (§ 4*quater*), en is derhalve eigen aan de delen van het akkoord betreffende het parket en de magistratuur.

In de mate waarin de artikelen 33 en 34 de Nederlandstalige en Franstalige rechtbanken van het gerechtelijk arrondissement Brussel gelijkstellen aan de eentalige rechtbanken van de twee taalgebieden (door er te verwijzen naar de artikelen 1 en 2 van de wet van 15 juni 1935), is de aan hun leden opgelegde talenkennis identiek aan die welke is opgelegd aan de eentalige rechtbanken met toepassing van huidig artikel 43, § 1 en § 2.

Het volstaat om § 4 te vervangen en er §§ 4*ter* en 4*quater* aan toe te voegen om de bijzonderheden van het akkoord betreffende de Nederlandstalige en Franstalige rechtbanken van Brussel en het parket van Halle-Vilvoorde en van Brussel te integreren :

— wat de zetel betreft, moeten de korpschefs van de rechtbanken een grondige kennis van de andere taal hebben;

— wat het parket en het auditoraat van Brussel betreft, moeten de Franstalige procureur des Konings en de Franstalige arbeidsauditeur een grondige kennis van het Nederlands hebben, terwijl de Nederlandstalige adjunct-procureur des Konings en de Nederlandstalige adjunct-arbeidsauditeur een grondige kennis van het Frans moeten hebben » (*Parl. St.*, Kamer, 2011-2012, DOC 53-2140/001, pp. 24-25).

B.97.2. In haar advies van 3 mei 2012 heeft de afdeling wetgeving van de Raad van State omtrent wat artikel 57, 5°, van de wet van 19 juli 2012 is geworden, het volgende opgemerkt :

« In het voorgestelde artikel 43, § 4^{quater}, wordt bepaald dat de procureur des Konings van Brussel tot de Franse ‘ taalrol ’ behoort, en de adjunct-procureur des Konings tot de Nederlandse ‘ taalrol ’. De wetgevende kamers moeten deze taalvereisten kunnen verantwoorden; deze hebben namelijk tot gevolg dat deze functies in het tweetalig gebied Brussel- Hoofdstad uitsluitend worden voorbehouden aan magistraten van wie de taal van het diploma hetzij het Frans, hetzij het Nederlands is » (*Parl. St.*, Kamer, 2011-2012, DOC 53-2140/002, p. 21).

In antwoord hierop verklaarde de staatssecretaris voor de Staatshervorming het volgende :

« Deze verplichtingen beogen de paritaire samenstelling te garanderen van het coördinatiecomité, voorzien in artikel 150ter van het Gerechtelijk Wetboek, zoals voorgesteld. Dit coördinatiecomité maakt wezenlijk deel uit van de hervorming. Er wordt overigens melding van gemaakt in de toelichting bij het voorstel tot invoeging van een artikel 157bis van de Grondwet (DOC 53 2141/001, blz. 5).

De pariteit binnen dit coördinatiecomité draagt bij tot het communautaire evenwicht dat globaal wordt gezocht in het institutionele akkoord van 11 oktober 2011, en in het bijzonder in deze hervorming.

In dit verband wijst de staatssecretaris er ook op dat de adjunct-procureur des Konings belangrijke opdrachten heeft, zoals toezicht op de Nederlandstalige rechtbanken, contacten onderhouden met het parket van Halle-Vilvoorde, optreden ter vervanging van de verhinderde procureur des Konings. Hij wordt ook betrokken bij het algemeen beleid van het parket te Brussel. Deze uitleg geldt *mutatis mutandis* voor het arbeidsauditoraat in Brussel » (*Parl. St.*, Kamer, 2011-2012, DOC 53-2140/005, p. 104).

In antwoord op de opmerking dat het voorgestelde artikel 150ter van het Gerechtelijk Wetboek niet bepaalt dat het coördinatiecomité paritair dient te zijn samengesteld (*ibid.*, p. 106), zei de staatssecretaris dat « dit het logisch gevolg is van het feit dat de procureurs des Konings van beide parketten tot een verschillende taalrol behoren » (*ibid.*).

Ten slotte benadrukte de staatssecretaris « dat er in Halle-Vilvoorde een Nederlandstalige procureur des Konings en arbeidsauditeur zullen zijn en dat de Brusselse adjunct-procureur des Konings eveneens tot de Nederlandse taalrol zal behoren » (*ibid.*, p. 68).

B.97.3. In de Senaat heeft de staatssecretaris verwezen naar zijn in B.97.2 aangehaalde verklaring in de Kamer van volksvertegenwoordigers, waarbij hij « de nadruk [legde] op het laatste lid betreffende de pariteit binnen het coördinatiecomité, die bijdraagt ‘ tot het communautaire evenwicht dat globaal wordt gezocht in het institutionele akkoord van 11 oktober 2011, en in het bijzonder in deze hervorming ’ » (*Parl. St.*, Senaat, 2011-2012, nr. 5-1673/3, p. 154).

De staatssecretaris vervolgde in de volgende bewoordingen:

« Het gaat dus wel degelijk om een communautair evenwicht en een institutioneel akkoord. Zoals voor elke tekst die een wet gaat worden, is er een meerderheid, zelfs een bijzondere meerderheid, nodig in de Kamer en de Senaat.

[...]

De staatssecretaris merkt op dat de Raad van State geen enkele opmerking heeft gegeven over het feit dat de voorgestelde bepaling ongrondwettelijk zou zijn. Wat het coördinatiecomité betreft, is het uitgangspunt de pariteit. Deze pariteit is, zoals ook verklaard in de Kamer van volksvertegenwoordigers en opgenomen in het verslag, een uitgangspunt van de institutionele meerderheid. Alleen kan er praktisch, in geval van verhindering van de Brusselse procureur des Konings of van de arbeidsauditeur en vervanging door hun adjunct, geen pariteit zijn. Door die omstandigheden kan er een Nederlandstalige meerderheid in het coördinatiecomité aanwezig zijn » (*Parl. St.*, Senaat, 2011-2012, nr. 5-1673/3, pp. 154-155).

B.98. De vereiste dat de procureur des Konings en de arbeidsauditeur van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad aan de hand van hun diploma moeten aantonen dat zij geslaagd zijn voor de examens van doctor, licentiaat of master in de rechten in de Franse taal, heeft tot gevolg dat een persoon die zijn diploma van doctor, licentiaat of master in de rechten in het Nederlands heeft behaald, niet in aanmerking komt voor die ambten, terwijl zij worden uitgeoefend in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad, waarvan het grondgebied overeenstemt met het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Het Hof gaat na of het daaruit voortvloeiende verschil in behandeling redelijk is verantwoord.

B.99. Uit de voormelde parlementaire voorbereiding blijkt dat de bestreden taalvereiste inzonderheid zou beogen de paritaire samenstelling te waarborgen van het coördinatiecomité waarin is voorzien in artikel 150ter van het Gerechtelijk Wetboek (*Parl. St.*, Kamer, 2011-2012, DOC 53-2140/005, p. 104).

Het voormelde artikel 150ter van het Gerechtelijk Wetboek, zoals ingevoegd bij artikel 16 van de wet van 19 juli 2012, bepaalt :

« Een coördinatiecomité, respectievelijk samengesteld uit de procureurs des Konings en de arbeidsauditeurs van het gerechtelijk arrondissement Brussel, wordt opgericht teneinde de coördinatie tussen het parket en het arbeidsauditoraat van Brussel en het parket en het arbeidsauditoraat van Halle-Vilvoorde te verzekeren.

Volgens nadere regels vastgelegd door de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad heeft dit comité als opdracht het overleg te verzekeren tussen beide parketten en arbeidsauditoraten op het vlak van opsporing, gerechtelijk onderzoek, uitoefening van de strafvordering en strafuitvoering in het gerechtelijk arrondissement Brussel, in het bijzonder met betrekking tot de rol van de in artikel 150, § 3, bedoelde magistraten.

Het comité vergadert minstens eenmaal per maand, en kan ook worden samengeroepen op verzoek van de procureur-generaal.

Het comité kan zich voor de uitvoering van zijn opdrachten laten bijstaan door leden van het openbaar ministerie van Halle-Vilvoorde en Brussel ».

Die bepaling maakt geen gewag van het vereiste dat het coördinatiecomité paritair dient te zijn samengesteld.

B.100.1. In het institutioneel akkoord voor de zesde staatshervorming van 11 oktober 2011 wordt omtrent de taalvereisten van, enerzijds, de procureur des Konings van het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde en, anderzijds, de procureur des Konings en zijn adjunct van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad, het volgende vermeld :

« Een Nederlandstalige procureur des Konings met een grondige kennis van het Frans zal het parket van Halle-Vilvoorde leiden.

Een procureur des Konings van de andere taalrol met een grondige kennis van de andere taal zal het parket van Brussel leiden. Een adjunct procureur van een ander taalrol dan die van de procureur des Konings en met een grondige kennis van de andere taal staat hem bij » (*Parl. St.*, Kamer, 2011-2012, DOC 53-1964/016, p. 14).

B.100.2. Ofschoon uit de in B.97.3 aangehaalde verklaring van de staatssecretaris voor de Staatshervorming blijkt dat de bestreden taalvereiste een onderdeel is van het communautaire evenwicht en het voormelde institutioneel akkoord, vermeldt de in B.21.2 aangehaalde parlementaire voorbereiding, zoals is vermeld in B.96, evenwel noch die

taalvereiste, noch de paritaire samenstelling van het coördinatiecomité. De bedoelde « essentiële elementen » zijn onder meer « de oprichting van het coördinatiecomité en de regels om het overleg tussen het parket van Brussel en het parket van Halle-Vilvoorde te verzekeren, onder de voorwaarden voorzien bij de wet ». Hieruit kan niet worden afgeleid dat het comité noodzakelijkerwijs paritair dient te zijn samengesteld. Dat is des te meer het geval daar, zoals in B.22.2 is vermeld, de « essentiële elementen » limitatief dienen te worden geïnterpreteerd.

B.100.3. Overigens kan de paritaire samenstelling van het coördinatiecomité ook worden gewaarborgd door te bepalen dat, indien de procureur des Konings of de arbeidsauditeur van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad tot hetzelfde taalstelsel behoren als de procureur des Konings of de arbeidsauditeur van het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde, zij in het coördinatiecomité worden vervangen door hun adjuncten.

B.101.1. Artikel 43, § 4, tweede lid, van de wet van 15 juli 1935 bepaalde, vóór het werd vervangen bij artikel 57, 3°, van de wet van 19 juli 2012, dat de opeenvolgende procureurs des Konings en de arbeidsauditeurs in het gerechtelijk arrondissement Brussel, luidens hun diploma, moesten behoren tot een verschillend taalstelsel.

In zoverre die verplichting beoogde de taalevenwichten tussen Nederlandstalige en Franstalige magistraten van het parket en het arbeidsauditoraat in het gerechtelijk arrondissement Brussel te waarborgen, is het niet zonder redelijke verantwoording dat ze, na de inwerkingtreding van de hervorming van het gerechtelijk arrondissement Brussel, wordt opgeheven, waardoor het mogelijk zou zijn dat de procureur des Konings en de arbeidsauditeur die door de Hoge Raad voor de Justitie worden voorgedragen en door de Koning worden benoemd in de praktijk systematisch tot hetzelfde taalstelsel behoren. De taalevenwichten die het voormelde artikel 43, § 4, tweede lid, van de wet van 15 juli 1935 nastreefde, kunnen immers op andere wijzen worden gewaarborgd, met name door het vereiste dat de procureur des Konings en de arbeidsauditeur en hun adjuncten tot een verschillend taalstelsel behoren.

B.101.2. Gelet op het voorgaande, zou het niet onredelijk zijn te bepalen dat, enerzijds, de procureur des Konings en de arbeidsauditeur en, anderzijds, hun adjuncten, tot een verschillend taalstelsel behoren. Een dergelijke bepaling zou immers het voormelde

taalevenwicht tussen Nederlandstalige en Franstalige magistraten van het parket en het arbeidsauditoraat in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad waarborgen.

B.101.3. Uit wat voorafgaat vloeit evenwel voort dat, mede gelet op het feit dat de procureur des Konings en de arbeidsauditeur van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad hun ambt uitoefenen in een administratief arrondissement waarvan het grondgebied overeenstemt met het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, het niet redelijk is verantwoord dat een persoon die zijn diploma van doctor, licentiaat of master in de rechten in het Nederlands heeft behaald, niet in aanmerking komt voor die ambten en dat een persoon die zijn diploma van doctor, licentiaat of master in de rechten in het Frans heeft behaald, niet in aanmerking komt voor het ambt van adjunct-procureur des Konings of van adjunct-arbeidsauditeur in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad.

B.102.1. Vóór het werd vervangen door het bestreden artikel 57, 3°, van de wet van 19 juli 2012, luidde artikel 43, § 4, van de wet van 15 juni 1935 :

« Onverminderd de bepalingen van § 3 kan niemand, in het arrondissement Brussel, tot het ambt van voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg, de rechtbank van koophandel of de arbeidsrechtbank, van procureur des Konings, arbeidsauditeur, werkend of plaatsvervangend vrederechter, werkend of plaatsvervangend rechter in een politierechtbank of van toegevoegd rechter in een vredegerecht of een politierechtbank, benoemd worden, indien hij niet bewijst Nederlands en Frans te kennen.

[...] ».

Luidens artikel 259^{quater}, § 3, tweede lid, 2°, van het Gerechtelijk Wetboek, gebeurt de voordracht door de verenigde benoemings- en aanwijzingscommissie van de Hoge Raad voor de Justitie met een meerderheid van twee derden van de uitgebrachte stemmen binnen elke benoemings- en aanwijzingscommissie wanneer het een aanwijzing tot korpschef bedoeld in de artikelen 43, § 4, 43bis, § 4, eerste lid, en 49, § 2, eerste en vierde lid *in fine*, van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken betreft.

Uit de combinatie van beide bepalingen vloeide voort dat de procureur des Konings en de arbeidsauditeur van het gerechtelijk arrondissement Brussel door de verenigde benoemings- en aanwijzingscommissie van de Hoge Raad voor de Justitie dienden te worden voorgedragen.

Doordat de taalvereisten opgelegd aan de procureur des Konings en van de arbeidsauditeur van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad niet langer in artikel 43, § 4, maar in artikel 43, § 4^{quater}, van de wet van 15 juni 1935 worden geregeld, is het voormelde artikel 259^{quater}, § 3, tweede lid, 2°, van het Gerechtelijk Wetboek niet langer op de voordracht voor die ambten van toepassing, waardoor die voordracht dient te gebeuren door de Franstalige benoemings- en aanwijzingscommissie, zijnde de commissie die dezelfde taal hanteert als die van het diploma dat is vereist voor het te begeben ambt.

B.102.2. Aldus ontstaat een verschil in behandeling tussen, enerzijds, de procureur des Konings en de arbeidsauditeur van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad, die de Franstalige benoemings- en aanwijzingscommissie van de Hoge Raad voor de Justitie voordraagt, en, anderzijds, de in de artikelen 43, § 4, 43bis, § 4, eerste lid, en 49, § 2, eerste en vierde lid *in fine*, van de wet van 15 juni 1935 bedoelde korpschefs, die de verenigde benoemings- en aanwijzingscommissie van de Hoge Raad voor de Justitie voordraagt. Het Hof dient na te gaan of dat verschil in behandeling redelijk is verantwoord.

B.103.1. In de parlementaire voorbereiding van de wet van 22 december 1998 tot wijziging van sommige bepalingen van deel II van het Gerechtelijk Wetboek met betrekking tot de Hoge Raad voor de Justitie, de benoeming en aanwijzing van magistraten en tot invoering van een evaluatiesysteem werd de voordracht door de verenigde benoemings- en aanwijzingscommissie voor de in de artikelen 43, § 4, 43bis, § 4, eerste lid, en 49, § 2, eerste en vierde lid *in fine*, van de wet van 15 juni 1935 bedoelde korpschefs als volgt verantwoord:

« Voor Brussel wordt een bijzonderheid ingebouwd voor wat betreft de benoeming van wettelijk tweetalige korpschefs, vermeld in de artikelen 43, § 4, 43bis, § 4, eerste lid en 49, § 2, eerste en vierde lid *in fine* van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken. Gelet op het feit dat de betrokken korpschefs aan het hoofd staan van een rechtscollege of een openbaar ministerie bij een rechtscollege waarin beide taalgroepen vertegenwoordigd zijn, ligt het voor de hand dat beide benoemingscommissies zich kunnen uitspreken over de kwaliteiten van de verschillende kandidaten. Vandaar ook dat deze voordracht geschiedt door de verenigde benoemingscommissie met een twee derde meerderheid van de stemmen uitgebracht binnen elke benoemingscommissie » (*Parl. St.*, Kamer, 1997-1998, nr. 1677/1, p. 74).

B.103.2. Het voorgaande geldt nog steeds na de inwerkingtreding van de wet van 19 juli 2012, die het vroegere parket en arbeidsauditoraat van het gerechtelijk arrondissement Brussel splitst in, enerzijds, het parket en het arbeidsauditoraat van het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde en, anderzijds, het parket en het arbeidsauditoraat van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad. In tegenstelling tot het parket en het arbeidsauditoraat van het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde, dat enkel uit Nederlandstalige magistraten bestaat, zijn er in het parket en in het arbeidsauditoraat van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad zowel Nederlandstalige als Franstalige magistraten.

B.103.3. Ofschoon de in B.103.1 vermelde verantwoording bijgevolg nog steeds actueel is, worden de procureur des Konings en de arbeidsauditeur van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad thans niet langer door de verenigde maar door de Franstalige benoemings- en aanwijzingscommissie van de Hoge Raad voor de Justitie voorgedragen.

B.103.4. Bovendien worden onder meer de korpschefs van de Nederlandstalige en Franstalige rechtbanken van het gerechtelijk arrondissement Brussel door de verenigde benoemings- en aanwijzingscommissie van de Hoge Raad voor de Justitie voorgedragen, terwijl de procureur des Konings en de arbeidsauditeur van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad door de Franstalige benoemings- en aanwijzingscommissie van de Hoge Raad voor de Justitie moeten worden voorgedragen. Nochtans bestaan de Franstalige rechtbanken van het gerechtelijk arrondissement Brussel, gelet op de ontubbeling, enkel uit Franstalige magistraten en bestaan de Nederlandstalige rechtbanken van het gerechtelijk arrondissement Brussel enkel uit Nederlandstalige magistraten, terwijl het parket en het arbeidsauditoraat van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad zowel Nederlandstalige als Franstalige magistraten tellen.

B.103.5. Het verschil in behandeling dat hieruit voortvloeit, is zonder redelijke verantwoording.

B.103.6. Die discriminatie vloeit evenwel niet voort uit het bestreden artikel 57, 3°, van de wet van 19 juli 2012, maar uit artikel 259^{quater}, § 3, tweede lid, 2°, van het Gerechtelijk Wetboek, dat niet is aangepast aan het feit dat de taalvereisten voor de procureur des Konings

en voor de arbeidsauditeur van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad, niet langer in artikel 43, § 4, van de wet van 15 juni 1935 zijn geregeld.

B.104. In zoverre ze betrekking hebben op het bestreden artikel 57, 5°, zijn de middelen gegrond. Bijgevolg dient artikel 43, § 4^{quater}, van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, ingevoegd bij artikel 57, 5°, van de voormelde wet van 19 juli 2012, te worden vernietigd.

Onder voorbehoud van hetgeen is vermeld in B.103.6, zijn de middelen voor het overige niet gegrond.

B.105. Op grond van de bestreden bepaling zijn de procureur des Konings en de arbeidsauditeur alsook de adjunct-procureur des Konings van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad intussen benoemd en hebben zij reeds hun mandaat aangevat. De benoemingsprocedure van de adjunct-arbeidsauditeur is aan de gang. Gelet op de administratieve en organisatorische moeilijkheden die zouden voortvloeien uit het feit dat hun benoeming haar rechtsgrond verliest, en gelet op de tijd die noodzakelijk zou zijn om opnieuw tot de aanstelling van een procureur des Konings en een arbeidsauditeur van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad, alsmede van hun adjuncten, over te gaan op een ogenblik waarop uitvoering dient te worden gegeven aan de hervorming van het gerechtelijk arrondissement Brussel, dienen met toepassing van artikel 8, tweede lid, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, de gevolgen van de vernietigde bepaling ten aanzien van de voormelde mandaten definitief te worden gehandhaafd.

Wat de keuze van rechtbank betreft (het bestreden artikel 52)

B.106. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5587 vorderen de vernietiging van artikel 52 van de wet van 19 juli 2012. Zij voeren de schending aan van de artikelen 10 en 11, in samenhang gelezen met artikel 4, van de Grondwet. Volgens hen is de bestreden bepaling niet bestaanbaar met de voormelde grondwetsbepalingen doordat binnen het volledige gerechtelijk arrondissement Brussel, en derhalve tevens binnen het eentalige arrondissement Halle-Vilvoorde, de rechtsonderhorigen door beschikking kunnen kiezen voor de Franstalige rechtbank van Brussel te verschijnen.

B.107. De Ministerraad betwist de ontvankelijkheid van het beroep dat de verzoekende partijen in de zaak nr. 5887 hebben gesteld. De Franse Orde van advocaten bij de balie te Brussel en François Bruyns zijn eveneens van mening dat de verzoekende partijen geen belang hebben bij het beroep vermits zij niet aantonen dat zij benadeeld worden door het feit dat de Franstalige rechtsonderhorigen die woonachtig zijn in het arrondissement Halle-Vilvoorde, ervoor kunnen kiezen hun zaak voor een Franstalige rechtbank te brengen.

B.108. Het bestreden artikel 52 van de wet van 19 juli 2012 bepaalt :

« In [de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken] wordt een artikel *7ter* ingevoegd, luidende :

‘ Art. *7ter*. In afwijking van de voorgaande artikelen, wanneer de partijen in het gerechtelijk arrondissement Brussel gedomicilieerd zijn en indien zij, na het ontstaan van het geschil, een onderlinge overeenstemming bereiken wat de taal van de rechtspleging betreft, kunnen zij krachtens artikel 706 van het Gerechtelijk Wetboek vrijwillig voor de Nederlandstalige of Franstalige rechtbanken van hun keuze verschijnen of er een gezamenlijk verzoekschrift indienen.

Wanneer een derde door een van de partijen die vrijwillig verschijnen in het geding wordt betrokken, is artikel 6, § 2, van toepassing. ’ ».

B.109.1. Volgens de in B.21.2 aangehaalde parlementaire voorbereiding dient onder de in artikel *157bis* van de Grondwet bedoelde essentiële elementen onder meer te worden begrepen « de regels betreffende de vrijwillige verschijning voor de rechtbank van de taal van hun keuze, met name dat, wanneer de partijen in een van de 54 gemeenten van het gerechtelijk arrondissement Brussel gedomicilieerd zijn en indien zij, na het ontstaan van het geschil, een onderlinge overeenstemming bereiken voor wat de taal van de rechtspleging betreft, zij krachtens artikel 706 van het Gerechtelijk Wetboek vrijwillig voor de bevoegde Nederlandstalige of Franstalige rechtbanken van hun keuze verschijnen of er een gezamenlijk verzoekschrift indienen, volgens de voorwaarden bepaald in de wet ».

B.109.2. Het verschil in behandeling dat zou voortvloeien uit de mogelijkheid die de partijen die in het gerechtelijk arrondissement Brussel gedomicilieerd zijn om, overeenkomstig de in de bestreden bepaling voorgeschreven voorwaarden, vrijwillig voor de Nederlandstalige of Franstalige rechtbanken van hun keuze te verschijnen of er een gezamenlijk verzoekschrift in te dienen, stemt bijgevolg overeen met de keuze van de Grondwetgever.

B.109.3. Het Hof is niet bevoegd zich uit te spreken over een verschil in behandeling of een beperking van een grondrecht die voortvloeien uit een door de Grondwetgever zelf gemaakte keuze.

Voor het overige dienen de uit de ontstentenis van belang van de verzoekende partijen afgeleide excepties van onontvankelijkheid niet te worden onderzocht.

B.110. Het middel is niet gegrond.

Wat de verdeling van de kaders en de werklasmeting betreft (de bestreden artikelen 57 tot 62)

B.111. De verzoekende partijen in de zaken nrs. 5509, 5546, 5576, 5577, 5586 en 5587 vorderen de vernietiging van, respectievelijk, artikel 57, 6° tot 12° (zaak nr. 5509), artikel 57, 7° tot 12° (zaak nr. 5546), de artikelen 57, 8°, 58, 1°, 61 en 62 (zaak nr. 5576), de artikelen 57, 8° tot 12°, en 58 tot 60 (zaak nr. 5577), de artikelen 57, 9° tot 12°, en 59 (zaak nr. 5586) en de artikelen 57 tot 59 (zaak nr. 5587) van de wet van 19 juli 2012. Zij voeren de schending aan van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 4 ervan, en, met uitzondering van de verzoekende partijen in de zaak nr. 5587, met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens. De verzoekende partijen in de zaken nrs. 5509 en 5577 voeren tevens de schending aan van voormelde grondwetsbepalingen, al dan niet in samenhang gelezen met de artikelen 13 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5546 voeren tevens de schending aan van artikel 13 van de Grondwet en van artikel 14 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, in samenhang te lezen met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5576 voeren tevens de schending aan van voormelde grondwetsbepalingen, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 13 van de Grondwet en met het algemeen rechtsbeginsel van de scheiding der machten. De verzoekende partijen betwisten (1) de verdeelsleutel die wordt gehanteerd om de Nederlandstalige en Franstalige kaders te bepalen van de politierechtbank, de arbeidsrechtbank, de rechtbank van eerste aanleg, het parket en het arbeidsauditoraat van Brussel, alsmede van het personeel van de hiermee verbonden griffies en de

parketsecretariaten, in afwachting van de vastlegging van de kaders volgens de werklust, (2) de regels met betrekking tot de werklustmeting aan de hand waarvan de kaders definitief zullen worden vastgelegd en (3) het feit dat de minister van Justitie, in plaats van de Koning, de bevoegdheid wordt verleend om de parameters en de methodologie van de werklustmeting te bepalen en om alle nodige maatregelen te nemen.

B.112. Volgens de Ministerraad zou het beroep dat is gericht tegen de in het middel bestreden bepalingen, niet ontvankelijk zijn. De Franse Orde van advocaten bij de balie te Brussel en François Bruyns zijn eveneens van mening dat de beroepen van de verzoekende partijen in de zaken nrs. 5509, 5546, 5577 en 5587 niet ontvankelijk zijn aangezien de verzoekende partijen alleen het opportune karakter van de bestreden bepalingen zouden bekritisieren.

B.113. Onder voorbehoud van het onderzoek van het onderwerp van het beroep wegens de aanneming van de wet van 6 januari 2014 met betrekking tot de Zesde Staatshervorming inzake de aangelegenheden bedoeld in artikel 77 van de Grondwet, stelt het Hof vast dat de verzoekende partijen in de zaken nrs. 5576 en 5586 magistraten zijn van de zetel, van het parket en van het arbeidsauditoraat, alsook personeelsleden die zijn verbonden aan de rechtscolleges, aan het parket en aan het auditoraat. Die partijen zouden bijgevolg in beginsel doen blijken van het vereiste belang om de vernietiging te vorderen van bepalingen die rechtstreekse en ongunstige gevolgen zouden kunnen hebben voor hun werklust. Het zou bijgevolg niet noodzakelijk zijn het belang te onderzoeken van de andere verzoekende partijen die een vergelijkbare argumentatie uiteenzetten.

B.114. De voormelde wet van 6 januari 2014 is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 31 januari 2014. Zij bevat, onder titel 8 ervan, bepalingen betreffende de hervorming van het gerechtelijk arrondissement Brussel. Overeenkomstig artikel 73 van die wet is die titel in werking getreden op 31 januari 2014.

B.115.1. Artikel 41 van de wet van 6 januari 2014 brengt de volgende wijzigingen aan in artikel 61 van de bestreden wet van 19 juli 2012. Het eerste lid van artikel 61 wordt aldus vervangen door :

« Deze wet, alsook artikel 157*bis* van de Grondwet, treden in werking op 31 maart 2014. De Koning stelt bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad op voorstel van de minister van Justitie een datum vast vóór 31 maart 2014, als Hij vaststelt dat elk van de kaders en taalkaders die tijdelijk zijn vastgesteld overeenkomstig artikel 43, § 5, negende lid, § 5*bis*, tweede lid, § 5*ter*, § 5*quater*, tweede lid, § 5*quinquies*, artikel 53, § 3, eerste tot derde lid, en artikel 54*bis* van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, zoals deze artikelen werden gewijzigd, aangevuld of hersteld bij deze wet, voor 90 % zijn ingevuld ».

Het tweede lid van artikel 61 wordt vervangen door :

« Voorafgaand aan de overeenkomstig het eerste lid vastgelegde datum van inwerkingtreding, worden de openstaande betrekkingen in de definitieve kaders van de magistraten in het *Belgisch Staatsblad* bekendgemaakt. Wanneer het aantal kandidaturen niet volstaat om in de vacante betrekkingen te voorzien, worden de vacante betrekkingen onmiddellijk opnieuw bekendgemaakt ».

B.115.2. De artikelen 43 tot 60 van de wet van 6 januari 2014 stellen de kaders en taalkaders vast van de rechtbanken van eerste aanleg, de arbeidsrechtbanken en de rechtbanken van koophandel, de politierechtbanken, het parket en het arbeidsauditoraat, alsook het personeel van de griffies en parketsecretariaten.

B.115.3. Wat meer bepaald het gerechtelijk arrondissement Brussel betreft, bepalen de artikelen 62 en 63 van de wet van 6 januari 2014 :

« Art. 62. Vóór de overeenkomstig artikel 61, eerste lid van de wet van 19 juli 2012 tot hervorming van het gerechtelijk arrondissement Brussel vastgelegde datum gelden de kaders en taalkaders die zijn vastgesteld in hoofdstuk II tot X van deze titel respectievelijk als kaders en taalkaders van de rechtbank van eerste aanleg, de arbeidsrechtbank, de rechtbank van koophandel van het gerechtelijk arrondissement Brussel, de politierechtbank waarvan de zetel in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad is gevestigd, het parket van de procureur des Konings van Brussel en het parket van het arbeidsauditoraat van Brussel.

Art. 63. Op de datum van inwerkingtreding van deze titel worden de beschikbare betrekkingen van de kaders van de rechtbanken van eerste aanleg van Brussel, de arbeidsrechtbanken, de rechtbanken van koophandel, de politierechtbanken waarvan de zetel in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad is gevestigd, de parketten van de procureurs des Konings en het arbeidsauditoraat van het gerechtelijk arrondissement Brussel, vacant verklaard ».

Artikel 65 van dezelfde wet preciseert voorts :

« § 1. Voor de toepassing van deze bepaling wordt onder ‘ globaal percentage van invulling van de kaders ’ verstaan : voor de Franse taalrol, het verband tussen het totale aantal magistraten van de Franse taalrol binnen de Franstalige rechtbanken van Brussel en de parketten van de procureur des Konings en de arbeidsauditeur van Brussel enerzijds, en de som van de kaders van deze rechtbanken en van de Franse taalkaders van de parketten van de procureur des Konings van Brussel en van de arbeidsauditeur van Brussel anderzijds; voor de Nederlandse taalrol, het verband tussen het totale aantal magistraten van de Nederlandse taalrol binnen de Nederlandstalige rechtbanken met zetel in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad en de parketten van de procureur des Konings en de arbeidsauditeur van Brussel en van Halle-Vilvoorde enerzijds, en de som van de kaders van deze rechtbanken en van de parketten van de procureur des Konings en de arbeidsauditeur van Halle-Vilvoorde en van de Nederlandse taalkaders van de parketten van de procureur des Konings van Brussel en van de arbeidsauditeur van Brussel anderzijds.

§ 2. Onverminderd artikel 63 van de wet van 19 juli 2012 tot hervorming van het gerechtelijk arrondissement Brussel mag, wanneer de kaders globaal voor minder dan 95 % zijn ingevuld voor een bepaalde taalrol en ze voor de andere taalrol voor 95 % of meer zijn ingevuld, geen benoeming van een magistraat bij deze andere taalrol gebeuren in het kader van een rechtbank van eerste aanleg van Brussel, een arbeidsrechtbank van Brussel, een rechtbank van koophandel van Brussel, een politierechtbank waarvan de zetel is gevestigd in het administratief arrondissement Brussel, of een parket van de procureur des Konings of van de arbeidsauditeur van Brussel of Halle-Vilvoorde.

Wanneer de kaders globaal voor 95 % zijn ingevuld voor elke taalrol, wordt voorzien in de invulling van de kaders aan hetzelfde tempo in de beide taalrollen.

De in de vorige leden bedoelde maatregelen zijn niet van toepassing om te voorzien in de betrekkingen in een kader waarvoor het aantal magistraten in dienst in dit kader lager ligt dan 90 % van het overeenstemmende tijdelijke kader dat is vastgelegd overeenkomstig artikel 57 van de wet van 19 juli 2012, noch om te voorzien in de vervanging van de magistraten ».

B.115.4. Artikel 69 van de wet van 6 januari 2014 heft artikel 43, § 5, zesde tot dertiende lid, § 5bis, tweede lid, eerste zin, en derde lid, § 5ter, eerste en tweede lid, § 5quater, tweede lid, eerste zin, en derde lid, en ten slotte § 5quinquies, eerste en tweede lid, van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken op, zoals gewijzigd bij de wet van 19 juli 2012, wijzigingen die het voorwerp uitmaken van de in de onderhavige zaak ingestelde beroepen.

B.116. Zoals vermeld in B.114, zijn de bepalingen betreffende de kaders en taalkaders voor het gerechtelijk arrondissement Brussel in werking getreden de dag waarop zij in het *Belgisch Staatsblad* zijn bekendgemaakt, namelijk 31 januari 2014.

Rekening houdend met hetgeen de artikelen 62 en 63 van de wet van 6 januari 2014 voorschrijven, hoewel de bestreden bepalingen konden worden uitgevoerd gedurende de enkele maanden tussen de inwerkingtreding van de bij de bestreden bepalingen ingevoerde wijzigingen en die van de wet van 6 januari 2014 met betrekking tot de vaststelling van definitieve kaders en taalkaders, blijkt niet dat die bestreden bepalingen een concrete toepassing zouden hebben kunnen krijgen die de verzoekende partijen een nadeel zou hebben berokkend waardoor zij nog zouden beschikken over een actueel belang bij het vorderen van de vernietiging.

B.117. De beroepen zijn derhalve niet ontvankelijk bij gebrek aan belang.

Wat de benoeming van ambtswege van magistraten en personeelsleden betreft (het bestreden artikel 63, §§ 2 en 3)

B.118. De verzoekende partijen in de zaken nrs. 5576 en 5586 vorderen de vernietiging van artikel 63, § 2, en, in de zaak nr. 5576, eveneens van artikel 63, § 3, van de wet van 19 juli 2012. Zij voeren de schending aan van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, en wat de zaak nr. 5586 betreft, van die artikelen, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 151 van de Grondwet, met de artikelen 2, lid 2, en 6, lid 1, van de richtlijn 2000/78/EG tot instelling van een algemeen kader voor gelijke behandeling in arbeid en beroep en met het « algemene gemeenschapsrechtelijke beginsel van non-discriminatie op leeftijd ». Volgens hen is de bestreden bepaling niet bestaanbaar met de voormelde referentienormen doordat de Nederlandstalige magistraten en personeelsleden die zijn benoemd bij de Rechtbank van eerste aanleg of bij de Arbeidsrechtbank te Brussel en bij het parket of het arbeidsauditoraat van Brussel van ambtswege worden benoemd bij, respectievelijk, de Nederlandstalige Rechtbank van eerste aanleg of de Nederlandstalige Arbeidsrechtbank te Brussel, het parket of het arbeidsauditoraat van Brussel of bij dat van Halle-Vilvoorde, en doordat, wat de zaak nr. 5586 betreft, indien er meer of minder aanvragen dan te begeven plaatsen zijn, de dienstanciënniteit bepaalt wie wordt benoemd bij het parket of het arbeidsauditoraat van Halle-Vilvoorde.

B.119.1. Artikel 63, §§ 2 en 3, van de wet van 19 juli 2012 bepaalde, vóór het werd gewijzigd bij artikel 38 van de wet van 31 december 2012 houdende diverse bepalingen betreffende justitie :

« § 2. De magistraten van de Nederlandse taalrol, de assessoren in strafuitvoeringszaken en de Nederlandstalige personeelsleden die benoemd zijn bij de rechtbank van eerste aanleg van Brussel, worden benoemd, van ambtswege en in voorkomend geval in overtal, bij de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg van Brussel, zonder toepassing van artikel 287*sexies* van het Gerechtelijk Wetboek en zonder nieuwe eedaflegging.

De magistraten van de Franse taalrol, de assessoren in strafuitvoeringszaken en de Franstalige personeelsleden die benoemd zijn bij de rechtbank van eerste aanleg van Brussel, worden van ambtswege benoemd bij de Franstalige rechtbank van eerste aanleg van Brussel, zonder toepassing van artikel 287*sexies* van het Gerechtelijk Wetboek en zonder nieuwe eedaflegging.

De magistraten van de Nederlandse taalrol, de rechters in handelszaken en de Nederlandstalige personeelsleden die benoemd zijn bij de rechtbank van koophandel van Brussel, worden benoemd, van ambtswege en in voorkomend geval in overtal, bij de Nederlandstalige rechtbank van koophandel van Brussel, zonder toepassing van artikel 287*sexies* van het Gerechtelijk Wetboek en zonder nieuwe eedaflegging.

De magistraten van de Franse taalrol, de rechters in handelszaken en de Franstalige personeelsleden die benoemd zijn bij de rechtbank van koophandel van Brussel, worden van ambtswege benoemd bij de Franstalige rechtbank van koophandel van Brussel, zonder toepassing van artikel 287*sexies* van het Gerechtelijk Wetboek en zonder nieuwe eedaflegging.

De magistraten van de Nederlandse taalrol, de rechters in sociale zaken en de Nederlandstalige personeelsleden die benoemd zijn bij de arbeidsrechtbank van Brussel, worden benoemd, van ambtswege en in voorkomend geval in overtal, bij de Nederlandstalige arbeidsrechtbank van Brussel, zonder toepassing van artikel 287*sexies* van het Gerechtelijk Wetboek en zonder nieuwe eedaflegging.

De magistraten van de Franse taalrol, de rechters in sociale zaken en de Franstalige personeelsleden die benoemd zijn bij de arbeidsrechtbank van Brussel, worden van ambtswege benoemd bij de Franstalige arbeidsrechtbank van Brussel, zonder toepassing van artikel 287*sexies* van het Gerechtelijk Wetboek en zonder nieuwe eedaflegging.

De magistraten van de Nederlandse taalrol en de Nederlandstalige personeelsleden die benoemd zijn bij de politierechtbank van Brussel, worden benoemd, van ambtswege en in voorkomend geval in overtal, bij de Nederlandstalige politierechtbank van Brussel, zonder toepassing van artikel 287*sexies* van het Gerechtelijk Wetboek en zonder nieuwe eedaflegging.

De magistraten van de Franse taalrol en de Franstalige personeelsleden die benoemd zijn bij de politierechtbank van Brussel, worden van ambtswege benoemd bij de Franstalige politierechtbank van Brussel, zonder toepassing van artikel 287*sexies* van het Gerechtelijk Wetboek en zonder nieuwe eedaflegging.

De magistraten van de Nederlandse taalrol en de Nederlandstalige personeelsleden die benoemd zijn bij het parket van de procureur des Konings bij de rechtbank van eerste aanleg van Brussel, blijven, in voorkomend geval in overtal, bij dit parket benoemd. De toegevoegde substituten van de Nederlandse taalrol die zijn aangesteld om hun functies uit te oefenen bij het parket van de procureur des Konings bij de rechtbank van eerste aanleg van Brussel, worden van ambtswege benoemd bij dit parket, in voorkomend geval in overtal, zonder toepassing van artikel 287*sexies* van het Gerechtelijk Wetboek en zonder nieuwe eedaflegging.

De in het negende lid bedoelde personen kunnen echter, wanneer ze dit uiterlijk in de drie maanden na de inwerkingtreding van dit artikel aanvragen, benoemd worden bij het parket van de procureur des Konings van Halle-Vilvoorde, zonder toepassing van artikel 287*sexies* van het Gerechtelijk Wetboek en zonder nieuwe eedaflegging. Indien het aantal aanvragen hoger is dan het aantal vacante plaatsen voor de betreffende graad of ambt, wordt prioriteit gegeven aan de aanvrager met de meeste dienstanciënniteit of, bij gelijke anciënniteit, aan de oudste. Indien er onvoldoende aanvragen zijn en er bijgevolg een overtal blijft bestaan in het Nederlands kader van het parket van de procureur des Konings van Brussel in de betreffende graad of ambt, worden de toegevoegde substituten en de personeelsleden met de minste dienstanciënniteit of, bij gelijke anciënniteit, de jongsten, van ambtswege benoemd bij het parket van de procureur des Konings van Halle-Vilvoorde, ten belope van dit overtal. Indien er nog een overtal blijft in het Nederlands kader van de magistraten bij het parket van de procureur des Konings van Brussel, worden de andere magistraten met de minste dienstanciënniteit of, bij gelijke anciënniteit, de jongsten, van ambtswege benoemd bij het parket van de procureur des Konings van Halle-Vilvoorde.

De magistraten van de Franse taalrol en de Franstalige personeelsleden die benoemd zijn bij het parket van de procureur des Konings bij de rechtbank van eerste aanleg van Brussel, blijven benoemd bij dit parket.

De magistraten van de Nederlandse taalrol en de Nederlandstalige personeelsleden die benoemd zijn bij het parket van de arbeidsauditeur van Brussel blijven benoemd, in voorkomend geval in overtal, bij dit parket. Zij kunnen niettemin, indien zij dat aanvragen ten laatste drie maanden na de inwerkingtreding van dit artikel, benoemd worden bij het arbeidsauditoraat van Halle-Vilvoorde zonder toepassing van artikel 287*sexies* van het Gerechtelijk Wetboek en zonder nieuwe eedaflegging. Indien het aantal aanvragen hoger is dan het aantal vacante plaatsen voor de betrokken graad of ambt, wordt voorrang gegeven aan de aanvrager met de meeste dienstanciënniteit, of bij gelijke anciënniteit, aan de oudste. Indien er onvoldoende aanvragen zijn en er bijgevolg een overtal blijft bestaan bij het arbeidsauditoraat van Brussel, worden de magistraten en personeelsleden met de minste dienstanciënniteit, of bij gelijke anciënniteit de jongsten, van ambtswege benoemd bij het arbeidsauditoraat van Halle-Vilvoorde ten belope van dit overtal.

De magistraten van de Franse taalrol en de Franstalige personeelsleden die benoemd zijn bij het parket van de arbeidsauditeur van Brussel, blijven benoemd bij dit parket.

§ 3. In afwijking van artikel 86*bis*, negende lid, van het Gerechtelijk Wetboek worden de toegevoegde rechters die door de Koning zijn aangewezen om hun ambt uit te oefenen in de rechtbank van eerste aanleg van Brussel of de arbeidsrechtbank van Brussel, benoemd, op basis van hun taalrol, in voorkomend geval in overtal, bij de Nederlandstalige of Franstalige rechtbank van eerste aanleg of arbeidsrechtbank van Brussel, zonder toepassing van artikel 287*sexies* van het Gerechtelijk Wetboek en zonder nieuwe eedaflegging.

In afwijking van artikel 69, vierde lid, van het Gerechtelijk Wetboek worden de toegevoegde rechters die benoemd zijn bij de politierechtbank van Brussel, benoemd, op basis van hun taalrol, in voorkomend geval in overtal, hetzij bij de Nederlandstalige politierechtbank, hetzij bij de Franstalige politierechtbank van Brussel, zonder toepassing van artikel 287*sexies* van het Gerechtelijk Wetboek en zonder nieuwe eedaflegging ».

B.119.2. Het voormelde artikel 38 van de wet 31 december 2012 bepaalt :

« In artikel 63, § 2, van [de wet van 19 juli 2012] worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in het tiende lid worden de woorden ‘ in de drie maanden ’ vervangen door de woorden ‘ in de zeven maanden ’ en wordt het lid aangevuld met de volgende zin :

‘ Bovendien wordt van ambtswege voorrang gegeven aan zij die uiterlijk op 22 november 2012 daartoe een aanvraag hebben gedaan. ’;

2° het elfde lid wordt aangevuld met de volgende zin :

‘ De toegevoegde substituten van de procureur des Konings van de Franstalige taalrol die zijn aangesteld om hun functies uit te oefenen bij het parket van de procureur des Konings bij de rechtbank van eerste aanleg te Brussel, worden van ambtswege benoemd bij dit parket, in voorkomend geval in overtal, zonder toepassing van artikel 287*sexies* van het Gerechtelijk Wetboek en zonder nieuwe eedaflegging. ’;

3° in het twaalfde lid worden de woorden ‘ in de drie maanden ’ vervangen door de woorden ‘ ten laatste zeven maanden ’ en wordt het lid aangevuld met de volgende zin :

‘ Bovendien wordt van ambtswege voorrang gegeven aan zij die uiterlijk op 22 november 2012 daartoe een aanvraag hebben gedaan. ’ ».

B.119.3. Die wijzigingen van artikel 63, § 2, van de wet van 19 juli 2012 zijn zonder invloed op de grieven en de middelen van de verzoekende partijen. Bijgevolg dient het Hof er geen rekening mee te houden.

B.120. De in B.21.2 aangehaalde parlementaire voorbereiding vermeldt de ambtshalve benoeming van de Nederlandstalige magistraten en personeelsleden van de rechtbank van eerste aanleg, de arbeidsrechtbank, het parket en het arbeidsauditoraat van Brussel, bij,

respectievelijk, de Nederlandstalige Rechtbank van eerste aanleg of de Nederlandstalige Arbeidsrechtbank te Brussel, het parket of het arbeidsauditoraat van Brussel of bij dat van Halle-Vilvoorde, niet onder de in artikel 157*bis* van de Grondwet bedoelde essentiële elementen.

B.121.1. De bestreden bepaling is het resultaat van een amendement dat mede als volgt werd verantwoord :

« Deze amendementen bevatten de nodige overgangsbepalingen voor de installatie van de ‘ontdubbelde’ rechtbanken en gesplitste parketten en voor de overdracht van magistraten en personeelsleden.

Ze moeten de inwerkingtreding van de hervorming tegen 2014 mogelijk maken » (*Parl. St.*, Kamer, 2011-2012, DOC 53-2140/004, p. 17).

Wat inzonderheid het bestreden artikel 63 betreft, preciseerde de verantwoording bij dat amendement het volgende :

« Artikel 53 organiseert de overdracht van de magistraten en het gerechtspersoneel naar de ontdubbelde rechtbanken en gesplitste parketten. De kaders van het parket en van het auditoraat van Halle-Vilvoorde worden prioritair ingevuld door de vrijwilligers (magistraten en personeelsleden) van het parket en het auditoraat van Brussel en, bij gebrek daaraan, ambtshalve door magistraten en personeel van het parket en het auditoraat van Brussel, in functie van het nog bestaande overtal na de splitsing. Er zal prioriteit in de keuze worden gegeven in functie van de anciënniteit » (*ibid.*, p. 19).

B.121.2. In de Senaat werd omtrent dit artikel nog het volgende verklaard :

« De heer [...] verwijst naar het tweede lid van § 3 van artikel 63 waarin [wordt] gesteld dat de toegevoegde magistraten geïntegreerd worden in de rechtbanken. Het systeem van toegevoegde magistraten is voor een deel ingevoerd in Brussel om de tweetaligheidsvereiste te omzeilen. Men heeft ook in heel het land toegevoegde magistraten voorzien om bepaalde situaties te verhelpen. Betekent dit, als men in Brussel 276 nieuwe benoemingen doet - via nieuwe aanwervingen of via mobiliteit van de Nederlandstalige naar de Franstalige rechtbank - dat men zich ertoe verbindt om voorlopig geen toegevoegde magistraten meer aan te werven ?

De vertegenwoordiger van de [...] staatssecretaris voor Staatshervorming antwoordt dat de vraag [...] buiten het kader gaat van § 3 van artikel 63. Deze § betreft enkel de toegevoegde rechters die nu door de Koning zijn aangewezen, om hun ambt uit te oefenen bij de Brusselse rechtbanken [en] zij worden uiteraard opgenomen in het kader. Voor het overige blijft artikel 86*bis* als dusdanig bestaan, bijvoorbeeld bij toepassing van specifieke maatregelen die in het comité ter opvolging van de inwerkingtreding van de hervorming

(monitoring comité), overeenkomstig artikel 61, zesde lid, aan bod zouden kunnen komen » (*Parl. St.*, Senaat, 2011-2012, nr. 5-1673/3, p. 221).

B.122. De verzoekende partijen voeren in de eerste plaats aan dat, indien de ambtshalve benoemingen waarin de bestreden bepaling voorziet, worden beschouwd als benoemingen in de zin van artikel 216*bis*, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek, de bestreden bepaling een verschil in behandeling zou maken tussen enerzijds, de magistraten van de rechtbank van eerste aanleg, van de arbeidsrechtbank, van het parket of van het arbeidsauditoraat van Brussel en, anderzijds, de overige magistraten van de rechterlijke orde, doordat de eerste categorie na een ambtshalve benoeming drie jaar moet wachten om zich kandidaat te mogen stellen voor een ander ambt, terwijl de tweede categorie dat enkel moet doen na een benoeming waarvoor zij zich kandidaat heeft gesteld.

B.123.1. Artikel 216*bis*, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek, zoals ingevoegd bij artikel 13 van de wet van 3 mei 2003 tot wijziging van sommige bepalingen van deel II van het Gerechtelijk Wetboek, bepaalt :

« Een kandidaat die benoemd wordt tot een ambt bedoeld in artikel 58*bis*, 1°, kan zich in de loop van de drie jaar die volgen op de bekendmaking van het benoemingsbesluit in het *Belgisch Staatsblad*, geen kandidaat stellen voor een benoeming tot een ander ambt bedoeld in artikel 58*bis*, 1°, of voor hetzelfde ambt in of bij een ander rechtscollege ».

Artikel 58*bis*, 1°, van het Gerechtelijk Wetboek, waarnaar wordt verwezen, bepaalt :

« In dit wetboek wordt, voor wat de magistraten betreft, verstaan onder :

1° benoemingen : de benoeming tot vrederechter, rechter in de politierechtbank, toegevoegd vrederechter, toegevoegd rechter in de politierechtbank, plaatsvervangend rechter in een vrederecht of in een politierechtbank, rechter en toegevoegd rechter in de rechtbank van eerste aanleg, arbeidsrechtbank en rechtbank van koophandel, plaatsvervangend rechter, substituut-procureur des Konings, substituut-procureur des Konings gespecialiseerd in fiscale aangelegenheden, substituut-procureur des Konings gespecialiseerd in handelszaken, toegevoegd substituut-procureur des Konings, substituut-arbeidsauditeur en toegevoegd substituut-arbeidsauditeur, raadsheer in het hof van beroep en in het arbeidshof, plaatsvervangend raadsheer in het hof van beroep bedoeld in artikel 207*bis*, § 1, substituut-procureur-generaal bij het hof van beroep, substituut-generaal bij het arbeidshof, raadsheer in het Hof van Cassatie en advocaat-generaal bij het Hof van Cassatie ».

B.123.2. De invoeging van artikel 216*bis*, eerste lid, in het Gerechtelijk Wetboek bij artikel 13 van de wet van 3 mei 2003 werd als volgt verantwoord :

« Er bestaat een trend dat personen zich kandidaat stellen voor om het even welke plaats binnen de magistratuur, ook voor plaatsen waarin ze eigenlijk niet geïnteresseerd zijn. Eens ze op dergelijke plaats zijn benoemd, is hun enige betrachting om zo snel mogelijk te worden benoemd op de plaats die eigenlijk hun interesse en voorkeur wegdraagt. Er wordt van uit gegaan dat van zodra men als magistraat is benoemd, men meer kans heeft om de plaats van zijn voorkeur in de wacht te slepen.

Het gevolg van deze praktijk is dat sommige plaatsen op een termijn van nog geen twee jaar tot driemaal toe openvallen en dus opnieuw moeten ingevuld worden. Het spreekt voor zich dat zulks de goede werking van een rechtscollege of parket ontregelt. Iemand is nog maar amper ingewerkt en vertrekt reeds.

Het artikel 216*bis* van het Gerechtelijk Wetboek strekt ertoe om de rechtscolleges en parketten een minimum aan stabiliteit te bieden. Het voorziet dat iemand die benoemd wordt in een ambt, zoals bedoeld in artikel 58*bis*, 1° van het Gerechtelijk Wetboek, zich binnen de drie jaar, geen kandidaat kan stellen voor één van de andere ambten bedoeld in voormeld artikel, evenmin in hetzelfde ambt in een ander rechtscollege.

Als vertrekpunt voor de berekening van die termijn van 3 jaar wordt de bekendmaking van het uittreksel van het benoemingsbesluit in het *Belgisch Staatsblad* genomen.

Het zou geen goede zaak zijn indien plaatsvervangende magistraten gedurende een zekere periode zouden verhinderd worden om beroepsmagistraat te worden. Vandaar dat zij uitdrukkelijk van de toepassing van deze bepaling worden uitgesloten » (*Parl. St.*, Kamer, 2002-2003, DOC 50-2170/001, pp. 7-8).

B.123.3. In het verslag van de Kamercommissie is dienaangaande vermeld :

« In dit wetboek wordt, voor wat de magistraten betreft, verstaan onder :

De minister [van Justitie] legt uit dat stagiairs zich soms laten benoemen voor een bepaalde plaats omdat ze ervan uitgaan dat ze, eenmaal benoemd, gemakkelijker kunnen overgeplaatst worden naar de plaats die ze eigenlijk verkiezen. Dergelijke praktijken zijn uiteraard nefast voor de goede rechtsbedeling.

De minister vindt dat hieraan paal en perk moet worden gesteld » (*Parl. St.*, Kamer, 2002-2003, DOC 50-2107/009, pp. 34-35).

B.124. Vermits artikel 216*bis* van het Gerechtelijk Wetboek enkel van toepassing is op kandidaten voor een benoeming in een ambt bedoeld in artikel 58*bis*, 1°, van het Gerechtelijk Wetboek, betreft dat onderdeel van het middel enkel de magistraten die benoemd zijn bij de

rechtbank van eerste aanleg, de arbeidsrechtbank, het parket of het arbeidsauditoraat van Brussel, en niet de personeelsleden van die rechtbanken of parketten.

B.125.1. Uit de voormelde parlementaire voorbereiding blijkt dat artikel 216*bis* van het Gerechtelijk Wetboek beoogt te verhinderen dat een magistraat die zich kandidaat heeft gesteld voor een ambt, kort na zijn benoeming voor dat ambt, zich kandidaat stelt voor een ander ambt.

B.125.2. Die bepaling veronderstelt bijgevolg dat de magistraat in kwestie zich, met toepassing van artikel 287*sexies* van het Gerechtelijk Wetboek, kandidaat heeft gesteld voor een benoeming in de rechterlijke orde.

B.125.3. Luidens het bestreden artikel 63, §§ 2 en 3, van de wet van 19 juli 2012 worden de in die bepaling bedoelde magistraten van ambtswege benoemd « zonder toepassing van artikel 287*sexies* van het Gerechtelijk Wetboek en zonder nieuwe eedaflegging ». Bijgevolg hebben die magistraten zich niet kandidaat gesteld voor het ambt waarin ze ambtshalve worden benoemd. Een dergelijke kandidaatstelling zou onbestaanbaar zijn met het ambtshalve karakter van de benoeming in kwestie.

B.125.4. Bijgevolg dient de bestreden bepaling aldus te worden geïnterpreteerd dat de ambtshalve benoeming waarin die bepaling voorziet geen benoeming is in de zin van artikel 216*bis* van het Gerechtelijk Wetboek en derhalve voor de magistraten geen nieuwe termijn van drie jaar doet ingaan binnen welke zij zich geen kandidaat kunnen stellen voor een benoeming in een ander ambt bedoeld in artikel 58*bis*, 1°, van het Gerechtelijk Wetboek of voor hetzelfde ambt in of bij een ander rechtscollege.

B.126. In die interpretatie bestaat het in B.122 vermelde verschil in behandeling niet en is de bestreden bepaling bestaanbaar met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

B.127. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5586 voeren vervolgens aan dat de bestreden bepaling een verschil in behandeling zou instellen tussen, enerzijds, de magistraten van het parket en van het arbeidsauditoraat van Brussel en, anderzijds, de overige magistraten van het openbaar ministerie, doordat de eerste categorie van magistraten ambtshalve wordt benoemd zonder voorafgaande voordracht door de Hoge Raad voor de Justitie, terwijl de

overige magistraten van het openbaar ministerie overeenkomstig artikel 151 van de Grondwet worden benoemd op voordracht van die Raad.

B.128.1. De bestreden bepaling is een overgangsbepaling. Door de splitsing van het vroegere parket en arbeidsauditoraat van het gerechtelijk arrondissement Brussel in een parket en een arbeidsauditoraat van Halle-Vilvoorde en een parket en een arbeidsauditoraat van Brussel, houdt het vroegere parket en arbeidsauditoraat van het gerechtelijk arrondissement Brussel op te bestaan. Bijgevolg dient te worden bepaald waar de magistraten die benoemd zijn bij dat parket of dat arbeidsauditoraat, hun ambt zullen uitoefenen.

B.128.2. Het is niet zonder redelijke verantwoording dat de wetgever, bij wijze van overgangsregeling, beslist om de betrokken magistraten te benoemen bij hetzij het parket of het arbeidsauditoraat van Brussel, hetzij het parket of het arbeidsauditoraat van Halle-Vilvoorde. Aldus zullen de betrokkenen immers hun ambt blijven uitoefenen in een deel van het rechtsgebied waarin, vóór de splitsing van het parket, de leden van het parket en het arbeidsauditoraat van het gerechtelijk arrondissement Brussel het ambt van openbaar ministerie uitoefenden.

B.129.1. Artikel 151, § 3, eerste lid, 1°, van de Grondwet bepaalt :

« De Hoge Raad voor de Justitie oefent zijn bevoegdheden uit in volgende materies :

1° de voordracht van de kandidaten voor een benoeming tot rechter, zoals bedoeld in § 4, eerste lid, of tot ambtenaar van het openbaar ministerie ».

B.129.2. Die bepaling veronderstelt dat een persoon zich kandidaat heeft gesteld voor een benoeming tot ambtenaar van het openbaar ministerie.

B.129.3. Zoals is uiteengezet in B.125.3, worden de in het bestreden artikel 63, §§ 2 en 3, van de wet van 19 juli 2012 bedoelde magistraten ambtshalve benoemd zonder dat zij zich voorafgaandelijk kandidaat hebben gesteld voor het ambt waarin ze ambtshalve worden benoemd.

B.129.4. Bijgevolg is het feit dat de voormelde magistraten ambtshalve worden benoemd zonder voorafgaande voordracht door de Hoge Raad voor de Justitie, niet onbestaanbaar met artikel 151, in samenhang gelezen met de artikelen 10 en 11, van de Grondwet.

B.129.5. Dat is des te meer het geval nu de bestreden bepaling betrekking heeft op magistraten die hetzij op voordracht van de Hoge Raad voor de Justitie, hetzij vóór de oprichting van de Hoge Raad voor de Justitie, werden benoemd tot lid van het parket of van het arbeidsauditoraat van het vroegere gerechtelijke arrondissement Brussel.

B.130. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5586 voeren ten slotte aan dat indien er meer of minder aanvragen dan te begeven plaatsen zijn, de dienstanciënniteit bepaalt wie wordt benoemd bij het parket of het arbeidsauditoraat van Halle-Vilvoorde, wat niet bestaanbaar zou zijn met de artikelen 2, lid 2, en 6, lid 1, van de richtlijn 2000/78/EG tot instelling van een algemeen kader voor gelijke behandeling in arbeid en beroep en met het « algemene gemeenschapsrechtelijke beginsel van non-discriminatie op leeftijd », in samenhang gelezen met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

B.131.1. Artikel 2, leden 1 en 2, van de richtlijn 2000/78/EG, met het opschrift « Het begrip discriminatie », luidt als volgt :

« 1. Voor de toepassing van deze richtlijn wordt onder het beginsel van gelijke behandeling verstaan de afwezigheid van elke vorm van directe of indirecte discriminatie op basis van een van de in artikel 1 genoemde gronden.

2. Voor de toepassing van lid 1 is er :

a) ‘ directe discriminatie ’, wanneer iemand ongunstiger wordt behandeld dan een ander in een vergelijkbare situatie wordt, is of zou worden behandeld op basis van een van de in artikel 1 genoemde gronden;

b) ‘ indirecte discriminatie ’, wanneer een ogenschijnlijk neutrale bepaling, maatstaf of handelwijze personen met een bepaalde godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele geaardheid, in vergelijking met andere personen bijzonder benadeelt,

i) tenzij die bepaling, maatstaf of handelwijze objectief wordt gerechtvaardigd door een legitiem doel en de middelen voor het bereiken van dat doel passend en noodzakelijk zijn, of

ii) tenzij de werkgever dan wel iedere andere persoon of organisatie waarop de onderhavige richtlijn van toepassing is, voor personen met een bepaalde handicap krachtens de nationale wetgeving verplicht is passende maatregelen te nemen die overeenkomen met de in artikel 5 vervatte beginselen, teneinde de nadelen die die bepaling, maatstaf of handelwijze met zich brengt, op te heffen ».

Artikel 6, lid 1, van de richtlijn 2000/78/EG luidt als volgt :

« Niettegenstaande artikel 2, lid 2, kunnen de lidstaten bepalen dat verschillen in behandeling op grond van leeftijd geen discriminatie vormen indien zij in het kader van de nationale wetgeving objectief en redelijk worden gerechtvaardigd door een legitiem doel, met inbegrip van legitieme doelstellingen van het beleid op het terrein van de werkgelegenheid, de arbeidsmarkt of de beroepsopleiding, en de middelen voor het bereiken van dat doel passend en noodzakelijk zijn.

Dergelijke verschillen in behandeling kunnen onder meer omvatten :

a) het creëren van bijzondere voorwaarden voor toegang tot arbeid en beroepsopleiding, van bijzondere arbeidsvoorwaarden en -omstandigheden, met inbegrip van voorwaarden voor ontslag en beloning voor jongeren, oudere werknemers en werknemers met personen ten laste, teneinde hun opneming in het arbeidsproces te bevorderen, en hun bescherming te verzekeren;

b) de vaststelling van minimumvoorwaarden met betrekking tot leeftijd, beroepservaring of -anciënniteit in een functie voor toegang tot de arbeid of bepaalde daaraan verbonden voordelen;

c) de vaststelling van een maximumleeftijd voor aanwerving, gebaseerd op de opleidingseisen voor de betrokken functie of op de noodzaak van een aan pensionering voorafgaand redelijk aantal arbeidsjaren ».

B.131.2. Volgens het Hof van Justitie van de Europese Unie is het verbod van discriminatie op grond van leeftijd als een algemeen beginsel van Unierecht te beschouwen (HvJ, grote kamer, 22 november 2005, C-144/04, *Werner Mangold t. Rüdiger Helm*, punt 75).

B.132.1. Uit artikel 3, lid 1, onder c, van de richtlijn 2000/78/EG vloeit voort dat die richtlijn van toepassing is, zowel in de overheidssector als in de particuliere sector, met inbegrip van overheidsinstanties, op alle personen met betrekking tot onder meer werkgelegenheid en arbeidsvoorwaarden, met inbegrip van beloning.

B.132.2. De bestreden bepaling regelt met name de plaats waar de magistraten en personeelsleden in kwestie hun ambt zullen uitoefenen. De regeling is van invloed op hun arbeidsvoorwaarden en valt derhalve binnen de werkingssfeer van de richtlijn 2000/78/EG.

B.133.1. Luidens de bestreden bepaling kunnen de magistraten van de Nederlandse taalrol en de Nederlandstalige personeelsleden die benoemd zijn bij het parket van de procureur des Konings en van de arbeidsauditeur van Brussel aanvragen, uiterlijk drie maanden na de inwerkingtreding van die bepaling, om benoemd te worden bij het parket of het arbeidsauditoraat van Halle-Vilvoorde. Indien het aantal aanvragen hoger is dan het aantal vacante plaatsen voor de betrokken graad of ambt, wordt voorrang gegeven aan de aanvrager met de meeste dienstanciënniteit, of bij gelijke anciënniteit, aan de oudste. Indien er onvoldoende aanvragen zijn, worden de magistraten en personeelsleden met de minste dienstanciënniteit of, bij gelijke anciënniteit, de jongsten van ambtswege benoemd.

B.133.2. Vermits bij gelijke dienstanciënniteit voorrang wordt gegeven aan de oudste aanvrager en, indien er onvoldoende aanvragen zijn, bij gelijke anciënniteit, de jongste magistraten of personeelsleden ambtshalve worden benoemd, is er sprake van een « direct » verschil in behandeling op grond van leeftijd.

B.133.3. Voor het overige is er een « indirect » verschil in behandeling op grond van leeftijd, vermits het criterium van de dienstanciënniteit ertoe zal leiden dat in het merendeel van de gevallen voorrang wordt gegeven aan oudere personen, die vanwege hun leeftijd een grotere kans hebben om de meeste dienstanciënniteit te bezitten.

B.134.1. Uit de in B.121 vermelde parlementaire voorbereiding blijkt dat de bestreden bepaling een overgangsbepaling is die mede beoogt « de inwerkingtreding van de hervorming tegen 2014 mogelijk [te] maken » (*Parl. St.*, Kamer, 2011-2012, DOC 53-2140/004, p. 17).

B.134.2. Te dien einde vermocht de wetgever te bepalen dat de Nederlandstalige magistraten en personeelsleden van het parket of van het arbeidsauditoraat van Brussel die er in overtal zijn, in voorkomend geval van ambtswege, bij het parket of bij het arbeidsauditoraat van Halle-Vilvoorde worden benoemd. Zonder die benoemingen van ambtswege zou er immers moeten worden gewacht tot er voldoende kandidaten zijn voor die benoemingen opdat het parket en het arbeidsauditoraat van Halle-Vilvoorde over het vereiste personeel kunnen beschikken.

Bovendien diende de wetgever in een regeling te voorzien voor het geval dat er hetzij te veel, hetzij onvoldoende aanvragen waren voor een benoeming bij het parket of het arbeidsauditoraat van Halle-Vilvoorde.

B.135.1. Door te bepalen dat, indien er meer of minder aanvragen dan te begeven plaatsen zijn, aan de hand van de dienstanciënniteit zal worden bepaald wie wordt benoemd bij het parket of het arbeidsauditoraat van Halle-Vilvoorde, beoogt de wetgever de beroepservaring van de betrokkenen in aanmerking te nemen bij het bepalen van hun arbeidsvoorwaarden. Volgens het Hof van Justitie van de Europese Unie moet dat doel in beginsel worden geacht een verschil in behandeling op grond van leeftijd, « in het kader van de nationale wetgeving objectief en redelijk » te rechtvaardigen, in de zin van artikel 6, lid 1, eerste alinea, van de richtlijn 2000/78/EG. Het Hof heeft erkend dat « het belonen van door een werknemer verworven beroepservaring, die hem in staat stelt zijn werkzaamheden beter te verrichten, in de regel een legitiem doel van loonbeleid is » (HvJ, 8 september 2011, C-297/10 en C-298/10, *Sabine Hennigs t. Eisenbahn-Bundesamt* en *Land Berlin t. Alexander Mai*, punt 72).

B.135.2. Door voorrang te verlenen aan magistraten en personeelsleden op grond van hun dienstanciënniteit heeft de wetgever een maatregel genomen die pertinent en evenredig is ten aanzien van het door hem doel nagestreefde doel. Zoals het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft opgemerkt is « de toepassing van het aan de anciënniteit ontleende criterium in de regel passend [...] om dit doel te bereiken, want anciënniteit gaat hand in hand met beroepservaring » (*ibid.*, punt 74).

B.135.3. Bijgevolg is het feit dat bij de benoeming van magistraten en personeelsleden bij het parket en het arbeidsauditoraat van Halle-Vilvoorde voorrang wordt gegeven op grond van de dienstanciënniteit, niet onbestaanbaar met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de artikelen 2, lid 2, en 6, lid 1, van de richtlijn 2000/78/EG en met het beginsel van niet-discriminatie op grond van leeftijd, dat als een algemeen beginsel van het Unierecht moet worden beschouwd.

B.136. Onder voorbehoud van de in B.125.4 vermelde interpretatie, zijn de tegen artikel 63, §§ 2 en 3, aangevoerde middelen niet gegrond.

Wat betreft de toekenning van een opdracht in een griffie of een parketsecretariaat dichterbij de woonplaats en de onmogelijkheid om een opdracht bij het parketsecretariaat van Brussel toegekend te krijgen (het bestreden artikel 64)

B.137. De verzoekende partijen in de zaak nr. 5586 vorderen de vernietiging van artikel 64 van de wet van 19 juli 2012. Volgens hen is die bepaling niet bestaanbaar met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de artikelen 2, lid 2, en 6, lid 1, van de richtlijn 2000/78/EG en met het « algemene gemeenschapsrechtelijke beginsel van non-discriminatie op leeftijd », doordat de personeelsleden van het parket van Brussel aan wie een opdracht in een griffie of een parketsecretariaat dichterbij hun woonplaats wordt toegekend, worden benoemd op grond van de dienstanciënniteit en doordat Nederlandstalige personeelsleden met kennis van het Frans geen Franstalige vacature kunnen invullen in het parketsecretariaat van Brussel.

B.138.1. Het bestreden artikel 64 van de wet van 19 juli 2012 bepaalde, vóór het werd gewijzigd bij artikel 39 van de wet van 31 december 2012 houdende diverse bepalingen betreffende justitie :

« § 1. Dit artikel is van toepassing zolang er een overtal bestaat bij de rechtbank, de griffie of het parket van het gerechtelijk arrondissement Brussel waar de magistraten of de personeelsleden hun ambt uitoefenen.

§ 2. Eens er een vacante betrekking is, kunnen de personeelsleden vragen in een vakklasse of een gelijkaardige graad definitief overgedragen te worden naar een ander hof, een andere rechtbank, een andere griffie, een ander parketsecretariaat of een andere steundienst, prioritair op de mutatietransfers overeenkomstig artikel 330^{quater} van het Gerechtelijk Wetboek.

§ 3. Indien er na de toepassing van § 2 een overtal blijft, kent de minister van Justitie opdrachten toe aan de personeelsleden, naargelang het geval, in een griffie of een parketsecretariaat dichterbij hun woonplaats in de graad van hun benoeming of aanwijzing, in geval een betrekking open staat of tijdelijk niet waargenomen is of om tegemoet te komen aan bijzondere behoeften of bijstand te leveren aan bijkomende magistraten. Onverminderd artikel 65, bewaren zij er alle voordelen verbonden aan hun benoeming of aanwijzing.

De personeelsleden aan wie in hun benoemingsgraad een opdracht wordt toegekend, zullen daar prioritair benoemd worden zodra een betrekking vacant verklaard wordt. Indien aan meerdere personeelsleden een opdracht naar dezelfde griffie of naar hetzelfde parketsecretariaat wordt toegekend, komt de benoeming toe aan degene met de meeste dienstanciënniteit. Bij gelijke dienstanciënniteit komt de benoeming toe aan de oudste.

§ 4. Aan de Nederlandstalige personeelsleden die over een bewijs van kennis van de Franse taal als bedoeld in artikel 53, § 6, of 54ter van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken beschikken, kan, met hun instemming en op advies van de betrokken korpschefs, een opdracht tot griffier worden toegekend in de griffie van de Franstalige rechtbank van eerste aanleg van Brussel, van de Franstalige rechtbank van koophandel van Brussel, van de Franstalige arbeidsrechtbank van Brussel en van de Franstalige politierechtbank van Brussel, ten belope van het aantal tweetaligen dat nog moet worden aangeworven om het vereiste een derde tweetaligen bij de betrokken rechtbank te bereiken.

Paragraaf 3, tweede lid, is niet van toepassing op de personeelsleden met opdracht overeenkomstig het eerste lid.

De opdracht wordt stopgezet ten laatste wanneer het overtal voor de uitgeoefende functie is weggewerkt in zijn rechtbank van oorsprong en naarmate er daar plaatsen vacant worden, met dien verstande dat die plaatsen worden toegekend in functie van de anciënniteit, en bij gelijke anciënniteit, aan het oudste personeelslid. Een personeelslid kan steeds afzien van deze voorrang.

§ 5. Aan de in artikel 63, § 2, zevende lid, bedoelde magistraten kan, met hun instemming, door de eerste voorzitter van het hof van beroep de opdracht worden toegekend om hun ambt tijdelijk uit te oefenen in een andere rechtbank binnen het rechtsgebied. Hun kan ook de opdracht worden toegekend bij een rechtbank van een ander rechtsgebied, met akkoord van de eerste voorzitter van het hof van beroep van dat rechtsgebied en het akkoord van de voorzitter van de rechtbank waarbij de opdracht zou worden toegekend om tijdelijk deze ambten uit te oefenen. Onverminderd artikel 65, bewaren zij er alle voordelen verbonden aan hun benoeming of aanduiding. Deze opdracht eindigt ten laatste wanneer er een plaats vacant is bij de Nederlandstalige politierechtbank ».

B.138.2. Het voormelde artikel 39 van de wet van 31 december 2012 bepaalt :

« In artikel 64, § 4, van [de wet van 19 juli 2012] worden de woorden ‘ tot griffier ’ opgeheven ».

B.138.3. Die wijziging van artikel 64, § 4, van de wet van 19 juli 2012 is zonder invloed op de grieven en het middel van de verzoekende partijen. Bijgevolg dient het Hof er geen rekening mee te houden.

B.139. De in B.21.2 aangehaalde parlementaire voorbereiding vermeldt de benoeming van de personeelsleden van het parket van Brussel in een griffie of een parketsecretariaat dicht bij hun woonplaats en het feit dat overtallige Nederlandstalige personeelsleden die over een bewijs van kennis van de Franse taal beschikken, een opdracht kunnen krijgen in de

griffie van één van de Franstalige rechtscolleges van het gerechtelijk arrondissement Brussel, niet onder de in artikel 157bis van de Grondwet bedoelde essentiële elementen.

B.140.1. De bestreden bepaling is de uitkomst van een amendement dat mede als volgt werd verantwoord :

« Artikel 64 voorziet in afwijkende maatregelen voor het personeel in overtal.

De magistraten in overtal van de politierechtbank van Brussel worden bij wijze van uitzondering en afwijking, met hun toestemming, naar een rechtbank van eenzelfde of een andere categorie afgevaardigd, in voorkomend geval buiten het rechtsgebied. De andere magistraten blijven benoemd en oefenen hun functies uit zonder specifieke mobiliteitsmaatregel.

Voor het gerechtspersoneel :

- Voorrang voor een vrijwillige mobiliteitsregeling (voorrang voor de herplaatsing van het overtal op vrijwillige basis)
- Voor de statutairen in overtal zal hun mobiliteit worden aangemoedigd, of zelfs worden opgelegd, wanneer er elders in het land plaatsen vrijkomen, in een griffie of een parketsecretariaat nabij hun woonplaats. Naargelang de behoeften van de dienst zullen ze er een opdracht worden toegekend en prioritair benoemd worden indien er een plaats vrijkomt. Ze bewaren alle voordelen verbonden aan hun benoeming of aanduiding » (*Parl. St.*, Kamer, 2011-2012, DOC 53-2140/004, p. 19).

B.140.2. In de Senaat werd omtrent die bepaling het volgende opgemerkt :

« De heer [...] verwijst naar § 4 van artikel 64 waarin gesteld wordt dat men bij de Franstalige rechtbank, enkel Nederlandstaligen mag aanwerven ten belope van het aantal tweetaligen, dus maximaal één derde (stuk Kamer, nr. 53 2140/009, blz. 41). Wil dit zeggen dat er een verbod is om een Nederlandstalige aan te werven bij de Franstalige griffie zodra aan de eis van één derde ‘ zogenaamd ’ tweetaligen is voldaan ?

De vertegenwoordiger van de [...] staatssecretaris voor de Staatshervorming, stelt dat § 4 zeer duidelijk is. *In fine* van het eerste lid van § 4 wordt immers gesteld dat : ‘ ten belope van het aantal tweetaligen dat nog moet worden aangeworven om het vereiste een derde tweetaligen bij de betrokken rechtbank te bereiken ’ (stuk Kamer, nr. 53 2140/009, blz. 41). Binnen dit kader is het eerste deel van het eerste lid van § 4 van toepassing.

De heer [...] concludeert dat dit enkel van toepassing is op de rechtbanken en niet op de parketten » (*Parl. St.*, Senaat, 2011-2012, nr. 5-1673/3, p. 222).

B.141. De verzoekende partijen voeren in de eerste plaats aan dat, indien aan meerdere personeelsleden met toepassing van het bestreden artikel 64, § 3, van de wet van 19 juli 2012, een opdracht naar dezelfde griffie of naar hetzelfde parketsecretariaat wordt toegekend, degene met de meeste dienstanciënniteit prioritair wordt benoemd zodra daar een betrekking vacant wordt verklaard, en dat bij gelijke dienstanciënniteit de benoeming toekomt aan de oudste.

B.142.1. De bestreden bepaling regelt de benoeming van personeelsleden aan wie een opdracht wordt toegekend in een griffie of een parketsecretariaat dichterbij hun woonplaats. Zij heeft tot gevolg dat sommige personeelsleden worden benoemd in de griffie of het parketsecretariaat waar ze hun opdracht uitoefenen en andere niet. Hierdoor geniet de eerste categorie van personeelsleden een grotere zekerheid omtrent de plaats waar zij hun ambt uitoefent dan de tweede categorie. Die regeling is bijgevolg van invloed op de arbeidsvoorwaarden van de personeelsleden in kwestie en valt derhalve binnen de werkingssfeer van de richtlijn 2000/78/EG.

B.142.2. Om de in B.133.2 en B.133.3 uiteengezette redenen is er sprake van een « direct » en van een « indirect » verschil in behandeling op grond van leeftijd.

B.143. In zoverre de wetgever met de bestreden bepaling beoogt de door de personeelsleden in kwestie verworven beroepservaring te belonen, is dat verschil in behandeling, om de in B.135 uiteengezette redenen, niet zonder redelijke verantwoording.

B.144. De verzoekende partijen voeren vervolgens aan dat, luidens het bestreden artikel 64, § 4, van de wet van 19 juli 2012, de Nederlandstalige personeelsleden die over een bewijs van kennis van de Franse taal beschikken, een opdracht kan worden toegekend in de griffie van de Franstalige rechtbanken van Brussel, maar niet in het parketsecretariaat van het parket van de procureur des Konings en van de arbeidsauditeur van Brussel.

B.145.1. Het bestreden artikel 64, § 4, van de wet van 19 juli 2012 heeft tot gevolg dat Nederlandstalige personeelsleden die, overeenkomstig artikel 63, § 2, worden benoemd bij de Nederlandstalige Rechtbank van eerste aanleg, de Nederlandstalige Rechtbank van Koophandel, de Nederlandstalige Arbeidsrechtbank of de Nederlandstalige Politierechtbank te Brussel, een opdracht kunnen uitoefenen bij de Franstalige rechtbanken van Brussel.

B.145.2. De Nederlandstalige personeelsleden die met toepassing van de bestreden bepaling een opdracht uitoefenen bij de Franstalige rechtbanken van Brussel, kunnen er niet worden benoemd. De opdracht wordt stopgezet uiterlijk wanneer het overtal voor de uitgeoefende functie is weggewerkt in de rechtbank van oorsprong en naarmate daar plaatsen vacant worden.

B.145.3. De Nederlandstalige personeelsleden die benoemd worden bij het parket of het arbeidsauditoraat van Brussel met toepassing van het voormelde artikel 63, § 2, van de wet van 19 juli 2012, daarentegen, kunnen vragen te worden benoemd bij het parket van de procureur des Konings van Halle-Vilvoorde, en kunnen, overeenkomstig het bestreden artikel 64, § 3, van dezelfde wet, een opdracht krijgen in een parketsecretariaat dicht bij hun woonplaats, alwaar zij benoemd kunnen worden zodra een betrekking vacant wordt verklaard.

B.146. Het feit dat de Nederlandstalige personeelsleden die over een bewijs van kennis van de Franse taal beschikken, geen opdracht kunnen krijgen in het parketsecretariaat van het parket van de procureur des Konings en van de arbeidsauditeur van Brussel, is niet zonder redelijke verantwoording, vermits die personeelsleden, overeenkomstig artikel 63, § 2, van de wet van 19 juli 2012, worden benoemd bij het parket of het arbeidsauditoraat van Brussel.

Het bestreden artikel 64, § 4, van die wet, daarentegen, beoogt te bewerkstelligen dat de Nederlandstalige personeelsleden die worden benoemd bij de Nederlandstalige rechtbanken van Brussel, een opdracht uitoefenen bij de griffie van een andere rechtbank dan die waarbij zij benoemd zijn.

B.147. Het tegen artikel 64 van de bestreden wet gerichte middel is niet gegrond.

Wat betreft de ontzegging van de weddebijslag aan toegevoegde magistraten die van ambtswege worden benoemd (het bestreden artikel 66, tweede lid)

B.148. De verzoekende partijen in de zaken nrs. 5576 en 5586 vorderen de vernietiging van artikel 66, tweede lid, van de wet van 19 juli 2012. Volgens hen is die bepaling niet bestaanbaar met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet doordat de toegevoegde magistraten

die van ambtswege worden benoemd bij een rechtbank of een parket, de weddebijslag bepaald in artikel 357, § 1, eerste lid, 6°, van het Gerechtelijk Wetboek niet behouden.

B.149. Artikel 66 van de wet van 19 juli 2012 bepaalt :

« De toepassing van deze wet kan geen afbreuk doen aan de wedden, weddeverhogingen en weddebijslagen van de magistraten en de personeelsleden. Zij bewaren alle voordelen verbonden aan hun benoeming of aanwijzing, onverminderd artikel 65.

De toegevoegde rechters en de toegevoegde substituten van de procureur des Konings die in toepassing van deze overgangsbepalingen van ambtswege benoemd worden bij een rechtbank of bij een parket, behouden de in artikel 357, § 1, eerste lid, 6°, van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde weddebijslag echter niet ».

B.150. De in B.21.2 aangehaalde parlementaire voorbereiding vermeldt de weddetoeslag aan de toegevoegde magistraten die met toepassing van de overgangsbepalingen van de wet van 19 juli 2012 van ambtswege worden benoemd bij een rechtbank of bij een parket, niet onder de in artikel 157*bis* van de Grondwet bedoelde essentiële elementen.

B.151.1. Artikel 357, § 1, eerste lid, 6°, van het Gerechtelijk Wetboek, ingevoegd bij artikel 5 van de wet 28 maart 2000 tot wijziging van de rechterlijke organisatie ten gevolge van de invoering van een procedure van onmiddellijke verschijning, bepaalt :

« Toegekend worden :

[...]

6° een weddebijslag van 2602,89 EUR aan de toegevoegde rechters bedoeld in artikel 86*bis* en aan de toegevoegde substituut-procureurs des Konings; deze weddebijslag wordt gehalveerd wanneer de laatste weddebijslag bedoeld in artikel 360*bis* wordt toegekend ».

B.151.2. Volgens de parlementaire voorbereiding van de voormelde wet van 28 maart 2000 werd de weddebijslag voor toegevoegde magistraten als volgt verantwoord :

« Gelet op het feit dat met ingang van 1 januari 2000 de wedden en de weddebijslagen van de magistraten werden verhoogd, is het niet aangewezen om deze opnieuw op te trekken.

Er is wel een categorie van magistraten ten overstaan van dewelke een financiële inspanning dient te worden overwogen nl. de toegevoegde magistraten in de rechtbanken. De bedoeling is dat toegevoegde magistraten binnen het ressort van een hof van beroep of van een arbeidshof worden ingezet enerzijds om de gaten die in de gerechtelijke organisatie vallen wanneer de titularis b.v. ziek is of een opdracht vervult waarvoor geen benoeming in overtal is voorzien en anderzijds om periodieke werkoverlast op te vangen. Wil men dit doel bereiken dan dienen de ambten van toegevoegd magistraat maximaal ingevuld te zijn zodat er soepel mee kan geschoven worden.

Men dient vast te stellen dat :

- er een gebrek aan kandidaten voor dit ambt is;
- diegenen die als toegevoegd magistraat zijn benoemd, onmiddellijk na deze benoeming postuleren om hetzij op basis van artikel 100 Ger.W., hetzij gewoon op één vaste plaats te worden benoemd (= groot verloop dat van het systeem een lege doos maakt).

Door voor de toegevoegde magistraat een weddenbijslag te voorzien, wordt dit ambt een stuk aantrekkelijker.

Men mag immers niet uit het oog verliezen dat de job van toegevoegd magistraat vrij ondankbaar is. Hij wordt ingezet daar waar er problemen zijn en krijgt nooit de gelegenheid om zich ergens in te burgeren.

Daarenboven impliceert de inwerkingtreding van de wet op de Hoge Raad dat de toegevoegde magistraten niet in aanmerking komen om in een adjunct-mandaat te worden aangewezen dit in tegenstelling tot gewone magistraten en art. 100-magistraten, wat toch een belangrijk, weliswaar potentieel, financieel verlies betekent. Tegenover deze nadelen mag wel een financiële compensatie staan » (*Parl. St.*, Kamer, 1999-2000, DOC 50-0307/002, pp. 3-4).

B.152.1. Uit artikel 86*bis* van het Gerechtelijk Wetboek vloeit voort dat de toegevoegde rechters door de Koning worden aangewezen om hun ambt volgens de behoeften van de dienst tijdelijk uit te oefenen, hetzij bij een of meer rechtbanken van eerste aanleg, hetzij bij een of meer rechtbanken van koophandel, hetzij bij een of meer arbeidsrechtbanken gelegen binnen het rechtsgebied van het hof van beroep of het arbeidshof. In tegenstelling tot de overige rechters, die in beginsel hun ambt bij één rechtbank uitoefenen, kunnen zij hun ambt bij meerdere rechtbanken uitoefenen. Op grond van de noden van de dienst, kan de rechtbank waarbij zij hun ambt uitoefenen, veranderen.

Hetzelfde geldt, *mutatis mutandis*, voor de toegevoegde substituut-procureurs des Konings (artikel 326, § 1, van het Gerechtelijk Wetboek).

B.152.2. Luidens artikel 63, § 2, van de wet van 19 juli 2012, worden de toegevoegde substituten van de Nederlandse taalrol die zijn aangesteld om hun functies uit te oefenen bij het parket van de procureur des Konings bij de rechtbank van eerste aanleg van Brussel, van ambtswege benoemd, in voorkomend geval in overtal, bij dat parket of, in voorkomend geval, bij het parket van de procureur des Konings van Halle-Vilvoorde.

De toegevoegde rechters die door de Koning zijn aangewezen om hun ambt uit te oefenen in de Rechtbank van eerste aanleg, de Arbeidsrechtbank of de Politierechtbank te Brussel, worden benoemd, op basis van hun taalrol, in voorkomend geval in overtal, bij de Nederlandstalige of Franstalige Rechtbank van eerste aanleg, de Arbeidsrechtbank of de Politierechtbank te Brussel (artikel 63, § 3, van de wet van 19 juli 2012).

B.152.3. Die benoeming houdt in dat de desbetreffende toegevoegde magistraten niet langer bij meerdere rechtbanken of parketten hun ambt uitoefenen en dat zij niet langer, op grond van de noden van de dienst, kunnen worden overgeplaatst.

Zij komen door die benoeming tevens in aanmerking voor een aanwijzing in een adjunct-mandaat.

B.152.4. Bijgevolg zijn de nadelen verbonden aan het ambt van toegevoegde magistraat, niet langer van toepassing op de toegevoegde magistraten die, met toepassing van de overgangsbepalingen van de wet van 19 juli 2012, van ambtswege worden benoemd bij een rechtbank of bij een parket.

Het is dan ook redelijk verantwoord dat zij niet langer de weddebijslag genieten die beoogde die nadelen te compenseren.

B.153. Het middel tegen artikel 66, tweede lid, van de bestreden wet is niet gegrond.

Wat de bijzondere meerderheidsvereiste voor de in artikel 157bis van de Grondwet bedoelde « essentiële elementen » betreft

B.154. Volgens de verzoekende partij in de zaak nr. 5509 is de bestreden wet niet bestaanbaar met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 4 ervan, met de artikelen 6, 13 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met het rechtszekerheidsbeginsel, in zoverre, enerzijds, niet wordt bepaald welke elementen van de wet van 19 juli 2012 dienen te worden beschouwd als zijnde « essentieel » in de zin van artikel 157bis van de Grondwet en, anderzijds, de mogelijkheid waarin het bestreden artikel 52 van de wet voorziet om een beroep te doen op artikel 706 van het Gerechtelijk Wetboek verheven wordt tot een « essentieel element » dat slechts bij een bijzondere meerderheidswet kan worden gewijzigd.

De verzoekende partijen in de zaak nr. 5577 voeren om soortgelijke redenen aan dat de bestreden wet niet bestaanbaar is met de artikelen 10, 11 en 157bis van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met het rechtzekerheidsbeginsel en het wettigheidsbeginsel.

B.155.1. De Ministerraad en, wat de zaak nr. 5509 betreft, de Franse Orde van advocaten bij de balie te Brussel en François Bruyns, voeren aan dat die middelen niet ontvankelijk zijn. Volgens de Ministerraad verplicht artikel 157bis van de Grondwet de wetgever niet om de essentiële elementen van de hervorming in de wet zelf uitdrukkelijk vast te stellen. Volgens de Franse Orde van advocaten bij de balie te Brussel en François Bruyns is het Hof niet bevoegd om de bestreden wet te toetsen aan artikel 157bis van de Grondwet.

B.155.2. In zoverre de verzoekende partijen in de zaak nr. 5577 de schending aanvoeren van de artikelen 10, 11 en 157bis van de Grondwet, betreft het middel de bestaanbaarheid van de bestreden bepalingen met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 157bis ervan. Bijgevolg wordt het Hof niet gevraagd om de bestreden wet rechtstreeks te toetsen aan artikel 157bis van de Grondwet.

B.155.3. De exceptie wordt verworpen.

B.156. In zoverre de verzoekende partijen aanvoeren dat niet wordt bepaald welke elementen van de wet van 19 juli 2012 dienen te worden beschouwd als zijnde « essentieel » in de zin van artikel 157*bis* van de Grondwet, vragen ze eigenlijk dat het Hof zou afkeuren dat de wetgever geen bepaling heeft aangenomen die opsomt welke de « essentiële elementen » van de hervorming van het gerechtelijk arrondissement Brussel zijn die, overeenkomstig artikel 157*bis* van de Grondwet, enkel kunnen worden gewijzigd bij een bijzondere meerderheidswet.

B.157. Uit artikel 157*bis* van de Grondwet kan niet worden afgeleid dat de wetgever verplicht zou zijn te bepalen welke de « essentiële elementen » van de hervorming van het gerechtelijk arrondissement Brussel zijn die, overeenkomstig artikel 157*bis* van de Grondwet, enkel kunnen worden gewijzigd bij bijzondere meerderheidswet. Het komt, daarentegen, aan de wetgever, onder het toezicht van het Hof, toe om, wanneer hij een van de elementen van de hervorming van het gerechtelijk arrondissement Brussel zou willen wijzigen, na te gaan of het al dan niet om een « essentieel element » gaat in de zin van de voormelde grondwetsbepaling.

De staatssecretaris voor de Staatshervorming verklaarde in verband met de « essentiële elementen » het volgende :

« [Door] de indieners [is] geen gevolg gegeven aan de suggestie van de Raad van State om ‘ het wetsvoorstel op te splitsen in twee delen, waarbij in het eerste alle bepalingen worden samengebracht die betrekking hebben op de “ essentiële elementen ” en in het tweede alle andere bepalingen ’.

Men mag niet uit het oog verliezen dat het wetsvoorstel essentieel betrekking heeft op wijzigingsbepalingen van het Gerechtelijk Wetboek en de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken. De ‘ essentiële elementen ’ zijn geïdentificeerd in de toelichting bij het voorstel tot herziening van de Grondwet (voorstel tot invoeging van een artikel 157*bis* in de Grondwet, DOC 53 2141/001).

Het is niet mogelijk *a priori* te bepalen of elke latere wijziging van de wetsbepalingen die de essentiële elementen wettelijk vertalen noodzakelijk moet worden beschouwd als een essentieel element van de hervorming. Evenmin betekent een latere wijziging van een andere wetsbepaling die dermate nauw verbonden is met deze elementen, dat zij bij gewone wet zou kunnen worden gewijzigd, indien zij deze essentiële elementen met betrekking tot het gebruik der talen in gerechtszaken in het gerechtelijk arrondissement Brussel, of een van de ermee overeenstemmende aspecten inzake het parket, de zetel en het rechtsgebied op de helling zet. Het is in functie van het voorwerp en de strekking van een latere wijziging dat zal dienen te worden uitgemaakt indien deze wijziging al dan niet voorwerp moet vormen van een bijzondere meerderheid aan te nemen wet » (*Parl. St.*, Kamer, 2011-2012, DOC 53-2140/005, p. 72).

B.158. De verzoekende partij in de zaak nr. 5509 beklagt zich er tevens over dat de mogelijkheid waarin het bestreden artikel 52 van de wet van 19 juli 2012 voorziet om een beroep te doen op artikel 706 van het Gerechtelijk Wetboek, wordt beschouwd als een « essentieel element » dat slechts bij bijzondere meerderheidswet kan worden gewijzigd.

B.159.1. Het feit dat, volgens de in B.21.2 aangehaalde parlementaire voorbereiding, « de regels betreffende de vrijwillige verschijning voor de rechtbank van de taal van hun keuze, met name dat, wanneer de partijen in een van de 54 gemeenten van het gerechtelijk arrondissement Brussel gedomicilieerd zijn en indien zij, na het ontstaan van het geschil, een onderlinge overeenstemming bereiken voor wat de taal van de rechtspleging betreft, zij krachtens artikel 706 van het Gerechtelijk Wetboek vrijwillig voor de bevoegde Nederlandstalige of Franstalige rechtbanken van hun keuze verschijnen of er een gezamenlijk verzoekschrift indienen, volgens de voorwaarden bepaald in de wet », onder de in artikel 157*bis* van de Grondwet bedoelde essentiële elementen dienen te worden begrepen, vloeit voort uit de keuze, niet van de wetgever, maar van de Grondwetgever.

B.159.2. Het Hof is niet bevoegd om zich uit te spreken over die keuze van de Grondwetgever.

B.160. De middelen zijn niet gegrond.

Om die redenen,

het Hof

- vernietigt artikel 57, 5°, van de wet van 19 juli 2012 betreffende de hervorming van het gerechtelijk arrondissement Brussel;

- handhaaft de gevolgen van de vernietigde bepaling, zoals is aangegeven in B.105;

- verwerpt de beroepen voor het overige onder voorbehoud van hetgeen is vermeld in B.103.6 en de in B.125.4 vermelde interpretatie.

Aldus gewezen in het Nederlands, het Frans en het Duits, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op 30 juni 2014.

De griffier,

De voorzitter,

F. Meersschaut

M. Bossuyt